Isabel Allende

AUKSINIO DRAKONO KARALYSTĖ

Alma littera

Isabel Allende

Auksinio drakono karalystė

Romanas

Iš ispanų kalbos vertė

Valdemaras Kvietkauskas

Alma littera

UDK 860(83)-3
Al-142

Versta iš: Isabel Allende
EL REINO DEL DRAGÓN DE ORO,
Areté, 2003

ISBN 9955-08-802-8

Skiriu savo draugei Tabrai Tunoa,
nepailstamai keliautojai,
kuri atsivežė mane į Himalajus ir papasakojo man
apie Auksinį drakoną

PIRMAS SKYRIUS

Ečių slėnis

Tensingas, budistų vienuolis, ir jo mokinys, princas Dilas Bahadūras, jau ne pirma diena kopė į aukštas viršukalnes šiauriniuose Himalajuose, amžinojo ledo krašte, į kurį vos keletas lamų buvo įkėlę koją per visą ilgą jo istoriją. Nė vienas iš jųdviejų neskaičiavo valandų, nes laikas jiems nerūpėjo. Kalendorius yra žmonių išradimas; dvasios lygmenyje laikas neegzistuoja – taip aiškino auklėtojas savo mokiniui.

Jiedviem rūpėjo kelias, kuriuo jaunikaitis ėjo pirmą kartą. Vienuolis prisiminė žingsniavęs tuo keliu ankstesniame gyvenime, bet tie prisiminimai buvo gana migloti. Keliautojai vadovavosi nurodymais, surašytais pergamente, ir orientavosi pagal žvaigždes. Šiose vietose net ir vasarą orai būdavo labai atšiaurūs. Keleto laipsnių šaltis buvo pakenčiamas tik porą mėnesių per metus, kai nesiautė rūsčios audros.

Net ir išsigiedrijus šalo kaip reikiant. Vienuolis ir jo mokinys vilkėjo vilnoniais abitais ir šiurkščiomis jako kailio skrandomis, o jų apavas buvo to paties gyvulio odos batai plaukais į vidų, iš lauko sutepti lajumi, kad nepermirktų. Atidžiai reikėjo žengti kiekvieną žingsnį, nes paslydęs ant ledo galėjai nugarmėti šimtus metrų į vieną iš gilių prarajų, kuriomis buvo išvagoti kalnai, tartum juos būtų sukapojęs Dievas.

Sodrioje dangaus mėlynėje švytėjo snieguotos kalnų viršūnės, jų link ir traukė keliauninkai. Ėjo neskubėdami, nes tokiam

aukštyje stigo deguonies. Dažnai tekdavo ilsėtis, kad plaučiai priprastų. Vyrams skaudėjo krūtinę, ausis ir galvą; juos svaigino ir pykino, bet nė vienas nekalbėjo apie tuos kūno sunkumus, tik rūpinosi tolygiai kvėpuoti, kad kuo geriau išnaudotų kiekvieną gurkšnį oro.

Juodu keliavo ieškoti retų žolelių, augančių tik lediniame Ječių slėnyje: be jų neįmanoma sutaisyti kai kurių gydomųjų tinktūrų ir tepalų. Jei grįš gyvi iš pavojingojo žygio, galės laikyti save didvyriais – jų charakteris bus užgrūdintas kaip plienas. Daugybę kartų šioj kelionėj bus išmėginta jų valia ir drąsa. Abiejų tų dorybių, valios ir drąsos, prireiks mokiniui, kad pasiektų užsibrėžtąjį gyvenimo tikslą. Todėl ir jo vardas yra Dilas Bahadūras: Uždraustosios karalystės kalba tai reiškia Narsiąją Širdį. Princas jau dvylika metų buvo pratinamas prie sunkumų, o kelionė į Ječių slėnį – jau vienas iš paskutinių to pratinimo etapų.

Jaunuolis nežinojo tikrojo kelionės tikslo, svarbesnio ir už vaistažoles, ir už aukštesnį lamos laipsnį. Mokytojas negalėjo jam to atskleisti, kaip kad negalėjo kalbėti ir apie daugelį kitų dalykų. Jo vaidmuo – vesti princą per visas ilgo mokymosi pakopas, stiprinti jo kūną ir charakterį, lavinti protą ir sunkiais išbandymais ugdyti dvasios dorybes. Kam buvo reikalinga kelionė į Ječių slėnį, Dilas Bahadūras sužinos vėliau, kai stovės priešais stebuklingąją Auksinio drakono statulą.

Tensingas ir Dilas Bahadūras kuprinėse nešėsi apklotus ir maisto atsargą – grūdų ir jakų pieno sviesto. Liemenį buvo apsivyniojęs iš jako plaukų supintomis virvėmis, kurios praverčia kopiant į uolas, o rankose nešėsi ilgą tvirtą lazdą, tinkamą ir pasiremti, ir gintis, jei kas užpultų, ir vakare šiokiai tokiai palapinei sudurti.

Lazda tekdavo vietomis ir taką pabaksnoti prieš žengiant žingsnį – ar stora sniego danga, ar tvirtas jo paviršius: juk, žinia, po ką tik iškritusiu sniegu kitąsyk ir gili duobė slypi. Dažnai kelyje pasitaikydavo plyšių, ir jei spraga per plati, neperšokama, tekdavo eiti toli aplinkui. Kartais keliautojai, kad negaištų kelių valandų lankstui, paguldydavo lazdą skersai prarajos ir įsitikinę, kad abu jos galai tvirtai remiasi į kraštus, ryždavosi žengę ant jos peršokti į kitą pusę, bet nuo lazdos visuomet atsispirdavo tik vienu žingsniu – labai jau didelis pavojus nudardėti bedugnėn. Tai jie darydavo negalvodami, pasikliaudami vien kūno miklumu, instinktu ir sėkme, nes jei tik bandysi judesį iš anksto apskaičiuoti, nieko neišeis. Jei plyšys platesnis už lazdos ilgį, darydavo taip: pritvirtina virvę kur nors aukštai už uolos, paskui katras nors apsiriša juosmenį kitu virvės galu ir įsisiūbavęs perskrieja į kitą pusę. Jaunasis mokinys, šiaip jau labai narsus ir niekinantis pavojų, prireikus pasinaudoti vienu iš tų būdų sutrikdavo.

Štai ir vėl juodu priėjo tokią prarają, ir lama suskato ieškoti, kur būtų patogiau ją peršokti. Jaunikaitis trumpam užsimerkė ir atsiduso.

– Bijai mirti, Dilai Bahadūrai? – šyptelėjo Tensingas.

– Ne, garbusis mokytojau. Kada mirsiu, įrašyta mano likime dar man negimus. Mirties sulauksiu, kai būsiu atlikęs savo prievolę per šią reinkarnaciją ir mano siela bus pasirengusi išskristi; bet bijau susilaužyti visus kaulus ir likti gyvas ten žemai, – atsakė jaunuolis, rodydamas įspūdingą tarpeklį, žiojintį prie pat jo kojų.

– Ko gero, dėl to kiltų keblumų... – pripažino smagiai nusiteikęs lama. – Jei atversi protą ir širdį, tau visa tai atrodys paprasčiau, – pridūrė jis.

– Ką tamsta darytum, jei aš įkrisčiau į tarpeklį?

– Jeigu taip atsitiktų, galbūt tada ir galvočiau. O šią akimirką mano mintys nukreiptos į kitus dalykus.

– Ar galėčiau sužinoti, į kokius, mokytojau?

– Į šį nuostabų vaizdą, – atsakė šis, mostelėjęs į nepabaigiamą kalnų grandinę, į skaistų sniego baltumą, į žėrintį dangų.

– Panašu į Mėnulio peizažą, – pripažino jaunuolis.

– Galbūt... Kurioj Mėnulio vietoj esi lankęsis, Dilai Bahadūrai? – pasiteiravo lama ir nusišypsojo vėl.

– Dar nesu buvęs taip toli, mokytojau, bet šitaip įsivaizduoju.

– Mėnulyje dangus juodas ir nėra tokių kalnų kaip šie. Nėra nė sniego, vien tik pelenų spalvos akmenys ir dulkės.

– Galbūt vieną gražią dieną ir mano astralinis kūnas galės nukeliauti į Mėnulį, kaip gerbiamojo mano mokytojo, – tarė mokinys.

– Galbūt...

Lamai tvirtai įtaisius lazdą, abu nusivilko abitus ir skrandas, trukdančius įsibėgėti, ir surišo visą mantą į keturis ryšulius. Lama atrodė kaip tikras atletas: raumeningos rankos ir nugara, kaklas tokio storumo kaip gero vyro šlaunis, o blauzdos – nelyginant medžių kamienai. Su tuo įspūdingu gladiatoriaus kūnu ryškiai kontrastavo giedras jo veidas, malonus žvilgsnis ir švelnios, kone moteriškos lūpos, nuo kurių nenyko šypsena. Tensingas ėmė ryšulius vieną po kito, įsiūbuodavo sukdamas ranką tarsi malūno sparną ir nusviesdavo kitapus tarpeklio.

– Tikrovėje baimės nėra, Dilai Bahadūrai, ji tik tavo mintyse, kaip ir visa kita. Mūsų mąstymas sukuria tai, ką laikom tikrove, – kalbėjo mokytojas.

– Šią akimirką mano mąstymas kuria gan gilią daubą, mokytojau, – sumurmėjo princas.

– O mano mąstymas kuria labai patikimą tiltą, – atšovė lama.

Po tų žodžių jis atsisveikindamas pamojo vaikinui, lūkuriuojančiam ant sniego, paskui žengė per tuštumą ir dešine koja pataikė į patį lazdos vidurį, per sekundės dalelę metėsi toliau į priekį ir kairiąja koja pasiekė kitą bedugnės kraštą. Dilas Bahadūras

padarė tą pat, tiesa, ne taip grakščiai ir mikliai, bet ničniekuo neišsiduodamas, kad jaudinasi. Tik mokytojas pastebėjo, kad jo oda blizga nuo prakaito. Abudu paskubom apsirengė ir patraukė tolyn.

– Ar dar toli? – pasmalsavo Dilas Bahadūras.

– Galbūt.

– Ar būtų nemandagu, jei paprašyčiau, kad kaskart neatsakinėtumėt man „galbūt", mokytojau?

– Gal ir būtų, – šyptelėjo Tensingas ir kiek patylėjęs pridūrė, kad vadovaujantis pergamentu reikia toliau eiti į šiaurę. Sunkiausia kelio dalis dar prieš akis.

– Ar teko jums matyti ječių, mokytojau?

– Jie panašūs į drakonus, turi po keturias poras rankų, o iš ausų jiems veržiasi liepsnos.

– Tai bent! – sušuko jaunikaitis.

– Kiek sykių esu tau sakęs, kad ne viskuo tikėtum, ką girdi? Ieškok tiesos pats, – nusijuokė lama.

– Mokytojau, mes juk dabar nestudijuojam Budos pamokymų, tik šiaip šnekučiuojamės... – apmaudžiai atsiduso mokinys.

– Nesu matęs ječių šiame gyvenime, bet prisimenu juos iš ankstesnio gyvenimo. Jie kilę iš tų pačių protėvių kaip mes ir per tūkstančius metų buvo sukūrę civilizaciją, ne ką prastesnę kaip žmonių, bet dabar jie labai primityvūs ir siaurapročiai.

– Kas gi jiems nutiko?

– Jie labai agresyvūs, žudo vieni kitus ir naikina visa, ką turi, net ir žemę. Tie, kurie liko gyvi, spruko į Himalajų aukštikalnes, o ten jų rasė ir išsigimė. Dabar jie jau sugyvulėję, – aiškino lama.

– Ar jų daug?

– Nelygu kaip vertinsi. Mums rodosi, kad jų daug, kai jie mus puola, ir mažai, kai jie draugiški. Šiaip ar taip, gyvena jie trumpai, nors lengvai dauginasi, todėl manau, kad slėnyje bus jų ne vienas.

Jie laikosi neprieinamose vietose, kur jų niekas nemato, bet kartais vienas ar kitas išeina maisto ieškoti ir pražūva. Galimas daiktas, kad jie ir palieka pėdsakus, kurie priskiriami grėsmingajam sniego žmogui, kaip kad jį vadina, – spėliojo lama.

– Tos pėdos didžiulės. Turbūt tie padarai – tikri milžinai. Ar jie vis dar tokie agresyvūs?

– Keli daug klausimų, į kuriuos negaliu atsakyti, Dilai Bahadūrai, – atsiduso mokytojas.

Tensingas vedė savo mokinį į viršukalnes, kartu su juo šokinėjo per bedugnes, kopė į stačiausius šlaitus, slidinėjo siaurais takeliais, iškirstais uolose. Pasitaikydavo senovinių kabančiųjų tiltų, bet labai prastos būklės, tad eiti jais reikėjo atsargiai. Užėjus vėtrai arba krušai tekdavo ieškotis priebėgos ir laukti. Kartą per dieną keliautojai valgydavo campą – skrudintų miežinių miltų košę, sutaisytą su džiovintomis žolėmis, jakų pieno sviestu ir druska. Vandens turėjo apsčiai – iš po ledo jis plūste plūdo. Tarpais Dilui Bahadūrui rodėsi, kad juodu vaikšto ratu, nes kraštovaizdis nė-maž nesikeitė, bet apie savo abejones jaunikaitis nekalbėjo, kad neįžeistų mokytojo.

Vakarais tekdavo ieškotis, kur prisiglausti nakčiai. Kartais pakakdavo plyšio tarp uolų, kur neužpučia vėjas; kitąsyk dar nesutemus keliautojai užtikdavo kokį urvą, bet kai kada permiegodavo ir po plynu dangumi, vien į jako kailius įsisiautę. Įsirengę kuklią stovyklą, jie susėsdavo veidu į besileidžiančią saulę, sukryžiuotomis kojomis, ir imdavo šlovinti Budą tolydžio kartodami mantrų mantrą *Om mani padme hum* – „Būk pasveikintas, brangusis Perle lotoso širdy“. Ir aidas atkartodavo jų giesmę, skleidė ją iki pat Himalajų viršūnių.

Pakeliui vyrai rinko žabus bei sausas žoles ir krovėsi į kuprines: vakare pasikurs ugnelę ir išsivirs valgio. Po vakarienės jie visą valandą medituodavo. Per tą laiką speigas sustingdydavo juos į ragą, bet jiems tai nė motais. Jie pripratę sėdėti nejudėdami – tada juos apima sielos ramybė. Per tokias budistų apeigas mokytojas ir mokinys visiškai atsipalaiduodavo, bet likdavo budrūs. Jiems neberūpėdavo nei malonumai, nei turtas, bet niekuomet jie nepamiršdavo kančios, kurios pilna visur.

Daug dienų kopę į viršų, pakilę aukštai, kur viešpatauja speigas, juodu pasiekė Čentan Dzongą, vienuolyną, kurį dar senovėj pavertė tvirtove lamos, išradę dvikovos meną, vadinamą tao šu. XIX amžiuje žemės drebėjimas sugriovė tą vienuolyną ir teko jį apleisti. Tai buvo daugiau kaip šimto kambarių pastatas iš akmenų, plytų ir medžio, tarsi prilipdytas prie įspūdingo šlaito. Ištisus šimtmečius čia glaudėsi vienuoliai, visą gyvenimą siekiantys dvasinio praregėjimo ir tobulinantys kovos menus.

Iš pradžių tao šu vienuoliai buvo gydytojai, labai gerai išstudijavę anatomiją. Begydydami jie atrado pažeidžiamus kūno taškus, kuriuos spaudžiant žmogus nebejunta skausmo arba yra paralyžiuojamas, ir tas žinias pritaikė kovos būdams, paplitusiems Azijoje. Jų siekis buvo tobulėti dvasiškai, pažabojant savo pačių jėgą ir emocijas. Nors ir būdami nenugalimi dvikovoje, jie nesinaudojo tao šu veiksmais kaip prievartos įrankiu, o tik lavino jais kūną ir sielą; ir ne visiems atskleisdavo to meno paslaptis, o tik išrinktiesiems. Iš jų Tensingas išmoko tao šu ir dabar to paties mokė Dilą Bahadūrą.

Žemės drebėjimas, sniegas, ledas ir laikas suniokojo didelę dalį pastato, bet du jo sparnai tebestovėjo, kad ir apgriuvę. Keliautojai

pasiekė tą vietą užkopę itin nesaugia ir nuošalia pakriauše, kuria gal jau pusšimtį metų niekas nebandė vaikščioti.

– Greit vienuolyną bus įmanoma pasiekti nebent oru, – nusprendė Tensingas.

– Ar manote, mokytojau, kad iš lėktuvo bus galima pamatyti ir Ječių slėnį?

– Galbūt.

– Įsivaizduokite, kiek jėgų sutaupytume! Galėtume nuskristi tenai per kokią valandą.

– Tikiuosi, kad to nebus. Vos tik žmonės sugaus ječius, pavers juos vergais arba ims rodyti mugėse, – atšovė lama.

Mokytojas ir mokinys įžengė į Čentan Dzongą pailsėti ir pernakvoti užuovėjoj. Vienuolyno griuvėsiuose dar buvo užsilikę nuzulintų kilimų su religiniais paveikslais, indų ir ginklų, kurių nepajėgė išsinešti karingieji vienuoliai, nežuvę per žemės drebėjimą. Netrūko čia ir Budos atvaizdų įvairiomis pozomis, tarp jų – didžiulė ant šono gulinčio Praregėjusiojo statula. Paauksavimas buvo nusilaupęs, bet kitkas likę sveika. Bemaž viską dengė ledas ir šerkšnas, todėl vaizdas buvo stebėtinai gražus – tikriausi krištolo rūmai. Už pastato plytėjo dėl griūties atsiradęs vienintelis šiose apylinkėse lygus plotelis, kaip ir koks kiemas, didumo sulig krepšinio aikšte.

– Ar čia galėtų nutūpti lėktuvas, mokytojau? – pasiteiravo Dilas Bahadūras: jam vis neišėjo iš galvos modernūs orlaiviai, kurių vieną kitą buvo matęs savo akimis.

– Neišmanau tų dalykų, Dilai Bahadūrai, niekada nesu matęs tupiančio lėktuvo, bet man rodosi, kad čia per maža vietos, be to, tarp kalnų sūkuriuoja oro srovės.

Virtuvėj atvykėliai rado puodų ir kitų geležinių rakandų, žvakių, anglių, prakurų ir šalčio užkonservuotų javų grūdų. Buvo čia ir aliejaus indelių, ir ąsotėlis medaus – valgio, kurio princas nebuvo matęs. Tensingas davė jam paragauti, ir jaunuolis pirmą-

syk pajuto gomury saldų skonį. Iš nuostabos ir malonumo jis vos nesusmuko ant žemės. Vienuolis užkūrė ugnį valgiui pasigaminti ir uždegė žvakes priešais statulas, kaip pagarbos ženklą. Tą vakarą juodu sočiai pavalgė ir gavo pernakvoti po stogu: už tai derėjo atlikti trumpas padėkos apeigas.

Tyliai medituodami, juodu ūmai išgirdo pratisą riaumojimą aidint vienuolyno griuvėsiuose. Vyrams vos spėjus atsimerkti, į salę įėjo didelis Himalajų tigras, pusės tonos žvėris baltu kailiu, plėšriausias pasaulio gyvūnas.

Princas suprato mintimis perduotą mokytojo komandą ir pasistengė ją įvykdyti, nors instinktas liepė pulti pirmam ir gintis taip, kaip moko tao šu. Jei tigrą pavyktų sugriebti už sprando palei ausis, galėtum jį suparalyžiuoti. Vis dėlto vaikinas nė nekrustelėjo ir stengėsi kuo ramiau kvėpuoti, kad žvėris neužuostų baimės kvapo. Tigras iš lėto prisiartino prie vienuolių. Jaunikaitis, net ir suvokdamas, koks pavojus jam gresia, negalėjo nesigėrėti nepaprastu plėšrūno grožiu. Šviesaus marmuro spalvos jo kailis buvo išmargintas rudais dryžiais, o mėlynose akyse spindėjo Himalajų ledynai. Tai buvo suaugęs patinas, stambus ir galingas – tobulas gamtos padaras.

Tensingas ir Dilas Bahadūras, sėdėdami lotoso poza, sukeitę kojas ir pasirėmę rankomis į kelius, žiūrėjo, kaip tigras eina artyn. Abiem buvo aišku, kad jeigu jis alkanas, labai maža vilties jį sustabdyti. Belieka tikėtis, kad žvėris yra sotus, nors vargu ar tokiam užkampy gali ką gero sumedžioti. Tensingas turėjo nepaprastų dvasios galių, nes jis buvo tulku – jame buvo įsikūnijęs didysis senovės lama. Jis sutelkė tas galias į vieną spindulį ir jį nutaikė į grobuonies smegenis.

Abiem vyrams į veidą tvoskė karštas plėšrūno kvėpavimas ir dvokas iš jo nasrų. Dar vienas šiurpus riaumojimas sudrebino senąjį vienuolyną. Tigras priėjo taip arti, kad net bakstelėjo žmonėms dygiais ūsais. Keletą sekundžių, virtusių jiedviem amžinybe, tigras

vaikščiojo aplinkui, uostinėjo ir lietė juos milžiniška letena, bet pulti nepuolė. Mokytojas ir mokinys nė nekrustelėjo, tik laukė malonės ir pasigailėjimo. Pajutęs, kad jie nei bijo, nei pulti ketina, tik įtemptai stebi, ir patenkinęs savo smalsumą, tigras pasitraukė taip pat išdidžiai, kaip ir atėjo.

– Tai matai, Dilai Bahadūrai, kaip kartais praverčia šaltas kraujas... – tepasakė lama. Princas neištarė nė žodžio: balsas įstrigo jam gerklėj.

Nors ir susilaukę netikėto svečio, juodu nutarė likti nakvoti Čentan Dzonge, tik dėl visa ko sugulė palei laužą, laikydami rankose ietis, aptiktas tarp ginklų, kuriuos buvo palikę tao šu vienuoliai. Tigras nebegrįžo, tik rytojaus rytą, susiruošę keliauti toliau, mokytojas ir mokinys matė jo pėdsakus žvilgančiam sniege ir iš tolo girdėjo žvėries riaumojimą, ataidintį nuo viršukalnių.

Po poros dienų Tensingas džiugiai šūktelėjo ir parodė į siaurą tarpeklį tarp dviejų vertikalių kalno šlaitų – juodų akmens sienų, kurias per milijonus metų buvo nugludinę erozija ir ledas. Labai atsargiai juodu leidosi į tą kanjoną, vis žiūrėdami, kad koja nepataikytų ant judančios uolos ar į gilią duobę, kurių čia netrūko. Prieš žengiant žingsnį reikėdavo lazda patikrinti, ar ten tvirta žemė.

Tensingas metė akmenį į vieną daubą, bet smūgio į dugną taip ir neišgirdo – labai jau buvo gili. Aukštai viršuje vos galėjai įžiūrėti dangų – mėlyną juostelę tarp blizgančių uolų. Keliautojus pasitiko šiurpių dejonių choras.

– Mes juk netikim nei vaiduokliais, nei demonais, argi ne? – kreipėsi lama į jaunikaitį.

– Gal man tik rodosi, kad girdžiu tuos klyksmus? – paklausė šis, pašiurpęs iš baimės.

– Gal tai vėjas, įsisukęs čionai, kaukia kaip oras, pučiamas į trimitą.

Gerokai paėjėjus jiedviem į nosį trenkė supuvusio kiaušinio smarvė.

– Siera, – nustatė mokytojas.

– Negaliu kvėpuoti, – nusiskundė Dilas Bahadūras, užsiėmęs nosį.

– Gal pamėgink įsivaizduoti, jog tai gėlių aromatas, – patarė Tensingas.

– Už visus aromatus saldžiau dorybė kvepia, – šypsodamasis padeklamavo jaunikaitis.

– Va ir įsivaizduok, jog tai saldus dorybės kvapas, – nusijuokė ir lama.

Tarpeklis pasirodė besąs maždaug kilometro ilgio, bet tam keliui įveikti prireikė dviejų valandų. Vietomis takas buvo toks siauras, kad teko šonu spraustis tarp uolų. Abiem svaigo galva nuo išretėjusio oro, bet abejonių jiems nekilo, nes pergamentas aiškiai rodė, kad toliau bus ir išėjimas. Vietomis buvo matyti sienose išskaptuotos nišos, o jose – krūsnys dideliausių kaukolių ir kaulų, kai kurie – lyg ir žmonių.

– Ko gero, tai ječių kapinės, – spėjo Dilas Bahadūras.

Drėgno karšto oro gūsis, iki tol niekada jų nepatirtas, rodė tarpeklį baigiantis.

Tensingas pirmas išlindo laukan, o jam įkandin – ir jo mokinys. Išvydęs kraštovaizdį, atsivėrusį prieš akis, Dilas Bahadūras tarėsi atsidūręs kitoj planetoj. Jei ne nuovargis, gniaužiantis kūną, ir ne sieros dvokas, nuo kurio vis dar pykino, jis gal būtų pamanęs, kad dalyvavo astralinėj kelionėj.

– O štai ir Ječių slėnis, – paskelbė lama.

Priešais juos plytėjo vulkaninis plokščiakalnis. Visur kuokštais žėlė skurdūs žalsvai pilki žolynai, augo tankūs krūmai ir dideli įvairiaspalviai nematytų formų grybai. Vietomis upeliais čiurleno ir balomis telkšojo kunkuliuojantis vanduo, riogsojo keisti akmeniniai dariniai ir iš žemės aukštyn šovė baltų dūmų stulpai. Pro skystą ūkaną, tvyrančią ore, vos dūlavo tolimi kalnai, ir visas slėnis rodėsi kažkoks iliuzinis. Atvykėliai jautėsi esantys nerealioje erdvėje, tarsi perėję į kitą būvį. Tiek dienų kentus speigą kelionėje per kalnus, šis drungnas garas buvo tikra palaima jutimams, nors galva vis dar svaigo nuo nemalonaus kvapo, kad ir silpnesnio negu kanjone.

– Senovėje kruopščiai parinkti fiziškai atsparūs ir tvirtos dvasios lamos kas dvidešimt metų eidavo šiuo keliu rinkti gydomųjų žolių, niekur kitur neaugančių, – aiškino Tensingas.

Jis pasakojo, kad 1950 metais į Tibetą įsiveržę kinai per šešis tūkstančius vienuolynų sugriovė, o likusius uždarė. Dauguma lamų emigravo į kitas šalis, ypač Indiją ir Nepalą, ir visur skleidė Budos mokymą. Užuot išnaikinę budizmą, kaip kad tikėjosi, kinų įsibrovėliai susilaukė visai priešingo rezultato: jis paplito visame pasaulyje. Vis dėlto daugelis lamų medicinos žinių ir dvasinių gebėjimų pražuvo.

– Vaistažolės džiovinamos, malamos ir maišomos su kitomis medžiagomis. Vienas gramas tokių miltelių gali būti vertas daugiau už viso pasaulio auksą, Dilai Bahadūrai, – pasakė mokytojas.

– Daug tų žolių nepanešim. Gaila, kad neturim jako, – krimtosi jaunuolis.

– Kažin ar bent vienas jakas savo noru eitų kartimi per bedugnę ir neprarastų pusiausvyros, Dilai Bahadūrai. Nešimės tiek, kiek pajėgsim.

Juodu žengė į paslaptingąjį slėnį ir netrukus užėjo kažką panašaus į griaučius. Lama paaiškino mokiniui, kad tai suakmenėję prieštvaninių žvėrių kaulai. Atvykėliai ėmė repečkomis tyrinėti žemę ir aptiko juosvą akmenį su raudonomis dėmėmis.

– Tai drakono išmatos, Dilai Bahadūrai. Jos turi magiškų galių.

– Man nedera tikėti viskuo, ką išgirstu, argi ne, mokytojau? – atšovė vaikinas.

– Ne, bet šįsyk gali manim ir patikėti, – tarė lama ir padavė jam tą daiktą.

Princas dvejojo. Liesti ką nors tokio...

– Jos yra suakmenėjusios. Tas akmenėlis gali per kelias minutes pagydyti lūžusį kaulą. Trupinys tos medžiagos, sumaltas ir ištirpintas ryžių degtinėje, gali nunešti žmogų į žvaigždes, spindinčias danguje.

Tensingo rastajame gabale buvo maža kiaurymė. Per ją lama pervėrė virvutę ir pakabino tą daikčiuką Dilui Bahadūrui po kaklu.

– Tai kaip ir šarvas, jis gali nukreipti į šalį kai kuriuos metalus. Tavęs nesužeis nei ietis, nei peilis ar kitas aštrus ginklas.

– Tačiau, tarkim, man supūliuotų dantis, paslysčiau ant ledo arba gaučiau akmeniu per galvą – ir manęs nebėr... – šyptelėjo jaunikaitis.

– Visi mes mirsime, tai vienintelis tikras dalykas, Dilai Bahadūrai.

Lama ir princas įsitaisė šalia karštos fumarolės: pirmąsyk per daugelį dienų pernakvos patogiai, storos garų čiurkšlės šildomi. Vandeniu iš gretimos karštosios versmės užsiplikė arbatos. Liovęsis kunkuliuoti vanduo įgavo blyškią alyvinę spalvą. Versmės vanduo plūdo tolyn garuojančiu upeliu, kurio krantuose žydėjo mėsingos violetinės gėlės.

Vienuolis miegojo mažai. Jis prisimerkęs sėdėdavo lotoso poza ir taip ilsėdavosi – kaupdavo energiją. Jis mokėjo ilgą laiką visiš-

kai nejudėti, valios jėga valdyti kvėpavimą, kraujospūdį, širdies plakimą, kūno temperatūrą ir taip nugrimzti į būseną, artimą žiemos įmygiui. Taip pat lengvai, kaip visiškai atsipalaiduoti, jis galėjo kilus pavojui pašokti kulkos greitumu, pasirengęs gintis visa galingų raumenų jėga. Dilas Bahadūras daug metų bandė jį mėgdžioti, bet nesėkmingai. Ir šįsyk jis, nuovargio įveiktas, užmigo vos tik galva palietęs žemę.

Princą prižadino klaikus daugybės balsų urzgimas. Vos atsimerkęs ir pamatęs, kad yra apsuptas, jaunuolis pašoko kaip spyruoklės pamėtėtas, pritūpė ir iškėlė rankas pasirengęs pulti. Tik ramus mokytojo balsas jį sutūrėjo tą akimirką, kai jis jau buvo bešokąs smogti.

– Liaukis. Tai ječiai. Įkvėpk jiems malonę ir gailestį kaip tam tigrui, – sumurmėjo lama.

Atvykėlius supo atgrasių būtybių gauja. Tie padarai buvo pusantro metro ūgio, apžėlę suveltais purvinai baltais gaurais, jų rankos – ilgos, o trumpos ir kreivos kojos rėmėsi į žemę didžiulėmis beždžioniškomis letenomis. Dilas Bahadūras spėjo, kad tos stambios pėdos sniege ir paskatino kurti legendas apie ječius. Bet vis dėlto kieno ilgus kaulus ir milžiniškas kaukoles matė juodu ten urve?

Nors ir žemo ūgio, šie padarai dėl to anaiptol neatrodė mažiau nuožmūs. Plokšti ir plaukuoti jų veidai buvo panašūs kaip žmonių, bet jų išraiška žvėriška; akys mažos ir paraudusios; ausys smailios kaip šunų, o dantys ilgi ir aštrūs. Urgzdami jie vis kaišiojo tamsiai violetinį liežuvį riestu galu kaip kokio roplio. Jų krūtinę dengė odinis šarvas, išmargintas kraujo krešuliais, surištas ant pečių ir per juosmenį. Rankose jie purtė grėsmingus vėzdus ir akmenų skeveldras, tačiau per daug nesiartino, nors būdami ir ginkluoti, ir kur kas gausesni. Jau buvo pradėję brėkšti, ir priešaušrio šviesoje, kuri skverbėsi pro tirštą rūką, viskas atrodė kaip blogas sapnas.

Tensingas atsikėlė pamažu, kad nesuerzintų užpuolikų. Palyginti su šiuo milžinu, ječiai rodėsi dar žemesni ir menkesni. Mokytojo aura nepakito, buvo vis tokia pat balta ir auksinė, liudijanti tobulą jo ramybę, o didžiumos ječių aura nespindėjo, blaškėsi, mirguliavo žemės atspalviais – tai reiškė ligą ir baimę.

Princas stebėjosi, kodėl jie nepuola iš karto: tartum kažko lauktų. Ir iš tiesų po kelių minučių vaikinas išvydo ateinant lyg ir kokią žmogystą, daug aukštesnę už kitas, nors ir sulinkusią nuo senatvės. Ji buvo tos pačios ječių padermės, tačiau bent per pusę liemens aukštesnė. Jei galėtų išsitiesti, ūgiu prilygtų Tensingui, bet per ilgą amžių užsiaugino kuprą, kuri iškreipė jos nugarą ir vertė vaikščioti laikant viršutinę liemens dalį horizontaliai. Ji, ne taip kaip kiti ječiai, kurių kūną dengė vien nešvarūs gaurai ir odinis skydas, buvo pasipuošusi dantų ir kaulų vėriniu, dėvėjo nuzulintą tigro kailio apsiaustą, o rankoj laikė gumbuotą lazdą.

Niekas tos būtybės nepavadintų moterim, bet ji tikrai buvo moteriškos lyties; nebuvo ji nė žmogus, nors ir ne gyvulys. Jos kailis buvo retas ir vietomis nusišėręs – ten prasišvietė pleiskanota rausva oda, kaip žiurkės uodega. Kūną dengė ištisa riebalų, šašų, purvo ir nešvarumų žievė, skleidžianti nepakenčiamą kvapą. Nagai buvo juodi ir riesti kaip žvėries, o nedaugelis dar likusių dantų klibėjo ir barškėjo sulig kiekvienu atsikvėpimu. Iš šnervių lašėjo žalsvos gleivės. Traiškanotos akys žibėjo tarp stačių šerių, gaubiančių veidą. Jai atėjus ječiai pagarbiai prasiskyrė; buvo matyti, kad jie jos klauso – gal kaip genties valdovės ar žiniuonės.

Nustebęs žvelgė Dilas Bahadūras, kaip jo mokytojas klaupiasi prieš grasiąją būtybę, suglaudžia delnus ir giedote išgieda įprastinį Uždraustosios karalystės pasveikinimą: „Būkit laimingi".

– *Tampo kači,* – tarė jis.

– Grr-ympr, – suurzgė toji aptaškydama jį seilėmis.

Klūpodamas Tensingas ūgiu prilygo sukumpusiai senei ir galėjo žiūrėti jai į akis. Dilas Bahadūras pasekė lamos pavyzdžiu, nors

atsiklaupęs nebūtų galėjęs gintis nuo ječių, o šie vis dar purtė vėzdus. Užmetęs akį suskaičiavo gal dešimt ar dvylika čia pat stovinčių, o kiek jų dar netoliese?

Genties vadė sugargaliavo ištisą virtinę šaižių gerklinių garsų, tarsi ką sakytų. Dilui Bahadūrui pasirodė, kad čia kažkas jam girdėta, tik nežinia kada ir kur. Jis nesuprato nė žodžio, nors garsai jam lyg ir pažįstami. Visi ječiai tuoj pat irgi suklaupė ir ėmė kakta daužyti žemę, bet ginklų iš rankų nepaleido: lyg ir iškilmingai sveikino svečius, lyg ir rengėsi užtalžyti juos vėzdais.

Senoji jetė, sutramdžiusi gentainius, vėl suurzgė kažką panašaus į *grr-ympr*. Atvykėliai nusprendė, kad tai būsiąs jos vardas. Tensingas klausėsi labai įdėmiai, o Dilas Bahadūras bandė telepatijos būdu suvokti, ką galvoja tie padarai, bet regėjo tik nesuprantamą vaizdų painiavą. Tada jis pasidomėjo, ką gi nori pasakyti toji ragana, neabejotinai išlavėjusi labiau už kitus. Ir šis tas ėmė ryškėti jo smegenyse. Jis matė kažkokius gauruotus gyvulėlius, tarsi baltus triušius, mėšlungio tampomus ir paskui sustingstančius. Regėjo lavonus ir griaučius; regėjo, kaip ječiai bloškia vienas kitą į kunkuliuojančią versmę; regėjo kraują, mirtį, žiaurumą ir smurtą.

– Saugokitės, mokytojau, jie labai laukiniai, – sumurmėjo jaunikaitis.

– Galbūt jie įsibaiminę labiau negu mes, Dilai Bahadūrai, – atsakė lama.

Grr-ympr gestu liepė kitiems ječiams nuleisti kuokas, o princą ir jo mokytoją pakvietė eiti kartu. Juodu nužingsniavo jai iš paskos, ječių būrio apsupti, tarp aukštai trykštančių garo ir karšto vandens čiurkšlių ligi vulkaninės uolienos plyšių. Pakeliui buvo matyti ir daugiau ječių; visi jie sėdėjo arba gulėjo ant žemės ir nė nebandė artintis.

Karšta lava, kitados išsiliejusi žemės paviršiuje per ugnikalnio išsiveržimą, susidūrusi su ledu ir sniegu sustingo, bet gelmėse

ilgą laiką išliko skysta ir vis veržėsi laukan. Taip formavosi požeminiai urvai ir tuneliai, o juose apsigyvendavo ječiai. Kai kur lavos pluta įlūždavo ir pro atsiradusias kiaurymes vidun patekdavo šviesa. Dauguma tų urvų buvo tokie žemi ir ankšti, kad Tensingas negalėjo ten įeiti. Juose buvo maloniai šilta, nes lavos kaitros likučiai vis dar laikėsi sienose, o podirvyje sroveno karštųjų versmių vanduo. Ten ječiai gynėsi nuo atšiauraus klimato, nes kitaip neišgyventų per žiemą.

Urvuose nebuvo jokių daiktų, išskyrus dvokiančius kailius, prie kurių vis dar laikėsi sudžiūvę mėsgaliai. Dilas Bahadūras pasibaisėjo suvokęs, kad kai kurie kailiai nudirti nuo tų pačių ječių, tikriausiai nuo lavonų. Kiti kailiai buvo čegnų, niekur kitur pasaulyje neauginamų gyvulių, kuriuos ječiai laikė uolų ir sniego aptvaruose. Čegnai smulkesni už jakus, o jų ragai riesti kaip avių. Ječiai augino čegnus dėl mėsos, riebalų ir kailio, o džiovintas jų išmatas vartojo kaip kurą. Be tų vertingų gyvulių, kurie patys susiranda pašaro ir ištveria smarkų speigą, ječiai pražūtų.

– Pabūsim čia keletą dienų, Dilai Bahadūrai. Pasistenk pasimokyti ječių kalbos, – tarė lama.

– Kam, mokytojau? Juk mums niekada jos nebeprireiks.

– Man gal ir ne, o tau gal ir prireiks, – atsakė Tensingas.

Po truputį juodu apsiprato su garsais, kuriuos skleidė tie padarai. Remdamiesi išmoktais žodžiais ir skaitydami Grr-ympr mintis, Tensingas ir Dilas Bahadūras išsiaiškino tragediją, ištikusią tas būtybes: jiems gimsta vis mažiau kūdikių, o ir tų pačių labai mažai išgyvena. Ne ką geresnis likimas laukia ir suaugusiųjų. Kiekviena karta užauga vis žemesnio ūgio ir silpnesnio proto, gyvenimo trukmė yra labai sumažėjusi, ir tik vienas kitas indi-

vidas įstengia daryti kas reikia – auginti čegnus, rinkti augalus ir medžioti maistui. Taip juos, anot Grr-ympr, baudžiantys dievai arba demonai, gyvenantys kalnuose. Ji pasakojo, kad ječiai bandė juos permaldauti aukomis, tuo tikslu sudraskė į gabalus kai kuriuos saviškius, kitus įmetė į verdantį geizerių vandenį, bet dievų prakeiksmas ir toliau juos persekiojąs.

Ilgą amželį nugyveno Grr-ympr. Todėl ječiai jos ir klausė, kad ji daug ką prisiminė ir turėjo patirties kaip niekas kitas. Gentis priskyrė jai antgamtines galias; dvi kartos tikėjosi, kad ji susitars su dievais, bet jos magija nepadėjo pašalinti kerų ir išgelbėti genties nuo greito išnykimo. Grr-ympr pareiškė, kad ne kartą meldę dievus ir dabar pagaliau jie pasirodė: vos išvydusi Tensingą ir Dilą Bahadūrą, ji supratusi, kad tai dievai. Štai kodėl ječiai jų nepuolė.

Visa tai atvykėliai perskaitė nusiminusios senolės mintyse.

– Jei šios būtybės žinotų, kad nesam dievai, tik paprasti žmonės, turbūt per daug nesidžiaugtų, – manė princas.

– Galbūt... Tačiau mes, palyginti su jais, esam pusdieviai, nors ir be galo ydingi, – šyptelėjo lama.

Grr-ympr dar prisiminė tuos laikus, kai ječiai buvo aukšti ir sunkūs, o jų kailis toks tankus, kad leido jiems išgyventi dar aukščiau kalnuose, kur žiemos dar šaltesnės. Tų tad protėvių, ječių milžinų, kaulus ir buvo matę tarpeklyje atvykėliai. Ten tie palaikai buvo pagarbiai saugomi, nors jau nė vienas tų protėvių ir nebeatminė. Grr-ympr buvo dar maža, kai jos gentis atrado karštųjų versmių slėnį, kur ir orai ne tokie žvarbūs, ir manytis lengviau, nes čia yra ir augalų, ir medžiojamų žvėrių, kaip antai pelių ir ožkų, be to – čegnų.

Ir dar žiniuonė prisiminė kitados jau mačiusi dievus, panašius į Tensingą ir Dilą Bahadūrą, atkeliavusius į šį slėnį žolių ieškoti. Mainais už vaistinguosius augalus, kuriuos išsinešė, jie suteikė vertingų žinių, kaip pagerinti ječių gyvenimo sąlygas. Išmokė

prijaukinti čegnus ir virti mėsą, tik, deja, niekam nebepakako jėgų įskelti ugnį dviem akmenimis. Todėl medžioklės laimikį ječiai ėdė žalią, o blogiausiu atveju, badmečiui užsitęsus, pjovė čegnus arba rijo kitų ječių lavonus. Be to, lamos pamokė juos vadintis vardais, kad galėtų skirti vieną nuo kito. Grr-ympr ječių kalba reiškė išmintingą moterį.

Jau seniai joks dievas nebuvo lankęsis slėnyje, mintimis pranešė vienuoliams Grr-ympr. Tensingas apskaičiavo, kad mažiausiai pusę šimtmečio, nuo tada, kai Kinija užėmė Tibetą, nė viena ekspedicija neatkeliavo čionai vaistažolių rinkti. Ječiai gyvena neilgai, tad nė vienas iš jų, išskyrus senąją žiniuonę, nebuvo matęs žmonių, bet tarp jų gyvavo legenda apie išmintingus lamas.

Tensingas atsisėdo urve, didesniame už kitus, vieninteliame, į kurį pajėgė įropoti. Tai neabejotinai buvo susirinkimų vieta, kažkas panašaus į pasitarimų salę. Greta lamos įsitaisė Dilas Bahadūras ir Grr-ympr; pamažu rinkosi ir kiti ječiai, kai kurie tiek nusilpę, kad vos pašliaužė. Tie, kurie andai pasitiko vienuolius grūmodami akmenimis ir vėzdais, buvo tos kreivakojų genties kariai; jie liko lauke ir ėjo sargybą nepaleisdami ginklo iš rankų.

Ječiai ėjo ir ėjo; iš viso jų, be tuzino karių, prisirinko gal dvidešimt. Beveik visi buvo patinai ir, iš plaukų bei dantų sprendžiant, atrodė jauni, bet labai ligoti. Tensingas kiekvieną apžiūrėjo labai pagarbiai, kad neįbaugintų. Penki paskutiniai atsinešė ir kūdikius, vienintelius dar gyvus. Šie neatrodė tokie atgrasūs kaip suaugusieji, labiau panėšėjo į aptrintas pliušines beždžionėles. Jie buvo visai nugeibę, užsimerkę, vos kvėpavo, o jų rankytės ir kojytės bejėgiškai karojo.

Dilas Bahadūras net susijaudino matydamas, kad tie gyvuliškos išvaizdos padarai myli savo jauniklius kaip visos motinos: švelniai

laiko rankose, uostinėja ir laižo, glaudžia prie krūtinės, mėgina žindyti ir nerimastingai šaukia, kai jie nereaguoja.

– Kaip liūdna, mokytojau! Jie merdi, – atsiduso jaunuolis.

– Gyvenimas pilnas kančių. Mūsų pareiga – atgaivinti juos, Dilai Bahadūrai, – atsiliepė Tensingas.

Urve buvo taip tamsu ir taip baisiai dvokė, kad lama liepė išeiti laukan. Po atviru dangum susirinko visa gentis. Grr-ympr sušoko keletą žingsnių apie sergančius vaikelius žvangindama kaulų bei dantų karoliais ir kraupiai šūkalodama. Ječiai visu būriu pritarė jai dejonėmis.

Nekreipdamas dėmesio į nedarnius rypavimus, Tensingas palinko prie kūdikių. Dilui Bahadūrui krito į akį pasikeitusi mokytojo veido išraiška: tokia ji būdavo kaskart, kai jis į ką nors sutelkdavo savo gydomąsias galias. Lama pakėlė vieną kūdikėlį, bene patį mažiausią, lengvai telpantį jo delne, ir atidžiai jį apžiūrėjo, paskui priėjo prie vienos patelės ir nuraminęs draugiškais gestais išprašė keletą lašų jos pieno.

– Kas yra tiems jaunikliams? – paklausė princas.

– Galimas daiktas, kad jie miršta badu, – atsakė Tensingas.

– Badu? Argi motinos jų nemaitina?

Tensingas paaiškino, kad ječių pienas gelsvas ir permatomas. Paskui lama susikvietė karius, nors jie priėjo tik sulaukę Grr-ympr įsakymo, ir juos taip pat apžiūrėjo; ypač jį domino violetiniai liežuviai. Vienintelis jetis, kurio liežuvis nebuvo taip nuspalvintas, pasirodė besanti senoji Grr-ympr. Tyrinėti jos burną – dvokiančią juodą skylę – anaiptol netraukė, bet Tensingas buvo ne tas žmogus, kuris susidūręs su kliūtimi pasiduotų.

– Visi ječiai yra išbadėję, išskyrus Grr-ympr: ji vienintelė atrodo esanti ilgaamžė. Manyčiau, kad jai apie šimtą metų, – pareiškė lama.

– Kas gi atsitiko slėnyje, kad jiems pritrūko maisto? – stebėjosi mokinys.

– Maisto gal ir nestinga, bet jie yra ligoti ir nepasisavina to, ką suvalgo. Kūdikiai minta motinos pienu, bet jis yra bevertis, vandeningas, todėl jie miršta išgyvenę vos kelias savaites ar mėnesius. Suaugusieji yra stipresni, nes ėda mėsą ir augalus, bet kažkas juos susargdina.

– Štai todėl jie vis smulkėja ir jauni miršta, – suprato Dilas Bahadūras.

– Galbūt.

Dilas Bahadūras prikando lūpą: amžinos mokytojo abejonės varė jį į neviltį.

– Ta neganda persekioja tik pastarąsias dvi kartas, nes Grr-ympr dar mena laikus, kai ječiai buvo tokie pat aukšti, kaip ir ji. Dėl tos priežasties jie gali per keletą metų išmirti, – tarė jaunikaitis.

– Galbūt, – bene šimtąjį kartą atsakė lama, galvodamas apie ką kita, ir pridūrė, kad Grr-ympr taip pat prisimena, kada jie atsikėlė į šį slėnį. Tai reikštų, jog čia esama kažko žalingo, kas kenkia ječių sveikatai.

– Tikriausiai! Ar galit juos išgelbėti, mokytojau?

– Galbūt...

Vienuolis užsimerkė ir kelias minutes meldėsi: prašė įkvėpimo tai problemai spręsti ir nuolankumo suvokti, kad sėkmė – ne jo rankose. Jis darysiąs visa, ką tik gali, bet gyvybė ir mirtis jam nepavaldžios.

Baigęs trumpą meditaciją, Tensingas nusimazgojo rankas, nuėjo į vieną aptvarą, išsirinko čegno patelę ir ją pamelžė. Paskui dubenėlį šilto putoto pieno nunešė pas kūdikius, pamirkė piene skudurėlį ir įkišo vienam mažyliui į burną. Šis iš pradžių nesureagavo, bet po kelių sekundžių pieno kvapas jį išjudino, kūdikis prasižiojo ir ėmė vangiai čiulpti skudurą. Lama gestais paragino motinas daryti taip pat.

Ilgai ir kantriai teko mokyti ječius melžti čegnes ir jų pienu po lašelį girdyti kūdikius. Mažai ką jie tegalėjo įsidėti galvon,

bet pajėgė šio to išmokti mėgdžiodami. Mokytojas ir mokinys sugaišo tam reikalui visą dieną, bet jau tą patį vakarą sulaukė rezultato – trys mažyliai pirmąsyk pravirko. Rytojaus dieną jau visi penki knirzė pienelio, o netrukus atsimerkė ir ėmė krutėti.

Dilas Bahadūras taip didžiavosi, tarsi būtų pats šitaip sumanęs, bet Tensingas dar nenurimo. Jam rūpėjo išsiaiškinti priežastį. Lama tyrė kiekvieną kąsnį, kurį ječiai dėjosi į burną, ir niekaip nerado ligos priežasties, kol ir jam, ir jo mokiniui ėmė raižyti vidurius ir tulžis kilti į gerklę. O juk jie buvo valgę tik campos, įprastinio savo maisto iš miežinių miltų, sviesto ir karšto vandens. Čegno mėsos, kurios jiedviem siūlė ječiai, neragavo, nes buvo vegetarai.

– Ką valgėm ne tokio kaip visada, Dilai Bahadūrai? – paklausė mokytojas, ruošdamas abiem arbatą nuo skrandžio negalavimų.

– Nieko, mokytojau, – atsakė perbalęs vaikinas.

– Kažkas turi būti, – neatlyžo Tensingas.

– Valgėm tik campos, daugiau nieko... – sumurmėjo jaunikaitis.

Tensingas padavė jam arbatos, ir Dilas Bahadūras, susirietęs iš skausmo, pakėlė dubenėlį prie lūpų, bet taip ir nenurijęs gurkšnio išspjovė arbatą ant sniego.

– Vanduo, mokytojau! Karštas vanduo!

Paprastai juodu campai ir arbatai užsivirindavo vandens iš šaltinio arba patirpindavo sniego, o čia, slėnyje, pasisėmė verdančio vandens iš karštos versmės, trykštančios fontanu.

– Štai kas nuodija ječius, mokytojau, – tvirtino princas.

Jie buvo matę, kaip ječiai karštame gelmių vandenyje verda sriubą iš grybų, žolių ir violetinių gėlių – pagrindinių savo maisto produktų. Grr-ympr buvo praradusi apetitą jau prieš daug metų ir tik kas antrą trečią dieną valgė žalios mėsos, o troškulį malšino sauja sniego. Kaip tik tuo geizerio vandeniu, kuriame gal ir buvo nuodingų mineralų, atvykėliai užplikė arbatą. Norėdamas įsitikinti, ar teisingai atspėjo ligos priežastį, Dilas Bahadūras rytojaus

dieną užsiplikė arbatos tuo įtartinu vandeniu ir išgėrė. Netrukus jam teko vemti, bet jis džiaugėsi įrodęs, kad jo teorija teisinga.

Lama ir jo mokinys kuo kantriausiai kalė į galvą senajai Grr-ympr, kad jokiu būdu negalima gerti karšto žibuoklių spalvos vandens ir valgyti violetinių gėlių, augančių palei upelį. Karštasis vanduo, buvo jai sakoma, tinka praustis ir maudytis, bet ne gerti ir ne maistui gaminti. Svečiai nebandė jai aiškinti, kad jame yra kenksmingų mineralų, nes ječių vadė vis tiek nebūtų supratusi; tegul tik ječiai klauso jos nurodymų. Grr-ympr palengvino jų užduotį – sušaukė savo valdinius ir paskelbė jiems naują įstatymą: kas gers to vandens, bus įmestas į geizerį, aišku? Visiems buvo aišku.

Gentis padėjo Tensingui ir Dilui Bahadūrui prisirinkti reikiamų vaistažolių. Per savaitę, praleistą Ječių slėnyje, atvykėliai įsitikino, jog kūdikiai kasdien vis labiau atsigauna, o suaugusieji stiprėja ir kartu nyksta violetinė jų liežuvio spalva.

Grr-ympr pati lydėjo svečius, kai atėjo laikas jiems iškeliauti. Jie jau buvo besuką į tą patį tarpeklį, kuriuo atkeliavo, bet senolė kiek pasvyravusi, nes norėjo išlaikyti ječių ir jų dievų paslaptį, nuvedė juos į priešingą pusę. Lama ir princas gerą valandą žingsniavo paskui ją siauru taku pro garų stulpus ir verdančio vandens ežerėlius, kol išėjo iš primityvaus ječių kaimelio.

Žiniuonė palydėjo juos iki plynaukštės pakraščio, parodė kalnagūbrio spragą ir paaiškino jiems, kad pro čia ječiai kartkartėmis eina maisto ieškotis. Tensingui pavyko suprasti, ką ji nori pasakyti: tuo gamtiniu tuneliu galima susitrumpinti kelią. Paslaptingasis slėnis pasirodė besąs daug arčiau civilizuotojo pasaulio, negu kas būtų manęs. Tensingo turimas pergamentas rodė vienintelį lamoms žinomą kelią, kur kas ilgesnį ir pilną kliūčių, bet būta, vadinasi, ir šio slapto tako. Iš jo padėties Tensingas sprendė, jog tunelis leidžiasi tiesiai po kalnu ir išeina priešais Čentan Dzongą, sugriuvusį vienuolyną. Taip kelias sutrumpėja dviem trečdaliais.

Atsisveikindama su keliautojais, Grr-ympr parodė palankumą vieninteliu jai žinomu būdu – laižė jiems rankas ir veidą tol, kol kaip reikiant apseilėjo ir išterliojo snargliais.

Vos tik nevalyvoji ragana pasuko namų link, Dilas Bahadūras ir Tensingas puolė raičiotis ant sniego, kad apsišvarintų. Mokytojas tik juokėsi, bet mokinys vos ištvėrė nesusivėmęs.

– Vienintelė paguoda, kad niekada nebegrįšim pas šią geraširdę damą, – tarė jaunikaitis.

– Niekada reiškia ilgai, Dilai Bahadūrai. Kas žino, ar gyvenimas nepateiks mums staigmenos, – atsakė lama ir ryžtingai žengė į ankštąjį tunelį.

ANTRAS SKYRIUS

Trys pasakiški kiaušiniai

Tuo metu kitame pasaulio krašte Aleksandras Koldas su savo močiute Kete atskrido į Niujorką. Jaunasis amerikietis buvo rudai įdegęs Amazonijos saulėje. Jo plaukai buvo pakirpti kaip indėno, o pačiam viršugalvyje švietė apskrita plikė, kurią puošė neseniai sugijęs randas. Ant pečių jis tempė nešvarią kuprinę, o rankoj nešėsi butelį balzgano skysčio. Ketė Kold, tokia pat apskrudusi kaip anūkas, vilkėjo palaikėmis chaki spalvos kelnėmis ir avėjo nunešiotais batais. Dėl žilų plaukų, pačios pasikirptų nežiūrint į veidrodį, ji atrodė kaip ką tik pažadinta valkata. Senelė buvo pavargusi, bet jos akys gyvai spindėjo pro apskritus lipnia juosta suklijuotų akinių stiklus. Keliauninkų bagažą sudarė beveik trijų metrų ilgio vamzdis ir dar keletas neįprasto dydžio bei pavidalo ryšulių.

– Ar turite ką deklaruoti? – pasiteiravo imigracijos departamento tarnautojas, nepatikliai žvelgdamas į keistoką Alekso šukuoseną ir įtartinai atrodančią jo senelę.

Buvo penkta valanda ryto, ir vyriškį miegas marino ne mažiau kaip keleivius, ką tik atskridusius iš Brazilijos.

– Ne, nieko. Mudu esam „International Geographic" reporteriai. Visa, ką nešamės, yra mūsų darbo priemonės, – atsakė Ketė Kold.

– Vaisių, daržovių, maisto produktų?

– Tiktai gyvybės vandens mano mamai... – tarė Aleksas, rodydamas butelį, kurį laikė rankose per visą kelionę.

– Nekreipkite dėmesio, tas vaikinas mėgsta pafantazuoti, – nutraukė jo šneką Ketė.

– O kas čia? – pasidomėjo tarnautojas, mostelėjęs į vamzdį.

– Serbatana.

– Kas, kas?

– Tai toks tuščiaviduris nendrės stiebas, iš kurio Amazonijos indėnai laido strėles, užnuodytas... – pradėjo aiškinti Aleksandras, bet senelė spyrė jam, kad nutiltų.

Išsiblaškęs tarnautojas nieko nebeklausinėjo, todėl taip ir nesužinojo nei apie dėklą su strėlėmis, nei apie kalebasą su mirtinąja kurare, sukrautus į kitą dėžę.

– Ką dar vežatės?

Aleksandras Koldas pasirausė striukės kišenėse ir išsitraukė tris stiklo rutulius.

– Kas čia?

– Manau, kad deimantai, – atsakė vaikinas ir čia pat vėl gavo spyrį iš senelės.

– Deimantai! Nuostabu! Kas tave šitaip ir apmovė, bernužėli? – nusikvatojo pareigūnas, tekštelėjo į pasus antspaudą ir mostelėjo: eikite.

Niujorke atsirakinus buto duris, Ketei ir Aleksandrui tvoskė į nosį sudvisęs oras. Reporterė pliaukštelėjo sau į kaktą. Nebe pirmas kartas, kai jinai leidžiasi į kelionę pamiršusi išnešti šiukšles iš virtuvės. Abudu šmurkštelėjo vidun užsiėmę nosį. Kol Ketė įvilko bagažą, jos anūkas atidarė visus langus ir užsiėmė šiukšlėmis, kuriose jau buvo visa ko ir prižėlę, ir prisiveisę. Vargais negalais

įtalpinusi ankštame bute dėklą su serbatana, Ketė, sunkiai alsuodama, dribo ant sofos. Štai ką reiškia senatvė, pamanė ji.

Aleksandras išsitraukė tris rutulius iš striukės ir sudėjo ant stalo. Močiutė nužvelgė juos abejingai. Labai panašu į stiklines prespapjė, kurių mėgsta prisipirkti turistai.

– Čia deimantai, Kete, – pareiškė vaikinas.

– Kurgi ne! O aš – Merilina Monro... – atšovė senoji žurnalistė.

– Kas, kas?

– Še tau! – sumurmėjo ji nustėrusi: štai kokia kartų praraja beskirianti ją nuo anūko.

– Turbūt tai kas nors iš tavo laikų, – bandė spėti Aleksandras.

– Mano laikų! Žinoma, tai ne tavo laikai. Aš bent jau gyvenu ne Mėnulyje kaip tu, – pro dantis iškošė senelė.

– Bet čia tikrai deimantai, Kete, – spyriojosi bernelis.

– Kaip nori, Aleksandrai. Tebūnie ir deimantai.

– Ar negalėtum vadinti manęs Jaguaru? Tai mano totemas. Tie deimantai ne mūsų, Kete, jie priklauso indėnams, miglos žmonėms. Aš pažadėjau Nadijai, kad panaudosim tuos akmenis jiems apginti.

– Žinoma, žinoma! – sumurmėjo ji abejingai.

– Už juos galėsim finansuoti fondą, kurį tu ketinai steigti su profesorium Leblanu.

– Man rodos, kad nuo to smūgio, kurį gavai per galvą, tau smegenyse atsisuko vienas varžtas, vaikeli, – tarė senoji ir išsiblaškiusi susimetė krištolo kiaušinius į striukės kišenę.

Ji nusprendė, kad artimiausiu metu reikės patikrinti anūko sveikatą.

Dvi savaites Ketė nešiojosi krištolo kiaušinius ir visai buvo juos pamiršusi, kol sykį keliant striukę nuo kėdės vienas ėmė ir iškrito jai tiesiai ant kojos pirštų. Tuo metu Aleksandras buvo jau sugrįžęs į Kaliforniją, į tėvų namus. Keletą dienų žurnalistė, šlubuodama sumušta koja, vaikščiojo su akmenimis kišenėje, nerūpestingai barškindama jais gatvėje. Vieną rytą ji gėrė kavą užeigoje už kampo ir išeidama pamiršo vieną deimantą ant stalo. Šeimininkas italas, pažįstantis reporterę bent dvidešimt metų, pasivijo ją gatvėje.

– Kete! Palikai savo stiklinį rutulį! – sušuko jis ir sviedė jai brangųjį akmenį per praeivių galvas.

Moteriškė pagavo jį ore ir nuėjo sau galvodama, kad gal jau laikas pasidomėti tais kiaušiniais. Žingsniuodama be aiškaus tikslo užklydo į juvelyrų gatvę, kurioje turėjo krautuvę ir jos senas simpatija Izaokas Rozenblatas. Prieš keturiasdešimt metų jie vos nesusituokė, bet čia pasipainiojo Džozefas Koldas ir griežDamas fleita apsuko jai galvą. Ketė buvo įsitikinusi, jog tai užburtoji fleita. Per trumpą laiką Džozefas Koldas tapo vienu garsiausių pasaulio muzikantų. „Tai buvo ta pati fleita, kurią pusprotis mano anūkas paliko Amazonijoje!“ – niršo Ketė. Už tai, kad prarado nuostabųjį senelio instrumentą, Aleksandras jau buvo gavęs iš jos skambų antausį.

Izaokas Rozenblatas buvo žydų bendruomenės šulas, turtingas ir gerbiamas šešių vaikų tėvas. Tai buvo vienas iš tų santūrių žmonių, kurie vykdo savo pareigą nesigarsindami ir moka mėgautis dvasios ramybe; tačiau išvydęs įeinant Ketę Kold į savo parduotuvę pajuto beklimpstąs į prisiminimų liūną. Per vieną akimirką jis vėl tapo droviu jaunuoliu, įsimylėjusiu tą moterį su visu pirmosios

meilės įkarščiu. Anuomet tai buvo mergina porcelianine oda ir netramdomomis varinėmis garbanomis; dabar vietoj porceliano jau dūlavo raukšlėtas pergamentas, o iškarpyti žili plaukai styrojo tartum šepetys.

– Kete! Tu visai nepasikeitusi, mergyte, pažinčiau tave tarp tūkstančių... – jausmingai kalbėjo juvelyras.

– Nemeluok, senas begėdi, – atšovė moteriškė, neįstengdama paslėpti patenkinto šypsnio ir atsisegdama kuprinę; ši tėškėsi ant grindų kaip bulvių maišas.

– Atėjai man pasakyti, kad klydai, ir prašyti atleidimo už tai, kad palikai mane įskaudintą ir kruvina širdim, tiesa? – ironizavo juvelyras.

– Tavo tiesa, aš klydau, Izaokai. Aš netinku vedybiniam gyvenimui. Mano santuoka su Džozefu truko labai neilgai, bet bent jau susilaukėme sūnaus Džono. O dabar turiu tris anūkus.

– Sužinojęs, kad Džozefas mirė, tikrai jo gailėjau. Aš visada jam pavyduliavau ir negalėjau dovanoti, kad paveržė iš manęs sužadėtinę, bet vis tiek pirkdavau visas jo plokšteles. Turiu visus jo koncertų įrašus. Tai buvo genijus... – tarė juvelyras ir pasiūlė Ketei atsisėsti ant odinės sofos, o pats įsitaisė greta. – Taigi dabar tu našlė, – toliau kalbėjo jis, žiūrėdamas viešniai į akis.

– Nepuoselėk iliuzijų, ne tam atėjau, kad mane guostum. Ir ne brangenybių pardavinėti. Tai ne mano stilius, – atšovė Ketė.

– Tikiu, – patvirtino Izaokas Rozenblatas, šnairuodamas į suglamžytas jos kelnes, kareiviškus batus ir turisto kuprinę, nusviestą ant grindų.

– Norėčiau parodyti tau porą gabalų stiklo, – tarė ji, traukdama kiaušinius iš striukės kišenės.

Rytmečio saulė, plieskianti pro langą, metė spindulį tiesiai į daikčiukus, kuriuos moteriškė laikė delne. Neapsakomas spindesys trumpam apakino Izaoką Rozenblatą ir užgniaužė jam kvapą. Šis žmogus buvo kilęs iš juvelyrų šeimos. Jo seneliui teko laikyti

rankose brangakmenius iš Egipto faraonų kapų; jo tėvo rankos lietė diademas, skirtas imperatorėms; jis pats savo rankomis išiminėjo rubinus ir smaragdus iš papuošalų, kurie priklausė Rusijos caro šeimai, išžudytai per bolševikų revoliuciją. Niekas geriau už jį nenusimanė apie juvelyrinius dirbinius ir labai mažai tebuvo brangakmenių, galinčių jį sujaudinti, bet dabar jo akys regėjo tokias brangenybes, kad jam galva svaigo. Netardamas nė žodžio, jis paėmė kiaušinius, pasidėjo ant rašomojo stalo po lempa ir ėmė juos tirti per didinamąjį stiklą. Įsitikinęs, kad pirmas įspūdis jo neapgavo, juvelyras giliai atsiduso, išsitraukė baltą batisto nosinaitę ir nusišluostė kaktą.

– Kur tu juos nukniaukei, mergužėle? – paklausė drebančiu balsu.

– Radau vienoj atokioj vietelėj, Žvėrių mieste.

– Kam tyčiojies iš manęs?

– Nesityčioju, garbės žodis. Ar jie ko nors verti, Izaokai?

– Taip, šio to verti. Sakysim, galėtum už juos nusipirkti kokią nedidelę valstybėlę, – sumurmėjo juvelyras.

– Ar esi tikras?

– Tai deimantai, didžiausi ir tobuliausi iš visų, kuriuos esu matęs. Kur jie buvo iki šiol? Negalimas daiktas, kad toksai lobis būtų likęs nežinomas. Pažįstu visus žymiausius pasaulio brangakmenius, Kete, bet apie šiuos nesu girdėjęs.

– Užsakyk mudviem kavos ir gurkšnelį degtinės, Izaokai. Ir atsisėsk patogiai: papasakosiu tau įdomią istoriją, – tarė Ketė Kold.

Taip senasis Ketės garbintojas sužinojo apie paauglę brazilę, apie tai, kaip ji Orinoko aukštupio baseine užkopė į paslaptingą kalną, į kurį jai kelią parodė sapnas ir nuogas burtininkas, ir tenai erelės lizde rado tuos akmenis. Ketė jam papasakojo, kad mergaitė atidavė tą lobį Aleksandrui, jos anūkui, ir įpareigojo už tai pasirūpinti viena indėnų gentimi, vadinama miglos žmonėmis:

jie dar tebegyvenantys akmens amžiuje. Izaokas Rozenblatas mandagiai klausėsi, nors ir netikėjo nė vienu to absurdiško pasakojimo žodžiu. Net ir paskutinis asilas nesileistų mulkinamas panašiomis fantazijomis, galvojo jis sau. Vadinas, arba kadainykštė jo sužadėtinė buvo įpainiota į kažkokį labai nešvarų reikalą, arba atrado pasakišką kasyklą. Bet jis žinojo, kad Ketė niekada jam to neprisipažins. Ir štai ji, sėdinti šalia, vėl atsiduso, lyg skaitytų jo mintis.

– Matau, kad manim netiki, Izaokai, – sumurmėjo ekscentriškoji reporterė ir dar gurkštelėjo degtinėlės, kad numalšintų bekylantį kosulį.

– Manau, sutiksi su manim, Kete, kad visa ta istorija gerokai nekasdieniška...

– O juk aš tau dar nepapasakojau apie Bestijas, dvokiančius gauruotus milžinus, kurie...

– Tiek to, Kete, gal man nebereikia daugiau detalių, – nuvargusiu balsu pertraukė ją juvelyras.

– Aš privalau tuos akmenėlius paversti kapitalu, skirtu specialiam fondui. Esu pažadėjusi anūkui to fondo lėšomis ginti miglos žmones, kaip save vadina nematomieji indėnai, ir...

– Nematomieji?

– Na, jie nėra visai nematomi, Izaokai, tik taip rodosi. Čia jau tokia magija. Nadija Santos sako, kad...

– Kas ta Nadija Santos?

– Mergaitė, kuri aptiko tuos deimantus, aš gi tau sakiau. Ar padėsi man, Izaokai?

– Padėsiu, Kete, jei tik viskas bus teisėta.

Taip ir atsitiko, kad garbusis Izaokas Rozenblatas apsiėmė saugoti tris stebuklingus akmenis; kad pasirūpino paversti juos grynaisiais; kad sumaniai investavo tą kapitalą; kad konsultavo Ketę Kold, kaip Deimantų fondo steigėją. Juvelyras patarė jai fondo prezidentu paskirti antropologą Liudviką Leblaną, bet lėšų

kontrolės iš savo rankų nepaleisti. Taip atsinaujino ir jųdviejų draugystė, snaudusi keturiasdešimt metų.

– Ar žinai, Kete, kad ir aš jau našlys? – prisipažino jis per pirmą bendrą vakarienę.

– Galgi nesiruoši man pirštis, Izaokai. Jau nuo kažin kada nebeskalbiu vyro kojinių ir neketinu to imtis dabar, – nusijuokė reporterė.

Abu susidaužė taurėmis – už deimantus.

Po keleto mėnesių Ketė sėdėjo vienąsyk priešais kompiuterį; sudžiūvusį jos kūną dengė tik skylėti marškinėliai, kurie siekė vos iki pusės šlaunų ir neslėpė nei išsišovusių kelių, nei randuotų blauzdų su pūpsančiomis venomis, nei tvirtų keliautojo pėdų. Virš jos galvos dūgzdamos kaip musių spiečius sukosi ventiliatoriaus mentės, bet neįstengė išsklaidyti tvankumos, karštą vasaros dieną dusinančios Niujorką. Jau kuris laikas – bene šešiolika ar septyniolika metų – žurnalistė rengėsi įsitaisyti bute oro kondicionierių, bet taip ir neprisiruošė. Nuo permirkusių plaukų prakaitas čiurkšlėmis bėgo jai per nugarą, o pirštai vis taip pat įnirtingai daužė klaviatūrą. Ketė puikiai žinojo, kad klavišus užtenka paliesti, bet nemėgo keisti įpročių ir todėl kompiuterį maigė taip pat kaip kitados turėtą rašomąją mašinėlę.

Šalia rašytojos stovėjo ąsotis arbatos su ledu ir degtine – sprogstamojo mišinio, kurį pati buvo išradusi ir tuo labai didžiavosi. Kitoj pusėj gulėjo užgesusi jūrininko pypkė. Ketė Kold stengėsi rūkyti kuo mažiau, kad ne taip kankintų kosulys, bet prikimštą pypkę laikė dėl kompanijos: juodojo tabako kvapas kėlė jai dvasią. „Sulaukus šešiasdešimt penkerių nebedaug lieka blogų įpročių, kuriuos tokia ragana kaip aš galėtų sau leisti“, – manė ji. Atsi-

kratyti savo ydų ji visai netroško, bet žinojo: jeigu nemes rūkyti, liks be plaučių.

Ketė sugaišo šešis mėnesius, kol pastatė ant kojų Deimantų fondą, jos įsteigtą kartu su įžymiuoju antropologu Liudviku Leblanu, kurį, beje, laikė savo priešu. Ji bodėjosi tokiu darbu, bet jei būtų atsisakiusi, anūkas Aleksandras niekada jai neatleistų. „Aš veiksmo žmogus, kelionių ir nuotykių reporterė, o ne biurokratė“, – dūsavo ji tarp dviejų pastiprintos arbatos gurkšnių.

Vargdama dėl fondo reikalų, ji dar gavo dusyk sulakstyti į Karakasą liudyti teisme prieš Maurą Kariją ir daktarę Omairą Tores, kaltinamus tuo, kad užkrėtė raupais šimtus indėnų ir taip nuvarė juos į kapus. Mauras Karijas į teismą neatvyko – jis gulėjo privačioje klinikoje be sąmonės, taip ir neatsigavęs nuo vėzdo smūgio, kuriuo jį pavaišino indėnas. Verčiau būtų iš karto nukeliavęs į aną pasaulį!

Maža to: žurnalas „International Geographic“ įpareigojo Ketę Kold parengti reportažą apie Auksinio Drakono karalystę. Atidėti kelionės nebuvo kaip – žurnalas galėjo pasiųsti kitą reporterį; o Ketei prieš išvykstant reikėjo dar pasigydyti nuo kosulio. Ta karalystė – maža šalis tarp Himalajų viršukalnių, pasižyminti dar ir labai klastingu klimatu: oro temperatūra ten gali per porą valandų pakisti trisdešimčia laipsnių. Pasitarti su gydytoju jai, žinoma, nė į galvą nešovė. Nebuvo ji to dariusi visą gyvenimą ir neketino daryti dabar, juoba kad buvo labai blogos nuomonės apie žmones, gaunančius valandinį atlyginimą. Jai pačiai buvo mokama už žodžių skaičių. Reporterei rodėsi akivaizdu, jog nė vienam gydytojui nenaudinga, kad pacientas pasveiktų, todėl ji gydėsi naminiais vaistais. Dabar ji kliovėsi medžio žieve, parsivežta iš Amazonijos: nuo tos žievės jos plaučiai būsią kaip nauji. Šimtametis šamanas, vardu Valimajus, patikino ją, kad ta žievė gydanti visas nosies ir burnos ligas. Ketė sumalė ją mikseriu, subėrė į arbatą su degtine, kad nustelbtų kartų skonį, ir labai uoliai

gurkšnojo ištisą dieną. Iki šiol tas vaistas nepadėjo; kaip tik apie tai ji dabar ir rašė elektroniniu paštu profesoriui Leblanui.

Niekas neteikė didesnio malonumo Ketei Kold ir Leblanui, kaip niekinti vienam kitą, ir juodu nepraleisdavo progos tai parodyti. O progų netrūko, nes juos buvo neišskiriamai susieję Deimantų fondas: profesorius jam pirmininkavo, o reporterė tvarkė pinigus. Bendri fondo reikalai vertė juos kone kasdien bendrauti, ir tai jie darė elektroniniu paštu, kad nereikėtų klausytis partnerio balso. Ir susitikinėti jie stengėsi kuo rečiau.

Deimantų fondas buvo įsteigtas visoms Amazonijos gentims ginti, bet ypač – miglos žmonėms, kaip kad reikalavo Aleksandras. Profesorius Liudvikas Leblanas parašė storą mokslinį traktatą apie tą gentį ir apie savo paties vaidmenį toje istorijoje, nors iš tiesų indėnus ryžtingais veiksmais išgelbėjo nuo genocido Aleksandras Koldas ir jo bičiulė brazilė Nadija Santos, o ne Leblanas. Prisiminusi tas kelias savaites džiunglėse, Ketė nejučiom nusišypsojo. Iškeliaujant į Amazoniją jos anūkas buvo išlepintas vaikelis, o neilgai trukus grįžo jau tikras vyras. Aleksandras – arba Jaguaras, nes jis buvo įsikalęs į galvą, kad kaip tik toks yra jo vardas, – reikia pripažinti, elgėsi tikrai narsiai. Senelė juo didžiavosi. Fondas gyvavo Aleksandro ir Nadijos dėka. Be jų iš viso to projekto būtų likusios vien kalbos: juodu jį finansavo.

Iš pradžių profesorius spyrėsi tą organizaciją pavadinti Liudviko Leblano fondu, nes buvo įsitikinęs, kad jo vardas sudomins spaudą ir pritrauks rėmėjų; tačiau Ketė neleido jam net užbaigti sakinio.

– Tik per mano lavoną, Leblanai, galėsit savo vardu leisti kapitalą, kurį parūpino mano tikras anūkas, – nukirto ji.

Antropologui teko nusileisti, nes Ketė disponavo trimis pasakiškais Amazonijos deimantais. Liudvikas Leblanas, kaip ir juvelyras Rozenblatas, nė trupučio netikėjo tų nepaprastų akmenėlių istorija. Deimantai iš erelių lizdo? Kurgi ne! Jis įtarė, kad vedlys Sezaris Santosas, Nadijos tėvas, žinojo apie slaptą kasyklą džiunglių gilumoje: ten mergina ir bus radusi tuos brangakmenius. Leblanas net svajojo grįžti prie Amazonės ir įtikinti vedlį pasidalyti tą lobį su juo. Paika svajonė: kur jis nukeliaus šitiek metų sulaukęs, skaudamais sąnariais, juoba kad ten net nėra kondicionierių. O ir laiko stinga: juk jis rašo svarbiausią savo mokslinį veikalą.

Bet argi įvykdysi tokią svarbią misiją gyvendamas vien iš menkos profesoriaus algos? Jo kabinetas – kažkokia sveikatai kenksminga landynė penktame aukšte, o lifto nėra – sarmata, ir tiek! Jei bent Ketė Kold kiek dosniau jį pašelptų... „Kokia bjauri moteris!" – mąstė antropologas. Su ja neįmanoma bendrauti. Deimantų fondo prezidentui tenka rašyti tušinuku! Jam reikėtų sekretorės ir padoraus biuro; betgi toji šykštuolė Ketė neduoda jam nė skatiko daugiau, negu būtina išleisti indėnams. Kaip tik šią valandėlę juodu diskutavo elektroniniu paštu apie jo norą gauti automobilį, kuris jam esąs taip reikalingas. Važinėdamas metro jis gaištąs brangų laiką, kurį verčiau panaudotų indėnams ir jų džiunglėms ginti. Ketės monitoriuje jau rikiavosi Leblano žodžiai: „Aš neprašau ko nors ypatingo, Kete, man nereikia limuzino su vairuotoju, tik mažo kabrioletuko... "

Suskambo telefonas. Žurnalistė nekreipė dėmesio, nes jau buvo bebaigianti rengti nepaneigiamus argumentus įkyriajam Leblanui sumurkdyti, bet skambutis, atkakliai čirkšdamas, vis tiek nutraukė jos minčių giją. Įsiutusi griebė ji ragelį keiksnodama akiplėšą, kuris atitraukia ją nuo kūrybinio darbo.

– Alio, senele, – linksmai pasveikino ją vyresnysis anūkas iš Kalifornijos.

– Aleksandrai! – sušuko ji apsidžiaugusi, kad girdi jo balsą, bet tuoj susigriebė, mat anūkas dar gali įtarti, kad jinai jo pasiilgo: – Argi nesakiau tau šimtus kartų, kad nevadintum manęs senele?

– O kodėl tu nesilaikai susitarimo vadinti mane Jaguaru? – nesutriko vaikinas.

– Koks jau iš tavęs jaguaras, veikiau vargšas nusišėręs kačiukas.

– O tu esi mano tėvo motina, todėl turiu teisę vadinti tave senele.

– Ar gavai mano dovaną? – pertraukė jį senelė.

– O, ji nuostabi, Kete!

Kurgi ne! Aleksandrui sukako šešiolika metų, ir ta proga jis pašte gavo milžinišką dėžę iš Niujorko su močiutės dovana. Ketė Kold atidavė jam vieną vertingiausių savo trofėjų – kelių metrų ilgumo smauglio odą, to paties, kuris kitados Malaizijoje buvo prarijęs jos fotoaparatą. Dabar ta išnara kabojo Aleksandro kambary, kaip vienintelė jo puošmena. Prieš kelis mėnesius berniukas, apimtas nevilties dėl motinos ligos, suniokojo visa, kas buvo jo kambarėlyje, tad dabar turėjo tik prairusį čiužinį ir naktinę lempelę.

– Kaip gyvuoja tavo sesutės?

– Andrėja net neužeina pas mane, nes bijo gyvatės odos, o Nikolė daro visa, ką jai liepiu, kad tik leisčiau tą odą paliesti. Ji siūlo man už tą smauglį visus savo niekniekius, bet aš niekada jo neatiduosiu.

– Tikiuosi. O kaip tavo motina?

– Jai daug geriau; įsivaizduok, ji vėl ėmėsi teptukų ir dažų. Žinok, Valimajus, tas šamanas, buvo man sakęs, kad aš turintis gydomųjų galių ir privalantis jomis naudotis. Pagalvojau, kad gal man tapti ne muziku, kaip buvau ketinęs, bet mediku. Kaip manai? – paklausė Aleksas.

– Ko gero, tu tiki, kad pats išgydei motiną... – nusijuokė močiutė.

– Ne aš išgydžiau, o gyvybės vanduo ir vaistiniai augalai, kuriuos parsivežiau iš Amazonijos...

– Žinoma, ir chemoterapija, ir švitinimas, – įsiterpė senoji.

– Niekada nesužinosim, Kete, kas ją išgydė. Kiti pacientai, gavę tą patį gydymą toj pačioj ligoninėj, jau mirė, o mano mama visai pasveiko. Ta liga labai klastinga, ji gali bet kada sugrįžti, bet aš tikiu, jog vaistažolės, kurias gavau iš šamano Valimajaus, ir stebuklingasis vanduo neleis mamai vėl susirgti.

– Daug pastangų tau prireikė, kol gavai tuos dalykus, – priminė Ketė.

– Vos gyvas likau...

– Tai niekis, bet va senelio fleitą praradai, – atšovė ji.

– Tik stebėtis reikia, kaip tu, Kete, rūpiniesi mano gerove, – pasišaipė Aleksandras.

– Tiek to! Kas pražuvo, to nebesugrąžinsi. Manau, jog turėčiau pasirūpinti tavo šeima...

– Tai ir tavo šeima ir, man rodos, kitos tu neturi. Galiu pasakyti, jei tau įdomu, kad mūsų šeimos gyvenimas pamažu grįžta į vėžes. Mamai atžėlė plaukai – garbanoti, bet pražilę. Plikai nukirpta ji atrodė gražiau, – pasakojo anūkas.

– Džiaugiuosi, kad Liza sveiksta. Pamenu, ji buvo tikrai gera tapytoja, – pripažino Ketė Kold.

– Ir gera mama...

Keletą sekundžių ragelyje buvo tylu, kol Aleksandras ryžosi pasakyti, dėl ko skambina. Jis per pusę metų kiek susitaupęs, nes duodavęs muzikos pamokas ir patarnaudavęs picerijoje. Vaikinas ketinęs tais pinigais kompensuoti nuostolius, kurių buvo pridaręs niokodamas savo kambarėlį, bet paskui apsigalvojęs.

– Neturiu laiko klausytis tavo finansinių planų. Sakyk tiesiai, ko nori, – nekantravo senelė.

– Nuo rytojaus man atostogos...

– Na, ir?

– Pagalvojau, kad jei susimokėčiau už bilietą, gal pasiimtum mane į kitą kelionę. Argi nesakei man, kad ruošiesi į Himalajus?

Vėl mirtina tyla ragelyje. Ketė Kold didžiausiomis pastangomis valdėsi, kad neparodytų pasitenkinimo: viskas eina taip, kaip jos suplanuota. Jei pati būtų jį pakvietusi, anūkas rastų begalę dingsčių atsikalbinėti, kaip jau yra buvę rengiantis keliauti prie Amazonės; o dabar jis pats prašosi. Ji buvo taip tvirtai įsitikinusi, jog Aleksandras ją lydės, kad jau ir staigmeną buvo jam paruošusi.

– Ar tu dar čia, Kete? – nerimavo Aleksandras.

– Aišku. Kurgi dar galėčiau būti?

– Ar galėtum bent pagalvoti?

– Žinoma! O aš maniau, kad jauniems rūpi tik rūkyti žolę ir ieškoti sau poros internete... – iškošė ji pro dantis.

– Apie tai galvosiu vėliau, Kete, o dabar man tik šešiolika ir to, ką turiu, nepakaktų net virtualiai draugystei, – pasišaipė Aleksandras ir pridūrė: – Manau, įsitikinai, kad esu neblogas bendražygis. Nesudaryčiau tau rūpesčio ir net galėčiau padėti. Nebe tavo amžiuje keliauti pačiai vienai...

– Galvok, ką šneki, pienburni!

– Aš turiu omeny... galėčiau, pavyzdžiui, nešioti tavo bagažą. Dar ir fotografuoti.

– Ir tu manai, kad „International Geographic“ spausdintų tavo nuotraukas? Su manim skrenda Timotis Brusas ir Choelis Gonsalesas, tie patys fotografai, kurie keliavo su mumis ir prie Amazonės.

– Ar Gonsalesas pasveiko?

– Lūžę jo kaulai suaugo, bet vaikšto vis dar prisibijodamas. Timotis Brusas rūpinasi juo kaip mama savo kūdikiu.

– Ir aš tavim rūpinsiuos kaip kūdikiu, Kete. Maža kas tau gali nutikti Himalajuose: ar jakų banda sutryps, ar širdies priepuolis ištiks dėl deguonies stokos, – įtikinėjo močiutę anūkas.

– Neketinu Leblano džiaugsmui numirti anksčiau už jį, – sumurmėjo senoji ir pridūrė: – Bet matau, kad šį tą žinai apie tuos kraštus.

– Neįsivaizduoji, kiek esu skaitęs ta tema. Tai ar galėsiu keliauti su tavim? Labai prašau!

– Na, gerai, bet neketinu laukti tavęs nė minutės. Susitinkam Džono Kenedžio oro uoste ateinantį ketvirtadienį, iš ten devintą valandą vakaro skrendam į Londoną, o iš Londono – į Delį. Aišku?

– Būsiu ten laiku, prižadu!

– Pasiimk šiltų drabužių. Kuo aukščiau kilsim, tuo bus šalčiau. Tikriausiai teks tau ir į kalnus kopti, tai dėl visa ko nepamiršk ir alpinisto reikmenų.

– Ačiū, ačiū, močiute! – susijaudinęs šaukė vaikinas.

– Jei dar vadinsi mane močiute, neimsiu tavęs niekur! – atsiliepė Ketė, padėjo ragelį ir prapliupo kvatoti hienos juoku.

TREČIAS SKYRIUS

Kolekcininkas

Už trijų kvartalų nuo kuklaus Ketės Kold butuko, pačioje Manhatano širdyje, viršutiniame dangoraižio aukšte antrasis pasaulio turtuolis, susikrovęs lobius kompiuterių pramonėje vogdamas idėjas iš pavaldinių ir kompanionų, kalbėjo telefonu su kažkokiu žmogumi Honkonge. Juodu niekada nebuvo matęsi ir niekuomet nepasimatys.

Multimilijonierius vadino save Kolekcininku, o jo partneris Honkonge buvo tiesiog Specialistas. Pirmasis nežinojo, kas iš tiesų yra antrasis. Be kitų apsaugos priemonių, jųdviejų telefonuose buvo įtaisai, iškraipantys balsą, ir dar po įtaisą, kuris maskuoja telefono numerį. Todėl to pokalbio negalėtų užfiksuoti niekas ir niekur; net ir FTB, turintis įmantriausias pasaulyje šnipinėjimo sistemas, neįstengtų ištirti, dėl ko taip slaptai tarėsi tuodu asmenys.

Specialistas imdavosi už atitinkamą kainą įvykdyti bet kokią užduotį. Jis galėjo nužudyti Kolumbijos prezidentą, padėti bombą „Lufthansos“ lėktuve, parūpinti Anglijos karaliaus karūną, pagrobti popiežių arba Monos Lizos portretą Luvre pakeisti klastote. Jam nereikėjo reklamuoti savo paslaugų, nes darbo niekada nestigo; priešingai, jo klientams tekdavo palaukti eilėje ir po kelis mėnesius.

Specialisto reikalavimai būdavo visada tie patys. Klientas perveda į nurodytą sąskaitą tam tikrą šešiaženklę sumą – negrąžinamą

avansą – ir kantriai laukia, kol nusikaltėlių organizacija kruopščiai patikrins, kas jis per vienas. Po kiek laiko pas klientą apsilanko tarpininkas, paprastai į akį nekrintančios išvaizdos, pavyzdžiui, studentė, ieškanti informacijos diplominiam darbui, arba kunigas, atstovaujantis labdaros draugijai. Tarpininkas išklausinėja klientą, kokia bus užduotis, ir dingsta. Kaina per pirmąjį susitikimą neminima, nes manoma, kad jei klientui prireikia teirautis, kiek kainuos paslauga, vadinasi, jis neįstengs susimokėti. Pagaliau sudaroma sutartis – jam paskambina pats Specialistas. Paskambina iš bet kurios pasaulio vietos.

Kolekcininkui buvo keturiasdešimt dveji metai. Tai buvo vidutinio ūgio vyriškis, iš pažiūros niekuo neypatingas, storų stiklų akiniais, pakumpęs ir anksti praplikęs, todėl atrodė daug vyresnis. Net ir tie menki plaukučiai amžinai riebaluoti. Rengėsi nevalyvai, be to, turėjo negražų įprotį rakinėti pirštu nosį, kai įtemptai mąstydavo, o taip būdavo bemaž visada. Vaikystėje buvo vienturtis vaikelis, be draugų, drovus ir liguistas, bet toks gabus, kad mokykloje nuobodžiavo. Bendraklasiai jo nekentė už tai, kad jis be jokių pastangų gauna geriausius pažymius, nemėgo ir mokytojai tokio knislio, kuris visada žino daugiau už juos. Savo karjerą jis pradėjo penkiolikos metų – tėvų namo garaže meistraudavo kompiuterius. Sulaukęs dvidešimt trejų, jis – toks protingas ir be jokių moralinių skrupulų – jau buvo milijonierius, o kai jam sukako trisdešimt, jo asmeninė sąskaita viršijo visą Jungtinių Tautų biudžetą.

Nuo pat vaikystės šis žmogus, kaip beveik visi pasaulio vaikai, rinko pašto ženklus ir monetas; jaunystėje kolekcionavo lenktyninius automobilius, viduramžių pilis, golfo laukus, bankus ir grožio karalienes; dabar, jau kaip ir subrendęs, ėmė kaupti „retenybes“. Jas Kolekcininkas laikė suslapstęs požeminiuose blindažuose, išsklaidytuose po penkis žemynus, kad ištikus kokiai stichinei nelaimei nepražūtų išsyk visa vertingoji kolekcija. Šis metodas

buvo nepatogus tuo, kad savininkas negalėjo vaikštinėti tarp savo lobių ir gėrėtis jais visais iš karto; norint jas pamatyti reikėtų lakstyti nuosavu reaktyviniu lėktuvu iš vieno taško į kitą, bet iš tiesų jam ir nebuvo reikalo dažnai šitaip keliauti: pakako žinoti, kad tos retenybės yra, kad jos saugios ir priklauso jam. Juk ne iš meilės menui jis visa tai rinko, o vien iš gryno godumo.

Be kitų neįkainojamų vertybių, Kolekcininkas buvo įsigijęs seniausią pasaulio rankraštį, autentišką Tutanchamono pomirtinę kaukę (ta, kuri muziejuje, – viso labo kopija), Einšteino smegenis, suraikytas griežinėliais ir užkonservuotas formaline, Averojaus traktatų originalus, jo ranka rašytus, ištisą žmogaus odą, išvien tatuiruotą nuo kaklo iki pėdų, keletą Mėnulio akmenų, branduolinę bombą, Karolio Didžiojo kalaviją, slaptąjį Napoleono Bonaparto dienoraštį, krūvelę šventosios Cecilijos kaulų ir kokakolos formulę.

Dabar multimilijonierius panoro įsigyti vieną rečiausių pasaulio brangenybių, apie kurią labai mažai žmonių težinojo ir prie kurios tik vienas tuo metu gyvenantis asmuo tegalėjo prieiti. Tai buvo auksinis drakonas, inkrustuotas brangakmeniais. Jau tūkstantis aštuoni šimtai metų jį regėdavo tik monarchai, valdantys mažą nepriklausomą karalystę tarp Himalajų kalnų ir slėnių. Tą drakoną gaubė paslaptis, o saugojo prakeikimas ir sudėtinga senovinė apsaugos sistema. Jo neminėjo nė viena knyga, nė vienas turistų vadovas, bet daugelis buvo apie jį girdėję, o Britų muziejuje galėjai rasti jo aprašymą. Be to, jis buvo nupieštas senoviniame pergamente, kurį toks generolas atrado viename vienuolyne, kai kinai įsiveržė į Tibetą. Toji brutali karinė okupacija privertė daugiau kaip milijoną tibetiečių sprukti į Nepalą ir Indiją; pabėgo ir Dalai Lama – aukščiausiasis dvasinis budistų vadovas.

Dar prieš 1950 metus tame Tibeto vienuolyne specialius mokslus ėjo Auksinio Drakono karalystės sosto paveldėtojas. Jis ten mokėsi nuo šešerių iki dvidešimties metų amžiaus. Vienuo-

lyne šimtus metų buvo saugomi pergamentai, kuriuose aprašytos slaptojo daikto savybės ir nurodyta, kaip juo naudotis; visa tai princas turėjo sužinoti. Pasak legendos, tai buvo ne šiaip statula, bet stebuklingas pranašautojas; jį klausinėti galėjo tik karūnuotas šalies valdovas dėl keblumų, iškilusių jo karalystei. Drakonas galėjo numatyti ir ateinančių metų orus, lemsiančius būsimą derlių, ir karingų kaimynų kėslus, ir dar daug ką. Tos mįslingos pranašystės ir šalies valdovų išmintis padėjo mažytei karalystei gyventi neskurstant ir apginti nepriklausomybę.

Kolekcininkui mažai terūpėjo, kad statula auksinė, nes aukso jis galėjo turėti kiek širdis geidžia. Jį domino tik magiškosios drakono galios. Jis buvo sukišęs krūvą pinigų kinų generolui už jo pavogtąjį pergamentą ir pasirūpinęs vertimu, bet iš jo paaiškėjo, kad iš statulos nebus jokios naudos nežinančiam, kaip su ja elgtis. Žiurkiškos multimilijonieriaus akutės sužibėdavo už storų stiklų vien pagalvojus, kaip būtų galima valdyti pasaulio ekonomiką turint tą daiktą savo rankose. Jis jau iš anksto žinotų biržos kursų svyravimus, užbėgtų už akių konkurentams ir dar pagausintų savo milijardus. Kolekcininkas be galo krimtosi, kad jis tik antrasis pasaulio turtuolis.

Šis žmogus išsiaiškino, kad per Kinijos invaziją, kai vienuolynas buvo sugriautas, o dalis vienuolių išžudyta, Auksinio Drakono karalystės sosto paveldėtojas, persirengęs valstiečiu, pabėgo kalnų perėjomis į Nepalą, o iš ten vėlgi paslapčia grįžo į tėvynę.

Jaunajam princui nepavyko užbaigti mokslų pas Tibeto vienuolius, bet jo tėvas, karalius, pats ėmėsi jį lavinti. Vis dėlto jis negalėjo tobulai perteikti sūnui visų tų proto ir dvasios galių, kurias patsai buvo gavęs. Kai kinai užpuolė vienuolyną, lamos

dar nebuvo spėję atverti princo kaktoj akies, kuria jis galėtų matyti žmogaus aurą ir iš jos spręsti apie jo būdą ir ketinimus. Neišmokė jie dar kaip reikiant ir telepatijos meno, leidžiančio skaityti mintis. Nei to, nei kito princas negalėjo gauti iš tėvo, o juk šiam mirus jis turės užimti sostą ir būti jo vertas. Jaunuolis buvo nuodugniai susipažinęs su Budos mokymu ir ilgainiui įrodė turįs pakankamai autoriteto valdyti, pakankamai patirties teisti ir pakankamai dvasingumo nepasiduoti galios vilionėms.

Dilo Bahadūro tėvas sėdo į sostą būdamas dvidešimties metų, ir daug kas manė, kad jis neįstengs valdyti taip, kaip tą kraštą valdė kiti monarchai; vis dėlto naujasis karalius jau iš pat pradžių pasižymėjo kaip brandus ir išmintingas valdovas. Kolekcininkas sužinojo, kad monarchas karaliauja keturias dešimtis metų ir per tą laiką šalyje viešpatavo taika ir gerovė.

Auksinio Drakono karalystės valdovui rodėsi nepriimtina užsienio įtaka, ypač Vakarų, nes jų kultūrą jis laikė sumaterialėjusia ir sugedusia, labai pavojinga vertybėms, kurios visada buvo aukštinamos jo krašte. Oficiali valstybinė religija buvo budizmas, ir čia jis buvo pasiryžęs nieko nekeisti. Kasmet būdavo vykdoma gyventojų apklausa tautos laimingumui įvertinti; laimės matas buvo ne problemų stoka, nes dauguma jų neišvengiamos, bet žmonių tarpusavio atjauta ir dvasingumas. Valdžia neskatino turizmo ir per metus įsileisdavo tik labai nedaug atrinktų lankytojų. Todėl turizmo agentūros ir vadino tą šalį Uždraustąja karalyste.

Neseniai įsivesta televizija po porą valandų transliuodavo žinias ir tik tas laidas, kurias karalius pripažindavo esant nežalingas, tokias kaip sporto varžybos, mokslo populiarinimo ir animaciniai filmai. Visi privalėjo dėvėti tautinius drabužius; pasirodyti viešoje vietoje apsirengus vakarietiškai buvo draudžiama. Atšaukti tą draudimą ypač atkakliai prašė universiteto studentai, dievinantys amerikietiškus džinsus ir sportbačius, bet karalius buvo nepalen-

kiamas tuo klausimu, kaip ir daugeliu kitų. Mat jį besąlygiškai rėmė kiti gyventojai: jie didžiavosi savo tradicijomis ir neketino perimti užsienietiškų papročių.

Kolekcininkas labai mažai težinojo apie Auksinio Drakono karalystę; jos istorinės ir geografinės įdomybės jam tiek terūpėjo kaip pernykštis sniegas. Jis nė nemanė kada nors tame krašte apsilankyti. Nekvaršino jis sau galvos ir dėl to, kaip pagrobti magiškąją statulą: juk už tai jis moka Specialistui. Jeigu tas daiktas gali išpranašauti ateitį, kaip jam tvirtinama, jis įgyvendins didžiausią savo svajonę – taps turtingiausiu pasaulio žmogumi, pirmuoju tarp turtuolių.

Iškreiptas jo pašnekovo balsas, atsklidęs iš Honkongo, jam patvirtino, kad operacija jau vykdoma ir rezultatų galima laukti po trijų keturių savaičių. Nors kliento ir neklausiamas, Specialistas jam pasakė, kiek ta paslauga kainuos – tokią nežmoniškai didelę sumą, kad Kolekcininkas net pašoko.

– O jeigu jums nepavyks? – susirūpino antrasis pasaulio turtuolis kiek apsiraminęs, atidžiai apžiūrinėdamas smilių, prie kurio tebebuvo prilipusi geltona masė, ką tik išlupta iš nosies.

– Man visada pavyksta, – atkirto Specialistas.

Nei Specialistas, nei jo klientas nenutuokė, jog kaip tik tuo metu Dilas Bahadūras, Auksinio Drakono karalystės valdovo jaunesnysis sūnus, būsimasis sosto įpėdinis, kartu su mokytoju ilsisi savajame kalnų būste. Tai buvo urvas, kurio angą slėpė pačios gamtos sukurta uolų ir krūmų uždanga; priešais ją kalno šlaite plytėjo lygi aikštelė. Šią vietą vienuolis išsirinko, nes iš trijų pusių ji buvo, galima sakyti, neprieinama, todėl joks žmogus, nežinantis to urvo vietos, negalėtų jo aptikti.

Tensingas gyveno tame urve keletą metų kaip atsiskyrėlis, tyloje ir vienatvėje, kol Uždraustosios karalystės karalienė ir karalius atidavė jam ugdyti sūnų. Vaikinas turėjo būti su juo ligi dvidešimties metų amžiaus. Per tą laiką reikėjo jį paversti tobulu valdovu tokiu griežtu lavinimu, kad tik nedaugelis būtų jį ištvėrę. Tačiau jokiomis priemonėmis nebūtų pavykę pasiekti norimo rezultato, jei ne ypatingas Dilo Bahadūro protas ir tauri jo širdis. Tensingas buvo patenkintas: jo mokinys įrodė turįs ir viena, ir kita.

Princas praleido su vienuoliu dvylika metų: miegojo ant akmenų užsiklojęs jako kailiu, maitinosi griežtai vegetariškai, visas jėgas skyrė maldai, mokslui ir kūno lavinimui. Jis buvo laimingas. Savo būvio nebūtų keitęs į jokį kitą; jį slėgė mintis, jog artėja diena, kai jam reikės grįžti į pasauliečio gyvenimą. Ir vis dėlto jis labai gerai prisiminė, kaip bijojo, koks vienišas jautėsi, kai būdamas vos šešerių atsidūrė kalnų vienutėje šalia milžiniško nepažįstamojo, kaip tasai leido jam ištisas tris dienas verkti, kol nebeliko ašarų, ir nė žodeliu nepaguodė. Užtat daugiau verkti ir neprireikė. Nuo tos valandos milžinas atstojo jam ir tėvą su motina, ir visą šeimą, tapo didžiausiu jo draugu, mokytoju, tao šu instruktorium, dvasiniu vadovu. Ką tik vaikinas žinojo ir mokėjo, bemaž visa buvo sužinojęs ir išmokęs iš jo.

Tensingas žingsnis po žingsnio vedė jį budizmo keliu, mokė istorijos ir filosofijos, pažindino su gamta, gyvūnais ir augalų gydomąja galia, lavino mokinio nuojautą ir vaizduotę, kario gebėjimus ir kartu skatino matyti, kokia vertinga yra taika. Atskleidė kai kurias lamų paslaptis ir padėjo atrasti dvasios ir kūno pusiausvyrą, būtiną valdovui. Vienas iš pratimų, kuriuos darė princas, buvo toks: paleisti strėlę iš lanko pasistiebus, kad nesudužtų kiaušiniai, padėti po kulnais, arba tupint ir laikant po kiaušinį pakinkliuose.

– Svarbu ne tik gerai nusitaikyti, Dilai Bahadūrai; reikalinga dar ir jėga, stabilumas ir visų raumenų kontrolė, – kantriai kartojo lama.

– O ar nebūtų buvę naudingiau mudviem suvalgyti tuos kiaušinius, garbusis mokytojau? – suabejojo princas, kai juos sutraiškė.

Dvasinės pratybos buvo dar sunkesnės. Dešimties metų sulaukęs, berniukas išmoko patirti transą ir pakilti į aukštesnį sąmonės lygmenį; vienuolikos jis jau gebėjo bendrauti mintimis ir judinti daiktus jų neliesdamas; trylikos leisdavosi į astralines keliones. Kai jam sukako keturiolika, mokytojas atvėrė jo kaktoje angą, kad pro ją galėtų matyti aurą. Tam tikslui teko pragręžti kaulą, ir kaktoje liko apskritas randas didumo sulig žirniu.

– Kiekviena organinė medžiaga skleidžia energiją, arba aurą – šviesos vainiką, neregimą žmogaus akiai; ją mato tik asmenys, turintys ypatingų dvasios galių, – aiškino Tensingas. – Iš auros spalvos ir pavidalo galima daug ką sužinoti.

Trejus metus iš eilės lama su princu keliavo į Indijos, Nepalo ir Butano miestus, kad vaikinas įgustų skaityti sutiktų žmonių ir gyvulių aurą; tik niekada jo nevedė į tėvynę, į Uždraustąją karalystę, nerodė jam puikių to krašto slėnių ir terasų kalnų šlaituose – tenai sugrįžti bus galima tik baigus mokslus.

Dilas Bahadūras taip gerai išmoko naudotis kaktos akimi, kad dabar, sulaukęs aštuoniolikos, iš auros išvaizdos galėjo spręsti apie gydomąsias augalo savybes, apie žvėries plėšrumą arba žmogaus dvasinę būklę.

Vos dveji metai bebuvo likę iki tos dienos, kai jaunikaičiui sukaks dvidešimt ir baigsis jo darbas su mokytoju. Tada Dilas Bahadūras turėjo pirmą sykį grįžti į šeimą, o paskui keliauti studijuoti į Europą, nes jam reikėjo pasisemti daug žinių, būtinų gyvenant šiuolaikiniame pasaulyje ir valdant valstybę, o Tensingas tų žinių duoti negalėjo.

Tensingas kiek įstengdamas rengė princą vieną gražią dieną tapti geru karalium ir mokėti perprasti Auksinio drakono pranašystes, bet nė neįtarė, kad Niujorke yra gobšuolis, planuojantis

jo pagrobimą. Jaunuolio mokslai buvo tokie varginantys ir sudėtingi, kad jam kartais pritrūkdavo kantrybės, bet Tensingas buvo nepalenkiamas ir versdavo mokinį dirbti tol, kol nuovargis įveikdavo juos abu.

– Nenoriu būti karalium, mokytojau, – tarė sykį Dilas Bahadūras.

– Gal mano mokinys ketina atsisakyti sosto, kad nereikėtų mokytis, – šyptelėjo Tensingas.

– Trokštu paskirti gyvenimą meditacijai, mokytojau. Kaipgi galėsiu pasiekti nušvitimą, jei mane sups pasaulio pagundos?

– Ne visi gali būti atsiskyrėliai, tokie kaip aš. Tavo karma – būti karaliumi. Turėsi pasiekti nušvitimą daug sunkesniu būdu negu per meditaciją – tarnaudamas savo tautai.

– Nenoriu skirtis su jumis, mokytojau, – dejavo princas.

Lama apsimetė nematąs drėgnų jaunikaičio akių.

– Noras ir baimė yra iliuzijos, Dilai Bahadūrai, o ne tikrovė. Pratinkis joms nepasiduoti.

– Ar ir meilei turiu nepasiduoti?

– Meilė – kaip vidurdienio šviesa, ji gyva ir tada, kai jos nereiški. Žmonių atsiskyrimas – taip pat iliuzija, nes pasaulyje visa yra susiję. Mūsų sielos visada bus kartu, Dilai Bahadūrai, – tvirtino lama ir netikėtai nustebo pajutęs, kad ir pats nėra visai atsparus jausmams: mokinio liūdesys paveikė ir jį.

Jis irgi sunkia širdimi laukė artėjant tos valandėlės, kai reikės grąžinti princą šeimai, pasauliui ir Auksinio Drakono karalystės sostui, kuris skirtas jo mokiniui.

KETVIRTAS SKYRIUS

Erelė ir Jaguaras

Lėktuvas, kuriuo skrido Aleksandras Koldas, nutūpė Niujorke be penkiolikos šeštą vakaro. Dar nebuvo atslūgusi vasariška birželio dienos kaitra. Gerai nusiteikęs vaikinas prisiminė, kaip jis pirmąsyk pats vienas atkeliavo į šį miestą ir kaip visai neįtartinai atrodanti mergiotė nušvilpė visą jo bagažą, vos tik jis išėjo iš oro uosto. Kaip ji vadinosi? Visai iškrito iš galvos. Ak taip, Morgana! Toks viduramžių raganos vardas. Jam rodėsi, tarsi tai būtų buvę prieš daug metų, nors iš tiesų buvo praslinkę tik šeši mėnesiai. Vaikinas jautėsi tapęs kitu žmogumi: paūgėjęs, labiau pasitikintis savim, jam nebeužeidavo nei įsiūtis, nei neviltis.

Ir šeimos krizė buvo pasibaigusi: jo mama, ko gero, išsigydė vėžį, nors vis dar baiminosi atkryčio. Tėvas vėl išmoko šypsotis, o sesutės, Andrėja ir Nikolė, pradėjo bręsti. Aleksas jau beveik nesipešdavo su jomis, nebent prireikus sudrausti, kad nerodytų pirštais į jo viršugalvį. Ir tarp draugų jo markė gerokai pakilo; net gražuolė Sesilija Berns, visada laikiusi jį pienburniu, dabar paprašydavo, kad padėtų spręsti uždavinius. Ir jis ne tik padėdavo, bet ir išspręsdavo nuo pradžios iki galo, o per egzaminą net leido jai nusirašyti; betgi ko tik nepadarysi tokiai merginai vien už akinamą jos šypsnį! Būdavo, Sesilija Berns tik papurto žvilgančius karčius – jau vaikinui ausys ir išrausta. Nuo tada, kai Aleksandras grįžo iš Amazonijos su pusiau nuskusta galva, įspūdingu randu ir visu maišu neįtikėtinų istorijų, jis tapo mokykloje

labai populiarus ir vis dėlto jautė, kad ne visai pritampa prie aplinkinių. Jam nebebuvo taip smagu su draugais kaip kitados. Patirtasis nuotykis sudirgino jo smalsumą; miestelis, kuriame jis augo, tapo vos įžiūrimu taškeliu Šiaurės Kalifornijos žemėlapyje; čia jam buvo ankšta, jis troško ištrūkti anapus akiračio ir patirti, koks beribis yra pasaulis.

Geografijos mokytojas paragino jį papasakoti apie savo nuotykius visai klasei. Aleksas atėjo į mokyklą nešinas serbatana, tačiau be strėlių, užnuodytų kurare, kad neatsitiktų nelaimė; užtat atsinešė nuotraukas, kur jis plaukioja su delfinu Rio Negro upėje, laiko sugriebęs plikom rankom kaimaną ir valgo mėsą, užmautą ant iešmo. Kai jis paaiškino, jog tai gabalas anakondos, didžiausios pasaulyje vandeninės gyvatės, klasės draugai net išsižiojo iš nuostabos. O juk jie dar neišgirdo to, kas įdomiausia: kaip jis atsidūrė miglos žmonių tėviškėje ir ten susidūrė su įstabiais priešistoriniais padarais. Nepasakojo jis jiems ir apie Valimajų, seną burtininką, kuris jam padėjo gauti gyvybės vandens mamai gydyti: draugai dar būtų pamanę, kad jam protelis pasimaišė. Visa tai jis buvo kruopščiai išdėstęs dienoraštyje, nes ketino rašyti knygą. Jau buvo sugalvojęs ir jos pavadinimą: knyga vadinsis „Žvėrių miestas“.

Aleksas niekada neminėjo Nadijos Santos, arba Erelės, kaip jis ją vadino. Vaikino šeima žinojo, kad Amazonijoje liko jo draugė, bet tik Liza, jo motina, numanė, koks stiprus jųdviejų ryšys. Erelė buvo jam svarbesnė už visus jo draugus kartu, net už Sesiliją Berns. Jis neturėjo jokio noro dalytis prisiminimais apie Nadiją su būriu smalsių neišmanėlių: jie vis tiek nebūtų patikėję, kad ta mergaitė šnekėjosi su žvėrimis ir atrado tris stebuklingus deimantus, didžiausius ir vertingiausius pasaulyje. Dar labiau jis slėpė, kad Erelė išmoko tapti nematoma. Jis pats turėjo progos įsitikinti, jog indėnai gali dingti kada panorėję, spalva ir siluetu kaip kokie chameleonai supanašėdami su mišku; net šviesią dieną stovėdamas už poros metrų negalėjai jų įžvelgti. Daug kartų vaikinas bandė

juos mėgdžioti, bet vis nesėkmingai, o Nadija tai darė taip lengvai, lyg tapti nematomam būtų paprasčiausias dalykas.

Jaguaras rašė Nadijai vos ne kasdien, kartais – tik kelias eilutes, kitąsyk – ir daugiau. Rinko lapelį prie lapelio ir kiekvieną penktadienį kišo į didelį voką. Laiškai iki Santa Marija de la Liuvijos, prie Brazilijos ir Venesuelos sienos, keliaudavo ilgiau kaip mėnesį, bet bičiuliai buvo susitaikę su tokiu vėlavimu. Mergaitė gyveno nuošaliame, civilizacijos mažai paliestame kaimelyje, kur telefoną turėjo tik žandarmerija, o apie elektroninį paštą niekas nebuvo net girdėjęs.

Nadija atsakinėjo trumpais laiškeliais, kruopščiai išvedžiotomis raidėmis, tartum rašyti jai būtų labai sunkus darbas; tačiau užtekdavo vieno kito sakinio popieriuje, kad Aleksandras pasijustų besėdįs šalia jos. Kiekvienas toks laiškelis atnešdavo į Kaliforniją džiunglių dvelksmo su vandens čiurlenimu, su paukščių ir beždžionių balsais. Kartais Jaguarui rodydavosi, kad jis aiškiai junta drėgną girios kvapą, kad pakaktų jam ištiesti ranką – ir paliestų savo draugę. Jau pirmajame laiške ji patarė vaikinui „skaityti širdimi", kaip kad prieš pusmetį mokė „klausytis širdimi". Pasak jos, tai esąs būdas bendrauti su gyvūnais arba suprasti nepažįstamą žodį. Kiek pasistengus tai pavyko ir Aleksandrui Koldui, tiesa, ne iš karto; nuo tada jam nebereikėjo nei popieriaus, nei rašalo norint pajusti ryšį su Nadija. Būnant vienam tylumoje jam pakakdavo pagalvoti apie Erelę, ir jau išvysdavo ją kaip gyvą, bet vis dėlto mėgo ir parašyti jai. Tai buvo kaip ir dienoraštis.

Kai Niujorke atsivėrė lėktuvo durys ir keleiviai pagaliau gavo pamankštinti kojas, nutirpusias per šešetą valandų, Aleksandras išlipo nešinas kuprine, sukaitęs ir sustingusiais sąnariais, bet

labai patenkintas, kad susitiks su močiute. Jo veidas nebebuvo toks įdegęs, o viršugalvio randą slėpė ataugę plaukai. Vaikinas dar nebuvo pamiršęs, kad praėjusį kartą Ketė jo nepasitiko oro uoste ir jam teko patirti nerimo – juk jis tada pirmąsyk keliavo pats vienas. Dabar tik nusijuokė prisiminęs, kaip tada išsigando. Šį kartą senelė pasakė kuo aiškiausiai: susitiksim oro uoste.

Vos išėjęs iš ilgo koridoriaus į salę, vaikinas pamatė Ketę Kold. Ji nė trupučio nebuvo pasikeitusi: tie patys išsitaršę plaukai, tie patys akiniai apskritais stiklais, sukabinti lipnia juosta, toji pati palaidinė su šimtais kišenių, prikimštų dievaižin ko, tie patys šortai ligi kelių, nedengiantys liesų raumeningų blauzdų, kurių oda panašesnė į medžio žievę. Netikėtai pasikeitusi buvo tik jos veido išraiška, paprastai rodanti įniršį, o šįsyk lyg ir džiaugsminga. Labai retai Aleksandrui teko matyti ją besišypsančią; ji tik kartais nusikvatodavo, paprastai vis ne laiku. Senelės juokas veikiau priminė griausmingą lojimą. O dabar ji šypsojosi, net, sakytum, jausmingai, kad ir kaip tai būtų neįtikėtina – juk sentimentai visada buvo jai svetimi.

– Sveika, Kete! – šūktelėjo vaikinas kiek sunerimęs: ar tik jo senelei nesuminkštėjo smegenys?

– Pusę valandos vėluoji, – atšovė jinai ir užsikosėjo.

– Atsiprašau, – tarė vaikinas, nudžiugęs dėl jos tono: močiutė tokia kaip visada, jos šypsena buvo tik optinė apgaulė.

Aleksandras griebė jai už rankos kaip galėdamas šiurkščiau ir skambiai pabučiavo į skruostą. Močiutė jį atstūmė, atgalia ranka nusišluostė bučinio vietą ir pakvietė vaikiną atsigerti, mat buvo likusios dar dvi valandos iki sodinimo į lėktuvą, skrisiantį į Londoną, iš kur jau galima keliauti tiesiai į Naująjį Delį. Bernelis nusekė paskui ją į salę, skirtą nuolatiniams keleiviams. Daug keliaujanti reporterė leisdavo sau pasinaudoti bent jau tokia prabanga. Ketė parodė savo vizitinę kortelę, ir abu įėjo vidun. Tik tada Aleksandras už trejeto metrų išvydo močiutės jam parengtą staigmeną – jo laukė Nadija Santos.

Vaikinas šūktelėjo, nusviedė kuprinę ir džiugiai išskėtė rankas, bet susidrovėjęs tuoj ir vėl susigriebė. Nadija taip pat išraudo ir akimirką sudvejojo nežinodama, kaip elgtis su tuo žmogumi, mat iš pradžių jis pasirodė jai nepažįstamas. Neprisiminė jo tokio ištįsusio, pasikeitė ir jo veido bruožai, tapo kampuotesni. Pagaliau džiaugsmas nustelbė sumišimą ir mergaitė nuskubėjo prisiglausti draugui prie krūtinės. Aleksandras sumetė, kad Nadija nė kiek nepaūgėjo per tuos kelis mėnesius, tebebuvo ta pati trapi medaus spalvos mergaitė, susirišusi garbanas kaspinu, papuoštu papūgos plunksnomis.

Ketė Kold apsimetė be galo įdėmiai skaitanti žurnalą, kol barmenas įpils jai degtinės, o draugai, laimingi, kad susitiko po tokio ilgo išsiskyrimo ir dabar kartu keliauja į naują nuotykį, švelniai vadino vienas kitą toteminiais vardais: Jaguarai, Erele...

Sumanymas pasikviesti Nadiją kelis mėnesius sukosi Ketės galvoje. Ji susirašinėjo su Sezariu Santosu, mergaitės tėvu, mat jo pareiga buvo stebėti, kaip vykdomos Deimantų fondo programos, skirtos Amazonijos džiunglėms ir vietos gyventojų kultūrai išsaugoti. Sezaris Santosas kaip niekas kitas pažinojo tą kraštą ir užvis geriausiai tiko šiam reikalui. Iš jo Ketė sužinojo, kad miglos žmonių gentis, kuriai vadovauja puošeiva senolė Ijomė, sparčiai perima naujoves. Keturis jaunuolius – du vaikinus ir dvi merginas – Ijomė pasiuntė mokytis į Manausą. Ji norinti, kad tie jaunuoliai išmoktų elgtis kaip nahabai (taip ji vadino žmones, kurie nėra indėnai) ir galėtų tapti dviejų kultūrų tarpininkais.

Visai genčiai tebegyvenant džiunglėse ir mintant iš medžioklės bei žvejybos, keturi jos pasiuntiniai vienu šuoliu atsidūrė XXI amžiuje. Vos įpratę vilkėti drabužiais ir pramokę keletą portu-

gališkų žodžių, jie stačia galva puolė savintis „nahabų magijos", pirmiausia – dviejų nuostabių išradimų: degtukų ir autobuso. Nė pusei metų nepraslinkus jie jau žinojo, kas yra kompiuteris, ir, pasak Sezario Santoso, nebetoli buvo ta diena, kai jie galės vieningai kovoti su grėsmingaisiais advokatais, ginančiais korporacijas, kurios eksploatuoja Amazoniją. Juk kaip yra sakiusi Ijomė: „Karių yra visokių".

Ketė Kold ilgai įkalbinėjo Sezarį Santosą, kad išleistų dukrą jos aplankyti. Atseit kaip Ijomė pasiuntė savo jaunimą mokytis į Manausą, taip ir jis turėtų pasiųsti Nadiją į Niujorką. Mergaitei jau laikas esąs iškeliauti iš Santa Marija de la Liuvijos ir pasidairyti po pasaulį. Labai gera buvę gyventi gamtoje, pažinti gyvūnų elgseną ir indėnų papročius, bet reikėtų ir mokyklinio išsilavinimo; pora mėnesių atostogų civilizuotoje aplinkoje Nadijai labai praverstų, tvirtino reporterė. Ji slapta vylėsi, kad per tą neilgą išsiskyrimo laiką Sezaris Santosas nusiramins ir galbūt po kurio laiko ryšis išleisti dukterį mokytis į Jungtines Valstijas.

Pirmąsyk gyvenime ta moteris ryžosi pasirūpinti kitu žmogumi; nesirūpino ji kitados nė savo sūnumi Džonu, kai jis po jos skyrybų liko gyventi su tėvu. Žurnalistinė jos veikla, kelionės, keisti įpročiai ir netvarkingas butas nelabai tiko svečiams priiminėti, bet Nadija buvo ypatingas atvejis. Ketei rodėsi, jog ta trylikametė kur kas protingesnė už ją pačią, sulaukusią jau šešiasdešimt penkerių. Ji buvo įsitikinusi, kad Nadija turi protėvių sielą.

Žinoma, Ketė nė žodeliu neprasitarė apie savo planus anūkui Aleksandrui: tegul tas bernelis nemano, kad ji tapo jausminga. Nėra čia nė kruopelės sentimentų, samprotavo pati sau reporterė; jos motyvai esantys grynai praktiniai: jai mat reikia žmogaus, galinčio tvarkyti jos popierius bei archyvą, be to, jos bute esanti atliekama lova. Jei Nadija gyventų su ja, gautų dirbti iš peties ir nesulauktų jokio lepinimo. Aišku, visa tai būtų paskiau, kai mergaitė liktų jos namuose, o ne dabar, kai užsispyrėlis Sezaris Santosas pagaliau sutiko išleisti dukrą keletui savaičių.

Ketė nemanė, kad Nadija neatsiveš nieko, išskyrus tai, kuo yra apsivilkusi. Visas jos bagažas tebuvo palaidinukė, du bananai ir kartoninė dėžė skylėtu dangčiu. Dėžėj tupėjo Boroba, juoda beždžionėlė, visada lydinti šeimininkę ir tokia pat įsibaiminusi kaip ji. Skristi teko ilgai. Sezaris Santosas palydėjo dukrą ligi lėktuvo, o ten jau stiuardesė rūpinosi keleive iki pat Niujorko. Mergaitei ant rankų buvo prilipinti rašteliai su reporterės telefonais ir adresu, jei kartais paklystų. Nelengva paskui buvo tuos raštelius nukrapštyti.

Iki tol Nadija buvo skridusi tik sukiužusiu tėvo lėktuvėliu ir nemėgo tų skrydžių, nes bijojo aukščio. Jai net širdį sugniaužė išvydus Manause didžiulį keleivinį lėktuvą ir supratus, kad teks jame praleisti daug valandų. Linkstančiomis kojomis lipo ji trapu; Boroba irgi jautėsi ne ką geriau. Vargšė beždžionėlė, pratusi prie laisvės ir atviro dangaus, sunkiai ištvėrė įkalinimą lėktuvo salone ir variklių gausmą. Kai šeimininkė Niujorko oro uoste atvožė dėžės dangtį, žvėrelis kaip strėlė šovė laukan, spiegė ir puldinėjo žmonėms ant pečių, keldamas sąmyšį tarp keleivių. Gerą pusvalandį Nadija su Kete Kold vaikėsi ir ramino Borobą.

Pirmomis dienomis tiek ją, tiek jos šeimininkę slėgė buvimas ankštame Niujorko bute, tačiau greit jos išmoko orientuotis gatvėje ir susirado draugų savo kvartale. Visur į jas krypo aplinkinių dėmesys. Beždžionė, besielgianti kaip žmogus, ir mergaitė su gėlėmis garbanose buvo retas vaizdas šiame mieste. Sutiktieji vaišino jas saldumynais, turistai fotografavo.

– Niujorkas – tai visa krūva kaimų, Nadija. Kiekvienas kvartalas vis kitoks. Kai susipažinsi su krautuvininku iraniečiu, su skalbyklos savininku vietnamiečiu, su laiškanešiu salvadoriečiu, su mano bičiuliu italu, dirbančiu kavinėje, ir kitais žmonėmis, pasijusi visai kaip Santa Marija de la Liuvijoje, – aiškino jai Ketė, ir labai greit mergaitė įsitikino, kad ji teisi.

Reporterė lepino Nadiją kaip kokią princesę, tardama sau, jog dar būsią laiko prispausti ją kaip reikiant. Vedžiojosi mergaitę po miestą, vaišino arbata viešbutyje „Plaza", vėžino karieta Centriniame parke, kartu su ja kėlėsi ant dangoraižių stogo ir plaukė prie Laisvės statulos. Rodė jai, kaip naudotis liftu, eskalatorium ir sukamosiomis durimis. Pirmąsyk gyvenime Nadija apsilankė teatre ir kine, bet didžiausią įspūdį jai paliko čiuožyklos ledas. Augusi atogrąžose, ji negalėjo atsistebėti ledo šaltumu ir baltumu.

– Dar tau įsipyks ledas ir sniegas, nes ketinu pasiimti tave į Himalajus, – tarė Ketė Kold.

– O kur jie yra?

– Kitam pasaulio pakrašty. Ten tau prireiks gero apavo, šiltų drabužių ir neperšlampamos striukės.

Reporterės nuomone, nusivežti Nadiją į Auksinio Drakono karalystę būtų be galo pravartu: mergaitė bent pasaulio pamatytų. Ketė nupirko jai šiltų drabužių ir alpinisto batus, o Borobai – vaikiškus kailinukus ir specialų kelioninį narvą. Tai buvo juoda dėžė su grotelėmis orui įeiti ir įnamiui dairytis. Viduje ji buvo išmušta minkštu ėriuko kailiu, be to, įtaisyta maža girdykla ir ėdžios. Teko nupirkti ir sauskelnių žvėreliui. Tiesa, nelengva buvo jas užmauti, nors Nadija ir ilgai įkalbinėjo beždžionėlę abiem suprantamais žodžiais. Ir štai tada romusis gyvūnėlis pasielgė taip, kaip dar niekada nebuvo pasielgęs, – įkando žmogui. Visą savaitę Ketė Kold vaikščiojo apsirišusi ranką, bet vis dėlto beždžionėlė išmoko daryti į sauskelnes: kaipgi kitaip leisies į tokią ilgą kelionę!

Ketė nesakė Nadijai, kad oro uoste prie jų prisidės Aleksandras: norėjo abiem pateikti staigmeną.

Netrukus į oro uosto laukiamąją salę įžengė ir Timotis Brusas su Choeliu Gonsalesu. Fotografai nuo pat kelionės po Amazoniją ne-

buvo matę nei reporterės, nei abiejų paauglių. Visi džiaugsmingai apsikabino, o Boroba šokinėjo jiems ant galvų džiūgaudama, kad vėl susitiko senus draugus.

Choelis Gonsalesas pasikėlė marškinius ir didžiuodamasis rodė, kokį pėdsaką paliko keleto metrų ilgio anakonda, kai geležiniais gniaužtais apsivijusi vos nenugalabijo džiunglėse. Sugijo keli šonkauliai, tuosyk sulaužyti, bet krūtinė liko įdubusi visam gyvenimui. O Timotis Brusas, kad ir ilgo arkliško veido, atrodė visai neprastai ir stačiokės Ketės paklaustas prisipažino susitaisęs dantis. Vietoj didelių ir kreivų pageltusių dantų, kurie kitados trukdė jam užsičiaupti, dabar veide švytėjo akinama šypsena.

Aštuntą vakaro visi penki sulipo į lėktuvą skristi į Indiją. Kelionė, rodės, niekada nesibaigs, bet Aleksandrui ir Nadijai ji neprailgo: juk tiek daug reikėjo išsipasakoti. Laimei, Boroba elgėsi ramiai – tūnojo susigūžusi ant avikailio tarsi kūdikėlis. Abu jaunieji keliautojai šnekučiavosi ir žiūrėjo filmus, tuo tarpu kiti bandė numigti ankštuose krėsluose.

Ilgakojis Timotis Brusas vargiai tilpo savo kėdėje ir tolydžio kilo iš vietos atlikti keleto jogos pratimų salono take, kad nesutrauktų mėšlungis. Liesam žemaūgiui Choeliui Gonsalesui sėdėti buvo patogiau. Ketė Kold savaip trumpino kelionės laiką: prarijo, kaip buvo pratusi, dvi tabletes migdomųjų ir užsigėrė keliais gurkšniais degtinės. Tokie vaistai veikė kaip geras smūgis per galvą.

– Jei lėktuve atsirastų teroristas su bomba, nežadinkit manęs, – įspėjo kaimynus prieš įsikniaubdama į antklodę ir susirangydama krėsle kaip kambarinis šunytis.

Trys eilės už Nadijos ir Aleksandro sėdėjo keleivis ilgais plaukais, supintais į dešimtis kasyčių, ant pakaušio surištų odine juostele. Po kaklu jam kabojo rožinis, o ant krūtinės tabalavo zomšinis maišelis, parištas juodu kaspinu. Vyriškis mūvėjo išblukusiais džinsais, avėjo panešiotais aukštakulniais, o galvą jam

dengė brezentinė skrybėlė, užsmaukta ant kaktos; to galvos apdangalo, kaip vėliau paaiškėjo, jis nenusiimdavo net miegodamas. Vaikams pasirodė, jog jo nebe tie metai, kad šitaip rengtųsi.

– Turbūt koks nors popgrupės atlikėjas, – nusprendė Aleksandras.

Nadija nežinojo, kas tai yra, o Aleksandras pamanė būsiant per sunku išaiškinti. Reikės, tarė jis sau, progai pasitaikius šį tą papasakoti bičiulei apie popmuziką, bent jau tai, ką privalu žinoti kiekvienam save gerbiančiam jaunuoliui.

Keistajam hipiui iš pažiūros turėjo būti jau per keturiasdešimt; tai rodė raukšlelės apie akis ir burną, vagojančios smarkiai įdegusį veidą. Jo plaukai, sprendžiant iš kasos ant pakaušio, buvo plieno pilkumo. Kad ir kokio amžiaus būtų, vyriškis rodėsi esąs fiziškai tvirtas. Juodu pirmąsyk jį pastebėjo Niujorko oro uoste: jis nešėsi brezentinį maišą ir miegmaišį, aprištą diržu ir pakabintą ant peties. Paskui matė jį miegantį su skrybėle Londono oro uosto krėsle, o dabar vėl susitiko tame pačiame lėktuve, skrendančiame į Indiją, ir linktelėjo jam iš tolo.

Vos lakūnas leido atsisegti saugos diržus, vyriškis žengė į taką ir pasirąžė. Paskui priėjo prie Nadijos ir Alekso ir nusišypsojo. Tuodu pirmąsyk atkreipė dėmesį, kad jo akys šviesiai mėlynos, bet be jokios išraiškos, kaip užhipnotizuoto. Šypsojosi jis vien veido raukšlėmis, bet ne lūpomis. O akys taip ir liko negyvos. Nepažįstamasis paklausė Nadiją, ką ji čia turinti dėžėj ant kelių, tada ji parodė Borobą. Pamatęs beždžionę su sauskelnėmis, vyras pratrūko kvatotis.

– Leiskite prisistatyti: Teksas Šarvuotis. Tai dėl tų batų, matot? Jie iš šarvuočio odos.

– Nadija Santos, iš Brazilijos, – tarė mergaitė.

– Aleksandras Koldas, iš Kalifornijos.

– Pastebėjau, kad keliaujate kaip turistai į Uždraustąją karalystę. Mačiau jus oro uoste sklaidant tos šalies kelionių vadovą.

– Taip, mes ten ir vykstam, – pripažino Aleksandras.

– Labai mažai turistų aplanko tą šalį. Žinau, kad ten įleidžiama tik šimtas svetimšalių per metus, – teigė Teksas Šarvuotis.

– Mes keliaujam su „International Geographic“ grupe.

– Tikrai? Jūs lyg ir per jauni dirbti tame žurnale, – nusišaipė vyriškis.

– Tikrai, – patvirtino Aleksandras, neketindamas pernelyg daug aiškinti.

– Bandysiu tenai patekti ir aš, tik nežinau, ar Indijoje gausiu vizą. Auksinio Drakono karalystėje nemėgsta hipių, tokių kaip aš. Manoma, kad mes ten veržiamės tik dėl narkotikų.

– Ar ten daug narkotikų? – pasmalsavo Aleksandras.

– Marihuana ir opijus ten auga nesėti, jų pilna visur – tik atvažiuok ir skink. Pelnas garantuotas.

– Matyt, tai labai didelė problema, – atsiliepė Aleksandras, nustebęs, kad apie tai močiutė jo neįspėjo.

– Nėra jokios problemos. Tenykščiai vartoja juos tik kaip vaistą. Jie nežino, kokį lobį turi. Ar įsivaizduojate, kiek būtų galima uždirbti iš jų eksporto? – šnekėjo Teksas Šarvuotis.

– Įsivaizduoju, – atsakė Aleksandras. Nepatiko jam nei tas pokalbis, nei tas žmogus negyvomis akimis.

PENKTAS SKYRIUS

Kobros

Lėktuvas Naujajame Delyje nutūpė rytą. Ketė Kold ir fotografai, papratę keliauti, jautėsi neblogai, o Nadija ir Aleksandras, nė akimirkos nenumigę, atrodė tarsi išgyvenę žemės drebėjimą. Nė vienas iš jų nesitikėjo tokių staigmenų, kokios jų laukė šiame mieste. Vos išlipus iš lėktuvo smogė baisus karštis. Gatvėje juos tučtuojau apspito minia vietinių, besisiūlančių pavėžėti bagažą, parodyti kelią ir peršančių visokiausias prekes – nuo musėmis aptekusių banano gabaliukų iki induistų dievų statulėlių. Artyn spraudėsi gal pusšimtis vaikų, jie tiesė rankutes ir kaulijo monetų. Raupsuotasis ligos pusiau sugraužtu veidu ir be pirštų brovėsi prie Aleksandro prašydamas išmaldos, kol oro uosto sargybinis nuvijo jį šalin pagrasinęs lazda.

Gausybė tamsiaodžių žmonių dailiais veido bruožais ir didžiulėmis juodomis akimis grūdosi prie pat atvykėlių. Aleksandras, pripratęs, kad jo tėvynėje žmogų nuo žmogaus skiria bent pusmetris, jautėsi minios spaudžiamas. Jam sunku buvo kvėpuoti. Staiga jis apsižiūrėjo, kad nebėra Nadijos, pasiklydusios minioje, ir ne juokais persigando. Vaikinas ėmė šaukti ne savo balsu, stūmė šalin rankas, tąsančias jį už drabužių, kol pagaliau po kelių baimės minučių tolumoj šmėkštelėjo tokių spalvų gėlės, kokiomis ji puošdavo savąją arklio uodegą. Prasiyręs iki jos alkūnėmis, čiupo už rankos ir ryžtingai nutempė mergaitę pas savo močiutę

bei fotografus: šie jau ne pirmą kartą lankėsi Indijoje ir žinojo, kaip čia būna.

Pusės valandos prireikė sueiti visiems krūvon, patikrinti bagažui, apsiginti nuo įkyruolių ir pasigauti dviem taksiams, kurie nuvežė juos į viešbutį laikydamiesi kairės kaip Anglijoje. Gatvės buvo grūste prigrūstos įvairiausių transporto priemonių, ir judėjo jos be jokios tvarkos, nepaisydamos nei kur ne kur veikiančių šviesoforų, nei policininkų mostų: lengvieji automobiliai, išklerę autobusai, išmarginti religiniais piešiniais, motociklai, kuriais važiuojama trise keturiese, buivolų traukiami vežimai, rikšos, dviračiai, moksleivių prisigrūdę furgonai; ramiai pražingsniavo net ir šventiškai išpuoštas dramblys.

Keturiasdešimt minučių teko sugaišti eismo grūstyje, kurią sukėlė pastipusi karvė, draskoma išbadėjusių šunų ir didelių juodų maitlesių. Ketė paaiškino, jog karvės čia laikomos šventomis ir niekas jų neveja, leidžia vaikštinėti kad ir gatvės viduriu. Yra, tiesa, ir tam tikrų pareigūnų, kurie gena jas iš miesto ir šalina dvėsenas.

Maišatį mieste didina prakaituota abejingų praeivių minia. Asketas susivėlusiais plaukais ligi kulnų, visai nuogas, vėžlina per gatvę lydimas pustuzinio moterų, kurios barsto jį žiedlapiais, ir niekas į juos nekreipia dėmesio: įprastas reginys, ir tiek.

Nadijai Santos, užaugusiai dvidešimties trobų kaimelyje, girios tylumoj ir vienatvėj, čia ir baisu, ir nuostabu. Niujorkas, palyginti su šiuo didmiesčiu, atrodytų kaip provincijos miestukas. Mergaitė net neįsivaizdavo, kad pasaulyje esama tiek žmonių. O štai Aleksandras gynėsi nuo rankų, lendančių į taksį ir siūlančių ką nors pirkti arba prašančių išmaldos: uždaryti langų jis negalėjo, nes visi būtų uždusę.

Pagaliau – viešbutis. Įžengę pro duris, saugomas ginkluotų sargybinių, keliautojai atsidūrė rojaus sode, kuriame viešpatauja visiška ramybė. Gatvės triukšmas dingo tarsi burtų lazdele moste-

lėjus; girdėjosi tik paukštelių čiulbesys ir daugybės fontanų čiurlenimas. Po pievelę vaikštinėjo karališkieji povai, puikuodamiesi puošniomis uodegomis. Tarnai, vilkintys auksu apkraštuotomis brokato bei aksomo uniformomis, su aukštais turbanais, papuoštais fazanų plunksnomis, tarsi nužengę iš stebuklinės pasakos, čiupo atvykėlių daiktus ir palydėjo svečius į vidų.

Viešbutis buvo išskaptuotas iš balto marmuro, bet taip sumaniai, kad atrodė tarsi numegztas. Grindis dengė milžiniški šilkiniai kilimai; brangios medienos baldai buvo inkrustuoti sidabru, perlamutru ir dramblio kaulu; ant stalų stovėjo porceliano vazos, pilnos kvapnių gėlių. Visur buvo pristatyta kalstyto vario vazonų, kuriuose vešėjo kuplūs atogrąžų augalai, ir įmantrios formos narvelių, kuriuose čiulbėjo margaplunksniai paukščiai. Kitados šie rūmai priklausė maharadžai, bet Indijai tapus nepriklausoma jis prarado ir valdžią, ir turtus; dabar pastatą nuomojosi Amerikos viešbučių bendrovė. Maharadža su šeima tebegyveno viename rūmų sparne, atskirtame nuo viešbučio. Pavakariais didikai ateidavo gerti arbatos su turistais.

Kambarys, skirtas Aleksandrui ir fotografams, pasirodė besąs patogus ir prabangus. Vonios patalpoje buvo baseinas mozaikiniu dugnu, o siena papuošta freska, vaizduojančia tigrų medžioklę: šautuvais ginkluoti medžiotojai jojo drambliais, juos visu būriu lydėjo pėsti tarnai, nešini ietimis ir lankais. Kambarys buvo viršutiniame aukšte, tad svečiai galėjo iš balkono gėrėtis pasakišku sodu, kurį nuo gatvės skyrė aukšta mūrinė tvora.

– Žmonės, kuriuos matai įsikūrusius ten apačioj, ištisomis šeimomis gimsta, gyvena ir miršta gatvėje. Visas jų turtas – drabužis, kurį dėvi, ir puodas valgiui gaminti. Tai neliečiamieji,

vargšų vargšai, – pasakojo Timotis Brusas, rodydamas į skudurais dengtas pastoges ant šaligatvio anapus tvoros.

Kaip skyrėsi viešbučio prabanga ir pasibaisėtinas tų žmonių skurdas! Aleksandras buvo sukrėstas. Vėliau jis bandė pasidalyti savo jausmais su Nadija, bet ši jo nesuprato. Mergaitė pati turėjo tik tai, kas būtiniausia, ir šių rūmų prašmatnumas ją slėgte slėgė.

– Man rodos, kad geriau jausčiausi tenai, su neliečiamaisiais, negu čia tarp visų tų daiktų, Jaguarai. Man jau galva svaigsta. Nėra nė lopinėlio sienos be puošmenų, nėra kur pailsėti akims. Visur besaikė prabanga. Man čia slopu. Ir ko čia prieš mus taip lankstosi tie princai? – paklausė ji, žvilgsniu rodydama jaunuolius brokato apdarais, su plunksnotais turbanais.

– Tai ne princai, Erele, tik viešbučio tarnai, – juokėsi jos draugas.

– Pasakyk jiems, kad eitų sau, mums jų nereikia.

– Toks jų darbas. Pavaręs juos šalin įžeisčiau. Teks tau priprasti.

Aleksandras vėl išėjo į balkoną pažiūrėti į neliečiamuosius gatvėje, į tuos, kurie gyvena didžiausiame skurde, vos prisidengę skarmalais. Sielvarto pagautas, vaikinas porą dolerių iš kuklių savo išteklių išsikeitė į rupijas ir išėjo laukan, ketindamas išdalyti jas vargšams. Nadija liko balkone ir tik žvilgsniu palydėjo vaikiną. Jai buvo matyti viešbučio sodas, tvora ir kitapus – minia bedalių. Mergaitė išvydo, kaip jos draugas eina pro sargybinių saugomas grotas, žengia pats vienas į minią ir ima dalyti monetas arčiausiai stovintiems vaikams. Po akimirkos jį jau gulte apgulė dešimtys skurdeivų. Žaibo greitumu pasklido gandas, kad svetimšalis dalija pinigus, ir iš visų pusių nesuvaldoma lavina paplūdo žmonės.

Suvokusi, kad po minutės kitos Aleksandras bus sutryptas, Nadija nubildėjo laiptais žemyn šaukdama visu balsu. Į jos riksmą subėgo viešbučio gyventojai ir tarnai, bet iš to kilo tik didelis

sąmyšis. Visi svarstė, ką daryti, o brangios sekundės lėkė kaip pašėlusios. Gaišti nebuvo galima, bet niekas nesiryžo ko nors imtis. Staiga iš kažkur atsirado Teksas Šarvuotis ir akimirksniu įvertino padėtį.

– Greičiau! Su manim! – sukomandavo jis ginkluotiems sargybiniams, budintiems prie sodo vartelių.

Amerikietis nedvejodamas nuvedė juos į pačią akį gatvėje kilusio sąmyšio, skindamasis kelią kumščiais, o sargybiniai švaistėsi šautuvų buožėmis. Teksas Šarvuotis griebė vieną šautuvą ir dusyk iššovė į orą. Arčiausiai stovintieji taip ir sustingo, bet juos vis dar spaudė aplinkiniai.

Pasinaudodamas minios sutrikimu, Šarvuotis akimirksniu prasibrovė ligi Aleksandro, kuris jau sudraskytais drabužiais gulėjo ant žemės, čiupo jį už pažastų ir sargybinių padedamas nutempė į saugią vietą viešbutyje; paėmė nuo šaligatvio ir vaikino akinius, per stebuklą nesudužusius. Tarnai uždarė grotuotus viešbučio vartus – ir pačiu laiku, nes triukšmas gatvėje vis augo.

– Pasirodo, tu, Aleksandrai, kvailesnis, negu buvau maniusi. Nieko tu nepakeisi tais keliais doleriais. Indija yra Indija, ir su tuo reikia susitaikyti, – mokė anūką Ketė Kold, išvydusi jį tokį prikultą.

– Samprotauji taip, tarsi tebegyventume akmens amžiuje! – atšovė šis, šluostydamasis sukruvintą nosį.

– Iš tiesų taip ir yra, vaikeli, – tarė močiutė, stengdamasi neišsiduoti, jog didžiuojasi anūko poelgiu.

Visa tai matė moteris, sėdinti viešbučio terasoje po dideliu baltu skėčiu, papuoštu auksiniais kutais. Ji atrodė įkopusi į penktą dešimtį, bet vis dar jaunatviška: liekna, aukšta, sportiška; vilkėjo

chaki spalvos medvilninėmis kelnėmis ir tokia pat palaidine, avėjo sandalais. Ant grindų tarp jos kojų gulėjo gerokai aptrintas odinis rankinukas. Lygūs juodi jos plaukai su plačia balta garbana ant kaktos gaubė taisyklingų bruožų veidą: kaštoninės akys, ryškūs lenkti antakiai, tiesi nosis, išraiškinga burna. Nors ir neišsipuščiusi, moteriškė rodėsi prakilni ir elegantiška.

– Tu šaunus vaikinas, – tarė Aleksandrui nepažįstamoji po valandos, kai „International Geographic" delegacija susirinko terasoje.

Bernelis pajuto, kaip jam kaista ausys.

– Tačiau privalai būti atsargus, juk tu ne tėvynėje, – pridūrė ji nepriekaištinga anglų kalba, nors ir su vos juntamu europietišku akcentu, kurį girdėdamas vargu ar pasakytum, iš kur ji pati kilusi.

Kaip tik tuo metu du tarnai atnešė didelius sidabrinius padėklus su arbata, patiekta pagal Indijos papročius, su pienu, prieskoniais ir gausiai pasaldinta. Ketė Kold pakvietė keliauninkę prisidėti prie jų. Kvietė ir Teksą Šarvuotį iš dėkingumo už ryžtingus veiksmus, kurie išgelbėjo gyvybę jos anūkui, bet vyriškis liko nuošaly pareiškęs, kad mieliau išgers alaus ir paskaitys laikraštį. Aleksandrui rodėsi keista, kad tasai hipis, kurio visas bagažas tebuvo apdriskęs brezentinis maišas ir miegmaišis, apsigyveno maharadžos rūmuose, bet nusprendė, kad, matyt, už tai labai nedaug reikia mokėti. Žmogui, turinčiam dolerių, Indijoj viskas pigu.

Netrukus Ketė Kold ir jos pakviestoji dama jau keitėsi įspūdžiais, ir paaiškėjo, kad abi keliauja į Auksinio Drakono karalystę. Nepažįstamoji prisistatė esanti Judita Kinski, sodų architektė, ir pasisakė keliaujanti oficialiai pakviesta karaliaus, su kuriuo neseniai turėjusi garbę susipažinti. Ji sužinojusi, kad valdovas nori savo krašte įveisti tulpių, ir laišku pasiūliusi jam savo paslaugas. Pamaniusi, jog atitinkamomis sąlygomis tų gėlių svogūnėliai galėtų prisitaikyti prie Uždraustosios karalystės klimato ir tenykštės

dirvos. Karalius nedelsdamas pasiūlęs susitikti, ir ji pasirinkusi tam reikalui Amsterdamą, juk Olandijos tulpės garsėja visame pasaulyje.

– Jo didenybė nusimano apie tulpes kaip tikras žinovas. Iš tiesų manęs jam nė nereikėjo, jis ir pats vienas būtų galėjęs įgyvendinti savo planus, bet, matyt, jam patiko kai kurie sodų projektai, kuriuos parodžiau, ir jis teikėsi sudaryti sutartį su manim, – paaiškino Kinski. – Mes daug kalbamės apie jo ketinimus įveisti tautai naujų parkų ir sodų, kur būtų puoselėjami vietiniai augalai ir aklimatizuojami įvežtiniai. Jis supranta, jog daryti tai reikia labai apdairiai, kad nesutriktų ekologinė pusiausvyra. Uždraustojoje karalystėje yra augalų, paukščių ir net mažų žinduolių, kitur pasaulyje jau išnykusių. Ta šalis – tikras gamtos lobynas.

„International Geographic" pasiuntiniai pamanė, kad Judita Kinski sužavėjo monarchą taip pat, kaip ir juos. Toji moteris darė nepamirštamą įspūdį: iš jos spinduliavo ir charakterio tvirtybė, ir moteriškumas. Iš arti stebint, tas veido tobulumas ir natūrali elgsenos elegancija rodėsi tokie nepaprasti, kad negalėjai atitraukti akių nuo jos.

– Karalius yra tikras gamtosaugos riteris. Gaila, kad tokių valdovų nedaug. Jis prenumeruoja „International Geographic", todėl išdavė mums vizas ir leido parengti reportažą, – atsiliepė Ketė.

– Tai be galo įdomi šalis, – tarė Judita Kinski.

– Ar jau esat joje buvusi? – pasiteiravo Timotis Brusas.

– Ne, bet daug skaičiau apie ją. Reikėjo pasirengti kelionei, ir ne tik tiesioginei užduočiai: domėjausi ir to krašto žmonėmis, jų papročiais, apeigomis... Nenorėčiau jų įžeisti netašytomis vakarietiškomis manieromis, – šyptelėjo ji.

– Tikriausiai esat girdėjusi ir apie legendinį Auksinį drakoną... – užsiminė Timotis Brusas.

– Teigiama, kad niekas nėra jo matęs, išskyrus karalius. Gal tai tik legenda, – atsakė moteriškė.

Prie to klausimo pašnekovai nebegrįžo, bet Aleksandras pastebėjo entuziazmo kibirkštėlę močiutės akyse ir pamanė, kad jai tikriausiai rūpės savo akimis išvysti tą brangenybę. Reporterė niekada neįstengė atsispirti įgeidžiui pamatyti ką nors pirmiau už kitus.

Ketė Kold ir Judita Kinski susitarė palaikyti ryšį ir padėti viena kitai, kaip dera dviem svetimšalėms nepažįstamame krašte. Kitame terasos gale Teksas Šarvuotis gurkšnojo alų, pasidėjęs laikraštį ant kelių. Jo akis slėpė saulės akiniai veidrodiniais stiklais, bet Nadija Santos jautė jo žvilgsnį, įsmeigtą į ekspedicijos dalyvius.

Pasijusti turistais jie turėjo vos tris dienas. Dar gerai, kad daugelis žmonių mokėjo angliškai, nes Indija keletą šimtmečių yra buvusi Britų imperijos kolonija. Vis dėlto tiek laiko neužteko, pasak Ketės, net ir paviršium perbėgti per Naująjį Delį, o kur jau čia beperprasi painią Indijos visuomenę. Nuo kontrastų gali bet kam galva susisukti: vienur – neapsakomas skurdas, kitur – prabanga ir grožis. Beraščių – milijonai, o universitetai parengia puikiausius inžinierius ir mokslininkus. Kaime trūksta geriamojo vandens, o valstybė gamina branduolines bombas. Indija turi didžiausią pasaulyje kino filmų pramonę, bet čia ir daugiausia asketų, kurie vaikšto apsibarstę pelenais ir niekada nesikerpa nei plaukų, nei nagų. Vien tūkstančiams induistų dievų išstudijuoti arba kastų sistemai išnarplioti prireiktų ne vienų metų.

Aleksandras, pratęs matyti, kad Amerikoj kiekvienas susitvarko gyvenimą kaip nori, pašiurpo nuo minties, jog žmogaus likimą čia lemia kasta, kurioje jis gimė. O Nadija, išklausiusi Ketės aiškinimą, neatrodė nustebusi.

– Jei tu, Erele, būtum gimusi čia, negalėtum pasirinkti vyro. Tave dar dešimtmetę ištekintų už penkiasdešimtmečio senio.

Tėvas pasirūpintų tavo santuoka, o tu negalėtum net paprieštarauti, – tvirtino Aleksandras.

– Tikriausiai tėtis išrinktų man vyrą geriau nei aš pati... – šyptelėjo mergaitė.

– Gal tau galvoj negerai? Aš niekada neleisčiau nieko panašaus! – karščiavosi vaikinas.

– Jei būtume gimę Amazonijoj, miglos žmonių gentyje, turėtume susimedžioti maisto užnuodytomis strėlėmis. O jei būtume gimę čionai, mums neatrodytų keista, kad mus suporuoja tėvai, – nesutiko Nadija.

– Kaip tu pateisintum tokią gyvenseną? Tik pažiūrėk, koks skurdas! Ar tau patiktų taip gyventi?

– Ne, Jaguarai, bet ir nenorėčiau turėti daugiau, negu man reikia, – atsakė ji.

Ketė Kold nusivedė juodu rūmų ir šventyklų apžiūrėti. Pavaikščiojo jie ir po turgavietes; ten Aleksandras pripirko apyrankių mamai ir sesėms, o Nadija išsidažė plaštakas chna kaip jaunamartė. To piešinio raštas visai kaip nėrinių, o dažai laikosi ant odos dvi tris savaites. Boroba, kaip paprastai, keliavo kartu su šeimininke tupėdama jai ant peties arba ant klubo, bet čia niekas į ją nekreipė dėmesio kaip kad Niujorke, nes beždžionių buvo daugiau nei šunų.

Aikštėje ant žemės sukeitę kojas sėdėjo du gyvačių kerėtojai ir grojo fleita. Kobros kaišiojo galvas iš pintinių ir piestu stovėdamos lingavo į fleitų taktą. Tatai pamačiusi, Boroba tik suklykė, metė šeimininkę ir galvotrūkčiais įsikorė į palmę. Nadija priėjo prie kerėtojų ir kažką sumurmėjo džiunglių tarme. Ropliai tuoj atsigręžė į ją ir ėmė šnypšti, iškišo laibus liežuvius ir mosikavo jais, o keturi siauri vyzdžiai žvilgsniais lyg durklais varstė mergaitę.

Niekam dar nespėjus susigaudyti, kobros išlindo iš pintinių ir vinguriuodamos nušliaužė Nadijos linkui. Riksmas nuaidėjo per aikštę, ir žiūrovai galvotrūkčiais puolė bėgti. Akimirksniu aplink

nebeliko nė vieno žmogaus, tik Aleksandras ir jo močiutė, sustingę iš nuostabos ir baimės. Kerėtojai nesėkmingai bandė suvaldyti gyvates fleitų garsais, bet patys eiti artyn nedrįso. Tik Nadija nė kiek nesijaudino, veikiau pasitenkinimas švietė auksiniame jos veide. Nepajudėjo ji nė per nago juodymą ir tuomet, kai kobros ėmė rangytis jai apie kojas, šliaužė aukštyn laibu jos liemeniu, vis tebešnypšdamos pasiekė kaklą ir veidą.

Šalto prakaito išpilta, Ketė jau manė apalpsianti pirmą kartą gyvenime. Klestelėjo ant žemės ir liko ten sėdėti išblyškusi, akis išsproginusi, neįstengdama pratarti nė žodžio. Atsipeikėjęs iš sąstingio, Aleksandras suvokė, jog svarbu nejudėti. Jis gerai žinojo nepaprastas draugės galias; jau Amazonijoje jam buvo tekę matyti, kaip ji ranka griebia surukuku, vieną nuodingiausių pasaulyje gyvačių, ir sviedžia tolyn. Vaikinas neabejojo, kad jei niekas kokiu neatsargiu judesiu nesuerzins kobrų, Erelei nieko nenutiks.

Keletą minučių visi laukė, kas bus, kol mergaitė kažką įsakė savąja džiunglių kalba, gyvatės nuslinko nuo jos kūno ir sugrįžo į pintines. Kerėtojai paskubom užvožė dangčius, čiupo pintines ir nurūko šalin, įtikėję, kad toji svetimšalė su plunksnomis plaukuose – pats velnias.

Nadija pasišaukė Borobą, ir kai šioji vėl įsitaisė jai ant peties, kuo ramiausiai nužingsniavo per aikštę. Aleksandras šypsodamasis nusekė jai iš paskos, bet nieko nesakė; jam buvo labai smagu, kad močiutė iškilus pavojui visai prarado įprastinę savitvardą.

ŠEŠTAS SKYRIUS

Skorpiono sekta

Paskutinę dieną Naujajame Delyje Ketė Kold net kelias valandas gaišo kelionių agentūroje, kol gavo bilietus į lėktuvą, kuris kartą per savaitę skrenda į Auksinio Drakono karalystę. Ir ne todėl, kad būtų daug keleivių, bet kad lėktuvėlis mažiukas. O Nadijai ir Aleksandrui pasiūlė, kol pati tvarkys reikalus, vieniems nueiti ligi Raudonojo forto netoli viešbučio. Tai esanti didelė ir labai sena tvirtovė, kurią stengiasi apžiūrėti visi turistai.

– Jokiu būdu neišsiskirkit ir grįžkit į viešbutį prieš saulėlydį, – liepė jiems reporterė.

Kol Indija buvo britų kolonija, tuo fortu naudojosi anglų kariuomenė. Didžiulė šalis buvo vadinama vertingiausiu imperijos karūnos brangakmeniu iki pat 1949 metų, kai Indija tapo nepriklausoma. Nuo to laiko fortas ištuštėjo. Turistai buvo leidžiami tik į dalį milžiniško pastato. Labai mažai žmonių žinojo, kur kas yra tame koridorių, slaptų salių ir požemių labirinte, išsidriekusiame po miestu nelyginant aštuonkojo čiuptuvai.

Nadija ir Aleksandras ėjo paskui turistų grupės gidą, kalbantį angliškai. Dusinanti vidurdienio tvankuma liko už forto sienų; viduje buvo vėsu, sienos pažaliavusios nuo drėgmės, kuri čia kaupėsi šimtus metų. Ore tvyrojo nemalonus kvapas; gidas aiškino, kad tai dvokia žiurkių šlapimas, mat begalė tų graužikų gyvena požemiuose ir išlenda tik naktimis. Pašiurpę turistai dangstėsi nosį ir burną, o kai kurie spruko laukan.

Po valandėlės Nadija parodė draugui Teksą Šarvuotį: jis stovėjo atokiai atsirėmęs į piliorių ir dairėsi, lyg ko nors lauktų. Mergaitė jau buvo beeinanti prie jo pasisveikinti, bet Aleksandras suturėjo ją už rankos ir patarė stebėti, ką jis darys.

– Palauk, Erele, pažiūrėkim, kur eis šitas tipas. Nepasitikiu aš juo nė trupučio.

– Argi pamiršai, kad jis išgelbėjo tau gyvybę, kai minia tavęs vos nesutrypė?

– Taip tai taip, bet kažkuo jis man nepatinka.

– Kuo gi?

– Sakyčiau, apsimeta. Netikiu, kad jis tikrai yra hipis ir tik nori apsirūpinti narkotikais, kaip andai sakė mums lėktuve. Ar atkreipei dėmesį į jo raumenis? Jis stiprus kaip koks karatistas iš kino filmo. Hipis narkomanas taip neatrodytų, – tikino Aleksandras.

Abudu įsimaišė tarp turistų ir lūkuriavo nepaleisdami iš akių Tekso Šarvuočio. Netrukus už poros žingsnių nuo jo iš kažkur atsirado aukštas vyriškis su juosvai mėlyna tunika ir turbanu; ne ką šviesesnė buvo ir jo oda. Prie plačios juodos juostos kabojo lenktas peilis kaulinėmis kriaunomis. Tamsiame veide, kurį puošė ilga barzda, po vešliais antakiais žėrėjo anglių juodumo akys.

Barzdyla sutartiniu ženklu pasisveikino su amerikiečiu, paskui pirmasis dingo už sienos kampo, o antrasis nusekė įkandin. Vaikai nesitarę nusprendė stebėti, kas čia bus. Nadija pašnibždėjo Borobai į ausį, kad tupėtų ramiai ir nė necyptelėtų. Beždžionėlė pakibo šeimininkei ant pečių tarsi kuprinė.

Aleksandras su Nadija slinko į priekį, prisiplоję prie sienos ir slapstydamiesi tarp piliorių, kol atsidūrė už poros metrų nuo Tekso Šarvuočio. Tarpais juodu pamesdavo jį iš akių, nes fortas buvo klaidus, o vyriškiui aiškiai rūpėjo eiti nepastebėtam, bet neklystama Nadijos nuojauta kaskart padėdavo jį vėl pamatyti. Vaikai jau kažin kur nuklydo nuo turistų grupės, net jų balsų nebegirdėjo. Teko ir per erdvias sales eiti, ir leistis žemyn siaurais

laiptais, kurių pakopos per ilgus amžius gerokai nuzulintos, ir skubėti begaliniais koridoriais, nors tarpais rodėsi, kad tas kelias eina ratu. Prie įkyraus dvoko prisidėjo vis stiprėjantis šurmulys, lyg čirkštų daugybė svirplių.

– Nebelipkim žemiau, Erele. Tai žiurkės spygauja. Jos labai pavojingos, – perspėjo Aleksandras.

– Jei anie vyrai gali leistis į rūsius, tai kodėl mes negalim? – paprieštaravo jinai.

Abu draugai ėjo per požemius tylomis, nes suvokė, kad aidas atkartotų ir sustiprintų jų balsus. Aleksandrui nėjo iš galvos rūpestis, kaip reikės rasti kelią atgal, bet savo abejonių jis nereiškė balsu, kad nebaugintų bičiulės. Nieko jis nešnekėjo ir apie tai, jog čia gali būti gyvačių, nes po to, kai matė Nadiją su kobromis, suprato, kad verčiau jau jam patylėti.

Iš pradžių šviesa dar skverbėsi pro lubų ir sienų plyšelius, o paskui teko ilgus tarpus eiti patamsy graibant sienas. Kur ne kur blausiai žibėjo elektros lemputė; tuomet galėjai matyti tolumoj žiurkes šmižinėjant sienomis. Laidai grėsmingai karojo palubėj. Grindys buvo drėgnos, o vietomis sroveno dvokiantis vanduo. Nuo jo vaikams peršlapo kojos; Aleksandras stengėsi negalvoti, kas dabar nutiktų netyčia palietus pliką elektros laidą. Vis dėlto elektros smūgis baugino jį mažiau nei žiurkės, vis įžūliau lakstančios aplinkui.

– Nekreipk dėmesio, Jaguarai. Jos nedrįsta prisiartinti, bet jei užuos, kad bijome, tada puls, – pašnibždėjo Nadija.

Ir vėl Teksas Šarvuotis dingo iš akių. Vaikai tuo metu stovėjo mažoj skliautuotoj patalpoj, kurioj kitados buvo laikomi šaudmenys ir maisto atsargos. Iš jos į tris puses šakojosi ilgi tamsūs

koridoriai. Aleksandras gestais paklausė Nadiją, kurį jiems pasirinkti, ir sumišusi mergaitė pirmą kartą suabejojo. Ką daryti? Pačiupo Borobą, nukėlė ją žemyn ir stumtelėjo: tegu ji nusprendžia. Beždžionėlė grįžo ir kuo skubiausiai vėl užsiropštė mergaitei ant pečių – nenorėjo sušlapti ir bijojo žiurkių. Nadija pakartojo įsakymą, bet žvėrelis nesiryžo nutolti nuo šeimininkės ir tik drebančia rankute parodė į dešiniąją angą – siauriausią iš visų trijų.

Draugai pasuko tenai, kur rodė Boroba. Eiti teko pasilenkus ir apgraibom, nes čia nebebuvo lempučių ir viešpatavo kone visiška tamsa. Aleksandras, gerokai aukštesnis už Nadiją, susitrenkė galvą ir šūktelėjo. Kaipmat jį tirštu debesiu apgaubė šikšnosparniai, mirtinai išgąsdindami Borobą; žvėrelis paskubom smuko šeimininkei po palaidine.

Ką darys vaikinas – susikaupė ir išsikvietė juodąjį jaguarą. Jau po keleto sekundžių jis susivokė aplinkoje, lyg turėtų antenas. Buvo lavinęs tą gebėjimą ištisus mėnesius, nuo pat to laiko, kai Amazonijoj būdamas sužinojo, kad tas žvėris, Pietų Amerikos džiunglių karalius, yra jo totemas. Aleksandras buvo šiek tiek trumparegis ir net su akiniais menkai tematė tamsoje, bet buvo išmokęs pasikliauti jaguaro instinktu – reikėjo tik jį prisišaukti. Vaikinas sekė paskui Nadiją be dvejonių, „regėdamas širdimi", kaip jau buvo pratęs.

Staiga jis stabtelėjo ir griebė draugei už rankos: šioj vietoj koridorius staigiai suko į šoną. Toliau priekyje dūlavo blausi šviesa ir aiškiai buvo girdėti iš ten sklindantys balsai. Kuo atsargiausiai kyštelėję galvą, abu sekliai pamatė, kad už trejeto metrų koridorius atsiveria į skliautuotą patalpą, panašią į tą, kurią neseniai buvo perėję.

Teksas Šarvuotis, vyriškis juodais drabužiais ir dar du su tokiais pat apsiautalais tupėjo ant grindų aplink aliejinę spingsulę; kad ir menkai ji švietė, vaikai visus gerai įžvelgė. Arčiau prieiti juodu nebegalėjo, nes nebuvo kur pasislėpti, o jei būtų pastebėti, tada

jiems galas. Jaguarui šmėkštelėjo mintis, kad juk niekas nežino, kur juodu yra. Jeigu jie dingtų šiuose požemiuose, niekas neaptiktų jų palaikų bent kelias dienas, o gal ir savaites. Vaikinas jautėsi atsakingas už Nadiją, be to, jis pats pasiūlė sekti Teksą, o štai dabar jie čia kaip spąstuose.

Vyrai kalbėjosi angliškai; Tekso Šarvuočio balsas skambėjo aiškiai, o ką murma kiti, negalėjai suprasti. Tiek tebuvo aišku, kad aptariamas kažkoks sandėris. Vienam vyriškiui, matyt, grupės vadui, Teksas Šarvuotis įteikė pluoštą banknotų. Paskui prasidėjo ilga diskusija, atrodo, dėl veiksmų plano; buvo minimi šaunamieji ginklai, kalnai, lyg dar šventykla ar rūmai – ką čia suprasi.

Vadas išskleidė ant aslos žemėlapį, išlygino jį delnu ir peilio galu parodė Teksui Šarvuočiui, kokiu keliu reikės eiti. Spingsulės šviesoje vyras buvo gerai matomas vaikams. Žemėlapio juodu negalėjo kaip reikiant įžiūrėti, nes buvo per toli, bet aiškiai įžvelgė įdagą tamsios plaštakos viršuje ir įsitikino, jog tas pats simbolis išraižytas kaulinėse peilio kriaunose. Tai buvo skorpionas.

Aleksas nusprendė, kad juodu jau pakankamai pamatė ir laikas trauktis, kol tie žmonės vis dar tariasi. Vienintelis išėjimas iš skliautuotosios patalpos – koridorius, kuriuo jie čionai atsėlino. Reikia spėti išeiti anksčiau už sąmokslininkus, kad jie neužkluptų vaikų. Ir vėl Nadija klausė kelio Borobą, o ši neabejodama rodė kryptį nuo šeimininkės peties. Aleksandras aprimęs prisiminė, ką tėvas jam patardavo kopiant į kalnus: „Kovok su kliūtimis, kai su jomis susiduri, ir neeikvok jėgų svarstymams, kokie pavojai laukia ateityje". Vaikinas šyptelėjo pagalvojęs, kad be reikalo kvaršindavo sau galvą, lyg visada tik jam vienam tektų atsakomybė. Dažnai išeitį gali pasiūlyti ir Nadija, ką ji jau daug sykių įrodė. To nereikia pamiršti.

Po ketvirčio valandos jie jau buvo gatvės lygyje ir netrukus išgirdo klegant turistus. Vaikai paspartino žingsnį ir įsimaišė į minią. Tekso Šarvuočio jie daugiau nematė.

– Ar žinai ką nors apie skorpionus, Kete? – paklausė močiutę Aleksandras, kai susitiko ją viešbutyje.

– Kai kurie iš tų, kurie gyvena Indijoje, yra labai nuodingi. Jei tau įgeltų, ko gero, mirtum. Tikiuosi, kad to neatsitiks, nes tai sutrukdytų mums kelionę. Negaliu gaišti dėl laidotuvių, – atsakė ji apsimestinai abejingai.

– Kol kas man neįgėlė nė vienas.

– Tai dėl ko susidomėjai?

– Noriu žinoti, ką galėtų reikšti skorpiono piešinys. Gal tai koks religinis simbolis?

– Gyvatė – taip, ypač kobra. Pasak legendos, milžiniška kobra saugojo Budą, kol jis meditavo. Bet apie skorpionus nieko panašaus nežinau.

– Gal galėtum sužinoti?

– Reikėtų pasiteirauti to nepakenčiamojo Liudviko Leblano. Ar tikrai tau reikia, kad šitaip aukočiausi? – suniurzgė reporterė.

– Manau, kad tai labai svarbu, močiute, atsiprašau, Kete...

Senoji įjungė nešiojamąjį kompiuteriuką ir pasiuntė žinutę profesoriui. Turint omeny laiko skirtumą, nebuvo galima skambinti jam telefonu. Ketė nenumanė, kada sulauks atsakymo, bet tikėjosi, kad greitai, nes kas žino, ar begalės susisiekti su juo iš Uždraustosios karalystės. Vidinio balso skatinama pasiuntė žinutę dar ir savo bičiuliui Izaokui Rozenblatui – gal jis žinąs ką nors apie Auksinį drakoną, neva esantį toje šalyje, į kurią jie rengiasi vykti. Jos nuostabai, juvelyras atsakė nedelsdamas:

Mergužėle! Kaip smagu, kad mane prisiminei! Be abejo, žinau apie tą statulą, kiekvienas rimtas juvelyras yra skaitęs jos aprašymą, nes tai viena didžiausių ir brangiausių pasaulio retenybių. Niekas nėra matęs to garsiojo drakono, nėra ir jo fotografijų, bet yra piešinių. Jis yra maždaug šešiasdešimties

centimetrų ilgio ir, kaip manoma, padarytas iš gryno aukso, bet tai dar ne viskas: statula ypač vertinama kaip labai senas ir itin meniškas auksakalio dirbinys. Maža to, ji yra inkrustuota brangakmeniais; jau vien abu tobuli, visiškai simetriški žvaigždiniai rubinai, pasak legendos, įstatyti drakonui į akis, kainuoja milijonus. Kodėl klausi mane apie jį? Tikiuosi, nesirengi jo pagrobti, kaip kad pagrobei Amazonijos deimantus?

Ketė patikino juvelyrą, jog kaip tik tai ji ir norėjusi sužinoti, ir nutarė nebekartoti, kad deimantus surado Nadija. Tegul sau Izaokas Rozenblatas mano, kad ji pati sugebėjo juos nugvelbti. Galgi tai nenuslopins senos jo meilės Ketei. Reporterė nusikvatojo, bet besijuokdama užsikosėjo. Pasirausė viename iš daugybės kapšelių ir išsitraukė buteliuką su vaistais iš Amazonijos.

Profesoriaus Liudviko Leblano atsakymas buvo ilgas ir painus, kaip ir visi jo aiškinimai. Pradžioj buvo smulkiai dėstoma, kad jis, be gausybės kitų nuopelnų, yra pirmas antropologas, atskleidęs skorpiono vaidmenį šumerų, egiptiečių, indų ir t. t. mitologijoje – iš viso dvidešimt trys pastraipos apie tai, koks jis išmintingas ir kiek visko žino. Tačiau tose dvidešimt trijose pastraipose vienur kitur buvo pažerta ir labai įdomių duomenų, kuriuos Ketei Kold teko iškapstyti iš visos tos painiavos. Senoji reporterė atsiduso bjaurėdamasi: kaip vis dėlto nemalonu turėti reikalų su tuo tuščiagarbiu! Reikės dar sykį perskaityti kai kurias jo laiško vietas ir atsirinkti tai, kas svarbu.

– Tai va, pasak Leblano, Indijos šiaurėje gyvuoja skorpiono garbintojų sekta, – dėstė senolė anūkui ir Nadijai. – Jos nariai įkai-

tinta geležim išdegina skorpiono atvaizdą savo kūne, dažniausiai dešinės plaštakos viršuje. Jie laikomi kraugeriškais ir prietaringais bukapročiais.

Ir dar papasakojo, kad toji sekta yra nekenčiama, nes indams kovojant dėl šalies nepriklausomybės niekšiškai talkino britų kariuomenei, kankino ir žudė savo tėvynainius. Bet ir dabar skorpiono garbintojai tampa nusikaltėlių samdiniais, nes tai žiaurūs kovotojai, meistriškai valdantys durklą.

– Jie yra banditai ir kontrabandininkai, bet pelnosi ir žudydami pagal užsakymą, – pridūrė reporterė.

Vaikinas ėmė pasakoti, ką matęs Raudonajame forte. Ketė buvo beketinanti barti vaikus, kam leidosi į tokį pavojų, bet susilaikė. Ji jau kelionėje po Amazoniją įsitikino, kad jais galima pasitikėti.

– Net neabejoju, kad tuodu vyrai, kuriuos judu matėt, priklauso tai sektai, – prašneko Ketė. – Pasak Leblano, jos nariai dėvi tunikas ir nešioja medvilninius turbanus, nudažytus augaliniu dažikliu – indigu. Jis įsigeria į odą ir per keletą metų tampa nebenuplaunamas, virsta kaip ir tatuiruote, todėl tie sektantai dar vadinami „mėlynaisiais kariais". Jie yra klajokliai, gyvena raitomis ant arklių ir nuo pat vaikystės mokomi kariauti.

– Ar jų moterų oda irgi mėlyna? – susidomėjo Nadija.

– Įdomus klausimas, vaikeli. Moterų toj sektoj nėra.

– Tai iš kur ten vaikai, jei nėra moterų?

– Nežinau. Gal jie vaikų ir neturi.

– Jeigu jie nuo mažumės ugdomi kaip būsimi kariai, vadinasi, jie sektoj ir gimsta, – nenusileido Nadija.

– Gal jie kūdikius grobia arba perka. Šioj šaly labai daug skurdo, gausybė pamestinukų, nestinga ir tėvų, kurie nepajėgia išmaitinti savo vaikelių ir juos parduoda, – tarė Ketė Kold.

– Man įdomu, kokie reikalai suvedė Teksą Šarvuotį su Skorpiono sekta, – sumurmėjo Aleksandras.

– Tikriausiai nelabai dori, – spėjo Nadija.

– Manai, kad jam rūpi narkotikai? Prisimeni, kaip jis lėktuve šnekėjo, kad Uždraustojoje karalystėje marihuana ir opijus auga nesėti?

– Tikiuosi, jog tas žmogus nebestos mums skersai kelio, bet jei taip atsitiktų, nenorėčiau, kad su juo prasidėtumėt. Aišku? – pareikalavo močiutė.

Nadija ir Aleksandras sutiko, bet reporterė spėjo pastebėti, kaip juodu susižvalgė, ir suprato, kad jokie įspėjimai nesustabdys jų smalsumo.

Po valandos visa „International Geographic" delegacija susirinko oro uoste, pasirengusi skristi į Tunkalą, Auksinio Drakono karalystės sostinę. Susitiko jie ten ir Juditą Kinski, skrendančią tuo pačiu reisu. Sodų architektė vilkėjo baltos drobės suknele ir tos pat medžiagos apsiaustu, avėjo aulinukais ir nešėsi tą pačią, vakar jau matytą, aptrintą rankinę. Jos bagažą sudarė du storo kiliminio audeklo lagaminėliai, dailūs, bet irgi jau matę šilto ir šalto. Buvo matyti, jog jos daug keliauta, bet ir apranga, ir bagažas atrodė išpuoselėti. Tai ne „International Geographic" ekspedicijos nariai suglamžytais išblukusiais drabužiais, apsikarstę ryšuliais ir kuprinėmis kaip kokie pabėgėliai iš stichinės nelaimės rajono.

Lėktuvas pasirodė besąs propelerinis, labai seno modelio, galintis skraidinti aštuonis keleivius ir du įgulos narius. Kiti keleiviai buvo indas, turintis prekybos firmą Uždraustojoje karalystėje, ir jaunas gydytojas, kuris, baigęs Delio universitetą, susiruošė grįžti į tėvynę. Keleiviai šnekėjo, kad tokiam lėktuvėliui sunku galynėtis su Himalajų kalnais, bet lakūnas šypsodamasis tvirtino, kad nesą ko baimintis: per dešimtį metų jis nepatyręs nė vienos rimtos avarijos, nors ties prarajomis būna labai stiprių vėjų.

– Kokios dar ten prarajos? – sunerimo Choelis Gonsalesas.

– Tikiuosi, kad gausit jas pamatyti: tai nuostabus reginys. Geriausias laikas skristi – nuo spalio iki balandžio, kai dangus giedras. Kai apsiniaukęs, nieko nepamatysi.

– Šiandien yra ir debesų. Kaip išvengsim susidūrimo su kalnais? – paklausė Ketė Kold.

– Tai žemi debesys; greit pamatysite giedrą dangų, ponia. Be to, aš pažįstu visą trasą kaip penkis pirštus, nuskrisčiau net ir užsimerkęs.

– Vis dėlto tikiuosi, kad skrisite atsimerkęs, – įgėlė jam senoji.

– Manau, kad po pusvalandžio būsim jau virš debesų, – nuramino ją pilotas ir pridūrė, kad jiems dar pasisekė, nes kai kada skrydis dėl blogo oro atidedamas net kelioms dienoms.

Jaguaras ir Erelė džiaugėsi, kad lėktuve nemato Tekso Šarvuočio.

SEPTINTAS SKYRIUS

Uždraustojoje karalystėje

Nė vienas iš keleivių, pirmąsyk skrendančių šiuo reisu, nebuvo pasirengęs tam, kas jo laukė. Ką ten amerikietiški kalneliai atrakcionų parke! Ir ausis teko užsikimšti, ir pykino, kai lėktuvas šovė stačiai į dangų. Paskui staiga jis taip smigo žemyn kelis šimtus metrų, kad keleiviams vos žarnos pro gerklę neišvirto. Pagaliau, kai jau rodėsi, jog skris daugmaž tiesiai, pilotas pasuko smailiu kampu, kad neatsidurtų į Himalajų viršukalnę, ir jam buvo nė motais, jog keleiviai virsta iš koto; paskui – toks pat manevras, tik į priešingą pusę.

Pro iliuminatorius iš abiejų pusių galėjai matyti kalnų šlaitus, o apačioj, labai labai žemai, – neįtikėtinas pragarmes, kurių dugnas vos įžiūrimas. Vienas netikslus lakūno judesys, trumputė dvejonė – ir lėktuvėlis žiebtų į uolas arba kristų akmeniu. O čia dar įnoringas vėjas gūsiais varo mašiną pirmyn, bet apskriejus kalną jis jau pučia iš priekio ir atrodo, kad lėktuvas kabo ore nejudėdamas.

Indijos verslininkas ir Uždraustosios karalystės medikas sėdėjo prisisegę prie krėslų ir anaiptol neatrodė ramūs, nors ir sakėsi, kad visa tai jiems nebe naujiena. O „International Geographic" ekspedicijos dalyviai iš visų jėgų stengėsi nepasiduoti svaiguliui ir baimei. Nė vienas netarė nė žodžio, net ir Choelis Gonsalesas, išblyškęs kaip popierius, tik pusbalsiu meldėsi ir vis glostė sidabrinį kryželį, kurį visada nešiojosi ant kaklo. Visiems krito į

akis, kaip šauniai laikosi Judita Kinski: sklaido sau knygelę apie tulpes lyg niekur nieko.

Rodės, kad ne kelios valandos, o bent kelios dienos praėjo, kol lėktuvėlis, staigiai nusileidęs, nutūpė trumpame kilimo take, iškirstame tarp krūmokšnių. Prieš tai keleiviai galėjo iš oro pasigrožėti nuostabiais Uždraustosios karalystės vaizdais. Tarp didingų snieguotų kalnagūbrių gūžėsi siauri slėniai, o jų šlaituose viena virš kitos kilo terasos, kuriose vešėjo subtropikų augalai. Kur tik kaimas, ten pabirę baltų tarsi žaislinių trobelių, ir ne vienoj krūvoj, o vis neprieinamiausiose vietose. Sostinė išsidriekusi ilgame siaurame slėnyje, įsispraudusiame tarp kalnų. Atrodė neįmanoma įvairuoti tenai lėktuvą, bet lakūnas puikiai žinojo, ką daro. Kai ratai pagaliau pasiekė žemę, visi ėmė ploti, dėkodami jam už meistriškumą. Tuoj pat iš lauko buvo pristumti laipteliai ir atidarytos lėktuvo durys. Keleiviai vargais negalais kilo iš kėdžių ir svirduliavo durų link, būgštaudami, kad tik nesusivemtų ar neapalptų, – visi, išskyrus nesudrumsčiamąją Juditą Kinski: ši laikėsi oriai kaip visada.

Pirmoji duris pasiekė Ketė Kold. Vėjo gūsis į veidą ją atgaivino. Senoji nustebo pamačiusi laiptelių papėdėje dailų kiliminį taką: jis driekėsi nuo lėktuvo iki pat mažo medinio pastato, spalvingai išdažyto, su pagodos stogu. Abipus to kilimo išrikiuoti stovėjo vaikai su gėlių pintinėmis. Palei visą taką buvo prismaigstyta stiebų, o ant jų plevėsavo ilgos šilko vėliavos. Margai apsitaisę muzikantai su didelėm skrybėlėm mušė būgnus ir griežė metaliniais instrumentais.

Prie pat laiptelių lūkuriavo keturi pareigūnai, pasipuošę iškilmių drabužiais: šilkiniai sijonai, per liemenį standžiai sujuosti tamsiai mėlynomis juostomis, rodančiomis ministro rangą, ilgi švarkai, apkraštuoti koralais ir turkiais, aukštos odinės skrybėlės, pačiam viršuje pagražintos auksu ir kaspinais. Rankose jie laikė plonus baltus šalikus.

– Čia tai bent! Tokio sutikimo tikrai nelaukiau! – sušuko reporterė, taisydamasi pilkus gaurus ir pasibaisėtiną šimto kišenių striukę.

Ji nulipo žemėn šypsodamasi, saviškių lydima, ir mojavo šeimininkams, bet atsako nesulaukė. Būrelis pražingsniavo pro pareigūnus ir vaikus su gėlėmis, tačiau į atvykėlius niekas net nežvilgtelėjo, tarsi jų čia nė nebūtų.

Paskui juos nusileido Judita Kinski – rami, besišypsanti, išdidi. Tučtuojau muzikantai ėmė kurtinamai žvanginti savo instrumentais, vaikučiai pribėgę apmėtė ją žiedais, o aukštieji pareigūnai žemai lenkė galvas. Judita Kinski linktelėjo jiems ir ištiesė rankas į priekį; ant jų kaipmat buvo užkabinta keletas katų – baltų šilkinių šalikų.

„International Geographic" pasiuntiniai išvydo, kaip iš namelio su pagodos stogu išėjo puošniai apsitaisiusių asmenų palyda. Jų apsuptas žingsniavo kokių šešiasdešimties metų, bet jaunatviškos laikysenos vyriškis, aukštesnis už kitus; jis segėjo ilgu tamsiai raudonu paprasto kirpimo sijonu, arba sarongu, dengiančiu apatinę kūno pusę, o vieną petį buvo apsigaubęs šafrano geltonumo audeklu. Plikai skusta jo galva buvo nepridengta. Vyriškis žingsniavo basas, o vieninteliai jo papuošalai buvo maldos apyrankė iš gintaro karoliukų ir medalionas ant krūtinės. Vis dėlto nebuvo jokios abejonės, kad šis žmogus, taip išsiskiriantis paprasta išvaizda iš puošnios palydos, yra ne kas kitas, kaip karalius. Svetimšaliai pasitraukė į šalį, leisdami jam praeiti, ir sekdami kitais žemai jam nusilenkė, net nepamąstę kodėl; tokia didybe spinduliavo šis monarchas.

Karalius pasveikino Juditą Kinski galvos linktelėjimu, o ji tylomis atsakė tuo pačiu; paskui juodu, ceremoningai lankstydamiesi, pasikeitė šalikais. Moteriškė nepriekaištingai atliko visas apeigas; vadinas, ji neperdėjo, kai sakėsi Ketei Kold nuodugniai išstudijavusi to krašto papročius. Pasibaigus oficialiam sutikimui karalius ir Judita plačiai nusišypsojo ir vakarietiškai paspaudė vienas kitam ranką.

– Sveika atvykusi į kuklią mūsų šalį, – pasakė valdovas angliškai su britišku akcentu.

Monarchas ir jo viešnia pasuko atgal, paskui juos – ir gausingoji palyda; tuo tarpu Ketė ir jos kolegos suko sau galvą dėl to, ką pamatė. Matyt, Judita Kinski buvo padariusi karaliui ypatingą įspūdį, kad jis ją pasitiko ne kaip sodų architektę, pasamdytą įveisti tulpių jo sode, bet kaip nepaprastąją ir įgaliotąją ambasadorę.

„International Geographic" pasiuntiniai dar tik krovėsi savo fotoaparatus, trikojus ir kitą bagažą, kai prie jų priėjo žmogus ir prisistatė esąs Vandgis, jų gidas ir vertėjas. Jo drabužiai buvo kaip ir kitų vietinių: sarongas, sujuostas dryžuota juosta, trumpa striukė be rankovių ir minkštas odinis apavas. Ketei krito į akis itališka jo skrybėlė, panaši į tas, kurias filmuose dėvi mafiozai.

Keliautojai susidėjo bagažą į išklerusį džipą, įsitaisė kuo patogiau ir pajudėjo į sostinę, kuri, pasak Vandgio, esanti „čia pat netoliese", bet važiuoti ligi jos teko vos ne tris valandas, nes tai, ką jis vadino plentu, pasirodė besąs siauras vingiuotas keliukas. Gidas šnekėjo senovine anglų kalba su nelengvai suprantamu akcentu, lyg būtų jos mokęsis iš knygų, bet mažai teturėjęs progos kalbėti.

Keliu vienas po kito traukė įvairiausio amžiaus vienuoliai, kai kurie vos penkerių šešerių metų, su išmaldos dubenėliais. Pro šalį pėstute tipeno ryšuliais apsikrovę kaimiečiai, pedalus mynė dviratininkai, dardėjo buivolų traukiami vežimai. Visi žmonės dailių bruožų, vidutinio ūgio, taurios laikysenos, ir visi be paliovos

šypsosi, lyg gyvenimo džiaugsmas būtų jiems įgimtas. Vienintelės motorizuotos susisiekimo priemonės, sutiktos pakely, buvo senutėlis motociklas su stogeliu ir mažas be saiko išmargintas autobusiukas, kimštinai prikimštas keleivių, gyvulių ir ryšulių. Norėdamas su juo prasilenkti, džipas turėjo pasitraukti į kelkraštį, nes dvi mašinos siaurame kelyje neišsiteko. Vandgis paaiškino svetimšaliams, kad Jo Didenybė turi daug modernių automobilių, tad Judita Kinski tikriausiai jau viešbutyje.

– Karalius atrodo kaip vienuolis... – atkreipė dėmesį Aleksandras.

– Jo Didenybė yra mūsų dvasinis vadovas. Pirmuosius gyvenimo metus jis praleido viename Tibeto vienuolyne. Tai nepaprastai šventas žmogus, – paaiškino gidas, suglaudė rankas priešais veidą ir pasilenkė iš pagarbos valdovui.

– Aš maniau, kad vienuoliai laikosi celibato, – tarė Ketė Kold.

– Dauguma yra nevedę, bet karalius turi vesti, kad susilauktų sosto įpėdinių. Jo Didenybė yra našlys. Jo mylima žmona mirė prieš dešimtį metų.

– Kiek vaikų jie turėjo?

– Jie susilaukė keturių sūnų ir penkių dukterų. Vienas iš jų sūnų bus karalius. Pas mus ne taip kaip Anglijoj, kur sostą paveldi vyriausias sūnus. Mūsų šalyje po tėvo mirties tampa karaliumi tasai princas, kurio širdis tyriausia, – aiškino Vandgis.

– O kaip sužinoti, kuris yra tyriausios širdies? – paklausė Nadija.

– Karalius ir karalienė gerai pažįsta savo vaikus ir paprastai patys numato, bet jų sprendimą turi patvirtinti didysis lama: jis ištiria, ką rodo žvaigždės, ir išrinktajam vaikeliui skiria įvairius išbandymus, kad įsitikintų, ar tikrai jame yra įsikūnijęs ankstesnysis valdovas.

Gidas teigė, kad išbandymų rezultatai yra visiškai patikimi. Pavyzdžiui, princui tenka atpažinti septynis daiktus, kuriais yra

naudojęsis pirmasis Auksinio Drakono karalystės valdovas prieš tūkstantį aštuonis šimtus metų. Tie daiktai išdėliojami ant žemės pramaišiui su kitais, o vaikas renkasi. Įveikęs šį pirmąjį išbandymą, jis turi joti laukiniu arkliu. Jei vaikelis yra karaliaus įsikūnijimas, gyvuliai pripažįsta jo valdžią ir būna klusnūs. Paskui berniukas turi perplaukti sraunią šventąją upę, kurios vanduo šaltas kaip ledas. Tyros širdies vaikui pati srovė padeda, o kiti nuskęsta. Šitaip išbandant princus dar nė sykio nebuvę prašauta.

Per visą ilgą savo istoriją Uždraustoji karalystė, pasak Vandgio, visada turėjo teisingus ir įžvalgius valdovus, ji niekada nėra buvusi okupuota ar kolonizuota, nors ir neturėdama kariuomenės, galinčios pasipriešinti galingosioms kaimynėms Indijai ir Kinijai. Iš dabartinės kartos jaunėlis sūnus, dar visai mažas netekęs mamos, buvo paskirtas tapti tėvo įpėdiniu. Lamos davė jam vardą, jo jau turėtą per ankstesnius įsikūnijimus: Dilas Bahadūras, „Narsioji Širdis". Nuo tada niekas nėra jo matęs; jis yra ugdomas slaptoje vietoje.

Ketė Kold, pasinaudojusi proga, paklausė gidą apie paslaptingąjį Auksinį drakoną. Vandgis nebuvo linkęs apie tai kalbėti, bet iš miglotų jo atsakymų „International Geographic" pasiuntiniams vis dėlto šis tas paaiškėjo. Toji statula, matyt, galinti išpranašauti ateitį, bet tiktai karalius sugebąs perprasti slaptąją jos pranašysčių kalbą. Štai kodėl jis turįs būti tyros širdies: mat Auksinio drakono galia turinti būti naudojama tik šalies labui ir jokiu būdu – ne asmeniniais tikslais. Karaliaus širdyje nesą vietos godumui.

Kelias vedė pro kaimiečių namus ir pro daugybę šventyklų: jas lengva buvo pažinti iš vėjo plaikstomų maldos vėliavų, panašių į

tas, kurias atvykėliai buvo matę oro uoste. Gidas tolydžio sveikinosi su praeiviais; rodėsi, kad čionai visi vienas kitą pažįsta.

Ne kartą džipas lenkė vorele žingsniuojančius berniukus, vilkinčius vienuoliškomis tamsiai raudonomis tunikomis. Gidas aiškino, jog didžiąją dalį mokslų jie išeina vienuolynuose; vaikai ten gyvena jau nuo penkerių arba šešerių metų. Kai kurie lieka vienuolyne visam laikui, nes nori tapti tokie kaip jų mokytojai lamos. Mergaitės eina į savas mokyklas. Yra šalyje ir universitetas, bet dauguma būsimųjų specialistų studijuoja Indijoje, o kai kada ir Anglijoje, jei šeima išgali susimokėti už mokslą arba jei studentas nusipelno valstybinės stipendijos.

Virš keleto krautuvėlių stirksojo televizijos antenos. Vandgis pasakojo, kad čia tomis valandomis, kai kas nors transliuojama, susieina kaimynai, bet kadangi elektra dažnai dingsta, tai ir programų laikas nėra pastovus. Gidas dar sakė, jog beveik visoje šalyje galima rasti telefoną; norint paskambinti pakanka nueiti į paštą, jeigu jis yra toje vietovėje, arba į mokyklą – ten aparatą visada rasi. Namie, žinoma, niekas telefono neturi, nes ir nereikia. Timotis Brusas ir Choelis Gonsalesas susižvalgė: jiems parūpo, ar Auksinio Drakono karalystėje galės naudotis savo mobiliaisiais telefonais.

– Tokių telefonų veikimo nuotolį labai riboja kalnai, todėl čia jie beveik nežinomi, – paaiškino gidas. – Girdėjau, kad jūsų krašte niekas jau nebesikalba akis į akį, tik telefonu.

– Ir elektroniniu paštu, – pridūrė Aleksandras.

– Apie jį esu tik girdėjęs, bet pats nemačiau, – prisipažino Vandgis.

Šiuolaikinių technologijų nesudarkytas kraštovaizdis atrodė lyg iš pasakos. Žemė ariama buivolais; galėjai matyti, kaip neskubiai ir kantriai jie plūgą traukia. Kalnų šlaitai suskirstyti terasomis, o jose skaisčiai žaliuoja šimtai ryžių laukelių. Pakelėj auga neregėti medžiai ir gėlės, o tolumoj stūkso snieguotos Himalajų viršūnės.

Aleksandras tarstelėjo, kad žemdirbystė čia labai atsilikusi, bet močiutė jam priminė, jog ne viskas vertinama produktyvumu, ir paaiškino, kad tai vienintelė pasaulio šalis, kurioj ekologija daug svarbiau už pelną. Vandgiui malonu buvo girdėti tuos žodžius, bet jis nieko nesakė, kad neįžeistų svečių: juk jie atkeliavę iš ten, kur, kiek jam tekę girdėti, svarbiausia kaip tik pelnas.

Po dviejų valandų saulė pasislėpė už kalnų ir vakaro šešėliai nugulė žaliuosius ryžių laukus. Vienur kitur namuose ir šventyklose sumirguliavo aliejinės lempelės. Iš tolo ataidėjo didieji vienuolių trimitai, kviečiantys į vakarinę maldą.

Netrukus tolumoj pasimatė pirmieji Tunkalos pastatai. Sostinė veikiau priminė kaimą negu miestą. Pagrindinė gatvė buvo apšviesta žibintais. Atvykėlius nustebino tiek švara ir tvarka visuose kampuose, tiek ir kontrastai: jakai kinkuoja gatve, o šalia burzgia itališki motociklai; senelės ant nugaros nešasi anūkėlius, o čia pat eismą reguliuoja policininkai, apsirengę kaip viduramžių princai. Daugelio namų durys atlapos, mat, pasak Vandgio, čia beveik nesti nusikaltimų, be to, visi vieni kitus pažįsta. Kiekvienas, kuris įeina į namą, bus arba draugas, arba giminaitis. Policijai darbo ne kažin kiek: tik saugoti valstybės sienas, žiūrėti tvarkos per šventes ir tramdyti padaužas studentus.

Parduotuvės tebebuvo atidarytos. Vandgis sustabdė džipą prie kioskelio, ne ką didesnio už sieninę spintą; čia galėjai nusipirkti dantų pastos, saldumynų, fotofilmų, išblukusių atvirukų ir vieną kitą žurnalą arba laikraštį iš Nepalo, Indijos ir Kinijos. Svetimšaliai atkreipė dėmesį, kad tarp kitų prekių yra ir tuščių pieno butelių, stiklinės taros, net panaudotų popierinių maišelių. Kiekvienas daiktelis, net menkiausias, turėjo vertę, nes viską reikėjo taupyti. Niekas nebuvo išmetama, viskas tiko arba dar sykį panaudoti, arba perdirbti. Branginamas buvo ir plastikinis maišelis, ir stiklo butelis.

– Štai čia kukli mano krautuvėlė, o greta – menkas mano namelis, kuriame jus priimti man būtų neapsakoma garbė, – pareiškė

Vandgis ir išraudo, nes būgštavo, kad atvykėliai gali palaikyti jį akiplėša.

Svečių pasitikti išėjo kokių penkiolikos metų mergaitė.

– O čia mano duktė Pema. Jos vardas reiškia lotoso žiedą, – paaiškino gidas.

– Lotoso žiedas simbolizuoja skaistybę ir grožį, – tarė Aleksandras ir taip pat paraudo, nes tie žodžiai jam pačiam pasirodė juokingi.

Ketė nustebusi pašnairavo į jį. Anūkas jai mirktelėjo ir pakuždėjo skaitęs apie tai bibliotekoje dar prieš kelionę.

– Ir ką dar tokio sužinojai? – sumurmėjo ji apsimestinai kandžiai.

– Paklausinėk mane ir pamatysi, Kete, kad žinau bemaž tiek pat kiek Judita Kinski, – atšovė Aleksandras tuo pačiu tonu.

Pema žavingai nusišypsojo ir pasveikino svečius vietos papročiu – susidėjo rankas priešais veidą ir nusilenkė. Mergaitė buvo liekna ir tiesi kaip bambuko stiebas; geltonoje žibintų šviesoje jos oda rodėsi marmurinė, o didelės akys šelmiškai spindėjo. Juodi plaukai laisvai krisdami gaubė pečius ir nugarą. Ji, kaip ir visi kiti sutiktieji, vilkėjo tautiniu apdaru. Vyrų ir moterų drabužiai mažai tesiskyrė: visi vilkėjo sijoną, arba sarongą, ir palaidinę arba striukę.

Nadija ir Pema žvelgė viena į kitą su nuostaba. Čia – mergaitė iš Pietų Amerikos širdies, su plunksnomis plaukuose ir juoda beždžionėle, rankutėmis apsivijusia šeimininkei kaklą; ten – grakšti kaip balerina azijietė, gimusi krašte, kurį supa aukščiausių kalnų viršūnės. Abi iš karto pajuto simpatiją viena kitai.

– Jei tamstos norėsite, galbūt rytoj Pema galėtų parodyti mergaitei ir senelei, kaip dėvėti sarongą, – nedrąsiai pasiūlė gidas.

Aleksandras net pakraupo išgirdęs tariant „senelė“, bet Ketė Kold nė nemirktelėjo. Ji tik suvokė, kad šortai, kuriais mūvi jiedvi su Nadija, nedera šiame krašte.

– Būsime labai dėkingos... – atsakė Ketė, taip pat suglaudusi rankas priešais veidą ir nusilenkdama.

Pagaliau išvargę keliautojai pasiekė viešbutį, vienintelį sostinėje ir visame krašte. Tie nedaugelis turistų, kurie ryžosi keliauti į šalies gilumą, apsinakvodavo kaimiečių namuose: ten jie visada būdavo svetingai priimami. Niekas nelikdavo be pastogės. Atvykėliai susinešė daiktus į du kambarius: vienas buvo skirtas Ketei ir Nadijai, kitas – vyrams. Palyginti su neapsakoma prabanga Indijos maharadžos rūmuose, čionykščio viešbučio numeriai buvo tarsi vienuolyno celės. Visi suvirto į lovas nesiprausę ir nenusirengę, bet netrukus pabudo drebėdami nuo šalčio: taip staiga atvėso oras. Pasišviesdami kišeniniais žibintuvėliais aptiko kampe tvarkingai sudėtus sunkius vilnonius apklotus ir jais apsimuturiavę išmiegojo ligi aušros; tik tada juos prižadino gūdžiai ūkdami ilgi ir sunkūs trimitai, kuriais vienuoliai ragino melstis.

Vandgis ir Pema jau laukė atvykėlių su gera žinia: karalius ketinąs juos priimti rytojaus dieną. Paskui buvo patiekti sotūs pusryčiai: arbata, daržovės ir ryžių kukuliai, kuriuos geras tonas liepė valgyti trimis dešinės rankos pirštais. Kol svečiai pusryčiavo, gidas jiems papasakojo, kaip reikės elgtis karaliaus rūmuose. Be kita ko, Nadijai ir Ketei teksią nusipirkti deramų drabužių. Vyrai turėsią vilkėti švarkais. Karalius esąs labai tolerantiškas ir tikriausiai pateisintų ekspedicijos dalyvius, atėjusius pas jį su kelionine apranga, bet tai būtų nepagarbu. Gidas paaiškino, kaip keičiamasi katomis – apeiginiais šalikais, įspėjo, kad reikės klūpėti nurodytoje vietoje, kol bus duotas ženklas, jog galima atsisėsti, ir kad neleistina artintis prie karaliaus, kol jis pats nepakvies. Jei šeimininkai pasiūlys arbatos arba valgio, dera triskart atsisakyti,

o paskui valgyti tylomis ir iš lėto: taip svečiai parodys, kad vertina valgį. Nemandagu valgant kalbėti. Boroba liksianti su Pema: Vandgis nežinojo, ar protokolas ką nors sako apie beždžiones.

Ketei Kold pavyko, prijungus savo kompiuterį prie vienos iš dviejų telefono linijų, esančių viešbutyje, pasiųsti reportažą į žurnalą „International Geographic" ir susisiekti su profesorium Leblanu. Šis žmogus buvo bjauraus būdo, bet vis dėlto – ir neišsemiamas informacijos šaltinis. Senoji reporterė jį klausė, ką jis žinąs apie karalių ugdymą ir apie Auksinio drakono legendą. Greit atėjo ir atsakymas – visa paskaita.

Pema nusivedė Ketę ir Nadiją į parduotuvę sarongų pirkti. Kiekviena įsigijo po tris, nes lijo po kelissyk per dieną ir reikėjo kuo nors vilkėti, kol kitas džiūsta. Abiem teko mokytis įsisupti į audeklą ir susijuosti, bet pasirodė, jog tai ne taip lengva. Jos arba taip susiveržsaid, kad neįstengdavo nė žingsnio žengti, arba per daug atleisdavo juostą ir sarongas smukdavo žemėn vos pajudėjus. Nadija kelissyk pabandžiusi jau ir pramoko to meno, o Ketė atrodė kaip suvystyta mumija. Ji nevaliojo atsisėsti, o vaikščiojo kaip katorgininkas su grandinėmis ant kojų. Ją pamatę, Aleksandras ir abu fotografai ėmė nesulaikomai kvatoti, o ji klupčiojo murmėdama prakeiksmus ir kosėdama.

Karaliaus rūmai buvo didžiausias Tunkalos pastatas: per visus penkis aukštus – tris paviršiuje ir dar du po žeme – jame buvo daugiau kaip tūkstantis patalpų. Jie stovėjo strategiškai svarbioje vietoje, ant stačios kalvos, į kurią vedė vingiuotas kelias; šalikelėse ant lanksčių bambukinių stiebų plevėsavo maldos vėliavos. Statinio stilius buvo toks pat dailus kaip visų namų, net pačių kukliausių, bet rūmai turėjo dar ir keliaaukštį čerpių stogą, kurį vainikavo

senovinės keraminės mitų personažų skulptūros. Balkonai, durys ir langai buvo ištapyti kuo margiausiomis spalvomis.

Rūmus saugojo kareiviai geltonos ir raudonos spalvos uniformomis, odiniais mundurais ir gėlėtais šalmais. Jie buvo ginkluoti kalavijais, lankais ir strėlėmis. Vandgis paaiškino, kad visa tai – tik puošmenos; tikrieji policininkai nešiojasi modernius ginklus. Ir pridūrė, kad lankas yra tradicinis Uždraustosios karalystės ginklas, o šaudymas iš lanko – populiariausias sportas. Kasmet vyksta varžybos, kuriose dalyvauja net patsai karalius.

Lankytojus pasitiko du valdininkai, pasipuošę rūmininkų uniformomis, ir nuvedė per keletą salių, kurių vieninteliai baldai buvo žemi stalai, didelės margai dažytos medinės skrynios ir kupetos apskritų sėdimųjų pagalvėlių. Vienur kitur stovėjo šventųjų statulos, o jų papėdėje buvo pridėta aukų: žvakių, ryžių ir gėlių. Sienas puošė freskos, kai kurios tokios senos, kad vos begalėjai įžiūrėti, kas ten atvaizduota. Šen bei ten vienuoliai su teptukais, dažų skardinėmis ir siauromis aukso juostelėmis be galo kantriai taisė tas freskas. Visur buvo prikabinėta prašmatnių gobelenų, apkraštuotų šilku ir satinu.

Abipus ilgų koridorių – daugybė durų į kabinetus, kuriuose darbuojasi dešimtys valdininkų ir vienuolių raštininkų. Kompiuterių čia dar nebuvo; valstybinius dokumentus tekdavo, kaip ir seniau, ranka surašyti sąsiuviniuose. Viena patalpa buvo skirta pranašautojams. Čia lankėsi žmonės prašyti patarimo; lamos ir vienuoliai, gebantys numatyti ateitį, padėdavo jiems apsispręsti apnikus abejonėms. Kiekvienas Uždraustosios karalystės budistas turėjo susirasti savą išganymo kelią, pagrįstą užuojauta viskam, kas egzistuoja. Betgi teorija be praktikos nieko neverta. Norint neiškrypti iš teisingo kelio ir greičiau pasiekti rezultatų derėjo pasitelkti gerą vadovą, patarėją arba aiškiaregį.

Lankytojai priėjo didelę salę be puošmenų, tik jos centre stūksojo milžiniška medinė Budos statula, visa paauksuota; jos galva

siekė lubas. Pasigirdo muzika, tarsi kas skambintų mandolinomis, bet netrukus paaiškėjo, kad tai vienuoliai gieda. Melodija kilo vis aukštyn, paskui ūmai nupuolė ir pasikeitė jos ritmas. Priešais didingąją statulą tysojo maldos kilimas, degė žvakės, buvo pridėta smilkalų lazdelių ir pintinių su aukomis. Lankytojai valdininkų pavyzdžiu triskart nusilenkė statulai, liesdami kaktomis žemę.

Karalius priėmė juos menėje, įrengtoje paprastai, bet skoningai, kaip ir visos rūmų patalpos; ją puošė tik religinių siužetų gobelenai ir apeiginės kaukės, sukabintos ant sienų. Specialiai svetimšaliams buvo pastatytos penkios kėdės, nes juk jie nepratę sėdėti ant žemės.

Karaliui už nugaros kabojo kilimas su išsiuvinėtu gyvūno atvaizdu; Nadija ir Aleksas nustebo pamatę, kad jis labai panašus į puikiuosius sparnuotus drakonus, kuriuos jie buvo regėję tepujo viduje Amazonijos glūdumoj, pakeliui į Žvėrių miestą. Anie buvo paskutiniai likučiai rūšies, išnykusios prieš tūkstančius metų. O šis kilimas – neabejotinas įrodymas, jog kitados tokie drakonai gyveno ir Azijoje.

Karalius vilkėjo ta pačia tunika kaip vakar, tik ant galvos kėpsojo kažkas panašaus į drobinį šalmą. Krūtinę puošė valdžios ženklas – senovinis medalionas, auksinis diskas, inkrustuotas koralais. Valdovas priėmė svečius sėdėdamas lotoso poza ant pusmetrio aukščio pakylos. Šalia kaip koks katinas tysojo puikus leopardas; pamatęs svetimus, jis pakilo, pastatė ausis, išsišiepė ir įsmeigė žvilgsnį į Aleksandrą. Šeimininkas, uždėjęs ranką ant nugaros, apramino žvėrį, bet leopardas vis tiek spigino akis į amerikietį vaikiną.

Karaliaus palydą sudarė keli išsipustę dvariškiai; jie vilkėjo dryžuotais apdarais ir siuvinėtomis liemenėmis, o jų galvas dengė kepurės, papuoštos dideliais aukso lapais. Beje, kai kurie avėjo vakarietiškais pusbačiais ir laikė rankose diplomato lagaminėlius. Buvo čia ir vienuolių raudonomis tunikomis. Greta valdovo sto-

vėjo trys merginos ir du jauni vyrai, visi aukšti ir orūs; lankytojai suprato, kad tai jo vaikai.

Svečiai, kaip ir buvo Vandgio pamokyti, nesisėdo ant kėdžių, kad neatsidurtų viename aukštyje su karaliumi, bet įsitaisė ant vilnonių kilimėlių, išdėliotų priešais jo pakylą.

Pasikeitus katomis ir privalomais sveikinimais, svetimšaliai sulaukė karaliaus ženklo susėsti ant grindų: vyrai – sukeitę kojas, moterys – atmetusios suglaustas blauzdas. Ketė Kold, susipainiojusi sarongo klostėse, vos neparpuolė. Karalius ir jo palyda sunkiai tvardėsi nenusišypsoję.

Prieš pradedant šnekėtis buvo pasiūlyta arbatos, riešutų ir nematytų vaisių, pabarstytų druska; triskart atsisakę, svečiai vis dėlto paragavo vaišių. Tada atėjo laikas teikti dovanas. Žurnalistei pamojus, Timotis Brusas ir Choelis Gonsalesas klūpomis prisiartino prie karaliaus ir įteikė jam dėžutę su pirmaisiais dvylika „International Geographic“ sąsiuvinių, išspausdintų 1888 metais, ir Čarlzo Darvino rankraščio lakštą, kurį žurnalo redaktorius netikėtai aptiko viename Londono antikvariate. Karalius padėkojo ir savo ruožtu padovanojo svečiams knygą, suvyniotą į gelumbę. Vandgis buvo juos įspėjęs dovanos neišpakuoti: tai būtų palaikyta nekantrumu, atleistinu tik vaikams.

Ir štai tada vienas iš dvariškių paskelbė atėjus Juditą Kinski. „International Geographic“ ekspedicijos dalyviai suprato, kodėl šįryt nebuvo matę jos viešbutyje: ta moteris apsistojo karaliaus rūmuose. Ji visus pasveikino galvos linktelėjimu ir susirangė ant grindų šalia kitų svetimšalių. Judita buvo kukliai apsirengusi ir atsinešė tą pačią odinę rankinę, su kuria, matyt, niekada nesiskirdavo. Vienintelis jos papuošalas buvo plati drožinėto kaulo apyrankė iš Afrikos.

Netikėtai Čevangas, karaliaus leopardas, iki tol ramiai tupėjęs ir tik įdėmiai visus stebėjęs, vienu šuoliu atsidūrė priešais Aleksandrą grėsmingai išsišiepęs, rodydamas aštrias iltis. Visi čia esantys taip

ir sustingo, tik du sargybiniai buvo bešokantys artyn, bet karalius mostu juos sustabdė ir pašaukė žvėrį. Leopardas grįžtelėjo į šeimininką, bet nepakluso.

Negalvodamas, ką daro, Aleksandras nusimetė akinius, atsistojo keturpėsčias ir tarsi pats virto kačių šeimos žvėrimi: nagais draskė žemę, urzgė ir šiepė dantis.

Tuo tarpu Nadija, nepajudėdama iš vietos, ėmė leisti keistus garsus, lyg katė murktų. Leopardas kaipmat priėjo prie jos, prikišo snukį jai prie veido, uostinėjo ir uodega plakė žemę. Paskui, visų nuostabai, apvirto aukštielninkas, o mergaitė be jokios baimės pakasė jam pilvą, nesiliaudama murkti.

– Ar tu moki kalbėtis su žvėrimis? – lyg niekur nieko pasiteiravo karalius.

Apstulbę svetimšaliai pamanė, kad, matyt, šioje karalystėje kalbėtis su gyvūnais yra paprasčiausias daiktas.

– Kai kada, – atsakė mergaitė.

– Kas atsitiko mano ištikimajam Čevangui? Jis visada toks mandagus ir paklusnus, – šyptelėjo valdovas, rodydamas į plėšrūną.

– Manau, kad jis išsigando pamatęs jaguarą, – tarė Nadija.

Niekas, išskyrus Aleksandrą, nesuprato, ką tai reiškia. Ketė Kold nejučiom pliaukštelėjo sau per kaktą: tikriausiai jie bus padarę kokį akibrokštą ir dabar atrodo lyg pabėgę iš beprotnamio. Tačiau karalius nesutriko dėl to, ką jam sako toji svetimšalė mergaitė medaus spalvos oda. Jis tik atidžiai pažvelgė į amerikietį berniuką, kuris jau spėjo grįžti į įprastinę būseną ir vėl atsisėdo sukryžiavęs kojas. Tik rasota kakta rodė, kaip jo būta išsigandusio.

Nadija Santos mostelėjo šilkiniu šaliku leopardui prieš nosį, žvėris atsargiai paėmė jį dantimis, nunešė pas šeimininką ir padėjo jam po kojomis, o paskui susirangė įprastinėje vietoje ant karaliaus pakylos.

– Ar tu, vaikeli, susikalbi ir su paukščiais? – paklausė valdovas.

– Kai kada, – pakartojo ji.

– Čia pasitaiko įdomių paukščių, – tarė jis.

Iš tiesų Auksinio Drakono karalystė buvo tikras gyvosios gamtos rojus. Čia gyveno daugelis rūšių, kitur pasaulyje jau išnaikintų, bet tuo didžiuotis buvo laikoma prasto išsiauklėjimo požymiu; to sau neleido nė karalius, didžiausias augalijos ir gyvūnijos žinovas.

Vėliau, kai „International Geographic" pasiuntiniai išpakavo karaliaus dovaną, paaiškėjo, kad tai paukščių nuotraukų albumas. Vandgis jiems išaiškino, kad fotografavo pats karalius; tiesa, jo vardas knygoje nebuvo paminėtas, nes tai būtų rodę jo tuštybę.

Susitikimas baigėsi pokalbiu apie Auksinio Drakono karalystę. Atvykėliai atkreipė dėmesį, kad visi šneka lyg užuolankomis. Dažniausiai skambėjo žodžiai „ko gero" ir „galbūt" – taip buvo vengiama griežtų teiginių, kartu ir ginčų. Pašnekovams nesutarus visada likdavo garbinga išeitis.

Judita Kinski pasirodė gerai pažįstanti to krašto gamtą. Tai labai patiko ir valdovui, ir jo dvariškiams, nes tiek žinojo tik labai retas užsienietis.

– Mums garbė priimti savo šalyje žurnalo „International Geographic" pasiuntinius, – tarė karalius.

– Tai mums garbė, jūsų didenybe. Mes žinome, kad šioje karalystėje gamta globojama kaip niekur kitur pasaulyje, – atsakė Ketė Kold.

– Jei kenksime gyvajai gamtai, susilauksime skaudžių pasekmių. Tik beprotis galėtų taip kvailai elgtis. Jūsų gidas Vandgis nuves jus, kur tik norėsite. Ko gero, jūs aplankysite kurias nors šventyklas arba dzongus – įtvirtintus vienuolynus, kuriuose vie-

nuoliai galbūt svetingai priims jus ir suteiks jums visą reikiamą informaciją, – žadėjo karalius.

Svečiai pastebėjo, kad jis nesikreipia į Juditą Kinski: matyt, ketina pats jai parodyti savo karalystės grožybes.

Susitikimas ėjo į pabaigą; beliko padėkoti ir atsisveikinti. Ir štai čia Ketė Kold padarė pirmą akibrokštą. Nebegalėdama suvaldyti smalsumo, ji tiesiai paklausė apie Auksinio drakono legendą. Tučtuojau menėje stojo mirtina tyla. Rūmininkai suakmenėjo, maloni šypsena dingo iš karaliaus veido. Ilgai truko slegianti pauzė, kol pagaliau Judita Kinski ryžosi įsikišti.

– Atleiskite mums už įžūlumą, jūsų didenybe. Dar nelabai pažįstame vietos papročius; tikiuosi, kad ponios Kold klausimas nebus palaikytas įžeidimu... Iš tiesų ji kalbėjo mūsų visų vardu. Mane toji legenda domina ne mažiau negu „International Geographic" žurnalistus, – teigė jinai, įsmeigusi kaštoninių akių žvilgsnį jam į veidą.

Karalius labai rimtai pažvelgė į moterį, tarsi vertindamas jos ketinimus, ir pagaliau nusišypsojo. Iš karto nuslūgo įtampa, ir visi su palengvėjimu atsiduso.

– Šventasis drakonas egzistuoja, tai ne vien legenda; deja, pamatyti jo negalėsite, – tarė karalius taip tvirtai, kaip iki tol vengė kalbėti.

– Kažkur esu skaičiusi, kad statula laikoma viename įtvirtintame Tibeto vienuolyne. Man rūpi, ar jai ko neatsitiko, kai ten įsibrovė kinai... – neatlyžo Judita Kinski.

Ketė buvo pamaniusi, kad niekas nebesiryš dar apie tai kalbėti. Matyt, ši moteris labai pasitiki savim ir savo įtaka valdovui.

– Šventasis drakonas simbolizuoja mūsų tautos dvasią. Jis niekuomet nebuvo iškeliavęs iš mūsų karalystės, – patvirtino karalius.

– Atleiskite, jūsų didenybe, aš buvau suklaidinta. Savaime aišku, jis yra šiuose rūmuose, ten, kur ir jūs, – tarė Judita Kinski.

– Galbūt, – atsiliepė jis ir atsistojo; tai reiškė, kad audiencija baigta.

„International Geographic“ pasiuntiniai žemai lankstydamiesi atsisveikino ir išėjo atatupsti, tik Ketė Kold buvo taip įsipainiojusi į sarongą, kad jai nieko kito nebeliko, tik pasikaišyti jį ligi kelių ir išeiti klupinėjant, atsukus nugarą jo didenybei.

Čevangas, karaliaus leopardas, išlydėjo Nadiją iš rūmų ir vis baksnojo snukiu jai į delną, nepaleisdamas iš akių Aleksandro.

– Nežiūrėk į jį, Jaguarai. Jis tau pavyduliauja... – juokėsi mergaitė.

AŠTUNTAS SKYRIUS

Pagrobimas

Kolekcininką pažadino netikėtai suskambęs privatus telefonas, stovintis ant jo naktinio stalelio. Buvo antra valanda nakties. Tik trys žmonės žinojo tą numerį: jo gydytojas, jo asmens sargybos viršininkas ir jo motina. Jau keli mėnesiai niekas juo neskambino: Kolekcininkui nė karto neprireikė nei daktaro, nei apsaugos viršininko. Motina šiuo metu keliavo po Antarktidą ir fotografavo pingvinus. Senoji ponia leido gyvenimo pabaigą ištaiginguose keleiviniuose laivuose, be paliovos plaukiojančiuose iš vieno pasaulio krašto į kitą. Galutiniame uoste ją pasitikdavo tarnautojas, jau laikydamas rankoje bilietą į kitą kelionę. Taip buvo sumanęs jos sūnus: tada ir ji nenuobodžiausianti, ir jam nereikėsią su ja matytis.

– Kaip tu sužinojai šį numerį? – suirzęs paklausė antrasis pasaulio turtuolis, pažinęs pašnekovo balsą, nors specialaus įtaiso ir iškraipytą.

– Toks jau mano darbas – sužinoti tai, kas slepiama, – atšovė Specialistas.

– Ką naujo man pasakysi?

– Netrukus jau turėsi tai, dėl ko esam sutarę.

– Tai ko tada mane trukdai?

– Noriu pranešti, kad iš Auksinio drakono nieko nesužinosi, jei nemokėsi juo naudotis, – paaiškino Specialistas.

– Tam reikalui turiu pergamentą, kurį pirkau iš kinų generolo, ir jo vertimą, – teigė Kolekcininkas.

– Negi manai, kad tokia svarbi ir tokia slapta informacija bus surašyta vienoje pergamento skiautėje? Tas vertimas yra užšifruotas.

– Tai gauk šifro raktą! Juk už tai aš tau moku.

– Ne. Dėl to mes nesiderėjom. Tu moki man už tai, kad parūpinu tau tą daiktą, ir už nieką kita, – nenusileido iškreiptas balsas, aidintis telefono ragelyje.

– Manęs nedomina drakonas be instrukcijos, aišku? Gauk ją arba tiek ir tematysi savo milijonus dolerių! – šaukė klientas.

– Aš niekada nekeičiu sandėrio sąlygų. Mudu esam dėl kai ko susitarę. Per dvi savaites gauni statulą, o aš gaunu tiek, kiek sutarta, jei nenori patirti nepataisomos žalos.

Klientas suprato, kad gresia pavojus jo gyvybei. Pirmąsyk gyvenime antrasis pasaulio turtuolis išsigando.

– Tavo tiesa, kas sutarta, tas sutarta. Mokėsiu tau atskirai už pergamento šifro raktą. Ar įstengsi parūpinti jį pakankamai greitai? Reikalas, kaip žinai, labai skubus. Esu pasirengęs sumokėti, kiek reikės, pinigai – ne problema, – tarė Kolekcininkas taikingu tonu.

– Šiuo atveju ne kaina svarbu.

– Viską pasaulyje galima gauti už atitinkamą kainą.

– Tu klysti, – paprieštaravo Specialistas.

– Argi ne pats esi man sakęs, kad gali gauti ką tik nori? – nerimavo klientas.

– Vienas mano agentas susisieks su tavim artimiausiu metu, – nuskambėjo balsas, ir ryšys nutrūko.

Multimilijardierius taip ir nebeužmigo. Iki pat ryto jis tikrino nesuskaičiuojamus savo turtus lindėdamas biure, užimančiame didžiąją dalį jo namo. Čia prie gero pusšimčio kompiuterių jo tarnautojai dieną ir naktį stebėjo, kas dedasi didžiausiose pasau-

lio fondų biržose. Vis dėlto, kad ir kaip Kolekcininkas gilinosi į skaičius ir šaukė ant pavaldinių, jis negalėjo pakeisti fakto, kad kažkur yra žmogus, turtingesnis už jį. Tai gadino jam nervus.

Apžiūrėjus žavingąjį Tunkalos miestą, perbėgus akimis jo namus su pagodų stogais, stupas – religinius varpo pavidalo statinius, šventyklas, dešimtis vienuolynų, prigludusių kalnų papėdėje tarp kuplių medžių ir gėlių, Vandgis pasiūlė aplankyti universitetą. Jis buvo įsikūręs natūraliame parke su upelių kaskadomis; čia zujo tūkstančiai paukščių ir stovėjo keletas pastatų. Stogai, tokie kaip pagodų, Budos atvaizdai, nutapyti ant sienų, ir maldos vėliavos darė universitetą panašų į vienuolynų kompleksą. Parko takeliuose šnekučiavo būreliai studentų; atvykėliams krito į akis jų rimtumas – jis labai skyrėsi nuo nevaržomo Vakarų jaunimo elgesio.

Svečius priėmė rektorius. Jis pasirūpino, kad Ketė Kold susitiktų su studentais ir papasakotų jiems apie žurnalą „International Geographic“, kurį daugelis nuolat paskaitydavo bibliotekoje.

– Džiaugiamės sulaukę labai retos progos priimti kukliame savo universitete tokius įžymius svečius, – ceremoningai nusilenkdamas jiems tarė šeimininkas.

Ir štai reporterė, fotografai, Aleksandras ir Nadija atsidūrė salėje akis į akį su šimtu devyniasdešimčia universiteto studentų ir jų profesoriais. Beveik visi bent kiek šnekėjo angliškai, nes jaunimas noriai mokėsi tos kalbos, bet vis dėlto Vandgiui tekdavo ir pavertėjauti. Pirmąjį pusvalandį vyko tarsi kokia gero elgesio pamoka.

Publika labai pagarbiai klausinėjo paprasčiausių dalykų; prieš kreipdamasis į svetimšalius kiekvienas žemai lenkėsi. Nebeištvėręs pakėlė ranką ir Aleksas.

– Gal ir mums galima klausti? Mes atvykom iš labai toli ir norėtume kai ką sužinoti apie šį kraštą... – pareiškė jis.

Valandėlę buvo tylu tylu; studentai sumišę žvilgčiojo vienas į kitą, nes iki tol nieko panašaus nebuvo siūlęs nė vienas pranešėjas. Profesoriams pašnibždom pasitarus abejonių nebeliko, ir rektorius paskelbė, kad sutinka. Per pusantros valandos svečiai patyrė daug įdomaus apie Uždraustąją karalystę, o studentai, nebevaržomi įprastų jiems formalumų, teiravosi apie Ameriką – apie jos kiną, muziką, drabužius, automobilius ir tūkstantį kitų dalykų.

Pabaigoje Timotis Brusas išsitraukė kasetę su rokenrolo įrašu, o Ketė Kold įdėjo ją į savo magnetofoną. Jos anūkas, paprastai toks drovus, nebeištvėrė, išėjo į priekį ir parodė, kaip dabar šokama. Studentai žiūrėjo išsižioję, o Boroba, užsikrėtusi šokio siautuliu, ėmė jį pasiutiškai šauniai mėgdžioti. Publika kvatojo. Po tokios „konferencijos“ studentai visu tuntu palydėjo svečius iki kiemo vartų dainuodami ir šokdami kaip Aleksandras, o priblokšti profesoriai tik galvas kraipė.

– Kaip jie ir spėjo išmokti amerikiečių muzikos išgirdę ją vos vieną kartą? – stebėjosi Ketė Kold.

– Studentai jos klausosi jau daug metų, močiute, – juokėsi Vandgis. – Namie jaunimas dėvi džinsus, kaip ir tamsta. Atsigabena jų kontrabanda iš Indijos.

Ketė Kold jau buvo susitaikiusi su tuo, kad gidas vadina ją močiute. Suprato, jog tai pagarbos ženklas, mandagus kreipinys į vyresnę moterį. Savo ruožtu Nadijai ir Aleksui derėjo į Vandgį kreiptis „dėde“, o į Pemą – „pussesere“.

– Galbūt garbieji svečiai norėtų, jei dar nėra labai pavargę, paragauti vietinių Tunkalos valgių... – nedrąsiai pasiūlė Vandgis.

Garbieji svečiai buvo jau nusivarę nuo kojų, bet negi praleisi tokią progą! Tad jiems ta diena, tokia kupina veiklos, baigėsi gido namuose. Jo namas, kaip ir daugelis sostinės pastatų, buvo dviejų aukštų, sumūrytas iš baltintų plytų, su medinėmis sijomis,

ištapytomis gėlių ir paukščių piešiniais, tokio paties stiliaus kaip karaliaus rūmuose. Negalėjai suprasti, kiek yra paties Vandgio šeimos, nes į namus įeidavo ir išeidavo dešimtys žmonių, ir visi buvo pristatomi kaip dėdės ir tetos, broliai ir seserys, pusbroliai ir pusseserės. Niekas neminėjo pavardžių. Naujagimiui tėvai duodavo du arba tris vardus, kad galėtų skirti nuo kitų, bet kiekvienas turėjo teisę kada tik panorėjęs savo vardus keisti. Pavardėmis vadinosi tik karaliaus šeimos nariai.

Pema, jos motina, tetos ir pusseserės nešė patiekalus. Visi susėdo ant žemės ratu aplink apskritą stalą, ant kurio jų laukė ištisas kalnas raudonųjų ryžių, grūdų ir visokiausių daržovių, įdarytų prieskoniais ir aitriaisiais pipirais. Paskui į stalą atkeliavo skanėstai, pagaminti specialiai užsieniečiams pagerbti: jako kepenys, avies plaučiai, paršelio kojos, ožkos akys ir kraujiniai vėdarai, tiek prikimšti pipirų ir paprikos, kad vien nuo kvapo ašarojo akys, o Ketė ėmė nesulaikomai kosėti. Valgyti teko pirštais lipdant iš maisto kukuliukus, ir mandagumas reikalavo pirmiausia tų kukuliukų pasiūlyti svečiams.

Vos įsidėję burnon po pirmą kąsnelį, Aleksandras ir Nadija vargiai susilaikė nesuklykę: nė vienas niekada nebuvo ragavęs tokio aštraus valgio. Burna degė lyg žarijų pripilta. Ketė Kold tarp kosulio priepuolių juos įspėjo, kad neįžeistų vaišingųjų šeimininkų, bet vietiniams Uždraustosios karalystės gyventojams buvo ne naujiena, kad svetimšaliai neįstengia praryti čionykščio valgio. Žiūrėdami, kaip abiem vaikams per skruostus rieda ašaros, kiti balsu kvatojo, trypė ir kumščiais beldė į grindis.

Pema, irgi šelmiškai šypsodamasi, padavė jiedviem arbatos burnai išsiskalauti ir lėkštę tų pačių daržovių, tik jau be prieskonių. Aleksandras ir Nadija susižvalgė. Ko tik nebuvo jie ragavę Amazonijoje – nuo keptos gyvatės iki sriubos iš negyvo indėno pelenų! Netarę nė žodžio, juodu vienu sykiu nusprendė nepasiduoti. Taip ir padarė: reikšdami dėkingumą suglaudė delnus

priešais veidą, nusilenkė, paskui kiekvienas susikočiojo po ugninį kukuliuką ir didvyriškai įsidėjo į burną.

Rytojaus dieną buvo švenčiama religinė šventė, sutampanti su mėnulio pilnatimi ir karaliaus gimimo diena. Šiam įvykiui visa šalis rengėsi jau ne vieną savaitę. Į gatves miniomis plūdo ne tik Tunkalos gyventojai, bet ir kalniečiai iš atokiausių kaimelių, keletą dienų joję arba ir pėsčiomis kulniavę. Iš pradžių lamos visus palaimino, paskui pasirodė muzikantai, o virėjos pristatė didelių stalų ir apkrovė juos valgiais, saldumynais ir ryžių degtine. Šventės proga viskas buvo už dyką.

Nuo pat ankstyvo ryto aidėjo vienuolynų gongai, trimitai ir būgnai. Ir vietiniai tikintieji, ir iš toli atkeliavę maldininkai būriavosi šventyklose: aukojo atsineštas aukas, suko maldos malūnėlius ir degino jako taukų žvakes. Po visą miestą sklido riebalų tvaikas ir smilkalų dūmai.

Prieš kelionę Aleksandras mokyklos bibliotekoje susirado žinių apie Uždraustąją karalystę, jos papročius ir tikybą. Paskui trumpai papasakojo Nadijai apie budizmą – ji niekada nebuvo girdėjusi apie Budą.

– Dabartinio Nepalo pietuose penki šimtai šešiasdešimt šešeri metai prieš Kristų gimė princas, vardu Sidhartha Gautama. Jam gimus vienas aiškiaregis išpranašavo, kad tas vaikelis viešpataus visame pasaulyje, bet tik jei nematys mirties ir nelaimių. O jei ne, tada jis taps didžiu dvasiniu vadovu. Tėvui mielesnė buvo pirmoji galimybė, todėl jis apsupo rūmus aukšta mūro siena, kad už jos Sidhartha gyventų prabangiai, atsidėjęs vien grožiui ir malonumams, ir niekada nesusidurtų su kančia. Net medžių nusimesti lapai būdavo kuo greičiau sugrėbiami, kad princas ne-

matytų, kaip jie vysta. Jaunikaitis vedė ir susilaukė sūnaus, taip niekada ir neiškėlęs kojos iš to rojaus. Kai jam buvo dvidešimt devyneri, jis išėjo iš sodo ir pirmą kartą išvydo ligas, skurdą, skausmą, žiaurumą. Jis nusikirpo plaukus, nusiėmė brangenybes, nusivilko prašmatnius šilko rūbus ir leidosi Tiesos ieškoti. Šešerius metus jis studijavo jogą Indijoje ir marino kūną kaip didžiausias asketas...

– Ką tai reiškia? – nesuprato Nadija.

– Gyveno nepritekliuje. Miegojo ant vinių ir mito tik žiupsneliu ryžių.

– Sunku taip gyventi... – tarė Nadija.

– Tuo įsitikino ir Sidhartha. Pasitraukęs iš visiškai nerūpestingo gyvenimo rūmuose ir patyręs sunkius išmėginimus, jis suprato, kad teisingiausias yra Vidurio kelias, – aiškino Aleksandras.

– Kodėl jis vadinamas Atbudusiu? – pasidomėjo jo draugė.

– Todėl, kad sulaukęs trisdešimt penkerių šešias dienas ir šešias naktis nejudėdamas sėdėjo po medžiu ir meditavo. Vieną mėnesienos naktį, tokią kaip per šią šventę, atsivėrė jam protas ir dvasia, jis suprato visus gyvenimo principus ir procesus. Taip jis tapo Buda.

– Sanskrito kalba Buda reiškia „atbudęs" arba „praregėjęs", – įsiterpė Ketė Kold, atidžiai klausiusis anūko aiškinimų. – Buda – ne vardas, tai titulas. Kiekvienas gali tapti buda, jei tik tauriai gyvens ir mąstys apie dvasinius dalykus, – pridūrė ji.

– Budizmo pamatas yra pagarba viskam, kas gyva ir kas yra. Sakoma, kad kiekvienas turi ieškoti tiesos arba nušvitimo savyje, o ne kituose ar išoriniuose dalykuose. Todėl budistų vienuoliai ne keliauja pamokslaudami kaip kad mūsų misionieriai, bet daugiausia laiko praleidžia medituodami, ieškodami savosios tiesos. Visas jų turtas – tunika, basutės ir dubenėlis maistui, kurio gauna elgetaudami. Materialinės vertybės jų nedomina, – kalbėjo Aleksandras.

Nadijai, turinčiai tik mažą rankinę su būtiniausiais drabužėliais ir tris papūgos plunksnas plaukams papuošti, ypač tiko ta budizmo nuostata.

Rytą įvyko šaudymo varžybos – populiariausias Tunkalos šventės renginys. Buvo iš lanko šaudoma į taikinį. Dauguma dalyvių atvyko išsipustę, pasipuošę merginų užkabintais gėlių vainikais. Lankai buvo kone dviejų metrų ilgumo ir labai sunkūs.

Lanką gavo ir Aleksandras, bet jis tik vargais negalais jį pakėlė, o juk reikia dar ir taikinį kliudyti! Iš visų jėgų įtempė stygą, bet strėlė netyčia išsprūdo ir šovė į elegantišką pareigūną, stovintį už kelių metrų nuo taikinio. Aleksandras persigandęs išvydo jį krintant aukštielninką ir jau tarėsi nušovęs žmogų, bet jo auka mikliai pašoko ir tik juokėsi. Pasirodo, strėlė pervėrė jo kepurę. Niekas neįsižeidė, tik žiūrovai nuoširdžiai kvatojo iš nevykėlio svetimšalio, o pareigūnas paskui visą dieną vaikščiojo su strėle kepurėje kaip su laimikiu.

Uždraustosios karalystės gyventojai vilkėjo geriausiais šventiniais drabužiais, be to, dauguma buvo su kaukėmis arba išsidažę veidus geltonai, baltai ir raudonai. Kepurėse, ant kaklo, ausų ir rankų žibėjo papuošalai iš sidabro, aukso, senovinių koralų ir turkių.

Karalius šįsyk atėjo pasipuošęs įspūdingu galvos apdangalu – Uždraustosios karalystės karūna. Ji buvo šilkinė, siuvinėta auksu ir nusagstyta brangakmeniais. Priekyje, virš kaktos, spindėjo didelis rubinas. Ant krūtinės kabėjo karališkasis medalionas. Kaip visada ramus ir švytintis optimizmu, karalius be apsaugos žingsniavo tarp savo valdinių, akivaizdžiai jį gerbiančių. Visą jo palydą sudarė tik leopardas Čevangas, niekada nepaliekantis šeimininko, ir jo garbės

viešnia Judita Kinski, pasipuošusi šio krašto tautiniais drabužiais, bet vis su tuo pačiu rankinuku ant peties.

Vakarop savo meną rodė aktoriai, vaidinantys su kaukėmis, akrobatai, fokusininkai ir žonglieriai. Mergaičių būreliai šoko tautinius šokius, o geriausi atletai fechtavosi kardais ir demonstravo užsieniečiams dar nematytas grumtynes. Kovotojai skraidyte skraidė priešininkui virš galvos ir vartėsi ore, šiurpindami žiūrovus. Niekas neįstengė nurungti liekno dailaus jaunikaičio, kuris kovėsi vikriai ir nuožmiai tarsi pantera. Vandgis paaiškino svečiams, kad tai karaliaus sūnus, bet ne tas, kuriam skirta paveldėti sostą. Jis esąs tikras kovotojas, visada stengiąsis nugalėti, bet nekantrus ir užsispyręs. Taigi jis, pasak gido, ne tokio būdo, kad galėtų tapti išmintingu valdovu.

Saulei nusileidus prie šventės šurmulio prisidėjo svirpliai. Sužibo tūkstančiai deglų ir žibintų popieriniais gaubtais.

Džiūgaujančioj minioj netrūko kaukėtųjų. O jau tos kaukės – tikri meno kūriniai: kiekviena vis kitokia, ištapyta auksu ir žėrinčiomis spalvomis. Nadijai krito į akį, kad vienam kitam iš po kaukės kyšo juoda barzda, nors Uždraustosios karalystės vyrai visada glotniai skutosi. Būdavo, niekuomet nepamatysi apžėlusio veido: juk tai nevalyva. Mergaitė kurį laiką stebėjo minią ir įsitikino, kad tie barzdylos nešvenčia kartu su visais. Ji jau ketino papasakoti Aleksandrui, ką mačiusi, bet tuo tarpu jisai pats sunerimęs priėjo prie jos.

– Atkreipk dėmesį į aną žmogų, Erele, – tarė jis.

– Kur?

– Už žonglieriaus, kuris svaido ir gaudo deglus. Į tą su tibetietiška odine kepure.

– Ir ką?

– Nepastebimai prieikim arčiau, kad geriau jį matytume.

Priartėję juodu pro kaukės plyšelius pamatė šviesius vyzdžius be jokios išraiškos – nepamirštamąsias Tekso Šarvuočio akis.

– Kaip jis čia atsirado? Mūsų lėktuvu neskrido, o kitas reisas bus tik po penkių dienų, – svarstė Aleksandras kiek vėliau, jiedviem pasitraukus į šalį.

– Man rodos, Jaguarai, jis čia ne vienas. Tie barzdočiai su kaukėmis, ko gero, yra iš Skorpiono sektos. Aš juos stebėjau ir manau, kad jie čia kažką rezga.

– Jei pamatysim ką nors įtartino, perspėsim Ketę. O kol kas nepaleiskim jų iš akių, – tarė Aleksandras.

Iš Kinijos į šventę atvyko fejerverkų specialistų šeima. Vos tik saulė pasislėpė už kalnų, stojo naktis ir atvėso oras, bet šventė nesibaigė. Netrukus padangę nušvietė raketos, ir kiekvieną kartą plykstelėjus nuostabiesiems kinų žaibams minia gatvėje suošdavo iš pasigėrėjimo.

Nelengva buvo brautis per žmonių tankumyną. Nadija, pripratusi prie atogrąžų klimato savajame Santa Marija de la Liuvijos kaime, drebėjo nuo šalčio. Pema pasisiūlė ją palydėti į viešbutį, kur gal atsirasiąs koks šiltesnis drabužis, ir abidvi nuėjo ten link sykiu su Boroba, kone paklaikusia nuo fejerverkų triukšmo. O Aleksas liko ir iš tolo stebėjo Teksą Šarvuotį.

Nadija buvo dėkinga Ketei Kold už tai, kad įkalbėjo nusipirkti drabužių, tinkamų aukštikalnėms. Dantys jai barškėjo lygiai kaip Borobai. Iš pradžių mergaitė vaikiškais kailinukais apvilko beždžionėlę, paskui užsimovė ilgas kelnes, storas kojines, apsiavė kelioninius batus ir apsivilko šiltą striukę. Pemą tik juokas ėmė: jai pakako ir lengvo šilkinio sarongo – taip jau įpratusi.

– Paskubėkim! Praleisim patį šventės įdomumą! – ragino mergina.

Abi tekinom išlėkė į gatvę. Nakties tamsą sklaidė mėnulio pilnatis ir įvairiaspalviai raketų pliūpsniai.

– Kur Pema ir Nadija? – paklausė Aleksandras: jau gera valanda jų nebuvo matęs.

– Nežinau, nemačiau, – atsakė Ketė.

– Jos nuėjo į viešbutį, nes Nadijai prireikė striukės, bet turėtų būti jau grįžusios. Eisiu jų paieškoti, – nusprendė Aleksas.

– Pareis, ne kur dėsis, – ramino jį močiutė.

Viešbutyje Aleksandras merginų neaptiko. Dar po poros valandų visiems tapo neramu: jau senokai niekas jų nematė tarp šventės dalyvių. Gidas Vandgis pasiskolino dviratį ir numynė iki namų – galgi Pema bus tenai nuvedusi Nadiją, – bet greitai grįžo susijaudinęs.

– Jos dingo! – sušuko jis.

– Nieko blogo joms negalėjo nutikti. Juk pats sakėt, kad šis kraštas yra saugiausias pasaulyje! – bandė jį raminti Ketė.

Tuo laiku gatvės buvo jau pustuštės, tik kur ne kur stoviniavo vienas kitas studentas, o moterys šlavė grindinį ir kuopė valgio likučius. Ore kvepėjo gėlėmis ir paraku.

– Gal nuėjo su studentais į universitetą... – spėliojo Timotis Brusas.

Vandgis patikino, jog tai neįmanoma. Pema niekada taip nepasielgtų. Nė viena padori mergina naktį pati viena nevaikščiotų, juoba be tėvų leidimo. Buvo nutarta kreiptis į policiją. Ten atvykėlius mandagiai išklausė du pareigūnai, dirbę nuo pat ankstyvo ryto; jie vos laikėsi ant kojų, gal todėl ir neparodė noro eiti ieškoti dviejų mergiočių, tikriausiai šiuo metu sėdinčių pas draugus arba gimines. Ketė Kold nesitraukė, kaišiojo policininkams panosėn pasą, žurnalisto pažymėjimą ir gergždžiančiu balsu reikalavo pakviesti viršininką, bet nieko nepešė.

– Šie asmenys atvyko čionai mūsų mylimo karaliaus kvietimu, – tarė Vandgis, ir pareigūnai bematant sukruto.

Kiaurą naktį visur buvo ieškoma Pemos ir Nadijos. Prašvitus visos policijos pajėgos – devyniolika vyrų – buvo sukeltos ant kojų, nes atėjo žinia, kad Tunkaloje dingo dar keturios paauglės.

Aleksandras pasidalijo su močiute įtarimu, kad minioje buvo įsimaišę mėlynųjų kovotojų, ir pridūrė matęs Teksą Šarvuotį, persirengusį tibetiečiu piemeniu. Vaikinas ketinęs jį sekti, bet šis, matyt, suprato esąs atpažintas ir pradingo tarp žmonių. Ketė apie tai pranešė policijai, bet buvo įspėta, kad nekeltų panikos neturėdama įrodymų.

Pirmosiomis rytmečio valandomis pasklido šiurpus gandas, kad tos kelios merginos esančios pagrobtos. Beveik visos parduotuvės buvo uždarytos, o namų durys atviros; jaukiosios sostinės gyventojai būriavosi gatvėse ir gyvai svarstė įvykį. Savanorių būreliai patraukė apylinkių naršyti, bet kas iš to: ieškoti trukdė raižytas reljefas ir neįžengiami tankumynai. Netrukus minia ėmė šurmuliuoti, tas šurmulys tolydžio stiprėjo ir galop virto nesuvaldomu panikos srautu, užtvindžiusiu miestą: skorpionai! skorpionai!

Du kaimiečiai, nedalyvavę šventėje, tikino matę keletą raitelių, šuoliuojančių į kalnus. Žirgų pasagos skėlė kibirkštis iš uolų, juodi apsiaustai plevėsavo vėjuje, ir pamėkliškuose fejerverkų atšvaituose rodėsi, jog tai demonai, – taip pasakojo siaubą patyrę sodiečiai. Kiek vėliau viena šeima, begrįžtanti į savo kaimą, kalnų take rado pamestą gertuvę, pilną svaigalų, ir perdavė ją policijai. Ant gertuvės buvo skorpiono atvaizdas.

Vandgis nebeištvėrė. Jis balsu aimanavo atsitūpęs ir užsidengęs veidą rankomis, o jo žmona, visai sugniuždyta, tylėjo ir neįstengė net verkti.

– Ar jie priklauso Skorpiono sektai, tai pačiai, kuri veikia Indijoj? – bandė sužinoti Aleksandras Koldas.

– Tai mėlynieji kovotojai! Niekada nebepamatysiu savo Pemos! – raudojo gidas.

Po truputį „International Geographic" ekspedicijos dalyviams ėmė kai kas aiškėti. Tie kraugeriai klajokliai bastosi Indijos šiaurėje, ten puldinėja beginklius kaimus, grobia mergaites ir jas paverčia savo vergėmis. Jiems moteris neverta nė tiek kaip koks

peilis; su mergaitėmis jie elgiasi blogiau nei su gyvuliais, įbaugina jas ir slepia urvuose.

Gimusias mergaites jie iš karto nužudo, o berniukus palieka, bet atskiria nuo motinų ir nuo trejų metų amžiaus ugdo iš jų būsimuosius kovotojus. Vaikus leidžia gelti skorpionams, kad jie taptų atsparūs nuodams; tada jie suaugę ištveria gyvačių ir voragyvių įkandimus, nuo kurių kitas mirtų.

Vergės labai greitai miršta nuo ligų, išnaudojimo arba yra nužudomos. Tik nedaugelis sulaukia dvidešimties metų, tada jos, kaip nebetinkamos, paliekamos likimo valiai, o į jų vietą grobiamos kitos. Taip ir sukasi ratas. Indijos kaimo keliuose dažnai gali sutikti tokią moterį – išprotėjusią, skarmaluotą, prašančią išmaldos. Niekas jos nepriglobia, nes bijo Skorpiono sektos.

– O policija argi nieko nedaro? – pašiurpęs klausė Aleksandras.

– Tokie dalykai dedasi labai nuošaliose vietose, skurdžiuose kaimeliuose, kurie nepajėgia apsiginti. Niekas nedrįsta prasidėti su tais banditais – bijo, tiki, kad jie turi velniškos galios, geba užleisti skorpionais ir išgalabyti visą kaimą. Nėra mergaitei didesnės nelaimės, kaip pakliūti į rankas mėlyniesiems. Keletą metų ji bus gyvulio vietoj, matys, kaip žudomos jos dukterys, kaip iš jos atimami sūnūs, o jei liks gyva, taps elgeta, – paaiškino gidas ir pridūrė, kad Skorpiono sekta – tai gauja plėšikų ir žmogžudžių, kurie žino visas Himalajų perėjas, kerta valstybių sienas kada panorėję, o puldinėja visada naktimis. Jie paslaptingi tarsi šešėliai.

– Ar jie kada nors anksčiau yra brovęsi į Uždraustąją karalystę? – pasidomėjo Aleksandras: jam mintyse jau ryškėjo baisus įtarimas.

– Iki šiol to nėra buvę. Jie veikė tik Indijoj ir Nepale, – atsakė gidas.

– Ko gi jie taip toli keliavo? Keista, kad jie drįso pasirodyti tokiam mieste kaip Tunkala. Dar keisčiau, kad nutarė tai padaryti

kaip tik per šventę, kai gatvėse pilna žmonių ir visur budi policija, – stebėjosi Aleksandras.

– Tučtuojau eime pasikalbėti su karalium. Reikia išnaudoti visas galimybes, – pareiškė Ketė.

O jos anūkui nėjo iš galvos Teksas Šarvuotis ir įtartini tipai, su kuriais šis bendravo Raudonojo forto požemiuose. Koks to žmogaus vaidmuo šiame įvykyje? Kokį ten žemėlapį jie nagrinėjo?

Aleksas neišmanė, nuo ko pradėti Erelės paieškas, bet buvo pasiryžęs dėl jos išvaikščioti visus Himalajus. Pakako įsivaizduoti, ką šią valandėlę išgyvena jo draugė. Brangi buvo kiekviena minutė: žūtbūt reikėjo surasti ją, kol dar ne vėlu. Dabar jam labiau nei bet kada būtų pravertęs jaguaro medžioklės instinktas, bet vaikinas buvo toks sudirgęs, kad neįstengė kaip reikiant susikaupti ir persikūnyti. Prakaitas jam čiurkšlėmis tekėjo per veidą ir nugarą, kiaurai merkė marškinius.

Nadija ir Pema nespėjo nė pamatyti užpuolikų. Jie užmetė ant merginų juodus apsiaustus, suvyniojo ir apraišiojo virvėmis kaip kokius ryšulius, paskui pakėlė aukštyn. Nadija šaukė ir bandė gintis, spardėsi, bet gavo per galvą ir apsvaigo. Kitaip elgėsi Pema: ji atsidavė likimui manydama, kad šią valandėlę kovoti beprasmiška – verčiau pataupyti jėgas ateičiai. Grobikai permetė merginas arkliams skersai gogo, o patys sėdosi už belaisvių ir laikė jas geležiniais gniaužtais. Balną jiems atstojo dvilinka gūnia, o arklį valdė vien spausdami keliais. Jojikai jie buvo puikūs.

Po keleto minučių Nadija atsipeikėjo ir kiek įstengdama pamėgino įvertinti padėtį. Iš karto suprato, kad ją šuoliais neša arklys, nors niekada nebuvo pati viena jojusi. Kiekvienas žirgo šuolis

skaudžiai dunksėjo skrandyje ir krūtinėje, sunku buvo kvėpuoti po skraiste, o nugarą spaudė didelė ir tvirta grobiko letena.

Nuo suprakaitavusio arklio ir nuo vyriškio drabužių trenkė aitrus kvapas, bet kaip tik jis išblaškė merginai svaigulį ir kėlė minčių. Būdama pripratusi gyventi gamtoje ir susidurti su gyvūnais, ji puikiai prisiminė kvapus. Jos grobikas kvepėjo ne taip kaip švarutėliai Uždraustosios karalystės gyventojai. Natūralus šilkinių, medvilninių ir vilnonių audinių kvapas čia mišo su aromatu, kurį skleidžia virtuvės prieskoniai ir migdolų aliejus, visame pasaulyje naudojamas tam, kad žvilgėtų arklio plaukas. Uždraustosios karalystės gyventoją Nadija galėjo pažinti užsimerkusi. O ją laikantis žmogus buvo nešvarus, niekada neskalbtais drabužiais, jo oda trenkė česnakais, anglimis ir paraku. Be jokios abejonės, jis buvo šiame krašte svetimas.

Nadija įdėmiai klausėsi ir nustatė, kad be tų dviejų arklių, ant kurių tysojo Pema ir jinai, buvo dar bent keturi, jei ne penki. Kelias ėjo vis aukštyn. Po kurio laiko pasikeitė arklio bėgsmas, vadinasi, jojama jau ne taku, bet tiesiai per laukus. Mergaitė girdėjo kanopas kliūvant už akmenų ir jautė, kaip sunku gyvuliui kopti aukštyn. Kartais jam nusprūsdavo koja, jis sužvengdavo, tada raitelis ragino jį niekada jos negirdėta kalba.

Mergaitei įskaudo kaulus nuo kratymo, bet virvės neleido jai pakeisti kūno padėties. Krūtinė buvo taip suveržta, kad, rodėsi, sulūš šonkauliai. Kaip palikti bent kokį pėdsaką tiems, kurie jos ieškos? Ji neabejojo, kad Jaguaras bandys sekti grobikų pėdomis, bet juk šie kalnai – ištisas gūbrių ir prarajų labirintas. Kad bent batelį galėtų nusimesti! Bet jos apavas, deja, suvarstomas.

Tik po ilgoko laiko, kai mergaitės buvo jau leisgyvės nuo kratymo ir kone praradusios nuovoką, raiteliai sustojo. Nadija laikėsi iš paskutiniųjų ir stengėsi viską įsidėmėti. Vyrai nulipo nuo žirgų, nukėlė ir ją ir sviedė žemėn kaip kokį maišą, tiesiai ant akmenų. Mergaitė išgirdo dejuojant Pemą, paskui kažkieno

rankos atraišiojo virves ir nutraukė skraistę. Nadija įkvėpė visa krūtine ir atsimerkė.

Pirmiausia ji pamatė tamsų dangaus skliautą ir mėnulį, paskui – du juodus barzdotus veidus, palinkusius prie jos. Barzdyloms iš burnos taip trenkė česnaku, degtine ir kažkuo panašiu į tabaką, kad mergaitė vos neuždusо. Giliai įkritusios jų akys piktdžiugiškai spindėjo ir sakytum šaipėsi. Jiems trūko daugelio dantų, o tie, kur išlikę, rodėsi vos ne juodi. Indijoje Nadijai buvo tekę matyti žmonių su tokiais dantimis; Ketė jai sakiusi, kad tai nuo betelio kramtymo. Net ir patamsyje ji pažino, kad tai tie patys žmonės, kuriuos buvo mačiusi Raudonajame forte, – baisieji Skorpiono kariai.

Pagrobėjai vienu matu pastatė ją ant kojų, bet gavo prilaikyti, nes mergaitei keliai linko. Už poros žingsnių stovėjo ir Pema, susirietusi iš skausmo. Gestais ir niuksais banditai paragino jas eiti į priekį. Vienas liko pas arklius, o kiti ėmė kopti į kalną, vesdamiesi ir belaisves. Nadija neklydo: raitelių buvo penketas.

Palypėjus kokį ketvirtį valandos iš kažkur išdygo dar keli vyrai, visi taip pat apsirengę, tokie pat juodi, barzdoti ir ginkluoti durklais. Nadija pabandė nusipurtyti baimę ir „paklausyti širdimi", kad suprastų jų šneką, bet buvo pernelyg įskaudinta ir sugniuždyta. Vyriškiams besišnekant ji užsimerkė ir įsivaizdavo esanti erelė, padangių valdovė, karališkoji paukštė – jos totemas. Po kelių akimirkų jai pasirodė, kad ji, virtusi puikiu paukščiu, pakilo į orą ir regi toli apačioj Himalajų kalnų grandinę, o dar žemiau – slėnį, kuriame prigludęs Tunkalos miestas. Ir tuoj pat niuksas grąžino ją į žemę.

Mėlynieji kariai įžiebė deglus iš pakulų, apvyniotų apie pagalius ir įmirkytų riebalais. Blausioje deglų šviesoje vyrai nuvedė mergaites

į siaurą spragą tarp uolų. Eiti teko prigludus prie akmens sienos, žengiant be galo atsargiai, nes po kojomis žiojėjo gili praraja. Ledinis vėjas čaižė odą. Tarp akmenų kai kur bolavo sniegas ir ledas, nors buvo vasara.

Nadija pagalvojo, kad žiema šiose vietose turi būti siaubinga, jei net vasarą laikosi šaltis. Pema vilkėjo tik šilkiniu drabužėliu ir avėjo basutėmis. Nadija norėjo atiduoti jai savo striukę, bet vos pabandė ją nusivilkti, gavo antausį ir buvo priversta eiti toliau. Matyti savo draugės, žingsniuojančios voros gale, ji negalėjo, bet nutuokė, kad jos būklė dar blogesnė. Laimei, toli kopti neprireikė: greitai visi atsidūrė prie dygliuotų krūmų. Vyrai praskleidė šakas, ir deglai apšvietė gerai užmaskuotą įėjimą į olą. Nadija nusiminė: viltis, kad Jaguaras ją ras, vis labiau blėso.

Ola pasirodė besanti erdvi, ją sudarė keli skliautuoti požemiai. Buvo čia kažkokių ryšulių, ginklų, pakinktų, antklodžių, maišų su ryžiais, lęšiais, džiovintomis daržovėmis ir riešutais, kabėjo ilgos česnakų pynės. Sprendžiant iš stovyklos įrangos ir maisto atsargų, grobikai buvo praleidę čia ne vieną dieną ir ketino dar ilgokai pabūti.

Matomiausioj vietoj buvo įrengtas šiurpus altorius. Ant akmenų krūvos stūksojo žiauriosios deivės Kali statula, apsupta žmonių kaulais ir kaukolėmis, džiovintomis žiurkėmis, gyvatėmis ir kitais ropliais, indais su tamsiu skysčiu, ko gero, krauju, ir buteliukais, į kuriuos prikišta skorpionų. Įėję vidun kariai klaupdavosi priešais altorių, pamerkdavo pirštus į tuos indus ir paskui juos laižydavo. Nadija pastebėjo, kad kiekvienas ant diržo prie juosmens nešiojasi po keletą įvairaus pavidalo ir didumo durklų.

Abi mergaitės buvo nustumtos į olos gilumą; ten jas pasitiko stambi skarmaluota moteriškė, užsimetusi šuns kailį ir todėl panaši į hieną. Jos oda buvo tokia pat mėlyna, kaip ir karių, dešinį skruostą nuo akies iki pat smakro kirto siaubingas randas, tarsi būtų perrėžta peiliu, o kaktą puošė skorpiono pavidalo įdagas. Rankoje ji laikė trumpą rimbą.

Keturios belaisvės, susispietusios apie ugnį, drebėjo nuo šalčio ir iš baimės. Prižiūrėtoja niurgzdama parodė Pemai ir Nadijai tūpti prie jų. Žieminį apdarą turėjo tik Nadija, visos kitos vilkėjo tik šilkiniais sarongais, pritinkančiais karaliaus gimtadieniui. Nadija sumetė, kad anos keturios pagrobtos tokiomis pat aplinkybėmis, ir tai teikė bent kiek vilties, nes, be jokios abejonės, policija jų jau ieško visomis išgalėmis.

Dejonių ir skundų choras pasitiko Nadiją ir Pemą, bet prievaizdė prislinkusi artyn užsimojo rimbu ir belaisvės nutilo, užsidengusios galvą rankomis. Naujokės pasistengė likti viena prie kitos.

Sargybinei užsižiopsojus Nadija apgaubė Pemą savo striuke ir pašnibždėjo jai į ausį, kad nenusimintų: jos jau rasiančios, kaip ištrūkti iš tos aklavietės. Pema drebėjo, bet įstengė nusiraminti; jos gražios juodos akys, kurios anksčiau vis šypsojosi, dabar švietė ryžtu ir drąsa. Nadija spaudė jai ranką – taip jiedvi drąsino viena kitą.

Vienas iš Skorpiono gaujos nenuleido akių nuo Pemos – taip jam patiko žavi ir išdidi mergina. Jis prisiartino prie įbaugintų belaisvių ir atsistojo priešais Pemą, laikydamas ranką ant durklo koto. Tokia pat kaip kitų purvina juosva skraistė, toks pat suskretęs turbanas, susivėlusi barzda, tamsiai mėlyna oda ir nuo betelio pajuodę dantys, bet elgsena valdinga, ir banditai jo klausė: matyt, jis buvo jų vadas.

Pema pasikėlė ir atrėmė įžūlų kario žvilgsnį. Jis ištiesė ranką ir perbraukė ilgus mergaitės plaukus; šie tarsi šilkas nuslydo pro nešvarius jo pirštus. Padvelkė jazminais. Vyriškis lyg ir sutriko, stabtelėjo, sakytum palietęs kokią brangenybę. Pema staigiai krestelėjo galvą ir pasitraukė nuo plėšiko. Ji bijojo, bet nerodė, kad bijo; priešingai, jos žvilgsnyje buvo tiek paniekos, kad ir randuotoji moteriškė, ir kiti banditai, net ir mergaitės, akimirką sustingo – visi laukė, kad štai vadas smogs įžūliajai belaisvei; ta-

čiau, jų nuostabai, jis tik kreivai šyptelėjo, žengė atgal, nusispjovė ant žemės Pemai po kojų ir grįžo pas saviškius, susispietusius prie ugnies. Vėl visi truktelėjo iš gertuvių, kramtė raudonus betelio riešutus, spjaudėsi ir šnekėjosi aptūpę žemėlapį, patiestą ant žemės.

Nadija spėjo, jog tai tas pats žemėlapis, kurį jie buvo matę Raudonajame forte, ar bent panašus. Ji nesuprato, kas kalbama, nes grėsmingieji pastarųjų valandų įvykiai buvo ją taip paveikę, kad ji nebeįstengė „klausytis širdimi". Pema jai pakuždėjo girdėjusi užpuolikus kalbant viena Šiaurės Indijos tarme ir supratusi vieną kitą žodį: drakonas, kelias, vienuolynas, amerikietis, karalius.

Neilgai jodviem teko pasišnekėti, nes randuotoji, išgirdusi jas kalbant, priėjo grūmodama rimbu.

—Tylėt! – subaubė ji.

Mergaitės suklykė iš išgąsčio, tik Pema su Nadija laikėsi ramiai, bet nudelbė akis, kad neerzintų prižiūrėtojos. Kai ši pasitraukė, Pema pakuždėjo Nadijai, kad mėlynųjų karių pamestos moterys visada turi kaktoje išdegintą skorpiono žymę, o daugelis lieka ir nebylios, nes joms išpjautas liežuvis. Abidvi baimės sukrėstos nutilo, tik žvilgčiojo viena į kitą.

Kitos keturios merginos, atvarytos į urvą ankstėliau, buvo tiek įbaugintos, jog Nadijai kilo įtarimas, kad jos žino kažką, ko nežino ji, bet nedrįso paklausti. Atrodė, kad ir Pema žino, kas jų laukia, bet ji buvo narsi ir kupina ryžto kovoti už gyvybę. Greit ir kitos mergaitės persiėmė Pemos drąsa ir nesitarusios susispietė aplink ją, ieškodamos paramos. Tuo tarpu Nadija ir didžiavosi bičiule, ir krimtosi, kad negali pasikalbėti su likimo draugėmis, nemokančiomis nė žodžio angliškai. Kodėl ji taip skiriasi nuo jų!

Vienas iš mėlynųjų karių kažką sukomandavo, ir randuotoji, vykdydama įsakymą, trumpam pamiršo belaisves. Iš juodo katilo, kabančio virš ugnies, ji išpilstė valgį į dubenėlius ir išdalijo juos

vyrams. Išgirdusi kitą vado paliepimą, ji nenoromis pamaitino ir belaisves.

Nadija gavo žalvarinį indelį, kuriame garavo pilka tyrė. Į nosį trenkė česnakais, ir mergaitė vos neapsivėmė. Bet reikia valgyti, tarė ji sau, kad užtektų jėgų pabėgti. Ji susižvalgė su Pema, ir abi suvalgė savo davinį. Nė viena neketino pasiduoti lemčiai.

DEVINTAS SKYRIUS

Boroba

Mėnulis pasislėpė už snieguotų viršukalnių, o urve iš laužo teliko krūvelė žarijų ir pelenų. Prižiūrėtoja knarkė sėdėdama, išsižiojusi ir apsiseilėjusi, bet rimbo nepaleido iš rankos. Mėlynieji kariai irgi miegojo suvirtę ant žemės, tik vienas iš jų, apsiginklavęs senoviniu šautuvu, budėjo prie urvo angos. Vienintelis deglas menkai teapšvietė patalpą, mesdamas grėsmingus šešėlius ant akmeninių sienų.

Belaisvės, suraišiotos odiniais diržais per kulkšnis, gavo iš viso keturis storos vilnos apsiaustus. Susiglaudusios ir vargais negalais apsitūlojusios tais užklodais, nelaimingosios kaip įmanydamos šildė viena kitą. Prisiraudojusios sumigo ir jos, išskyrus Pemą ir Nadiją: tiedvi naudojosi proga susišnibždėti.

Pema papasakojo bičiulei, ką žinanti apie kraupiąją Skorpiono sektą, kaip ji grobia mergaites ir paskui jas kankina. Ne tik nupjauna liežuvį toms, kurios per daug plepa, bet ir apsvilina padus bandančioms pabėgti.

– Aš bent neketinu likti tų niekšų rankose. Jau verčiau nusižudysiu, – pareiškė Pema.

– Nekalbėk taip, Pema. Šiaip ar taip, geriau žūti bandant pabėgti negu mirti be kovos.

– Negi tu tiki, kad įmanoma pabėgti iš čia? – atšovė Pema, rodydama miegančius kovotojus ir sargybinį prie urvo angos.

– Svarbu tik nutaikyti momentą, – tvirtino Nadija, trindama raiščių suveržtas kulkšnis.

Pamažu ir jos, nuovargio įveiktos, ėmė knapsėti. Po kelių valandų Nadija, niekada neturėjusi laikrodžio, bet įpratusi ir be jo numanyti, kiek laiko, suvokė, jog turėtų būti apie antrą valandą nakties. Nuojauta jai sakė, jog kažkas yra įvykę. Ji juste juto pasikeitusią atmosferą ir įtempusi dėmesį atsikėlė.

Urvo dugnu šmėkštelėjo kažkoks šešėlis. Nadija nespėjo įsižiūrėti, bet širdimi pajuto, kad tai niekuomet jos nepaliekanti Boroba, ir neapsakomai nudžiugo supratusi, jog mažoji jos draugužė sekė grobikus. Beždžionėlė greit atsiliko nuo raitelių, bet įstengė sekti šeimininkės pėdsakais ir kažkaip atrado šį urvą. Nadija karštai troško, kad tik Boroba neimtų spiegti iš džiaugsmo ją pamačiusi, ir bandė mintimis ją nuraminti.

Boroba vos gimusi pateko į rankas Nadijai, kuriai tada buvo devyneri metai. Mažylę dar teko maitinti pipete. Nuo tada jos ir nebesiskyrė. Beždžionėlė augo sykiu su mergaite, ir abidvi taip susigyveno, kad mokėjo spėti viena kitos mintis. Bendrauti joms padėjo ir gestai, ir gyvūnų kalba, kurią Nadija greitai perprato. Matyt, ir dabar beždžionėlė pajuto šeimininkės įspėjimą, todėl nesiartino prie jos, bet liko susigūžusi tamsioj kertėj ir ilgokai tupėjo nejudėdama, tik tyrinėjo aplinką – mėgino įvertinti riziką ir laukė.

Įsitikinusi, kad niekas nepastebėjo Borobos ir prievaizdė knarkia kaip knarkusi, mergaitė vos girdimai švilptelėjo. Beždžionėlei to pakako: ji ėmė pamažėle artintis glaustydamasi prie sienos ir slėpdamasi šešėlyje, kol prislinko ligi Nadijos ir vienu šuoliu atsidūrė jai ant peties. Žvėrelis buvo jau be vaikiškos striukės – matyt, teko ją nusimesti. Boroba suleido rankutes šeimininkei į garbanas, o raukšlėtuoju veideliu ėmė meilingai trintis į kaklą, bet visiškai tyliai.

Nadija palaukė, kol beždžionėlė nurims, ir padėkojo už ištikimybę, o paskui į ausį pakuždėjo įsakymą. Boroba kaipmat pakluso: nušoko nuo peties, prisėlino prie vieno miegančio kovotojo, stebėtinai tiksliai mikliais pirštukais ištraukė durklą iš už juostos ir atnešė Nadijai. Paskui atsitūpė priešais ir įdėmiai žiūrėjo, kaip šioji pjauna kojų pančius. Tai truko neilgai: durklas buvo išgaląstas kaip reikiant.

Vos pasijutusi laisva, Nadija pažadino Pemą.

– Laikas bėgti, – sušnibždėjo ji.

– O kaip tu ketini praeiti pro sargybinį?

– Nežinau, matysim. Žingsnelis po žingsnelio.

Tačiau Pema neleido perpjauti savo pančių ir su ašaromis akyse kuždėjo negalėsianti eiti.

– Juk aš toli nenueisiu. Pažiūrėk, kaip aš apsirengusi. Su tokiomis basutėmis negalėsiu bėgti kaip tu. Jei eisiu su tavim, pagaus mus abi. Tau vienai lengviau gali pasisekti.

– Ar pakvaišai? Niekur neisiu be tavęs! – tyliai piktinosi Nadija.

– Privalai pabandyti. Pasikviesi pagalbos. Aš negaliu palikti kitų mergaičių; būsiu prie jų, kol tu grįši su pastiprinimu. Eik nedelsdama, kol dar ne vėlu, – kalbėjo Pema, nusivilkdama striukę, kad grąžintų ją Nadijai.

Jos žodžiai skambėjo taip įtikinamai, kad Nadija nebebandė jos perkalbėti. Aišku, negi jos draugė paliks kitas belaisves! Net ir norėdama ji to nepadarytų, nes neįstengtų išsmukti nepastebėta, o Nadijai vienai gal ir pavyks. Abidvi paskubom atsisveikino, ir Nadija be galo atsargiai pasikėlė eiti.

Randuotoji moteriškė per miegus sukrutėjo ir pratarė keletą žodžių. Akimirką rodėsi, kad jau viskas žlugę, bet sargybinė ir vėl užknarkė visai kaip pirma. Nadija palaukė penketą minučių, kol įsitikino, kad ir kiti miega, o paskui nusėlino prigludusi prie uolos tuo pačiu keliu, kuriuo andai slinko Boroba. Giliai įkvėpė ir pasistengė tapti nematoma.

Nadija ir Aleksandras buvo patyrę nepamirštamų išgyvenimų su Amazonijos gentimi, vadinama miglos žmonėmis, – nuošaliausiais ir paslaptingiausiais Žemės gyventojais. Tie indėnai, gyvenantys tarsi akmens amžiuje, kai kuriais atžvilgiais buvo labai išlavėję. Jie nevertino materialinės gerovės, bet puikiai sutarė su gamtos jėgomis, su savo aplinka. Jie buvo tokia pat džiunglių ekologinės sistemos dalis, kaip ir medžiai, vabzdžiai arba dirvožemis. Šimtus metų jie gyveno girioje be sąlyčio su išoriniu pasauliu, remdamiesi savo tikėjimu, savo papročiais, tvirtais tarpusavio ryšiais ir gebėjimu tapti nematomiems. Kai jiems grėsdavo pavojus, jie paprasčiausiai išnykdavo. Tą gebėjimą jie taip ištobulino, jog niekas netikėjo, kad jie iš tiesų egzistuoja; apie juos buvo šnekama kaip apie legendines būtybes, ir tai, beje, saugojo miglos žmones nuo svetimšalių smalsumo ir gobšumo.

Nadija buvo perpratusi, kad tai ne iliuzionisto triukas, bet senovinis menas, reikalaujantis ilgų pratybų. „Tai vis tiek kaip mokytis griežti fleita, tam reikia daug pastangų“, – sakė ji Aleksandrui, bet jis netikėjo išmoksiąs ir per daug nesistengė. O jinai nusprendė, kad jeigu tai sugeba indėnai, sugebės ir ji. Nadija žinojo, kad tam negana mokėti maskuotis, mikliai, apdairiai, tyliai sėlinti ir pažinti aplinką – reikia dar ir dvasios pastangų. Reikia virsti niekuo, įsivaizduoti, kad kūnas darosi permatomas, ir tapti gryna dvasia. Būtina taip susikaupti ir pasiekti tokią ramybę, kad apie tave atsirastų stiprus dvasinis laukas. Pakanka menko neatidumo – ir nieko neišeis. Tik tokia tobula būsena, kai siela ir protas veikia išvien, leidžia tapti nematomam.

Per tuos kelis mėnesius nuo apsilankymo Žvėrių mieste iki tol, kol atsidūrė šiame Himalajų urve, Nadija nepailsdama treniravosi ir tiek prasilavino, kad, būdavo, tėvas šaukia ją balsu, nors ji stovi čia pat. O kai ji staiga pasirodo, Sezaris Santosas krūpteli

ir ima priekaištauti: „Argi tau nesakiau, kad čia nesivaidentum! Dar įvarysi man širdies priepuolį!"

Nadija neabejojo, kad šią akimirką išgelbėti ją gali tik tas menas, išmoktas iš miglos žmonių. Vos girdimai prigrasinusi Borobai palaukti porą minučių ir tik tada sekti jai iš paskos, kadangi žvėreliu nešina ji negalėtų tapti neregima, pasitraukė vidun, į tą slaptingąją erdvę, kurioj visi atsiduriame, kai užsimerkiame ir išsivaduojame iš minčių. Per kelias sekundes ji pasiekė būseną, panašią į transą. Pajuto, kad atsiskiria nuo kūno ir jau gali stebėti jį iš aukšto, lyg jos sąmonė būtų pakilusi porą metrų virš galvos. Iš ten ji matė, kaip jos kojos žengia žingsnį, paskui dar vieną ir dar, tolsta nuo Pemos ir kitų mergaičių judėdamos kaip sulėtintame filme ir kerta prieblandoje skendinčią plėšikų irštvą.

Nadija prasliūkino pro pat moteriškę su rimbu, neapčiuopiamu šešėliu išlaviravo tarp suvirtusių miegančių kovotojų, plasnote nuplasnojo ligi urvo angos, kur išvargęs sargybinis, nepaleisdamas šautuvo, iš paskutiniųjų stengėsi neužmigti, nors akys merkėsi. Ji nė akimirkai neatsipalaidavo, neleido baimei nei abejonei vėl įvaryti sielos į kūno narvą. Nestabtelėdama, vis tokiu pat žingsniu, ji tiek priartėjo prie kovotojo, kad bemaž lietė jo nugarą, aiškiai juto jo kūno šilumą, purvinų drabužių smarvę ir česnako dvoką.

Sargybinis krūptelėjo ir stipriau sugniaužė ginklą, sakytum instinktyviai pajutęs, kad kažkas yra šalia, bet jo sąmonė tučtuojau užgniaužė tą įtarimą. Vyriškio pirštai vėl atsipalaidavo, jo akis merkė nuovargis ir miegas.

Nadija kaip koks vaiduoklis išlindo iš požemio ir apgraibom patraukė į tamsą neatsigręždama, bet ir nesiblaškydama. Liauną jos siluetą prarijo naktis.

Grįžusi į savo kūną ir apsižvalgiusi, Nadija Santos suprato, kad jeigu jau nesugebėtų rasti kelio atgal į Tunkalą vidury dienos, tai juo labiau to neįstengs nakties tamsoje. Visur aplink stūksojo kalnai, o kadangi čionai ji atkeliavo apmūturiuotu veidu, tai neįsidėmėjo jokio orientyro. Aiškiai ji žinojo tik tiek, kad kelias visą laiką vedė aukštyn, vadinasi, jai reikia leistis nuokalnėn; bet kaip išvengti susidūrimo su mėlynaisiais? Juk kažkur pakeliui yra paliktas kovotojas arklių saugoti, o kalnuose tikriausiai yra pasklidę dar ir ne tiek gaujos narių. Sprendžiant iš to, kaip drąsiai, nesibaimindami galimo užpuolimo, keliavo banditai, reikia manyti, kad jų čia daug. Verčiau paieškoti kito kelio sprukti.

– Ką darysim? – paklausė ji Borobą, kai jiedvi vėl susitiko, bet beždžionėlė žinojo tik tą kelią, kuriuo buvo atbėgusi, tą patį, kuriuo žygiavo banditai.

Žvėrelis, tiek pat nepratęs prie šalčio, kaip ir jo šeimininkė, drebėjo taip, kad galėjai girdėti dantis barškant. Mergaitė priglobė jį prie krūtinės, po šilta striuke, džiaugdamasi, kad ištikimasis bičiulis vėl su ja. Užsimaukšlino gobtuvą ir tvirtai užsirišo jį po kaklu, tik gailėjosi neturinti pirštinių, kurias jai buvo nupirkusi Ketė. Rankos jai taip sušalo, kad nebejautė pirštų. Pakėlusi jas prie burnos mėgino atšildyti savo kvapu, grūdo į kišenes, bet tokioj skardingoj vietovėj neįmanoma buvo nei žingsnio žengti, nei pusiausvyros išlaikyti nepasigelbstint abiem rankomis. Nadija baiminosi, jog vos saulei patekėjus grobikai pasiges jos ir puls ieškoti, kad sutrukdytų pasprukusiai belaisvei nusigauti į slėnį ir sukelti aliarmą. Jie, aiškus daiktas, pripratę keliauti po kalnus, o ji net nenutuokia, kur esanti.

Mėlynieji kovotojai neabejos, kad ji bėga žemyn, tenai, kur plyti Uždraustosios karalystės kaimai ir kloniai. Norėdama juos suklaidinti, Nadija nutarė kopti aukštyn, nors ir žinojo, kad šitaip ji tolsta nuo tikslo ir kad nevalia gaišti: juk Pemos ir kitų mergaičių likimas priklauso nuo to, kaip greit ji susitiks su gelbėtojais.

Ji vylėsi ligi prašvintant pasiekti viršukalnę ir ten susiorientuoti; gal pavyks rasti kitą kelią į slėnį.

Kopti šlaitu į viršų teko daug lėčiau ir vargingiau, negu ji buvo maniusi: trukdė ne vien raižytas reljefas, bet ir tamsa, kurią tik šiek tiek sklaidė mėnesiena. Mergaitė daugybę kartų slydo, puolė ir vėl kėlėsi. Jai dar skaudėjo visus kaulus nuo vakarykštės kelionės surištai ant arklio ir nuo smūgio į galvą, kūnas buvo nusėtas mėlynių, bet apie tai ji stengėsi negalvoti. Buvo sunku kvėpuoti, spengė ausyse; bėglė žinojo, kad tokiam aukštyje trūksta deguonies – taip jai buvo aiškinusi ir Ketė Kold.

Tarp uolų augo krūmokšniai; žiemą jų visai nepamatytum, bet šiuo metų laiku jie, atkutę nuo vasaros saulės, leido atžalas. Jų nusitvėrusi Nadija kilo vis aukštyn. Pristigusi jėgų prisimindavo, kaip Žvėrių mieste kopė į tepujo viršūnę, kol rado erelės lizdą, o jame – tris stebuklingus deimantus. „Jei pajėgiau tada, pajėgsiu ir dabar, kai yra daug lengviau", – kalbėjo ji Borobai, tačiau beždžionėlė, tūnanti giliai po striuke, bijojo net nosį iškišti.

Auštant ligi kalno viršūnės dar buvo likę kokie du šimtai metrų. Iš pradžių tik blausi šviesa pasklido, bet jau po poros minučių viskas nusidažė oranžine spalva. Vos pirmieji saulės spinduliai pasirodė iš už didingų Himalajų kalnagūbrių, danguje suskambo tikra spalvų simfonija, debesys nusidažė purpuru, o sniego liežuviai sušvito rausvai.

Nadijai nebuvo kada gėrėtis kraštovaizdžiu: ji nežmoniškomis pastangomis kopė aukštyn ir jau po keleto minučių atsidūrė pačioj kalno viršūnėj, vos atgaudama kvapą ir šlapia nuo prakaito. Širdis taip daužėsi krūtinėj, kad, rodėsi, tuoj sprogs. Mergaitė vylėsi iš čia pamatysianti Tunkalos slėnį, bet jai prieš akis plytėjo tik neįžengiamieji Himalajai, kalnai už kalnų iki pat horizonto. Nadija tarėsi pražuvusi. Žvilgtelėjusi žemyn išvydo žmones, zujančius pirmyn atgal: tai mėlynieji kovotojai. Mergaitė atsisėdo skardžio viršuje prislėgta, nevilties ir nuovargio sugniuždyta. Taip reikėjo

atsipūsti, atgauti kvapą, bet nebuvo galima čia likti: jei neras kur pasislėpti, persekiotojai suseks ją labai greitai.

Boroba sukrutėjo po striuke. Nadija timptelėjo užtrauktuką; mažoji jos bičiulė iškišo galvelę ir įsmeigė protingas akutes į šeimininkę.

– Nežinau, kur eiti, Boroba. Visi kalnai man rodosi vienodi ir niekur nematau jokio tako, – tarė mergaitė.

Gyvulėlis parodė į tą pusę, iš kur jiedvi atėjusios.

– Aš negaliu grįžti pro ten: mane pagaus mėlynieji žmonės. O į tave, Boroba, jie neatkreips dėmesio, nes beždžionių čia visur pilna. Tu rasi kelią į Tunkalą. Eik ir surask Jaguarą, – liepė jai Nadija.

Juodoji beždžionėlė papurtė galvą, užsidengė akis rankomis ir gailiai sucypė, bet šeimininkė jai paaiškino, kad jei jos neišsiskirs, neliksią jokių galimybių nei kitas mergaites išgelbėti, nei pačioms išsigelbėti. Pemos, kitų mergaičių ir jos pačios likimas priklausąs nuo Borobos. Ji privalanti prisišaukti pagalbą arba visos pražūsiančios.

– Aš čia kur nors pasislėpsiu ir tūnosiu, kol įsitikinsiu, kad manęs nebeieško, paskui žiūrėsiu, kaip nusileisti į slėnį. O tu, Boroba, bėk. Saulė jau patekėjo, nebebus taip šalta, ir tu spėsi nubėgti į miestą dar prieš saulėlydį, – reikalavo Nadija Santos.

Pagaliau žvėrelis nušoko nuo jos ir kaip strėlė nulėkė žemyn.

Ketė Kold buvo pasiuntusi fotografus Timotį Brusą ir Choelį Gonsalesą į šalies gilumą daryti augalų ir gyvūnų nuotraukų žurnalui „International Geographic“. Jiems teksią dirbti vieniems, o ji liksianti sostinėje. Niekada gyvenime ji nebuvo turėjusi tokios graužaties, išskyrus nebent tą atvejį, kai Aleksandras ir Nadija

buvo prapuolę Amazonijos džiunglėse. O juk ji patikino Sezarį Santosą, kad ši kelionė į Uždraustąją karalystę visiškai nepavojinga. Kaip ji dabar praneš tėvui, kad jo duktė pagrobta? Maža to: kaip jam pasakyti, kad Nadija pakliuvo į rankas profesionaliems žudikams, kurie vagia merginas, kad paverstų jas vergėmis?

O Ketė ir Aleksandras kaip tik tada įėjo į rūmų audiencijų salę, kur jau laukė karalius. Šį kartą jis priėmė svečius lydimas vyriausiojo kariuomenės vado, ministro pirmininko ir dviejų aukšto rango lamų, žemesnių tik už jį patį. Čia pat buvo ir Judita Kinski.

– Lamos, pasitarę su žvaigždėmis, davė nurodymą vienuolynams melstis ir aukoti aukas už pradingusias mergaites. Generolas Miaras Kunglungas yra atsakingas už karinę operaciją. Ko gero, ir policija jau sukelta ant kojų, ar ne? – pasiteiravo karalius; ramus veidas nerodė, koks didelis jo nerimas.

– Galbūt, jūsų didenybe... Kariuomenė ir rūmų apsauga taip pat yra kovinėje parengtyje. Valstybės sienos saugomos, – raportavo generolas kaip mokėdamas angliškai, kad suprastų ir užsieniečiai.

– Turbūt merginų ieškoti suskato ir gyventojai. Niekada mūsų krašte nėra nutikę nieko panašaus. Galimas daiktas, kad netrukus sulauksime žinių, – pridūrė generolas.

– Galimas daiktas? Man to nepakanka! – sušuko Ketė Kold ir kaipmat užsičiaupė supratusi, kad pasielgė be galo nemandagiai.

– Turbūt ponia Kold yra truputėlį susijaudinusi... – užtarė ją Judita Kinski, matyt, jau išmokusi kalbėti atsargiai, kaip ir dera Auksinio Drakono karalystėje.

– Turbūt, – pritarė Ketė ir nusilenkė suglaudusi delnus priešais veidą.

– Ar leistina būtų paklausti, kaip garbusis generolas ketina organizuoti paiešką? – pasiteiravo Judita Kinski.

Dar ketvirtį valandos svetimšaliai klausinėjo, bet atsakymus gaudavo kaskart miglotesnius; vis aiškiau darėsi, kad nei iš karaliaus, nei iš generolo nieko neišreikalausi. Ketė ir Aleksandras nesitvėrė nekantrumu. Pagaliau valdovas atsistojo; neliko nieko kito, tik atsisveikinti ir atatupstiems išeiti.

– Gražus rytas šiandien, ko gero, sode bus daug paukštelių, – tarė Judita Kinski.

– Ko gero, – pritarė jai karalius ir palydėjo iki durų.

Karalius ir Judita Kinski žengė siauru takeliu tarp parko žalumynų; visi jie augo tarsi savaime išdygę, bet įgudusi akis galėjo įvertinti, kaip sumaniai viskas suderinta. Štai čia, kur taip gausu prašmatnių gėlių ir medžių, kur vienas per kitą čiulba šimtai paukščių, Judita Kinski ir ketino eksperimentuoti su tulpėmis.

Karalius nemanė, kad yra vertas būti tautos dvasiniu vadovu, nes jautėsi toli gražu nepasiekęs reikiamo tobulybės laipsnio. Visą gyvenimą jis stengėsi atitrūkti nuo žemiškų reikalų ir rūpinimosi turtu. Žinojo, kad pasaulyje nieko nėra pastovaus, viskas kinta, suyra, miršta ir atgimsta kitu pavidalu, todėl prisirišti prie šio pasaulio dalykų nenaudinga, iš to tik kančios. Kas eina Budos keliu, turi pripažinti tas tiesas. Kartais jam atrodydavo, kad jau pasiekė tą tikslą, bet štai apsilankė ta užsienietė – ir vėl sukilo senos abejonės. Jis pajuto, kad jinai jį traukia, ir dėl to krimtosi. Tokio jausmo jis iki šiol nebuvo patyręs, nes meilė, kuri siejo jį su žmona, plaukė tarsi ramus upelis. Kaip jis apgins savo karalystę, jei pats nepajėgia apsiginti nuo meilės pagundų? Rodos, kas čia blogo mylėti kitą žmogų ir geisti jo artumo, svarstė karalius, bet jo padėties žmogui tai neleistina, nes dar likusius gyvenimo

metus jis privalo skirti vien tautos labui. Jo apmąstymus nutraukė Judita Kinski.

– Koks nuostabus medalionas, jūsų didenybe! – žavėjosi ji, rodydama į brangųjį pakabutį ant jo krūtinės.

– Jį nešiojasi šio krašto karaliai jau tūkstantį aštuonis šimtus metų, – pasakojo jis ir nusiėmęs brangenybę padavė jai apžiūrėti iš arti.

– Labai gražu, – tarė Judita.

– Tokius senovinius koralus mes labai vertiname, nes jie yra reti. Jų pasitaiko ir Tibete. Tai rodo, kad, ko gero, prieš milijonus metų jūrų vandenys siekė net Himalajų viršukalnes, – aiškino karalius.

– O ką reiškia tas įrašas?

– Tai Budos žodžiai: „Keistis reikia savo noru, ne per prievartą“.

– Kaip tai suprasti?

– Keistis galime visi, bet niekas negali mūsų priversti tai daryti. Pasikeičiame tada, kai susiduriame su neginčytina tiesa, su kuo nors, kas paakina mus suabejoti tuo, kuo tikėjome, – tarė jis.

– Man keista, kad medalionui parinkta kaip tik ta frazė...

– Šioje šalyje visada buvo labai paisoma tradicijų. Jos valdovų pareiga – saugoti žmones nuo permainų, nepagrįstų tikrais dalykais, – atsakė karalius.

– Pasaulis keičiasi labai sparčiai. Manau, kad ir čia studentai nori permainų, – spėjo moteris.

– Kai kurie jaunuoliai žavisi užsieniečių gyvensena ir jų gaminiais, bet ne visa, kas madinga, yra gera. Mano tautos dauguma nenori perimti vakarietiškų papročių.

Pašnekovai priėjo tvenkinį ir sustojo pasigėrėti karpių žaismu tyrame vandenyje.

– Numanau, jog pavieniam žmogui medaliono įrašas reikštų, kad kiekvienas gali pasikeisti. Ar pripažįstate, jūsų didenybe, kad

jau susiformavusi asmenybė gali tapti kitokia? Pavyzdžiui, kad nenaudėlis gali tapti didvyriu, o nusikaltėlis – šventuoju? – paklausė Judita Kinski, grąžindama brangenybę savininkui.

– Jei žmogus nepasikeis šiame gyvenime, galbūt jam reikia grįžti ir padaryti tai per kitą reinkarnaciją, – šyptelėjo monarchas.

– Kiekvienas turi savo karmą. Gali būti, kad bloga žmogaus karma tokia ir liks, – svarstė svetimšalė.

– Gali būti, kad to žmogaus karma yra pažinti tiesą, kuri paskatins jį pasikeisti, – atsakė karalius ir nustebo pamatęs, kad rudos jo viešnios akys sudrėkusios.

Besišnekučiuodami juodu nuėjo į sodo sklypą, kur nebebuvo kuplių gėlynų – tik smėlio ir akmenų plotas, kuriame senučiukas vienuolis kažką braižė grėbliu. Karalius paaiškino Juditai Kinski ketinantis sukurti čionai tokį sodą, kokių buvo matęs Japonijoje, dzenbudistų vienuolynuose. Paskui abudu perėjo drožinėto medžio tilteliu. Upeliukas, čiurlenantis per akmenis, glostė ausį tarsi muzika. Dar toliau stūksojo nedidelė pagoda, skirta arbatos gėrimo ceremonijai; čia svečius žemai lenkdamasis pasitiko kitas vienuolis. Nusiaudama batus, Judita vėl prabilo:

– Nenorėčiau būti įžūli, jūsų didenybe, bet manau, kad tų mergaičių dingimas, ko gero, yra tautai sunkus smūgis...

– Gali būti... – atsiliepė valdovas, ir viešnia pirmąsyk išvydo pasikeitusią jo veido išraišką – tarp antakių susimetė gili raukšlė.

– Argi nieko negalima padaryti? Turiu omeny ką nors daugiau nei karinę operaciją...

– Ką jūs norite tuo pasakyti, panele Kinski?

– Būkit malonus, jūsų didenybe, vadinkit mane Judita.

– Judita – gražus vardas. Manęs, deja, niekas vardu nevadina. Bijau, kad tai draudžia protokolas.

– Atsitikus tokiai nelaimei kaip dabar, ko gero, nepaprastai daug galėtų pagelbėti Auksinis drakonas, jei tik legenda

apie magišką jo galią nėra vien legenda, – išdrįso pasiūlyti moteriškė.

– Auksinio drakono patarimo, Judita, klausiama tik tais atvejais, kai kyla pavojus šios karalystės gerovei ir saugumui.

– Dovanokit man už įžūlumą, jūsų didenybe, bet, ko gero, dabar kaip tik ir yra toks atvejis. Kai dingsta jūsų pilietės, kaip dar galima kalbėti apie gerovę ar saugumą?

– Gal jūs ir teisi... – susimąstė karalius.

Abu pašnekovai įėjo į pagodą ir atsisėdo ant grindų priešais vienuolį. Apskritoje medinio pastato patalpoje viešpatavo švelni prieblanda; šviesą skleidė tik žarijos, ant kurių senoviniame geležiniame inde kunkuliavo vanduo. Karalius ir jo viešnia tylomis meditavo, o vienuolis neskubėdamas darė viską, ko reikalauja ilga ir sudėtinga ceremonija, vien tam, kad patiektų karčią žaliąją arbatą dviejuose moliniuose puodeliuose.

DEŠIMTAS SKYRIUS

Baltoji erelė

Specialistas su Kolekcininku bendravo per tarpininką – agentą, kaip buvo pratęs. Šįsyk agentu teko būti japonui, ir šis paprašė susitikimo su antruoju pasaulio turtuoliu norėdamas aptarti prekybos sandėrių strategiją Azijos aukso rinkose.

Tą dieną Kolekcininkas buvo iš šnipo nusipirkęs slapčiausių Pentagono archyvų kodą. Jungtinių Amerikos Valstijų karinės žinybos archyvais jis ketino pasinaudoti prekiaudamas ginklais. Tokiems biznieriams kaip jis rūpėjo, kad pasaulyje liepsnotų konfliktai; taika jų netenkino. Jis buvo tiksliai apskaičiavęs, kiek procentų žmonijos turi būti įtraukta į karą, kad ginklų prekyba klestėtų. Jei kariauja mažiau, jis praranda pinigų; jei daugiau negu reikia, tada labai šokinėja akcijų kursai ir pernelyg padidėja rizika. Jo laimei, sukelti karus buvo lengva, sunkiau tik juos užbaigti.

Kai sekretorė jam pranešė, kad kažkoks žmogus reikalauja nedelsiant susitikti, Kolekcininkas sumetė, jog tai būsiąs Specialisto pasiuntinys. Viską paaiškino du žodžiai: auksas ir Azija. Daug dienų jis nekantriai laukė to agento ir dabar tučtuojau jį priėmė. Agentas kreipėsi į klientą gryna anglų kalba. Elegantiški jo drabužiai ir nepriekaištingos manieros stačiokui Kolekcininkui nepadarė jokio įspūdžio.

– Specialistas identifikavo viso labo du asmenis, tiksliai žinančius, kaip funkcionuoja statula, kuri jus domina. Tai karalius

ir princas sosto įpėdinis, jaunuolis, kurio niekas nėra matęs nuo tada, kai jam buvo penkeri ar šešeri metai, – išdėstė atvykėlis.

– Kodėl?

– Jis yra ugdomas slaptoje vietoje. Tokį mokymo kursą vaikystėje ir jaunystėje išeina visi Uždraustosios karalystės monarchai. Tėvai atiduoda sūnelį lamai, kad šis parengtų jį būti valdovu. Be kitų dalykų, princas turi išmokti Auksinio drakono kodą.

– Vadinasi, tas lama, ar kaip jį ten, irgi žino tą kodą.

– Ne. Jis yra tik mokytojas, vadovas. Niekas nežino viso kodo, išskyrus monarchą ir jo įpėdinį. Kodas yra suskirstytas į keturias dalis ir kiekviena laikoma vis kitame vienuolyne. Mokytojas dvylika metų vedžioja princą po tuos vienuolynus, kol jis išmoksta visą kodą, – aiškino agentas.

– Kiek dabar metų tam princui?

– Maždaug aštuoniolika. Jo mokslai beveik pasibaigę, bet nesame tikri, ar jis jau mokėtų pasinaudoti šifru.

– Kur šiuo metu yra tas princas? – nekantravo Kolekcininkas.

– Manome, kad slaptoje atsiskyrėlio buveinėje Himalajų kalnuose.

– Tai ko jūs laukiat? Atgabenkit jį man.

– Tai ne taip lengva. Juk jau minėjau, kad tikslios jo buvimo vietos nežinome, ir dar kažin ar jis turi visą informaciją, kurios jums reikia.

– Tai sužinokit! Už tai aš jums pinigus moku! O jeigu jo nerasit, papirkit karalių.

– Nesupratau.

– Visi tų niekingų valstybėlių karaliukai yra korumpuoti. Pasiūlykit jam, ko tik jis nori: pinigų, moterų, automobilių, ko tik panorės, – kalbėjo milijardierius.

– To karaliaus nesugundysi niekuo, ką turite jūs. Materialinės gėrybės jo nedomina, – atkirto agentas japonas, nė neslėpdamas paniekos klientui.

– O galia? Pavyzdžiui, branduolinės bombos?

– Ne, tikrai ne.

– Tada pagrobkit jį, kankinkit, padarykit viską, ko reikia, kad išplėštumėt iš jo tą paslaptį!

– Šiuo atveju kankinimai nepadės. Jis mirs netaręs nė žodžio. Jau kinai Tibete išbandė tą metodą su lamomis ir mažai ką pešė. Tie žmonės yra įgudę atskirti sielą nuo kūno, – tvirtino Specialisto pasiuntinys.

– Kaip jie tai padaro?

– Jie sakosi pakylantys į aukštesnį dvasinį lygį. Dvasia atsiskiria nuo fizinės materijos, aišku?

– Dvasia? Ir jūs tuo tikit? – šaipėsi Kolekcininkas.

– Nesvarbu, ar aš tikiu. Svarbu, kad jie tai sugeba.

– Norit pasakyti, kad jie – kaip tie cirko fakyrai, kurie ištisus mėnesius išbūna nevalgę ir miega ant vinių?

– Aš kalbu apie kur kas paslaptingesnius dalykus. Kai kurie lamos gali išbūti atsiskyrę nuo kūno kiek tik panorėję.

– Ir kas iš to?

– O tas, kad jie nejunta skausmo. Jie net gali mirti kada užsigeidę. Paprasčiausiai liaujasi kvėpavę. Kankinti tokį žmogų beprasmiška, – teigė agentas.

– O paveikti tiesos serumu?

– Kai sąmonė yra kitame lygmenyje, atsiskyrusi nuo smegenų, narkotikai neveikia.

– Ar norit pasakyti, kad ir to krašto karalius tatai sugeba? – pakėlė balsą Kolekcininkas.

– Tikrai nežinome, bet jeigu jaunystėje jis buvo kaip reikiant išlavintas ir paskui visą gyvenimą treniravosi, tada kaip tik tai aš ir noriu pasakyti.

– Betgi negali būti, kad tas žmogus neturėtų jokių silpnybių! – niršo Kolekcininkas, žingsniuodamas po kambarį kaip žvėris po narvą.

– Jei ir turi, tai labai mažai. Bet mes ieškome, – nukirto agentas ir padėjo ant stalo kortelę, kurioje violetiniu rašalu buvo parašyta, kiek milijonų dolerių kainuos operacija.

Kaina buvo neįtikėtinai didelė, bet Kolekcininkas suprato, kad tai ne įprastinis pagrobimas ir kad, šiaip ar taip, sumokėti reikės. Kai jis turės rankose Auksinį drakoną ir kontroliuos viso pasaulio fondų biržas, ši jo investicija atsipirks tūkstanteriopai.

– Tegul, bet kad nebūtų jokių problemų! Reikia veikti tyliai ir vengti tarptautinių incidentų. Svarbiausia, kad neiškiltų aikštėn jokie mano ryšiai su tuo reikalu, nes tada žlugtų mano reputacija. Jūs privalot prašnekinti karalių, nors reikėtų sumalti į miltus visą tą šalį, supratot? Detalės manęs nedomina.

– Greitai sulauksite žinių, – tarė lankytojas, atsistojo ir tylomis pasišalino.

Kolekcininkui pasivaideno, kad jis tiesiog išgaravo. Vyrą net šaltis nupurtė: štai ir turėk reikalų su tokiais pavojingais žmonėmis! Antra vertus, nebuvo kuo jam ir skųstis: Specialistas – aukščiausios klasės profesionalas, be jo pagalbos Kolekcininkui nepavyks tapti turtingiausiu pasaulio žmogumi, turtuoliu numeris vienas, piningingiausiu per visą žmonijos istoriją, turtingesniu ir už Egipto faraonus, ir už Romos imperatorius.

Himalajus auksino ryto saulė. Mokytojas Tensingas, baigęs medituoti ir melstis, pamažu ir kruopščiai, kaip ir bet ką darydamas, nusiprausė iš kalnų srūvančio vandens čiurkšlele ir dabar rengėsi pusryčiauti – tai bus vienintelis jo valgis per visą dieną. Jo mokinys, princas Dilas Bahadūras, jau užvirino vandens arbatai su druska ir jakų pieno sviestu. Pusę gėrimo jis supylė į kalebasą, kad būtų ko atsigerti ligi pat vakaro, o kitą pusę užmaišė su skrudintais

miežiniais miltais – pagamino campos. Pasidalijęę valgį, susikrovė kiekvienas savo porciją į maišelį ir paslėpė jį abito klostėse.

Dilas Bahadūras išvirė ir truputį daržovių, kurių patys atsiskyrėliai buvo nelengvai užsiauginę sausoje natūralios kalnų terasos žemėje tolokai nuo savo buveinės. Princui tekdavo keletą valandų žingsniuoti, kad parsineštų pusryčiams saują žalių lapų arba žolelių.

– Matau, kad šlubuoji, Dilai Bahadūrai, – pastebėjo mokytojas.

– Ne, nieko...

Mokytojas įsmeigė žvilgsnį į mokinį, ir šis pamatė jo akyse pašaipią kibirkštėlę.

– Buvau parpuolęs, – prisipažino jis ir parodė mėlynę ant nubrozdintos blauzdos.

– Kaip?

– Užsižiopsojau. Apgailestauju, mokytojau, – žemai lenkdamasis tarė mokinys.

– Dramblių dresuotojui reikalingos penkios dorybės, Dilai Bahadūrai: gera sveikata, atidumas, kantrybė, nuoširdumas ir išmintis, – šypsodamasis tarė lama.

– Buvau pamiršęs tas penkias dorybes. Tą akimirką nukentėjo mano sveikata, nes pristigo atidumo žengiant žingsnį. O atidumą praradau, nes ėjau skubėdamas, neturėjau kantrybės. Neigdamas, kad buvau parpuolęs, pasielgiau nenuoširdžiai. Visa tai rodo, kaip man dar toli iki išminties, mokytojau.

Abudu ėmė linksmai juoktis. Lama pasilenkė prie medinės dėžės, išsitraukė keraminį indelį su žalsvu tepalu ir juo švelniai patrynė vaikino blauzdą.

– Mokytojau, man rodos, kad jūs jau pasiekėte Praregėjimą, bet likote šioje žemėje vien tam, kad mane mokytumėte, – atsiduso Dilas Bahadūras, o lama, užuot atsakęs, tik draugiškai tekštelėjo jam puodeliu per galvą.

Abu vyrai atliko trumpą padėkos ceremoniją, kaip kaskart prieš valgį, paskui susėdo lotoso poza kalno viršūnėje, priešais pasidėję indelius su campa ir arbata. Pamažu kramtydami kiekvieną kąsnį tylomis stebėjo gamtovaizdį, nes valgant kalbėti nedera. Tolumoje žvilgsniu neaprėpiamos tęsėsi didingos snieguotų viršukalnių grandinės. Dangus mėlynavo sodriu kobaltu.

– Naktis bus šalta, – pavalgęs tarė princas.

– Užtat rytas koks gražus, – atsiliepė mokytojas.

– Taip, žinau: čia ir dabar. Džiaukimės šios valandėlės grožiu ir negalvokime apie artėjančią audrą... – su vos juntama ironija pacitavo mokinys.

– Labai gerai, Dilai Bahadūrai.

– Tai gal man ne tiek jau daug ir liko išmokti, – nusišypsojo mokinys.

– Kaip ir nieko, nebent trupučio kuklumo, – atsakė lama.

Tą akimirką danguje pasirodė paukštis, porą kartų apsuko platų ratą išskleidęs didžiulius sparnus ir dingo.

– Koks čia paukštis? – stodamasis paklausė lama.

– Sakyčiau, baltasis erelis, – atsakė jaunuolis.

– Niekada čionai nesu jo matęs.

– Jūs stebite gamtą jau daug metų. Tikriausiai pažįstate visus šio krašto paukščius ir žvėris.

– Nedovanotinai įžūlu būtų girtis, kad pažįstu kiekvieną šio kalnyno gyventoją, bet baltojo erelio iš tiesų niekada nesu regėjęs, – teigė lama.

– Man jau metas imtis pratybų, mokytojau, – tarė princas, surinko indus ir dingo oloje.

Kalno viršūnėje, mažoje aikštelėje, Tensingas ir Dilas Bahadūras žaidė tao šu – įvairių dvikovos menų derinį, kurį išrado

vienuoliai, gyvenantys atokiame įtvirtintame Čentan Dzongo vienuolyne. Kai žemės drebėjimas sugriovė Čentan Dzongą, likę gyvi jo įnamiai pabiro po Aziją savojo meno mokyti. Kiekvienas treniravo tik po vieną mokinį, parinktą atsižvelgiant į jo fizinį pajėgumą ir moralinį tyrumą. Taip buvo perduodami vienuolių įgūdžiai. Kovotojų, tobulai įvaldžiusių tao šu, kiekvienoje kartoje būdavo ne daugiau kaip dvylika. Vienas iš jų buvo ir Tensingas, o mokiniu, turėsiančiu jį pakeisti, jis pasirinko Dilą Bahadūrą.

Šiuo metu uolėtasis reljefas buvo klastingas, nes apšerkšniję akmenys tapdavo slidūs. Rudenį ir žiemą treniruotis Dilas Bahadūras mėgo labiau, mat parpuolus ant minkšto sniego ne taip skauda. Be to, jam patiko kvėpuoti žiemos oru. Rūsčiai auklėjamas princas, sekdamas mokytojo pavyzdžiu, įprato ne tik nebijoti šalčio, bet ir vaikščioti basomis, labai mažai valgyti ir valandų valandas nejudėdamas medituoti. Šios dienos perpiete kaitino saulė ir nepūtė gaivus vėjelis, vaikinui skaudėjo sumuštą blauzdą ir kaskart nepavykus kūliavirsčiui tekdavo žnektelti ant akmenų, bet pertraukėlės Dilas Bahadūras neprašė. Mokytojas niekuomet nebuvo girdėjęs jo dejuojant.

Lieknas vidutinio ūgio princas ryškiai skyrėsi nuo stambaus Tensingo, kilusio iš rytinės Tibeto dalies, kurios gyventojai labai aukšti. Lamos ūgis viršijo du metrus, o ir raumenys to milžino buvo kaip sunkumų kilnotojo. Lama buvo paskyręs gyvenimą tiek dvasinėms pratyboms, tiek ir kūno tobulinimui.

– Dovanok man, Dilai Bahadūrai, jei buvau per daug šiurkštus. Ko gero, kuriame nors ankstesniame gyvenime esu buvęs žiaurus karys, – atsiprašinėjo Tensingas, penktą kartą bloškęs žemėn mokinį.

– Ko gero, aš kuriame nors ankstesniame gyvenime esu buvęs trapi mergelė, – atsiliepė uždusęs Dilas Bahadūras, patiestas ant akmenų.

– Galbūt tau nederėtų stengtis kūno pajungti sielai. Būk kaip Himalajų tigras, kurį valdo vien instinktas ir ryžtas... – patarė lama.

– Galbūt aš niekada nebūsiu toks stiprus kaip garbusis mano mokytojas, – gailestavo nelengvai keldamasis jaunuolis.

– Audra išrauna iš šaknų tvirtą ąžuolą, bet neįveikia nendrės, nes ji lankstosi. Ieškok ne mano jėgų, bet mano silpnybių.

– Galbūt mano mokytojas silpnybių neturi, – šyptelėjo Dilas Bahadūras, jau vėl pasirengęs gintis.

– Mano jėga – tai ir mano silpnybė. Mokėk panaudoti ją prieš mane.

Po kelių sekundžių pusantro šimto kilogramų raumenų ir kaulų jau skriejo oru princo linkui. Vis dėlto šį kartą Dilas Bahadūras išvengė susidūrimo su mase, lekiančia į jį taip grakščiai, tarsi šoktų baletą. Tą akimirką, kai abu kūnai buvo jau besusiliečiantys, jis kiek pasisuko kairėn, ir Tensingas, užuot užgriuvęs ant jo, tėškėsi žemėn, tačiau mikliai persivertė per petį ir šoną. Po akimirkos jis jau vėl, galingu šuoliu pakilęs ant kojų, puolė mokinį. Dilas Bahadūras to ir laukė. Kad ir koks apkūnus, lama pašoko tarsi katinas; jo kūnas ore nubrėžė lanką, bet jaunuolio taip ir nepalietė, nes tuo metu, kai jau užsimojo negailestingai spirti, Dilo Bahadūro ten nebebuvo. Per dalį sekundės jis atsidūrė varžovo užnugaryje ir staigiai smogė jam į sprandą. Tai buvo vienas iš tao šu veiksmų; jis galėjo priešininką akimirksniu paralyžiuoti ir net nužudyti, bet princas taip ištaikė smūgio stiprumą, kad tik parblokštų lamą nepadarydamas jam žalos.

– Ko gero, Dilas Bahadūras ankstesniame gyvenime yra buvęs karinga mergelė, – tarė Tensingas stodamasis; jis atrodė labai patenkintas ir pasveikino mokinį žemu nusilenkimu.

– Galbūt garbusis mano mokytojas bus pamiršęs nendrės dorybes, – nusijuokė jaunuolis ir atsakė tokiu pačiu pasveikinimu.

Kaip tik tą akimirką per žemę nubėgo šešėlis, ir abu kaip susitarę pakėlė akis: jiems virš galvų suko ratus tas pats baltas paukštis, kurį juodu buvo matę prieš kelias valandas.

– Ar nepastebi nieko keisto žiūrėdamas į tą erelį? – paklausė lama.

– Galbūt akys mane klaidina, mokytojau, bet nematau jo auros.

– Ir aš nematau...

– Ką tai galėtų reikšti? – svarstė jaunuolis.

– Tai tu man pasakyk, Dilai Bahadūrai.

– Jei negalim jos pamatyti, tai gal jis jos ir neturi, mokytojau.

– Labai protinga išvada, – nusijuokė lama.

– Bet kaip jis gali neturėti auros?

– Gal tai tik sielos projekcija, – spėliojo Tensingas.

– Pabandykim užmegzti ryšį su ja, – tarė Dilas Bahadūras.

Abudu užsimerkė ir atvėrė protą bei širdį energijai, kurią siunčia didingas paukštis, sklandantis jiems virš galvų. Jo poveikis buvo toks stiprus, kad net odą virpino.

– Ar jums, mokytojau, jis ką nors sako?

– Juntu tik jo nerimą ir sutrikimą. Negaliu suprasti jo šauksmo. O tu?

– Aš irgi.

– Nežinau, ką tai reiškia, Dilai Bahadūrai, tačiau turi būti priežastis, dėl ko tas erelis mūsų ieško, – nusprendė Tensingas, niekada nepatyręs nieko panašaus ir todėl sutrikęs.

VIENUOLIKTAS SKYRIUS

Totemas – jaguaras

Baisus sąmyšis apėmė Tunkalą. Policija ištardė pusę šalies gyventojų, kariniai daliniai pasklido po kraštą, vieni visureigiais, kiti raiti, nes jokia ratuota transporto priemonė neįvažiuotų į stačius kalnų šlaitus. Vienuoliai būriavosi prie šventųjų statulų, aukojo gėles, ryžius ir smilkalus. Šventyklose aidėjo trimitai, visur plaikstėsi maldų vėliavos. Televizija pirmąsyk nuo to laiko, kai buvo įvesta, ištisą dieną nenutraukė transliacijų – tūkstantį kartų skelbė vis tą pačią žinią ir rodė dingusių mergaičių nuotraukas. Pražuvėlių namuose buvo sausakimša: draugai, giminaičiai ir kaimynai vienas per kitą ėjo pareikšti užuojautos, nešė valgio ir popierėlių, kuriuose surašytos maldos – tuos lapelius derėjo sudeginti priešais šventuosius paveikslus.

Ketė Kold telefonu susisiekė su Amerikos ambasada Indijoje ir paprašė pagalbos, nors ir nesitikėjo, kad ji ateis laiku, jeigu iš viso ateis. Valdininkas, su kuriuo ji kalbėjo, sakė, kad Uždraustoji karalystė nepriklausanti jų kompetencijai, be to, Nadija Santos esanti ne Jungtinių Valstijų, o Brazilijos pilietė. Kad jau taip, reporterė nutarė pristoti prie generolo Miaro Kunglungo. Juk jam pavaldi visa šalies kariuomenė, tad Ketė neleisianti jam nė akimirkai pamiršti tos pareigos. Moteriškė ryžtingai nusimetė sarongą, kuriuo vilkėjo šiomis dienomis, persirengė įprastiniais keliautojo drabužiais ir įsikabarojo į generolo visureigį nelaukdama, kol jai kas nors sutrukdys.

– Dabar mes abu leidžiamės į žygį, – pareiškė ji nustebusiam generolui, kuris ne visus reporterės žodžius suprato, bet puikiai suvokė jos ketinimus.

– Tu, Aleksandrai, lieki Tunkaloje, – liepė ji anūkui, – kad Nadija, jeigu jai pasiseks, tave surastų. Dar sykį paskambink į ambasadą Indijoje.

Laukti rankas susidėjus – ne Alekso būdui, bet jis turėjo pripažinti, kad močiutė teisi. Vaikinas nuėjo į viešbutį, kur yra telefonas, ir pašnekėjo su ambasadoriumi; šis kalbėjo kiek maloniau už tarnautoją, atsiliepusį Ketei, bet negalėjo pažadėti nieko konkretaus. Ir dar Aleksandras paskambino į Vašingtoną, į „International Geographic" redakciją. Laukdamas jis pabandė surinkti krūvon visa, ką tik žino, net menkiausias smulkmenas, – visa, kas gal užvestų ant pėdsakų.

Galvojant apie Erelę jam virpėjo rankos. Kodėl Skorpiono sekta pasirinko kaip tik ją? Kodėl jie rizikavo pagrobti užsienietę, gerai žinodami, jog dėl to kils tarptautinis skandalas? Kokio galo prireikė šventėje Teksui Šarvuočiui? Kodėl tas amerikietis buvo persirengęs? Ar tie barzdoti kaukėtieji ir yra mėlynieji kariai, kaip spėjo Erelė? Šie klausimai ir dar daugybė kitų dunksėjo galvoje ir varė jį iš proto.

Jam rodėsi, kad jei aptiktų Teksą Šarvuotį, pačiuptų siūlą, kuris nuvestų pas Nadiją; bet nuo ko pradėti? Ieškodamas to siūlo galo, jis perkratė mintyse kiekvieną žodį, kurį tas žmogus buvo jam sakęs arba kurį pavyko nugirsti Indijoje, Raudonojo forto požemiuose. Ir sudarė tokį išvadų sąrašą:

Teksas Šarvuotis yra susijęs su Skorpiono sekta.

Teksas Šarvuotis nieko nelaimėjo iš mergaičių pagrobimo. Jo tikslai kiti.

Gal narkotikų prekyba?

Mergaičių pagrobimas nepadėtų narkotikų prekybos operacijai, nes sukėlė per daug triukšmo.

Iki šiol mėlynieji kovotojai niekada nėra grobę mergaičių Uždraustojoje karalystėje. Matyt, juos paskatino labai svarus motyvas.

Gal jie kaip tik ir stengėsi sukelti kuo daugiau triukšmo, norėdami nukreipti policijos ir kariuomenės dėmesį.

Jeigu taip, vadinasi, jų tikslas kitas. Koks? Kur jie dabar puls?

Aleksandras nutarė, kad iš jo sąrašo mažai kas aiškėja: jis sukasi uždaru ratu.

Apie antrą valandą dienos jam iš kaimo, esančio per dvi valandas kelio nuo sostinės, paskambino Ketė. Generolo Miaro Kunglungo kariai užėmė visas gyvenvietes ir kratė šventyklas, vienuolynus ir namus ieškodami piktadarių. Nieko jie neaptiko, bet nebeliko abejonių, kad šalyje siautėja grėsmingi mėlynieji žmonės. Kai kurie kaimiečiai buvo iš tolo matę juodai vilkinčius jojikus.

– Kodėl ieškoma ten? Juk aišku, kad tose vietose jie nesislapstys! – karščiavosi Aleksandras.

– Šiokius tokius pėdsakus aptikome, vaikeli. Kareiviai apieško kalnus, – paaiškino Ketė.

Jaunikaitis prisiminė girdėjęs, kad Skorpiono sekta žinanti Himalajuose kiekvieną takelį. Aišku, jos nariai slapstosi labiausiai neprieinamose vietose.

Vaikinas nusprendė negalėsiąs tuščiai lūkuriuoti viešbutyje. „Ne veltui mano vardas Aleksandras, taigi – vyrų gynėjas“, – murmėjo jis neabejodamas, kad reikia ginti ne tik vyrus, bet ir moteris. Apsivilko šiltą striukę, apsiavė alpinisto batais, kuriais avėdavo ir Kalifornijoje kopdamas į kalnus su tėvu, susiskaičiavo pinigus ir patraukė žirgo ieškoti.

Jau eidamas iš viešbučio, Aleksas išvydo Borobą, susmukusią ant žemės palei duris. Pasilenkė jos pakelti užgniaužęs nevilties šūksnį, nes manė, kad žvėrelis nebegyvas, tačiau beždžionėlė vos paliesta atsimerkė. Glostydamas ir šaukdamas vardu, vaikinas nunešė ją į virtuvę ir pamaitino vaisiais. Borobos žiomenys

buvo putoti, akys paraudusios, kūnas subraižytas, visos letenos žaizdotos. Beždžionėlė rodėsi išsekusi, bet vos užkando banano ir palakė vandens, kiek atsigavo.

– Ar žinai, kur Nadija? – paklausė ją vaikinas, plaudamas žaizdas, bet argi suprasi, ką reiškia jos rypavimai ir ką ji bando parodyti!

Kaip gaila, kad jis taip ir neišmoko susikalbėti su Boroba! O progų Aleksas turėjo, kai tris savaites praleido Amazonijoje: tuomet Nadija ne kartą jam aiškino beždžionių kalbą, kurią, anot jos, sudaro vos keletas garsų, todėl pramokti jos gali kiekvienas. Bet jis tuomet manė, kad to visai nereikia: labai jau čia daug jam teksią su Boroba šnekėtis, pagaliau visada šalia būsianti vertėja – Nadija. O dabar – še tau: gyvulėlis tikriausiai turi informacijos, svarbesnės jam už viską pasaulyje!

Aleksas pakeitė savo žibintuvėlio bateriją ir įsidėjo jį kuprinėn prie kitų alpinisto reikmenų. Jo manta buvo sunki, bet viskas čia reikalinga – tuo galėjai įsitikinti vos metęs žvilgsnį į kalnų grandines, supančias miestą. Pasiėmė dar vaisių, duonos ir sūrio, gavo pasiskolinti arklį iš to paties viešbučio arklidžių – šiame krašte tai tinkamiausia susisiekimo priemonė. Vaikinui buvo tekę jodinėti vasarojant su šeima kitos močiutės sodyboje, bet tik lygumoje. Jis tikėjosi, kad žirgas geriau už raitelį žinos, kaip laipioti kalnų šlaitais. Aleksandras įtupdė Borobą po striuke, kad tik jos galva ir dvi rankos kyšotų, ir nušuoliavo ta kryptimi, kurią rodė beždžionėlė.

Saulei pakrypus vakarop oras ėmė vėsti, ir Nadija suprato, kad jos padėtis beviltiška. Pasiuntusi Borobą pagalbos ieškoti, ji liko budėti stataus skardžio viršūnėje. Vešli augalija, viską gožianti

Uždraustosios karalystės kalvose ir slėniuose, kylant aukštyn vis retėjo, o kalnų viršūnėse nebeaugo niekas. Todėl mergaitei buvo matyti, kad ir neryškiai, kaip apačioj zuja mėlynieji žmonės, suskatę ieškoti, kai tik suprato ją pabėgus. Vienas iš jų nusileido iki tos vietos, kur buvo palikti arkliai, tikriausiai tam, kad duotų žinią bendrininkams. Nadija neabejojo, kad jų yra dar nemažai, nes buvo mačiusi gausybę maisto atsargų ir krūvas balnų su kamanomis, bet kiek – negi suskaičiuosi.

Visi kiti kovotojai naršė vietovę aplink urvą, palikę pagrobtąsias mergaites prižiūrėti randuotajai. Kur buvę kur nebuvę jie nutarė apžiūrėti ir kalno viršūnę. Nadija suprato negalinti pasilikti ten, kur yra, nes persekiotojai netruks aptikti jos pėdsakus. Apsidairiusi nejučiom šūktelėjo iš apmaudo. Daug kur būtų galima pasislėpti, bet labai lengva bus ir pasiklysti. Galiausiai ji pasirinko gilią griovą, tarsi kokią kalno įpjovą, esančią vakarų pusėje. Vieta rodėsi labai tinkama, joje lengva prisidengti reljefo nelygumais, tik nežinia, ar taip paprasta bus paskui iš čia išsiropšti.

Jei bėglės neaptiks mėlynieji, vargu ar ją suras ir Jaguaras. Duok Dieve, kad jam nešautų į galvą vienam eiti jos ieškoti: juk be pagalbininkų niekada neįveiks Skorpiono kovotojų. Žinodama, kaip nemėgsta jos draugas nuo ko nors priklausyti ir kaip jį erzina Uždraustosios karalystės gyventojų įprotis vengti aiškaus atsakymo, Nadija būgštavo, kad jis nė neprašys paramos.

Bet štai keletas kovotojų kopia aukštyn, vadinasi, apsispręsti reikia nedelsiant. Žvelgiant iš viršaus, mergaitės pasirinktasis tarpeklis rodėsi ne toks jau ir gilus, bet vos pradėjusi leistis ji suvokė klydusi. Nadija nebuvo pratusi karstytis uolomis, dar ir aukščio bijojo, bet prisiminė, kaip Amazonijoje kopė į statų skardį po kriokliu paskui indėnus, ir ryžosi. Tiesa, anuomet kartu su ja ėjo Aleksandras, o dabar ji vienut viena.

Mergaitė nusileido vos du ar tris metrus, prisiplojusi kaip musė prie statmenos sienos, ir ieškodama kojai atramos dar žemiau

pajuto, kad nutrūko šaknis, už kurios laikėsi. Nadija prarado pusiausvyrą, mėgino ko nors nusitverti, bet užčiuopė tik ledą, paslydo ir nusprūdo į bedugnę. Pirmą akimirką ją apėmė siaubas, ji jau neabejojo užsimušianti; laimei, pataikė nukristi į kažkokius krūmokšnius, kurie sušvelnino smūgį. Apsvaigusi, žaizdota ir apsidraskiusi, ji bandė pajudėti, bet tik suklykė iš skausmo ir pasibaisėjo išvydusi, kad kairioji ranka nenatūraliai nusvirusi: Nadija išsinarino petį.

Pirmosiomis minutėmis mergaitė nieko nejautė, jos kūnas buvo aptirpęs, bet netrukus skausmas tiek sustiprėjo, jog ji jau manė apalpsianti. Judant skaudėjo dar labiau. Valios pastangomis Nadija išlaikė blaivų protą, kad galėtų įvertinti savo būklę: pamesti galvą būtų per didelė prabanga, mąstė ji.

Bent kiek apsiraminusi, ji pakėlė akis ir išvydo, kad atsidūrė tarp smailių stačių uolų, bet viršuje plytėjo begalinė ramybė – mėlynas dangus, toks tyras, kad rodėsi nutapytas. Mergaitė pasišaukė į pagalbą savąjį totemą ir didelėmis dvasios pastangomis persikūnijo į galingą erelę, iškilo iš tarpeklio, kuriame buvo įstrigusi, ir atsidūrė virš kalnų. Ilgų sparnų laikoma paukštė lengvai be garso sklendė aukštybėse, stebėjo iš viršaus snieguotas kalnų keteras, o toli apačioj matė skaisčiai žaliuojančius nuostabiai gražaus krašto slėnius.

Vėliau per ilgas valandas pajutusi, kad jau netenka vilties, Nadija vis išsikviesdavo erelę. Ir kaskart didingoji paukštė atgaivindavo jai dvasią.

Po truputį sužeistoji įsidrąsino judėti, nukarusią ranką prilaikydama sveikąja, ir net įstengė palįsti po krūmais. Ir pačiu laiku, nes mėlynieji kariai buvo jau pasiekę viršukalnę, kurioje dar neseniai tūnojo Nadija, ir naršė visur aplinkui. Vienas pabandė leistis ir į tarpeklį, bet skardis jam pasirodė per daug status, vadinasi, ir bėglei nebūtų įveikiamas.

Iš savo slėptuvės Nadija girdėjo banditus susišaukiant nesuprantama jai kalba. Pagaliau jie išsinešdino; viršukalnėse įsivieš-

patavo visiška tyla, ir mergaitė gavo pajusti, kokia begalinė jos vienatvė.

Kad ir šilta striuke apsigaubusi, Nadija žvarbo. Šaltis slopino sužalotojo peties skausmą ir baisiausiai marino miegu. Mergaitė buvo nevalgiusi nuo vakar vakaro, bet alkio nejautė, tik nežmonišką troškulį. Gremžė purviną ledą iš akmenų tarpo ir godžiai čiulpė, bet jam ištirpus jautė burnoje žemių skonį. Jai buvo aišku, kad stojus nakčiai oro temperatūra kris žemiau nulio. Akys merkėsi. Kurį laiką Nadija dar kovojo su nuovargiu, bet galiausiai nusprendė, kad miegant bent jau laikas neprailgs.

– Gal aušros jau niekada ir nepamatysiu, – sumurmėjo migdama.

Tensingas ir Dilas Bahadūras grįžo į kuklią savo buveinę kalnuose. Šios valandos buvo skirtos studijoms, bet nė vienas nesiekė pergamentų iš skrynios, kur jie laikomi, nes abiem rūpėjo kiti dalykai. Juodu susikūrė ugnelę ir užsikaitė arbatos, prieš medituodami ketvirtį valandos progiesmiu kartojo *Om mani padme hum,* paskui meldėsi – prašė nušviesti jiems protą, kad suprastų keistąjį ženklą, matytą danguje. Tada juos apėmė transas, sielos atsiskyrė nuo kūno ir iškeliavo.

Buvo dar trejetas valandų iki saulėlydžio, kai mokytojas ir mokinys atsimerkė. Kurį laiką nė vienas nekrustelėjo, kad sielos suspėtų grįžti iš tolimos kelionės į atsiskyrėlių buveinės tikrovę. Pasirodė, kad per transą abu regėjo bemaž tą patį ir nieko nebereikėjo pasakoti.

– Manau, mokytojau, kad asmuo, pasiuntęs baltąjį erelį, prašo mūsų pagalbos, – tarė princas įsitikinęs, jog tą patį nutarė ir Tensingas, nes juk tai yra kelias, kurį nurodė Buda: atjautos kelias.

– Galbūt, – atsakė lama vien iš įpratimo, nes jo sprendimas buvo toks pat tvirtas, kaip ir jo mokinio.

– Kaip atrasim tą žmogų?

– Ko gero, erelis mus ir nuves.

Vyrai apsivilko vilnones tunikas, ant pečių užsimetė jakų kailius, apsiavė odiniais batais, kurių jiems prireikdavo nebent ilgose kelionėse ir rūsčiomis žiemomis, susirado ilgas lazdas ir aliejinę lempelę. Į maišelius, pakabintus prie juostos, įsidėjo maisto – miltų campai gaminti ir sviesto. Tensingas pasiėmė dar ir kitą maišelį; jame tilpo buteliukas ryžių degtinės, medinė dėžutė su akupunktūros adatomis ir vaistažolių rinkinys. Dilas Bahadūras persimetė per petį vieną iš trumpesniųjų lankų ir strėlinę su strėlėmis. Abudu tylomis pakilo ir nužingsniavo ten link, kur buvo matę nutolstant didelį baltą paukštį.

Nadija Santos susitaikė su mintimi, kad mirs. Jos nebekankino skausmas, šaltis, alkis ir troškulys. Ji jau tik snūduriavo ir pusmirė sapnavo erelę. Tarpais ji pabusdavo ir per tas sąmonės prošvaistes suvokdavo, kur ir kaip patekusi, suprato, kad vilties maža, bet stojus nakčiai sieloje nebeliko ir baimės.

Prieš tai keletą valandų mergaitei buvo labai neramu. Sykį, kai mėlynieji žmonės nutolo ir nebebuvo jų girdėti, ji mėgino pasikelti, bet labai greit įsitikino neįstengsianti išsikapstyti iš stačiašlaitės prarajos be pašalinės pagalbos, juoba nevaldydama vienos rankos. Nebuvo net minties nusivilkti striukę ir pažiūrėti, kaip atrodo petys, nes kiekvienas judesys kėlė baisias kančias, tačiau Nadija ir be to jautė, kaip ištinusi jos ranka. Protarpiais nuo skausmo jai galva svaigo, bet skirti jam visą dėmesį būtų buvę kur kas blogiau, todėl ji stengėsi verčiau galvoti apie kitus dalykus.

Per visą dieną ne sykį neviltis buvo apėmusi Nadiją. Mergaitė verkė pagalvojusi apie tėvą, kurio turbūt nebepamatys; mintimis šaukėsi Jaguaro. Kur dabar jos draugas? Ar surado jį Boroba? Kodėl jis neateina? Kelis kartus mergaitė klykė iki užkimimo, nesibaimindama, kad ją išgirs Skorpiono sekta: verčiau tegu ją suranda, negu taip ir likti čia vienai. Tačiau niekas neatsiliepė. Bet netrukus pasigirdo žingsniai ir nelaimėlei širdis suspurdėjo iš džiaugsmo; deja, tai būta tik laukinių ožkų porelės. Nadija pašaukė jas ožkų kalba, bet taip ir neprisišaukė.

Jos gyvenimas prabėgo Amazonijoje, karšto ir drėgno klimato krašte. Kas yra šaltis, jai neteko patirti. Tunkaloje, kur žmonės vilkėjo medvilnės ir šilko drabužiais, Nadija nesiryžo nusivilkti megztuko. Niekad ji nebuvo mačiusi sniego, o kaip atrodo ledas, sužinojo tik Niujorke nuėjusi į dirbtinai šaldomą čiuožyklą. Dabar ji visa drebėjo. Čia, tarpeklyje, nepūtė vėjas ir krūmai bent kiek gynė nuo šalčio, bet vis tiek jai buvo nepakenčiamai žvarbu. Mergaitė valandų valandas gūžėsi nejudėdama, kol kūnas visai sustingo ir tapo nejautrus. Pagaliau dangui temstant aiškiausiai pajuto, kad mirtis jau čia pat. Kaip jos nepažinsi! Amazonijoje Nadija buvo mačiusi, kaip gimsta ir miršta žmonės ir gyvūnai, žinojo, kad kiekvienos gyvos būtybės laukia tas pats likimas. Gamtoje viskas atsinaujina. Mergaitė atsimerkė ir žvilgsniu ieškojo žvaigždžių, bet nė vienos neišvydo – aplinkui tik juodžiausia tamsa: mėnulio spindesys, blausiai apšviečiantis Himalajų viršūnes, tarpeklio nesiekė. Vėl užsimerkusi Nadija vaizdavosi, jog tėtis yra šalia ir ją prilaiko. Jos mintyse šmėkštelėjo burtininko Valimajaus žmona, visur jį lydinti permatoma dvasiška būtybė. Kažin ar tik indėnų sielos gali kada panorėjusios pakilti į dangų ir sugrįžti žemėn? Gal ir aš taip sugebėčiau, mąstė Nadija; tada tapčiau dvasia ir galėčiau paguosti tėtę ir Jaguarą. Tačiau kiekviena mintis nepaprastai vargino mergaitę; ji troško tik miegoti.

Nadija nutraukė visus ryšius su pasauliu ir švelniai, be pastangų ir be skausmo, taip pat grakščiai, kaip skriedavo pavirtusi erele, kai galingi sparnai laikydavo ją virš debesų, kilo vis aukščiau į mėnulį.

Boroba nuvedė Aleksandrą ton vieton, kur buvo palikusi Nadiją. Triskart be poilsio įveikusi tą patį kelią, beždžionėlė visai nusiplūkė ir kartais pamesdavo kryptį, bet vis pataikydavo grįžti į tikrą kelią. Tik šeštą valandą vakaro juodu pasiekė taką į mėlynųjų kovotojų urvą. Šie buvo jau liovęsi ieškoti Nadijos ir ėmęsi kitų reikalų. Atgrasusis vyriškis, matyt, jų vadas, nusprendė nebegaišti ieškant mergaitės, ištrūkusios jiems iš nagų, o toliau vykdyti planą ir susijungti su likusia grupės dalimi, kaip buvo liepęs amerikietis, kuris juos pasamdė. Priėjęs ištryptą žemės plotą, nusėtą arklių išmatomis, Aleksas jau neabejojo, kad čia būta banditų, bet niekur aplinkui jų nesimatė. Aišku buvo, kad toliau joti nebegalima: kanopų dundesys skambės kaip pavojaus varpas, kurį būtinai išgirs grobikų sargyba. Vaikinas nulipo nuo žirgo ir paleido jį, kad neišsiduotų čia buvęs. Kita vertus, jis juk vis tiek nebegalės grįžti tuo pačiu keliu ir susigrąžinti arklio.

Aleksas kopė aukštyn slapstydamasis tarp uolų ir akmenų, vis į tą pusę, kur link drebančia rankute rodė Boroba. Prasėlino per kokius septyniasdešimt metrų nuo urvo angos, prie kurios budėjo trys sargybiniai, ginkluoti šautuvais. Turbūt kiti yra viduje, pamanė jis, arba nuėjo kitur, nes kalno šlaite nieko daugiau nematyti. Tikriausiai ten oloje ir Nadija su Pema, ir kitos dingusios mergaitės, betgi jis pats vienas plikomis rankomis Skorpiono karių neįveiks. Vaikinas nebežinojo, ko griebtis, kol atkaklūs Borobos mostai sukėlė jam abejonių, ar tikrai jo draugė yra viduj.

Beždžionė tąsė jį už rankovės ir rodė į kalno viršūnę. Iš pirmo žvilgsnio buvo aišku, kad iki viršaus reikės kopti ne vieną valandą. Galėtų jis eiti ir greičiau, jei nusimestų kuprinę, bet tada liktų be alpinisto reikmenų.

Ką daryti – ar grįžti į Tunkalą ir prašyti pagalbos, prarandant nemaža laiko, ar toliau ieškoti Nadijos? Pirmuoju atveju būtų išvaduotos belaisvės, bet, ko gero, žūtų Nadija, jeigu ji ten įkliuvusi į bėdą, kaip bando išaiškinti Boroba. Antruoju atveju jis gal padėtų Nadijai, bet paliktų pavojuje kitas mergaites. Vis dėlto Aleksas nusprendė, kad mėlyniesiems kariams nenaudinga daryti ką nors blogo belaisvėms: jeigu jau jie rizikavo jas pagrobti, tai, matyt, jos jiems reikalingos.

Vaikinas kopė toliau ir pasiekė viršūnę jau naktį, bet danguje skaisčiai švietė mėnulis kaip didelė sidabrinė akis. Boroba sumišusi apsidairė, paskui išsinėrė iš striukės ir puolė karštligiškai ieškoti, nerimastingai spygaudama. Aleksandras suprato, kad beždžionėlė tikisi aptikti čia šeimininkę. Vilties apsvaigintas, jis ėmė šaukti Nadiją, tiesa, atsargiai, nes baiminosi, kad aidas nuneš balsą žemyn ir visiškoj tyloj plėšikai išgirs jį kuo aiškiausiai. Greit jis suvokė, kad tokioj raižytoj vietovėj vien mėnuliui šviečiant toliau ieškoti nėra prasmės – verčiau palaukti, kol prašvis.

Vaikinas įsitaisė tarp dviejų uolų, pasidėjęs kuprinę pagalvės vietoj, ir pasidalijo valgiu su Boroba. Paskui susikaupė ir bandė „klausytis širdimi": galgi Nadija pasisakys kur esanti. Deja, joks vidaus balsas nenušvietė jam proto.

– Reikia kiek numigti ir atgauti jėgas, – murmėjo išsekęs vaikinas, bet taip ir nesumerkė akių.

Apie vidurnaktį Tensingas ir Dilas Bahadūras aptiko Nadiją. Juodu kelias valandas sekė paskui baltąjį erelį. Didžiulis paukštis tyliai

sklendė jiems virš galvų taip žemai, kad buvo įžiūrimas net ir naktį. Nė vienas iš jųdviejų nebuvo įsitikinęs, jog tai, ką jie mato, yra tikra, bet erelio buvimą juto taip aiškiai, kad abu nesitarę žinojo, ką reikia daryti. Kai jie nuklysdavo arba atsilikdavo, paukštis imdavo suktis ratu ir rodyti reikiamą kryptį. Taip jis ir nuvedė vyrus tiesiai į tą vietą, kur tūnojo Nadija, o tada išsyk dingo.

Netikėtai šiurpus urzgimas sustabdė lamą ir jo mokinį. Jie stovėjo vos už poros metrų nuo prarajos, į kurią buvo įkritusi Nadija, bet nebegalėjo žengti toliau, nes niekada nematytas žvėris, lyg ir didžiulis katinas, juodas kaip naktis, užtvėrė jiems kelią. Kailis pasišiaušęs, nagai išleisti – rodos, tuoj šoks. Iš pravertų nasrų kyšojo stambios aštrios iltys, o liepsnojantys geltoni vyzdžiai plėšriai spindėjo mirguliuojančioje aliejinės lempelės šviesoje.

Ir Tensingui, ir Dilui Bahadūrui pirmiausia šovė į galvą gintis. Abu vos susilaikė nesigriebę tao šu veiksmų, kuriais pasikliovė labiau negu Dilo Bahadūro strėlėmis. Tik didelėmis valios pastangomis juodu prisivertė nejudėti. Ramiai kvėpuodami, kad atsispirtų panikai ir kad žvėris neužuostų išdavikiško baimės kvapo, susikaupė ir pasistengė skleisti teigiamą energiją, kaip darydavo ir susitikę baltąjį tigrą arba karinguosius ječius. Jie žinojo, kad pikčiausias priešas, kaip ir geriausias pagalbininkas, esti ne kas kita, kaip jų pačių mintys.

Vos trumputę valandėlę, kuri, beje, atrodė be galo ilga, vyrai ir žvėris stovėjo vienas prieš kitą, kol Tensingas tyliu ramiu balsu padeklamavo svarbiausiąją mantrą. Ir štai lempelės šviesa sumirgėjo, lyg būtų beužgęstanti, o lamai ir jo mokiniui prieš akis vietoj žvėries stojo labai neįprastos išvaizdos vaikinas: niekada jie dar nebuvo matę tokio blyškaus veido ir tokio apsirengimo.

O Aleksandras buvo regėjęs geibią švieselę, kurią iš pradžių palaikė iliuzija, bet pamažu ji darėsi vis realesnė. Paskui tą žiburėlį artinosi du žmonių siluetai. Vaikinas pamanė, jog tai Skorpiono sektos nariai, ir pasirengė žūti kovodamas. Jis pajuto, kaip jaguaro

dvasia ateina jam į pagalbą, prasižiojo, ir kraują stingdantis riaumojimas sukrėtė nakties tylą. Tik kai abu nepažįstamieji atsidūrė nuo jo per porą žingsnių, Aleksas galėjo geriau į juos įsižiūrėti ir įsitikino, kad tai nėra grėsmingieji barzdoti plėšikai.

Taip jie stovėjo ir žiūrėjo neslėpdami nuostabos: du budistų vienuoliai, apsigaubę jakų kailiais, ir amerikietis vaikinas su džinsais, su sportbačiais ir beždžionėle ant peties. Atsipeikėję visi trys susidėjo delnus ir sutartinai nusilenkė sveikindamiesi Uždraustosios karalystės papročiu.

– *Tampo kači,* linkiu tamstai laimės, – tarė Tensingas.

– *Hi,* – atsakė Aleksandras.

Boroba sucypė ir užsidengė akis lyg išsigandusi ar susigėdusi.

Situacija buvo tokia neįprasta, kad visi trys nusišypsojo. Aleksandras karštligiškai ieškojo bent kokio žodžio šios šalies kalba, bet kaip tyčia nė vieno neprisiminė. Ir vis dėlto jam rodėsi, kad jo mintys šiedviem vyrams – tarsi atversta knyga. Nors ir neišgirdęs nė vieno jų žodžio, iš vaizdinių, kylančių jo sąmonėje, suvokė jų ketinimus ir suprato, jog jie yra čia dėl to paties kaip ir jis.

Tensingas ir Dilas Bahadūras telepatijos būdu sužinojo, kad šis svetimšalis ieško pradingusios mergaitės, vardu Erelė. Savaime piršosi išvada, jog tai asmuo, pasiuntęs jiedviem baltąjį paukštį. Jiems neatrodė keista, kad ta mergaitė geba pasiversti paukščiu, kaip kad nenustebino jų ir jaunuolis, stojęs prieš juos juodojo jaguaro pavidalu. Juk nieko nėra negalimo! Jie ir patys transo apimti arba per astralines keliones pavirsdavo įvairiais gyvūnais arba kitų pasaulių gyventojais. Perskaitė jie ir Aleksandro mintyse kilusius įtarimus dėl Skorpiono sektos banditų, apie kuriuos Tensingas buvo girdėjęs keliaudamas po Indijos šiaurę ir Nepalą.

Tą pačią akimirką šūksnis danguje pertraukė minčių srautą tarp trijų vyrų. Pakėlę akis, jie vėl išvydo virš galvų didįjį paukštį. Jis apsuko nedidelį ratą ir smigo žemyn į tamsią bedugnę, žiojinčią priešais juos.

– Erele! Nadija! – sušuko Aleksandras iš pradžių džiaugsmingai, paskui su didžiuliu nerimu.

Situacija buvo bjauri: nakties tamsoje leistis į tą tarpeklį atrodė tikra beprotybė. Ir vis dėlto reikėjo bandyti, nes jei Nadija neatsako Aleksandro kelis kartus šaukiama ir neatsiliepia į Borobos klyksmą, vadinasi, jai atsitiko kažkas labai blogo. Ji, be abejonės, gyva, tai rodo jos siela, susitelkusi į erelį, bet, ko gero, sunkiai sužeista. Gaišti negalima.

– Leidžiuosi, – angliškai tarė Aleksandras.

Tensingas ir Dilas Bahadūras be vertimo suprato jo ketinimą ir pasirengė jam padėti.

Vaikinas džiaugėsi pasiėmęs alpinisto ekipuotę ir žibintuvėlį, taip pat mintyse dėkojo tėvui, kuris jį išmokė laipioti po kalnus ir naudotis virvėmis. Aleksas apsisegė saugos diržais, įkalė tarp uolų metalinį smaigą, patikrino, ar tvirtai laikosi, prisirišo virve ir stebindamas Tensingą su Dilu Bahadūru, kurie niekad nebuvo regėję nieko panašaus, nors visą amžių gyveno tarp tų viršukalnių, nuropojo tarsi voras gilyn į bedugnę.

DVYLIKTAS SKYRIUS

Gydymas mintimis

Pirmas dalykas, kurį vos atsipeikėjusi pajuto Nadija, buvo aitrus kvapas, kurį skleidė ją gaubiantis sunkus jako kailis. Pramerkė akis, bet nieko nepamatė. Pabandė sujudėti, bet nė nekrustelėjo; pamėgino tarti žodį, bet neišgirdo savo balso. Ūmai ją nutvilkė nepakenčiamas peties skausmas, kuris per kelias sekundes pasklido visame kūne. Ir vėl mergaitė nugrimzdo į tamsą; jai rodėsi, kad krinta į tuštumą ir ten pražus jau galutinai. Na ir tegul, bent jau ramu; tačiau vos jai grįžo kibirkštėlė sąmonės, skausmas lyg strėlėmis suvarstė kūną. Ji bejėgiškai sudejavo.

Pagaliau Nadija ėmė busti, bet jautė, kad jos smegenys tarsi susuptos į balkšvus medvilninius vystyklus, iš kurių neįstengia išsipainioti. Atsimerkusi pamatė virš savęs palinkusį Jaguaro veidą ir pamanė, kad jau yra mirusi, bet išgirdo jo balsą – vaikinas šaukė ją vardu. Pabandė geriau įsižiūrėti ir tik pajutusi deginantį raižymą petyje suprato, jog dar tebėra gyva.

– Erele, tai aš... – tarė Aleksandras, taip įsibaiminęs ir susisielojęs dėl draugės, kad vos sulaikė ašaras.

– Kur mes? – sumurmėjo ji.

Prieš akis Nadijai išryškėjo ramus bronzinis veidas migdolinėmis akimis.

– *Tampo kači,* narsioji mergele, – pasveikino ją Tensingas. Rankoje jis laikė medinį dubenėlį ir padavė jai atsigerti.

Nadija didelėmis pastangomis gurkštelėjo drungno kartaus skystimo, ir tas kaipmat smogė tuščiam skrandžiui. Galva jai apsvaigo, bet lamos ranka stipriai spūstelėjo krūtinę ir blogumas akimirksniu išnyko. Mergaitė nurijo dar porą gurkšnių; greitai Jaguaro ir Tensingo veidai išblėso – Nadija kietai įmigo ramiu miegu.

Aleksandras, laikydamasis virvės ir pasišviesdamas žibintu, leidosi į tarpeklį ir jau po kelių sekundžių aptiko Nadiją, susirangiusią tarp krūmų, šaltą ir sustingusią, lyg būtų negyva. Tik pajutęs, kad ji dar kvėpuoja, džiaugsmingai sušuko. Pamėginęs ją pajudinti išvydo nukarusią ranką ir įtarė, kad Nadijai lūžęs kaulas, bet nusprendė kol kas netikrinti. Dabar svarbiausia – ištraukti ją iš tos prarajos; bet ne taip lengva iškelti ją tokią suglebusią.

Vaikinas nusisegė saugos diržus ir užmovė juos Nadijai, tada savo diržu prispaudė jos ranką prie krūtinės, kad nejudėtų. Dilas Bahadūras ir Tensingas labai atsargiai kėlė mergaitę iš prarajos, kad nesidaužytų į uolas, paskui numetė virvės galą Aleksandrui.

Tensingas apžiūrėjo Nadiją ir nustatė, kad pirmučiausia reikia ją atšildyti. Ranka bus galima pasirūpinti ir vėliau. Pražiodęs įpylė jai šlakelį ryžių degtinės, bet vargšelė jos neprarijo, nes buvo be sąmonės. Visi trys gelbėtojai ilgokai masažavo mergaitę, kol sužadino jos kraujo apytaką, o kai tik veidas pradėjo rausvėti, susupo ją į jako kailį, uždangstė net veidą. Paskui iš ilgųjų lazdų, Aleksandro virvės ir kito jako kailio sukurpė neštuvus ir jais nugabeno mergaitę į netolimą slėptuvę vienoje iš olų, kurių nestinga čia kalnuose. Grįžti į Tensingo ir Dilo Bahadūro buveinę nešant ligonę būtų buvę keblu ir ilgai trukę, todėl lama nutarė likti šioje oloje, kur jie visi galėsią ilsėtis iki ryto nebijodami būti banditų užklupti.

Dilas Bahadūras pasirinko sausų šaknų ir iš jų sukūrė šiokį tokį lauželį – bus ir šilumos, ir šviesos. Labai atsargiai nuvilkus Nadijos striukę Aleksandras net sušuko, taip jį išgąsdino nusvirusi bičiulės ranka – dvigubai ištinusi, žastikaulis ne vietoj. O Tensingas neparodė nerimo.

Lama atsidarė medinę dėžutę ir susmaigstęs adatas į tam tikrus taškus Nadijos galvoje numalšino jai skausmus. Paskui kapšelyje susirado reikiamų vaistažolių ir sumalė jas tarp dviejų akmenų, o Dilas Bahadūras savo dubenėlyje patirpino sviesto. Lama sumaišė riebalus su milteliais ir gavo tamsų kvapnų tepalą. Įgudusiomis rankomis įstatęs į vietą Nadijos kaulą, įtrynė sąnarį tuo tepalu. Per visas tas procedūras mergaitė nė nekrustelėjo, taip ją buvo apmarinusios adatos. Tensingas mintimis ir ženklais paaiškino Aleksandrui, kad nuo skausmo kūne atsiranda įtampa, kuri slopina sąmonę ir mažina organizmo pajėgumą sveikti. O adatos ne tik malšina skausmą, bet ir aktyvina imuninę sistemą. Lama patikino, kad Nadijai nebeskauda.

Dilas Bahadūras savo skraistės kraštą nuplėšė tvarsčiams, užvirino vandens, įbėrė laužo pelenų ir tuo skysčiu įmirkė audeklo juosteles, o lama jomis sutvarstė sužalotąjį sąnarį. Paskui Tensingas šiltai aprišo ranką, ištraukė akupunktūros adatas ir liepė Aleksandrui šerkšnu ir sniegu, pripustytu tarp uolų, šaldyti Nadijai kaktą, kad nekarščiuotų.

Dar ne vieną valandą Tensingas ir Dilas Bahadūras gydė Nadiją sutelktomis mintimis. Pirmą kartą princas šitaip išbandė jų poveikį žmogui. Lama daug metų buvo jį mokęs to gydymo būdo, bet iki šiol mokinys jį taikydavo tik sužeistiems gyvūnams.

Aleksandras suprato, kad naujieji jo draugai stengiasi pritraukti visatos energiją ir nukreipti ją Nadijai stiprinti. Dilas Bahadūras mintimis aiškino jam, kad jo mokytojas yra ne tik gydytojas, bet ir galingas tulku, galintis pasinaudoti didžiuliais išminties lobiais, kuriuos yra sukaupęs per ankstesnius įsikūnijimus. Nors

ir nebūdamas tikras, ar teisingai suprato telepatijos būdu perduodamas mintis, Aleksandras elgėsi taktiškai – nepertraukinėjo pašnekovų ir neklausinėjo. Jis nesitraukė nuo Nadijos, gaivino ją sniegu ir girdė vandeniu, kai tik ji atsipeikėdavo. Kurstė laužėlį, kol pakako surinktųjų šaknų. Nebeilgai trukus pirmieji aušros spinduliai perplėšė nakties skraistę, tuo tarpu abu vienuoliai, sėdėdami lotoso poza, užsimerkę ir liesdami Nadiją dešine ranka, murmėjo mantras.

Kur kas vėliau, kai Aleksandras analizavo, ką patyręs tą nepaprastą naktį, tik vienintelis žodis jam rodėsi tinkamas apibūdinti tam, ką darė tuodu paslaptingi vyrai, – „burtai". Jis nematė, kaip dar galėtų paaiškinti tą gydymo būdą. Tarkim, milteliai, su kuriais juodu sutaisė tepalą, gal ir buvo stiprus vaistas, nežinomas kitur pasaulyje, bet nebuvo abejonės, kad pirmiausia savo dvasinėmis galiomis Tensingas ir Dilas Bahadūras padarė stebuklą.

Tomis valandomis, kai lama ir princas psichiniu poveikiu gydė Nadiją, Aleksandras mąstė apie mamą, likusią toli Kalifornijoje. Jis vaizdavosi vėžį kaip teroristą, kuris slypi jos organizme ir gali užpulti bet kurią akimirką. Jo šeima džiaugėsi, kai Liza Kold atsigavo, bet visi žinojo, kad pavojus dar nepraėjęs. Chemoterapija, gyvybės vanduo, rastas Žvėrių mieste, ir burtininko Valimajaus žolelės bendromis jėgomis atmušė pirmąją ataką, bet mūšis dar nesibaigė. Matydamas, kaip Nadija neįtikėtinai greitai per naktį pasveiksta, kol vienuoliai tylomis meldžiasi, Aleksandras svajojo atsivežti mamą į Auksinio Drakono karalystę arba pats išmokti to stebuklingojo metodo ir ją pagydyti.

Išaušus Nadija pabudo nebekarščiuodama, parausvėjusiu veidu, bet žvėriškai alkana. Boroba, susirangiusi prie jos, pati pirma ją ir pasveikino. Tensingas pagamino campos, ir mergaitė ją prarijo kaip kokį skanėstą, nors tai tebuvo pilkšva tyrė, atsiduodanti skrudintais grūdais. Godžiai ji išmaukė ir lamos sutaisytą gydomąjį gėrimą.

Nadija gelbėtojams angliškai papasakojo, kaip ją užpuolė mėlynieji kovotojai, kaip pagrobė Pemą ir kitas mergaites, pasakė,

kur yra tas urvas. Ji suvokė, jog vyriškis ir jaunuolis, kurie ją gydė, skaito jos mintis. Kartkartėmis Tensingas ją pertraukdavo norėdamas šį tą pasitikslinti, o ji, „klausydamasi širdimi", tai suprasdavo. Kebliau jiedviem buvo bendrauti su Aleksandru, nors vienuoliai ir nutuokė, ką jis galvoja. Vaikinas buvo išsekęs, akys jam merkėsi, ir jis negalėjo suprasti, kaip lama ir jo mokinys tebėra tokie žvalūs, nors pusę nakties gelbėjo Nadiją, o kitą pusę meldėsi.

– Reikia išvaduoti tas vargšes mergaites, kol nepataisoma bėda jų neištiko, – tarė Dilas Bahadūras, išklausęs Nadijos pasakojimą.

Tačiau Tensingas nebuvo linkęs skubėti taip kaip princas. Jis smulkiai išsiteiravo, ką belaisvė buvo girdėjusi urve, ir ji pakartojo tuos kelis žodžius, kuriuos suprato Pema. Tensingas perklausė, ar ji įsitikinusi, kad buvo minimi Auksinis drakonas ir karalius.

– Mano tėvui gresia pavojus! – sušuko princas.

– Tavo tėvui? – nusistebėjo Aleksandras.

– Karalius yra mano tėvas, – paaiškino Dilas Bahadūras.

– Aš apgalvojau visa tai ir esu įsitikinęs, jog tie nusikaltėliai atsibeldė į Uždraustąją karalystę ne vien tam, kad pagrobtų keletą mergaičių, – pareiškė Aleksandras. – Lengviau jiems būtų buvę tai padaryti Indijoje...

– Nori pasakyti, kad jie atkeliavo kitu tikslu? – paklausė Nadija.

– Manau, kad tuo antpuoliu jie tik norėjo nukreipti dėmesį, o tikrieji jų kėslai susiję su karalium ir su Auksiniu drakonu.

– Pavyzdžiui, pavogti tą statulą? – spėliojo Nadija.

– Tikriausiai ji labai vertinga. Nenumanau, kodėl buvo minimas karalius, bet, žinoma, ne kilniais tikslais, – spėliojo Aleksas.

Tensingas ir jo mokinys, paprastai tokie santūrūs, nebegalėjo tylėti. Jie ilgokai sava kalba tarėsi, pagaliau lama pareiškė, jog dabar reikia trejetą ketvertą valandų pailsėti, o paskui veikti.

Rytą visi keturi sukilo vėlokai, gal kokią devintą, mat saulė buvo jau gan aukštai. Aleksandras apsidairęs matė vien kalnus visur aplinkui, lyg būtų atsidūręs pasaulio pakrašty, bet suvokė, kad iki žmonių gyvenamų vietų ne taip jau toli, tik iš čia jų nematyti. Lamos ir jo mokinio pasirinktoji vieta slypėjo už didelių uolų ir nežinančiam vargu ar pavyktų ją rasti. Aišku, jų čia būta ir anksčiau: tai rodė žvakigaliai urvo kampe. Tensingas paaiškino, kad leistis į slėnį, nors jis ir netoli, teks ilgai, nes trumpiausią kelią užtveria aukštas skardis, o vienintelį patogų taką į sostinę užtūpę mėlynieji kovotojai.

Nadija nebekarščiavo, jai nieko nebeskaudėjo, atslūgo ir sutinusi ranka. Ji vėl jautėsi baisiai alkana ir valgė visa, ko tik gavo, net ir gabalą dvokiančio žalio sūrio, kurį Tensingas išsitraukė iš kapšo. Lama iš naujo patepė mergaitei petį, aptvarstė jį tais pačiais skarmalais, nes kitų nebuvo, ir padėjo jai žengti keletą žingsnių.

– Žiūrėk, Jaguarai, man jau visai gerai! Galėsiu nuvesti jus prie to urvo, kuriame yra Pema ir kitos mergaitės, – sušuko Nadija ir porą sykių straktelėjo: štai kaip ji galinti.

Tačiau Tensingas liepė jai vėl gultis į neštuvus: pasak jo, ji dar ne visai pasveikusi ir turinti ilsėtis; jos kūnas esąs sielos šventovė, todėl reikią jį gerbti ir juo rūpintis. Ji privalanti vaizduotis, kad visi jos kaulai yra reikiamoje vietoje, petyje nebėra uždegimo, odoje nebelikę vakarykščių mėlynių ir įdrėskimų.

– Esame tokie, kokie manomės esantys. Mūsų mintys yra visos mūsų esybės šaltinis. Jos sukuria pasaulį, – telepatiškai dėstė jai vienuolis.

Nadija bendrais bruožais suprato, ką jis nori jai įteigti: gydytis galima mintimis. Taip ją šiąnakt vadavo iš negalios Tensingas ir Dilas Bahadūras.

– Pemai ir kitoms mergaitėms gresia mirtinas pavojus. Gal jos vis dar tame urve, iš kurio aš pabėgau, o gal jau kur nors toli... – guodėsi ji Aleksandrui.

– Juk sakei, kad ten visa tų plėšikų stovykla – ginklai, kamanos, maisto atsargos... Ne taip lengva per kelias valandas visa tai išgabenti, – svarstė jis.

– Šiaip ar taip, delsti negalim, Jaguarai.

Tensingas liepė jai pasilikti ir ilsėtis, o jis su abiem jaunuoliais eisiąs belaisvių vaduoti. Čia esą netoli, ir Boroba rodysianti kelią. Nadija bandė jam išaiškinti, kad jiems teks susidurti su žiauriais Skorpiono sektos kariais, bet lama, kaip rodėsi, nelabai ją suprato, nes, užuot atsakęs, tik romiai šypsojosi.

Tensingas ir Dilas Bahadūras ginklų kaip ir neturėjo, tik princo lanką su strėline ir dvi ilgas medines lazdas, kurias visada nešiojosi; visa kita liko atsiskyrėlių buveinėje. Vienintelis jų skydas buvo magiškasis suakmenėjusių drakono išmatų gabalas, kurį juodu buvo radę Ječių slėnyje; nuo tada princas jį nešiojosi ant krūtinės. Prireikus rimtai pakovoti, kaip kad vienuolynuose, kur princas gaudavo pamokų, būdavo pavartojami ir ginklai. Bet tai draugiškos varžybos, per kurias retai kas nukentėdavo, nes vienuoliai buvo prityrę kovotojai ir labai atsargūs. Kilnusis Tensingas užsidėdavo ant krūtinės ir nugaros kietus odinius skydus su minkštu pamušalu, o blauzdas ir dilbius užsidengdavo metaliniais šarvais. Tada jo stotas, ir šiaip jau labai stambus, dar padvigubėdavo – lama tapdavo tikru milžinu. Jo galva virš to raumenų kalno rodėsi pernelyg maža, o maloni veido išraiška – lyg ir visai ne vietoj. Mėgstamiausi jo ginklai buvo metaliniai diskai peilio aštrumo briaunomis, kuriuos jis svaidė neįtikėtinai taikliai ir staigiai, ir

sunkus kalavijas, kurio niekas kitas neįstengė pakelti nė abiem rankomis, nors pats šeimininkas švaistėsi juo viena ranka be jokio vargo. Jis galėjo nuginkluoti priešininką vienu rankos judesiu, jo skydą kalaviju perkirsti pusiau ir sviesti diską taip, kad šis tik paliestų varžovo skruostą, bet nesužeistų.

Dilas Bahadūras nebuvo toks stiprus ir miklus kaip jo mokytojas, bet vikrus tarsi katinas. Nereikėjo jam skydų nei šarvų, nes jie tik būtų varžę judesius; geriau už viską jį saugojo greitis. Per dvikovą jis gebėjo išsisukti nuo peilių, strėlių ir iečių rangydamasis kaip žebenkštis. Iš šalies žiūrint, jo grumtynės būtų tarsi kvapą gniaužiantis spektaklis; sakytum, jis ne kaunasi, bet šoka. Jo pamėgtasis ginklas – lankas, mat princas buvo neįtikėtinai taiklus: kur, būdavo, įsmeigia žvilgsnį, ten įsminga ir strėlė. Mokytojas buvo jam įteigęs, kad lankas – tai jo kūno dalis, o strėlė – rankos tęsinys; reikia ją paleisti vadovaujantis nuojauta, nusitaikius trečiąja akimi. Tensingas buvo pasiryžęs išugdyti iš jo tobulą šaulį, nes šaudymas iš lanko taurinantis širdį. Anot jo, tik tas, kurio širdis tyra, gali tinkamai valdyti šį ginklą. Princas, niekada neprašaunantis pro šalį, juokais jam prieštaravo: girdi, jei širdis ir bus sutepšta, ranka to nesužinosianti.

Abu atsiskyrėliai, kaip ir visi tao šu meistrai, savo kūno galias lavino tik kaip priemonę charakteriui ir dvasiai grūdinti, bet šiukštu nekenkė jomis nė vienam gyvam padarui. Pagarba kiekvienam gyvybės pavidalui, kaip budizmo pamatas, buvo tvirta jų nuostata. Juodu tikėjo, jog bet kuris gyvūnas ankstesniajame gyvenime galėjo būti jų motina, todėl privalu gerai elgtis su visais. Bet galiausiai, pasak lamos, svarbu ne tai, ar kas tiki, ar netiki; svarbu tik tai, ką jis daro. Jiems nevalia nė paukščio sumedžioti, kad pasisotintų, juoba nevalia žudyti žmogaus. Priešas jiems – tik mokytojas, teikiantis progą suvaldyti potraukius ir šį tą sužinoti apie save. Iki šiol jiems niekada nebuvo prireikę ką nors užpulti.

– Kaipgi galėčiau tyra širdimi šaudyti į kitus žmones, mokytojau?

– Tai leistina tik tada, kai nėra kitos išeities ir esi tikras, kad kovoji už teisybę, Dilai Bahadūrai.

– Man rodos, kad šiuo atveju esu tuo tikras, mokytojau.

– Te visi gyvi padarai susilaukia gero likimo, te nė vienas nepatiria kančios, – vienu balsu pasimeldė mokytojas ir mokinys, visa širdimi trokšdami, kad nereikėtų pažeisti įžado ir griebtis mirtinų kovos įgūdžių.

Taikingas buvo ir Aleksandras. Per šešiolika gyvenimo metų jam dar nebuvo tekę grumtis, ir jis net dorai nežinojo, kaip tai daroma. Pagaliau jis nė neturėjo kuo gintis arba pulti, nebent kišeniniu peiliuku, kurį gavo dovanų iš močiutės, nes savąjį buvo atidavęs Amazonijoje burtininkui Valimajui. Geras daikčiukas, bet argi tai ginklas?

Nadija atsiduso. Apie ginklus ji neišmanė, bet jau spėjo pažinti Skorpiono sektos narius, garsėjančius žiaurumu ir kietais kumščiais. Tie žmonės gimsta iš prievartos, gyvena nusikaltimais ir karu, mokosi žudyti. Ką du taikingi budistų vienuoliai ir jaunas amerikietis turistas gali padaryti tokiai piktadarių gaujai? Suspausta širdimi mergaitė atsisveikino su jais ir žiūrėjo, kaip jie tolsta. Jos bičiulis Jaguaras žingsniavo priekyje su Boroba ant sprando, įsitvėrusia jo ausų; jam iš paskos sekė princas, o paskutinis ėjo milžinas lama.

– Duok Dieve, kad dar pamatyčiau juos gyvus, – sumurmėjo Nadija, kai visi trys dingo už aukštų uolų, užstojančių jos slėptuvę.

Pradėję leistis šlaitu, kuriame buvo mėlynųjų plėšikų urvas, jie pajudėjo sparčiau, vietomis net protekiniais. Nors švietė saulė, buvo šalta. Oras toks skaidrus, kad žvilgsnis siekė slėnius, ir iš viršaus žvelgiant kraštovaizdis rodėsi akinamai gražus. Aplinkui – aukštos snieguotos viršūnės, žemiau – kalvos, skendinčios vešlioj

augalijoj, ir žali ryžių laukai šlaitų terasose. Tolumoj pabirusios baltavo vienuolynų stupos, mažuose kaimeliuose vienas prie kito glaudėsi namukai iš molio, medžio, akmenų ir šiaudų, su stogais kaip pagodų, o tarp jų vingiavo gatvės, ir viskas taip suaugę su gamta, lyg natūralus kalnų tęsinys. Kalendorių ten atstoja metų laikai, gyvenimas teka neskubriai ir vienodai.

Pro žiūronus galėtum matyti visur plevėsuojančias maldos vėliavas, didelius Budos atvaizdus, išpieštus uolose, voreles vienuolių, skubančių į šventyklas, buivolus, arklą traukiančius, iš turgaus pareinančias moteris, pasipuošusias turkio ir sidabro vėriniais, vaikus, žaidžiančius skuduriniais kamuoliais. Sunku buvo įsivaizduoti, kad ši maža šalis, tokia graži ir taikinga, šimtus metų niekam neužkliuvusi, dabar štai priklauso nuo žudikų gaujos įgeidžių.

Aleksandras ir Dilas Bahadūras spartino žingsnį galvodami apie mergaites, kurias reikia išgelbėti, kol dar banditai nepaženklino jų kaktų įkaitinta geležim ar nepadarė ko nors dar blogesnio. Jaunuoliai nežinojo, kokie pavojai jų laukia vaduojant belaisves, tik aišku, jog nemaži. O Tensingo tos abejonės per daug netrikdė. Belaisvės – tai tik pirmoji jo užduotis. Kur kas labiau jam rūpėjo antroji: išgelbėti karalių.

Tuo tarpu Tunkaloje pasklido gandas, kad karalius dingo. Jo buvo laukiama televizijoje, nes valdovas rengėsi išvykti iš sostinės, bet jis taip ir nepasirodė. Niekas nežinojo, kur jis yra, nors generolas Miaras Kunglungas kreipėsi į visas žiniasklaidos priemones ir reikalavo slėpti, kad karalius dingęs. Tai buvo pirmas toks atsitikimas per visą šalies istoriją. Vyresnysis karaliaus sūnus, ką tik per šventę laimėjęs šaudymo iš lanko varžybas, laikinai užėmė

tėvo vietą. Jei karalius per kelias dienas neatsiras, generolui ir aukštiesiems lamoms teks ieškoti Dilo Bahadūro ir prašyti imtis pareigų, kurioms šis rengėsi per dvylika metų. Žinoma, visi vylėsi, kad to neprireiks.

Ėjo kalbos, kad karalius pasitraukė į kalnų vienuolyną medituoti; kad iškeliavo į Europą su ta svetimšale Judita Kinski; kad atsidūrė Nepale pas Dalai Lamą. Spėliojo kaip kas išmanė, nors nė viena iš tų versijų nesiderino su praktišku ir romiu karaliaus charakteriu. Atrodė negalimas daiktas, kad jis būtų paslapčia iškeliavęs, be to, lėktuvas skraidė tik kartą per savaitę, penktadieniais. Valdovas niekada neapleisdavo savo pareigų, juoba negalėjo taip pasielgti tokiu metu, kai šalį apėmusi krizė dėl mergaičių pagrobimo. Ir generolui, ir kitiems Uždraustosios karalystės gyventojams beliko manyti, kad jį ištiko kas nors labai blogo.

Miaras Kunglungas nutraukė mergaičių paiešką ir sugrįžo į sostinę. Ketė Kold neatstojo nuo jo ir tokiu būdu tiesiogiai kai ką sužinojo. Prie įėjimo į rūmus ji sutiko gidą Vandgį: jis tupėjo prie portalo kolonos ir laukė žinių apie savo dukrelę Pemą. Vyriškis verkdamas apkabino reporterę. Sunku buvo jį bepažinti: per tas porą dienų jis sakytum dvidešimčia metų paseno. Ketė jį šiurkščiai atstūmė, nes nemėgo viešai rodyti jausmų, ir dėl paguodos pasiūlė jam gurkštelti arbatos su degtine iš gertuvės, su kuria niekados nesiskyrė. Vandgis iš mandagumo paragavo, bet turėjo išspjauti – toks šlykštus jam pasirodė tas gėralas. Ketė paėmė jį už parankės ir nusitempė pas generolą, kad pavertėjautų: mat Miaras Kunglungas angliškai šnekėjo ne ką geriau nei Tarzanas.

Lankytojai sužinojo, kad karalius praleido visą vakarą ir dalį nakties Didžiojo Budos menėje rūmų centre; kartu su juo buvo tik leopardas Čevangas. Tik vieną kartą jis pertraukė meditaciją, kiek pavaikščiojo po sodą ir išgėrė puodelį jazminų arbatos, kurį jam padavė vienuolis. Jis ir papasakojo generolui, kad jo didenybė prieš tardamasis su Auksiniu drakonu visada kelias valandas

meldžiasi. Apie vidurnaktį vienuolis atnešė jam dar puodelį arbatos. Dauguma žvakių buvo jau užgesusios ir salės prieblandoje vienuolis karaliaus nebeįžiūrėjo.

– Ir nebandėt išsiaiškinti, kur jis yra? – pasiteiravo Ketė per Vandgį.

– Maniau, kad nuėjo pasitarti su Auksiniu drakonu, – atsakė vienuolis.

– O leopardas?

– Leopardas tupėjo kampe pririštas grandine. Jo didenybė negali vestis jo pas Auksinį drakoną. Kai kada palieka jį Budos salėje, kitais kartais įduoda sargybiniams, kurie saugo Paskutines duris.

– O kur tos durys? – pasidomėjo Ketė, bet vietoj atsakymo sulaukė tik pasipiktinusių vienuolio ir generolo žvilgsnių. Aišku, tai neskelbtini dalykai, bet Ketė ne iš tų, kurie lengvai pasiduoda! Generolas paaiškino, kad labai mažai žmonių težino, kur yra Paskutinės durys. Sargybinius užrištomis akimis nuveda iki tos vietos sena vienuolė, viena iš tų, kurios patarnauja rūmuose ir žino paslaptį. Anapus tų durų jau prasideda šventoji rūmų dalis, į kurią nevalia įžengti niekam, išskyrus karalių. Už jų slenksčio tyko kliūtys ir mirtini spąstai tiems, kurie kėsintųsi į Šventovę. Kiekvienas nežinantis, kur statyti koją, mirtų siaubinga mirtimi.

– Ar galėtume pašnekėti su Judita Kinski, europiete, viešinčia rūmuose? – neatlyžo reporterė.

Pareigūnai suskato jos ieškoti ir išsiaiškino, kad ta moteris irgi prapuolė. Jos lova paklota, kambaryje tebėra jos drabužiai ir daiktai, trūksta tik odinės rankinės, kurią vis nešiojasi ant peties. Ketei šmėkštelėjo įtarimas, kad karalius ir tulpių žinovė pabėgo į slaptą pasimatymą, bet ji tuoj pat atmetė tą mintį kaip absurdišką. Ne jo ir ne jos būdui tokie poelgiai; kita vertus, kodėl jiems reikėtų slapukauti?

– Reikia ieškoti karaliaus, – tarė Ketė.

– Apie tai, ko gero, ir mes jau galvojom, močiute, – iškošė pro dantis generolas Kunglungas.

Jis liepė pašaukti vienuolę, kuri juos galėtų nuvesti į rūmų požemį, ir buvo priverstas sutikti, kad jį lydėtų ir Ketė su Vandgiu, nes reporterė prisvilo prie jo kaip siurbėlė ir nė nemanė atstoti. Iš tiesų pirmąsyk matau tokią neišauklėtą moterį, mąstė aukštasis kariškis.

Visi trys nusekė paskui vienuolę, nusileido du aukštus po žeme, perėjo per aibę susisiekiančių kambarių ir galiausiai pasiekė salę, kurios gale didingai švytėjo Paskutinės durys. Tik nebuvo laiko jomis gėrėtis, nes žvilgsnį prikaustė siaubingas reginys: ant grindų kraujo klane kniūbsti gulėjo du sargybiniai su karaliaus rūmų uniforma. Vienas buvo jau miręs, o antrasis, dar gyvas, sukaupęs paskutines jėgas papasakojo, kad keli mėlynieji kovotojai, baltojo vedami, įsibrovė į Šventovę ir ne tik gyvi sugrįžo, bet dar išsivedė karalių ir pagrobė Auksinį drakoną.

Miaras Kunglungas keturias dešimtis metų ištarnavo kariuomenėje, bet dar niekada nebuvo susidūręs su šitokia bėda. Jo kareiviai tik žaidė karą ir marširavo, nes prievarta iki šiol buvo negirdėtas dalykas jo krašte. Jiems niekada neprireikė pavartoti ginklo ir nė vienas karys nebuvo patyręs tikro pavojaus. O kad valdovas galėtų būti pagrobtas savo paties rūmuose, jam stačiai galvoj netilpo. Labiau negu išgąstis ar pyktis generolą dabar kankino gėda: jis neįvykdė pareigos, neišsaugojo mylimo karaliaus.

Ketei rūmuose nebebuvo kas veikti. Ji paliko sutrikusį generolą ir spėriu žingsniu pasuko viešbučio link; Vandgis vos spėjo jai iš paskos. Močiutei rūpėjo pasitarti su anūku.

– Jaunasis amerikietis, ko gero, išsinuomojo žirgą ir išjojo. Man rodos, kad jis dar negrįžo, – plačiai šypsodamasis ir žemai lankstydamasis kalbėjo viešbučio šeimininkas.

– Kada tai buvo? Ar jis iškeliavo vienas? – nerimavo senoji.

– Galimas daiktas, jog tai buvo vakar, ir su juo, ko gero, buvo beždžionė, – atsakė vyriškis, stengdamasis kuo maloniau šnekėti su keistuole močiute.

– Boroba! – šūktelėjo Ketė, kaipmat sumetusi, kad Aleksandras iškeliavo Nadijos ieškoti.

– Ir kam man reikėjo tempti tuos vaikelius į šį kraštą! – sumurmėjo ji tarp kosulio priepuolių ir sunkia širdimi dribo į krėslą.

Netaręs nė žodžio, viešbučio šeimininkas įspraudė jai į ranką stiklą degtinės.

TRYLIKTAS SKYRIUS

Auksinis drakonas

Tą naktį karalius keletą valandų meditavo priešais Didįjį Budą, kaip darydavo visada prieš leisdamasis į Šventovę. Nuo dvasinės jo būsenos priklausė, ar supras, ką jam sako statula. Reikėjo būti tyros širdies, be jokių troškimų, baimių, lūkesčių, blogų prisiminimų ar ketinimų, atvirõs kaip lotoso žiedas. Valdovas meldėsi karštai, nes žinojo, kad jo protas ir širdis yra pažeidžiami. Jis vargiai besuvaldė ir savo karalystę, ir savo jausmus.

Karalius buvo įžengęs į sostą labai jaunas, tuoj po ankstyvos tėvo mirties, lamų dar iki galo neišlavintas. Jam dar stigo žinių, nebuvo reikiamai išugdyti ir antgamtiniai jo gebėjimai. Jis nestengė nei žmonių auros matyti, nei jų minčių skaityti, negalėjo leistis į astralines keliones, nemokėjo gydyti mintimis, nors kai ką jau ir gebėjo, kaip antai liautis kvėpavęs ir mirti kada panorėjęs.

Išsilavinimo spragas ir dvasios trūkumus karalius bandė kompensuoti sveiku protu ir nuolatinėmis dvasinėmis pratybomis. Jis buvo geranoris ir neambicingas, susirūpinęs vien karalystės gerove. Jį supo ištikimi patarėjai, padedantys pasirinkti teisingus sprendimus, o platus informacijos priemonių tinklas leido žinoti, kas dedasi jo krašte ir pasaulyje. Valdė nesididžiuodamas, nes tarėsi esąs nevertas būti karalium. Ketino pasitraukti į vienuolyną, kai tik sostą užims jo sūnus Dilas Bahadūras, tačiau susipažinęs su Judita Kinski suabejojo turįs dvasinį pašaukimą. Toji svetimšalė buvo vienintelė moteris, sudrumstusi jam ramybę nuo to laiko,

kai mirė žmona. Jis jautėsi labai sutrikęs ir maldose vien tik prašė galimybės niekam nepakenkiant įvykdyti tai, kas jam likimo skirta.

Valdovas žinojo kodą, reikalingą Auksinio drakono pranašystėms iššifruoti, nes jį buvo išmokęs dar jaunystėje, bet jam stigo trečiosios akies jutimo, irgi šiam tikslui būtino. Todėl jis suprasdavo tik dalį to, ką byloja statula. Kiekvieną sykį jos atsiklausdamas karalius krimtosi dėl savo netobulumo. Guodėsi nebent tuo, kad jo sūnus Dilas Bahadūras bus kur kas geriau pasirengęs valdyti šalį negu jis.

– Tokia jau mano karma šiame įsikūnijime – būti karaliumi nesant to vertam, – liūdnai šnibždėdavo jis.

Tą naktį po kelių valandų įtempto meditavimo karalius pajuto, kad jo mintys švarios, o širdis atvira. Jis žemai nusilenkė Didžiajam Budai, kakta paliesdamas žemę, paprašė įkvėpimo ir atsistojo. Jam skaudėjo kelius ir nugarą, nes šitiek laiko klūpojo nejudėdamas. Valdovas grandine pririšo ištikimąjį Čevangą prie metalinio žiedo, įtaisyto sienoje, paskutinį kartą gurkštelėjo ataušusios jazminų arbatos, pasiėmė žvakę ir išėjo iš menės, be garso liesdamas basomis kojomis gludinto akmens grindis. Pakeliui jis susitiko su keliais tarnais, kurie tuo metu tylomis valė rūmus.

Diduma sargybos generolo Miaro Kunglungo įsakymu buvo išvykusi padėti negausioms kariuomenės ir policijos pajėgoms ieškoti dingusių mergaičių. Karalius nelabai ir pastebėjo, kad sargybinių sumažėję: juk rūmuose taip saugu. Dienomis sargyba stovėdavo daugiau dėl gražumo, o naktimis likdavo budėti vos keletas karių, nors iš tiesų ir jų nereikėjo. Karaliaus šeimai niekada negrėsė joks pavojus.

Tūkstančius rūmų patalpų jungė gausybė durų. Vieni kambariai turėjo po ketverias duris, kiti, šešiakampiai, – po šešerias. Čia taip nesunku buvo paklysti, kad senovinių rūmų statytojai įrėžė tam tikrus ženklus duryse, bet tik viršutinių aukštų, o po-

žemiuose, kur galėjo įeiti tik kai kurie vienuoliai ir vienuolės, išrinktieji sargybiniai ir karaliaus šeimos nariai, tokių ženklų nebuvo. Dešimt metrų po žeme, be abejo, nebuvo ir langų, kurie padėtų orientuotis.

Požeminės menės, vėdinamos įmantria vamzdžių sistema, per ilgus šimtmečius prisigėrė savotiško kvapo nuo drėgmės, lempų alyvos ir įvairių smilkalų, kuriais vienuoliai bandė išrūkyti žiurkes ir piktąsias dvasias. Kai kuriose patalpose buvo kaupiami valstybiniai dokumentai, sudedamos atliekamos statulos, baldai, kitose laikomi vaistai, maisto atsargos arba nebenaudojami senoviniai ginklai, bet dauguma kambarių stovėjo tušti. Sienas puošė religinio turinio paveikslai, drakonų ir demonų atvaizdai, ilgi tekstai sanskrito kalba, gąsdinantys įspėjimai, kokios kančios po mirties laukia piktadarių sielų. Ištapytos kadaise buvo ir lubos, bet lempų suodžiai jas visai nujuodino.

Eidamas į rūmų gilumą, karalius vis degiojo žibintus nuo savo žvakės. Jis pagalvojo, kad jau metas įvesti elektros apšvietimą visame pastate, mat kol kas elektra buvo dar tik viename viršutinio aukšto sparne, kur gyveno karaliaus šeima. Valdovas atidarinėjo vienas duris po kitų nedvejodamas, nes kelią žinojo atmintinai.

Netrukus karalius įėjo į stačiakampę patalpą, didesnę ir aukštesnę už kitas. Ji buvo apšviesta dviem eilėmis auksinių šviestuvų, o patalpos gale spindėjo didingos bronzos ir sidabro durys, inkrustuotos jaspiais. Abipus durų budėjo du jauni sargybiniai, vilkintys senovinėmis karaliaus ginklanešių uniformomis; jų galvas dengė mėlyno šilko kepuraitės su pliumažais, o rankose jie laikė ietis, papuoštas spalvotais kaspinais. Buvo matyti, kad jie pavargę, nes jau kelinta valanda šitaip stovi patys vieni kapų tyloje. Išvydę karalių, abudu puolė ant kelių, kakta palietė grindis ir taip klūpėjo, kol valdovas juos palaimino ir liepė stotis. Tada sargybiniai nusigręžė į sieną, kaip liepia protokolas, kad nematytų, kaip karalius atvers duris.

O jis pasuko kai kuriuos iš daugybės jaspių, puošiančių duris, stumtelėjo, ir durys sunkiai pasisuko ant vyrių. Valdovas peržengė slenkstį, ir masyviosios durys vėl užsidarė. Tą pačią akimirką automatiškai įsijungė apsaugos sistema, jau tūkstantį aštuonis šimtus metų sauganti Auksinį drakoną.

Rūmus supančiame parke pasislėpęs tarp milžiniškų paparčių, Teksas Šarvuotis sekė kiekvieną karaliaus žingsnį rūmų rūsiuose, lyg sektų jo pėdomis. Moderni technika leido viską puikiausiai matyti mažame monitoriuje. Valdovas nė neįtarė, kad ant krūtinės nešiojasi mažytę, bet didelės skiriamosios gebos kamerą, rodančią amerikiečiui, kaip įveikti kiekvieną kliūtį ir išjungti mechanizmus, saugančius Auksinį drakoną. Ji fiksavo ir visą karaliaus maršrutą naudodamasi palydovine koordinačių nustatymo sistema, todėl paskui buvo galima jį atkartoti taip tiksliai, lyg turėtum prieš akis pastato planą. Teksas nejučiom nusišypsojo pagalvojęs apie genialųjį Specialistą, niekada nepasikliaujantį atsitiktinumu. Šis aparatas, daug jautresnis, tikslesnis ir veikiantis didesniu nuotoliu už įprastinius, buvo ką tik sukurtas Jungtinėse Valstijose kariniams tikslams ir neprieinamas pašaliniams. Tačiau Specialistas per pažintis ir už pinigus, kurių jam netrūko, galėjo gauti viską.

Užsimaskavę tarp sodo augalų tūnojo dvylika geriausių sektos kovotojų, kuriems įsakinėjo Teksas Šarvuotis. Kiti, turėsiantys vykdyti likusią plano dalį, laukė kalnuose – rengė pabėgimą su statula ir saugojo pagrobtąsias mergaites. Tą pagrobimą, skirtą dėmesiui nukreipti, irgi buvo sumanęs klastingasis Specialistas. Kol policija ir kariuomenė ieškojo belaisvių, piktadariai galėjo nekliudomi brautis į rūmus.

Nors ir jausdamiesi labai saugūs, piktadariai veikė apdairiai, nes Specialistas buvo labai aiškiai pasakęs: niekam nekristi į akis. Jiems reikėjo kelių valandų, kad spėtų saugiai paslėpti statulą ir išgauti iš karaliaus jos kodą. Jie tiksliai žinojo, kiek yra sargybinių ir kur jie sustatyti. Plėšikai buvo jau nugalabiję keturis vyrus, saugančius sodą, ir tikėjosi, kad jų kūnai nebus atrasti ligi rytojaus. Užpuolikai buvo ginkluoti, kaip visada, durklais, nes jais pasikliovė labiau negu šaunamaisiais ginklais. Amerikietis turėjo pistoletą „Magnum“ su duslintuvu, bet jei viskas eis kaip numatyta, neketino juo pasinaudoti.

Teksas Šarvuotis nebuvo labai linkęs griebtis prievartos, nors tokį darbą dirbant ne visada pavykdavo to išvengti. Smurtauti, anot jo, dera mušeikoms, samdomiems žudikams, o jis juk „intelektualas“, idėjų generatorius. Jis paslapčiomis svajojo užimti Specialisto vietą ir sukurti savą organizaciją. Jam nepatiko bendrauti su tais mėlynaisiais, nuožmiais ir klastingais samdiniais: su jais taip sunku susišnekėti, o kad kokios, jų ir nesuvaldysi. Jis buvo patikinęs Specialistą, kad užduočiai įvykdyti jam užteks keleto geriausių kovotojų, bet sulaukė tik įsakymo laikytis plano. Šarvuotis žinojo, kad menkiausias nepaklusnumas arba nukrypimas gali kainuoti jam gyvybę. Jis bijojo tik vieno žmogaus pasaulyje – Specialisto.

Jo nurodymai buvo aiškūs: reikia slaptąja kamera sekti kiekvieną karaliaus judesį, palaukti, kol jis įeis į Auksinio drakono menę ir įjungs statulą, įsitikinti, kad ji veikia, paskui įsibrauti į rūmus ir naudojantis palydovine navigacine sistema nueiti ligi Paskutinių durų. Operacijai reikės šešių vyrų: du neš grobį, du suims karalių ir dar du eis sargybą. Teksui reikės įeiti į Šventovę apeinant spąstus; tam tikslui jis naudosis vaizdo įrašu, kurį matys savo monitoriuje.

Sumanymas pagrobti šalies valdovą ir pasisavinti vertingiausią jo lobį būtų tikra nesąmonė bet kur, išskyrus Uždraustąją ka-

ralystę – šalį, kurioje nusikaltimai yra negirdėtas dalykas, todėl nėra ir priemonių nuo jų apsisaugoti. Teksui Šarvuočiui rodėsi vaikų žaidimas užpulti kraštą, kurio gyventojai vis dar pasišviečia žvakėmis ir tiki, jog telefonas yra burtų įrankis. Tačiau panieka dingo iš jo veido, kai jis monitoriuje pamatė, kokiomis išradingomis priemonėmis saugomas Auksinis drakonas. Užduotis pasirodė ne tokia paprasta, kaip jis vaizdavosi. Protai, prieš aštuoniolika šimtmečių išradę šias žabangas, anaiptol nebuvo buki. Jo pranašumas tik tas, kad Specialistas dar ir už juos protingesnis.

Įsitikinęs, kad karalius jau paskutinėje menėje, Teksas liepė šešiems mėlyniesiems kovotojams, kaip ir numatyta, dengti pasitraukimą, o pats su kitais įėjo į rūmus. Būrys įžengė vidun pro šalutinį pirmojo aukšto įėjimą ir iš karto atsidūrė kambaryje su ketveriomis durimis. Naudodamiesi elektroniniu žemėlapiu, amerikietis ir jo būrys bemaž neabejodami ėjo iš vienos patalpos į kitą, kol pasiekė pačią pastato širdį. Paskutinių durų menėje jie susidūrė su pirma kliūtimi – dviem sargybiniais. Pamatę įsibrovėlius, jie pakėlė ietis, bet nespėjo nė žingsnio žengti: du durklai, taiklia ranka sviesti iš keleto metrų nuotolio, susmigo jiems į krūtinę. Sargybiniai sukniubo.

Kartodamas visa tai, ką rodo monitorius, Teksas Šarvuotis pasuko tuos pačius jaspius, kuriuos buvo judinęs karalius. Durys sunkiai atsivėrė, ir banditai, praėję pro jas, atsidūrė apskritoje patalpoje su devyneriomis vienodomis durelėmis. Mirguliavo jas puošiantys brangakmeniai, apšviesti žibintų, kuriuos buvo uždegęs valdovas.

Čia karalius buvo atsistojęs ant akies, nupieštos grindyse, išskėtęs rankas ir pasisukęs keturiasdešimt penkių laipsnių kampu: tada jo dešinė parodė tas dureles, kurias reikia atidaryti. Lygiai tą patį padarė ir Teksas Šarvuotis, paskui kurį sekė prietaringieji Skorpiono galvažudžiai, laikydami po durklą dantyse ir dar po

du – rankose. Amerikietis įtarė, kad monitorius neparodo visų pakeliui įtaisytų spąstų, o kai kurie tik gąsdina arba tėra optinė apgaulė. Jis matė, kaip karalius nesidairydamas drožia per kai kurias patalpas, kurios rodosi tuščios, bet tai dar nereiškia, jog taip ir yra. Jo pėdomis dera eiti labai apdairiai.

– Nieko nelieskit, – įspėjo jis saviškius.

– Girdėjom, kad čia yra demonų, burtininkų, pabaisų... – sumurmėjo vienas iš jų darkyta anglų kalba.

– Tokių dalykų išvis nėra, – atkirto Šarvuotis.

– Ir dar sakoma, kad siaubingas prakeiksmas kris ant kiekvieno, kuris palies Auksinį drakoną...

– Kvailystės! Visa tai prietarai, tamsuolių paistalai.

Žmogus net įsižeidė, o kai amerikiečio žodžius išvertė draugams, šie vos nesukėlė maišto.

– Maniau, kad jūs – kariai, bet matau, jog drebat kaip pienburniai! Bailiai! – sušvokštė Šarvuotis su begaline panieka.

Pirmasis banditas pasipiktinęs užsimojo durklu, bet Šarvuotis jau taikėsi pistoletu, o blyškiose jo akyse suspindo žudiko ryžtas. Mėlynieji jau gailėjosi, kam leidosi į šią avantiūrą. Jų gauja pelnėsi duoną paprastesniais nusikaltimais; šis atvejis rodėsi jiems per sunkus. Jie buvo įsipareigoję pagrobti statulą, už tai jiems pažadėta daug modernių šaunamųjų ginklų ir krūva pinigų, o tada jie galėsią prisipirkti žirgų ir viso, ko tik panorėję; tik niekas jų neperspėjo, kad rūmai užburti. Dabar trauktis jau vėlu – belieka sekti paskui amerikietį iki galo.

Įveikę visas kliūtis pakeliui į lobį, Teksas Šarvuotis ir keturi jo vyrai susitiko Auksinio drakono menėje. Nors ir būdami apsirūpinę modernia technika, leidžiančia matyti, ką darė karalius,

kad nepakliūtų į žabangas, jie prarado du žmones, kuriuos ištiko siaubinga mirtis: vienas žuvo šulinio dugne, o kitam nuo stiprių nuodų per kelias minutes nukrito visos mėsos.

Kaip ir buvo numatęs amerikietis, jų tykojo ne tik pražūtingi spąstai, bet ir psichologinės klastos. Jis pats jautėsi taip, tartum leistųsi į dvasinį pragarą, bet įstengė laikytis ramiai, teigdamas pats sau, jog diduma tų reginių, kurie juos šiurpina, egzistuoja tik jų vaizduotėje. Juk jis profesionalas, mokantis tobulai valdyti ir kūną, ir sielą. Kas kita – primityvūs Skorpiono sektos nariai: jiems kelionė pas Drakoną daug sunkesnė, nes jie nemoka skirti, kur tikrovė, o kur vaizduotės padarinys. Jie buvo pratę nesitraukti susidūrę su netikėtais pavojais, bet juos gąsdino visa, kas nepaaiškinama. Šiuose paslaptinguose rūmuose jų nervai buvo įtempti ligi kraštutinumo.

Įžengę į Auksinio drakono menę, jie nesusivokė kur esantys, nes vaizdai monitoriuje buvo neryškūs. Juos akino tviskančios paauksuotos sienos, kuriose atsispindėjo gausybė aliejinių žibintų ir storų bičių vaško žvakių. Oras buvo pritvinkęs žibintų tvaiko, deginamų smilkalų ir miros kvapų. Įsibrovėliai sustojo ant slenksčio apkurtinti kimaus gomurinio balso, nenusakomo žodžiais; pirmą akimirką galėjo pasirodyti, tartum banginis dejuotų kažkur metaliniame vamzdyne. Tačiau po minutės jie jau išskyrė tame ūžesyje kažkokius garsus, o netrukus tapo akivaizdu, jog čia tam tikra kalba. Karalius, sėdintis priešais statulą lotoso poza, buvo nusigręžęs nuo užpuolikų ir negirdėjo jų įeinant, nes labai atidžiai klausėsi to balso ir galvojo vien apie savo uždavinį.

Valdovas progiesmiu kažką deklamavo, tardamas keistus žodžius, o paskui iš statulos žiočių pasigirsdavo atsakymas, nudundantis per menę. Skvarbus jo aidas šiurpino odą, smelkėsi per smegenis ir visus nervus. Klausytojai jautėsi taip, tarsi būtų didžiulio varpo viduje.

Teksui Šarvuočiui ir mėlyniesiems jo bendrams prieš akis visu puikumu stūksojo Auksinis drakonas: liūto liemuo, letenos dideliais nagais, riesta roplio uodega, plunksnoti sparnai, grobuonies galva su keturiais ragais, išsprogusiomis akimis ir pražiotais nasrais, kurie baugino dviem eilėmis aštrių dantų ir dvišaku gyvatės liežuviu. Gryno aukso statula, daugiau kaip metro ilgio ir panašaus aukščio, buvo kruopščiai pagaminta ir prašmatniai išpuošta: kiekviename liemens ir uodegos žvyne įtaisyta po brangakmenį, sparnų plunksnos užbaigtos deimantais, uodegoje buvo perlais ir smaragdais išdėlioti įmantrūs raštai, dantys išskaptuoti iš dramblio kaulo, o akis atstojo du tobuli žvaigždiniai rubinai, didumo sulig karvelio kiaušiniu. Mitinis žvėris tupėjo ant juodo akmens, kurio centre puikavosi gabalas gelsvo kvarco.

Plėšikai valandėlę stovėjo sustingę, priblokšti netikėto įspūdžio, visų tų šviesų, aromatų ir kurtinamo dundesio. Nė vienas nesitikėjo, kad statula bus tokia nepaprasta; net ir didžiausias tamsuolis suvokė atsidūręs priešais neapsakomai vertingą daiktą. Visų akys žėrėjo godumu, kiekvienas vaizdavosi, kaip pakeistų jo gyvenimą net ir vienintelis iš tų brangakmenių.

Ir Teksas Šarvuotis neatsispyrė magiškam šios statulos žavesiui, nors nemanė esąs itin gobšus; jis pasirinko tą darbą todėl, kad mėgo nuotykius. Vyras didžiavosi galįs gyventi paprastai, būti visai laisvas, nevaržomas nei jausmų, nei kitokių ryšių. Jis svajojo senatvėje, pavargęs nuo lakstymo po pasaulį, pasitraukti į savo ūkį Amerikos vakaruose ir ten auginti lenktyninius žirgus. Jam buvo tekę vykdant kai kurias užduotis laikyti rankose didelius turtus, bet nė karto jis nejautė pagundos jų pasisavinti; jam užtekdavo komisinių, visada labai didelių, bet matydamas šią statulą Teksas panoro išduoti Specialistą. Ją turėdamas jis taptų neįveikiamas, be galo turtingas, galėtų įgyvendinti visas savo svajones, net sukurti savą organizaciją, kur kas galingesnę negu Specialisto. Trumpą

valandėlę jis buvo pasidavęs tai minčiai tarsi koks jausmingas svajotojas, bet tuoj vėl grįžo į tikrovę. „Ar tik čia nebus tasai statulos prakeiksmas – sukelti nesuvaldomą godumą?“ – pamanė jisai. Vargais negalais jam pavyko susikaupti, kad galėtų užbaigti, kas pradėta. Amerikietis tylomis davė ženklą samdiniams, ir šie puolė karalių su durklais rankose.

KETURIOLIKTAS SKYRIUS

Plėšikų urvas

Aleksandrui ir naujiesiems jo draugams nebuvo sunku priartėti prie Skorpiono kovotojų urvo: kur link eiti, jiems buvo parodžiusi Nadija, o Boroba nuvedė iki vietos. Žvėrelis keliavo tupėdamas Aleksandrui ant pečių, uodega apsivijęs kaklą, o rankas suleidęs į plaukus. Jam nepatiko lipti į kalnus, o dar labiau – leistis nuo jų. Vaikinas vis kumščiavo beždžionėlę norėdamas ja nusikratyti, nes jos uodega jį smaugė, o rankutės, mėšlungiškai įsitvėrusios plaukų, rovė juos kuokštais.

Jau tikrai žinodami, kur tas urvas, vyrai artinosi prie jo labai atsargiai, slapstydamiesi už krūmokšnių ir žemės paviršiaus nelygumų. Aplinkui nebuvo matyti jokio sujudimo, nesigirdėjo nieko, tik vėjas švilpavo tarp kalnų ir retkarčiais suklykdavo koks paukštis. Toje tyloje, rodės, garsiai aidi ne tik žingsniai, bet ir alsavimas. Tensingas pasirinko akmenų ir susidėjo į apsiausto klostę prie juosmens, paskui mintimis liepė Borobai eiti į žvalgybą. Beždžionėlė nušoko Aleksandrui nuo pečių, ir šis pagaliau laisvai atsikvėpė.

Boroba tekina nulėkė urvo link ir po dešimties minučių grįžo. Ji nemokėjo papasakoti, ką mačiusi, bet Tensingas išvydo jos smegenyse neryškius žmonių pavidalus ir suprato, kad urvas nėra tuščias, kaip kad jie būgštavo. Tikriausiai ir belaisvės vis dar ten, saugomos keleto mėlynųjų, bet dauguma plėšikų jau pasitraukę. Nors vadavimo operacija dėl to ir palengvėtų, Tensingas

manė, jog tai iš tiesų bloga žinia: vadinasi, tikriausiai visi kiti yra Tunkaloje. Nebebuvo abejonės, kad nusikaltėliai į Uždraustąją karalystę, kaip ir spėjo jaunasis amerikietis, brovėsi ne pustuzinio mergaičių grobti, o Auksinio drakono vogti.

Vyrai priselino arčiau urvo. Prie jo angos tupėjo kovotojas, pasirėmęs šautuvu. Saulė švietė jam į akis, ir iš tokio nuotolio Dilas Bahadūras būtų jį lengvai nukovęs, bet gulėdamas iš lanko nešausi. Tensingas mostu liepė jam likti prisiplojus prie žemės, o pats išsitraukė vieną iš akmenų, kuriuos buvo pasiėmęs. Mintimis paprašęs dovanoti už smurtą, kurio ketina griebtis, nesvyruodamas sviedė akmenį visa galingos rankos jėga. Aleksandrui pasirodė, kad sviedinys lekia pro šalį, todėl jis labai nustebo, kai sargybinis parpuolė nė nešūktelėjęs, mat akmuo pataikė tiesiai į tarpuakį. Lama pašaukė draugus eiti jam iš paskos.

Aleksandras pačiupo sargybinio ginklą, nors niekada nebuvo tokio turėjęs rankose ir net nežinojo, ar jis užtaisytas. Sunkus šautuvas rankose suteikė jam pasitikėjimo savim ir sužadino dar nepatirtą karingumą. Vaikinas pajuto milžinišką energijos antplūdį, akimoju atsikratė visų abejonių ir veržėsi į kovą tarsi plėšrus žvėris.

Trys vyrai kartu žengė į urvą. Tensingas ir Dilas Bahadūras šaukė šiurpiu balsu, ir Aleksandras negalvodamas nuo jų neatsiliko. Šiaip jis nebuvo iš pačių drąsiųjų, o dabar klykė kaip nesavas. Visą įsiūtį, baimę ir jėgą jis išliejo tuo riksmu, kuris sykiu su adrenalinu, plūstelėjusiu į gyslas, leido jam pasijusti nenugalimam kaip jaguarui.

Urve buvo dar keturi plėšikai, randuotoji moteriškė, o pačiam gale – belaisvės supančiotomis kulkšnimis. Apstulbinti trijų už-

puolikų, klykiančių kaip kokie pamišėliai, mėlynieji kovotojai akimirką sudelsė ir tik tada griebėsi durklų, bet Dilui Bahadūrui pakako ir tos akimirkos: pirmas jo šūvis buvo taiklus, strėlė pervėrė banditui dešinę ranką.

Barzdylos tai nesulaikė. Kaukdamas iš skausmo, jis sviedė durklą kairiąja ir tučtuojau čiupo dar vieną, užkištą už juostos. Durklas nušvilpė tiesiai princui į širdį. Dilas Bahadūras neišsisuko, bet ir nenukentėjo: kaip tik tuo metu jis kėlė ranką ketindamas paleisti dar vieną strėlę, ir durklas pralėkė pro pat jo pažastį, palietė kūną, bet nesužeidė. Jaunuolis nesutriko – tikėjo, kad jį saugo magiškasis drakono išmatų skydelis.

O Tensingas neįtikėtinai mikliai išvengė visų durklų, skriejančių jo linkui. Vidinis jausmas, išsiugdytas per tao šu pratybas, leido jam nuspėti ginklo greitį ir lėkimo kryptį. Galvoti jam nereikėjo: kūnas reagavo instinktyviai. Vikriai persivertęs ore, jis spyrė vienam priešininkui tiesiai į dantis ir jį paguldė, o kitam mostu į šalį išmušė iš rankų šautuvą, kuriuo šis taikėsi, bet iššauti taip ir nespėjo. Tada vyras griebėsi peilių.

Aleksandrui nebuvo kada prisitaikyti. Jis paspaudė gaiduką ir trenkė šūvis, o jo aidas sudrebino urvą. Čia jį stumtelėjo Dilas Bahadūras, ir pačiu laiku: Aleksas susverdėjo ir kaip tik dėl to vos per plauką išvengė durklo smūgio. Pamatęs, kad banditai, dar stovintys ant kojų, griebiasi šautuvų, jis stvėrė savąjį už įkaitusio vamzdžio ir puolė į priekį šaukdamas visu balsu. Be atodairos švaistydamasis šautuvo buože trenkė arčiau stovinčiajam ir nors neparbloškė jo, bet sutrikdė tiek, kad Tensingas spėjo pačiupti jį rankomis ir spūstelėdamas pirštais jautrųjį kaklo tašką visiškai paralyžiavo vyrą. Lamos auką pervėrė elektros iškrova nuo sprando iki pat kulnų, kojos jam sulinko, ir vyras susmuko kaip skuduras, nebeįstengdamas nė piršto pajudinti; akys iššoko ant kaktos, o riksmas taip ir įstrigo gerklėj.

Per porą minučių buvo suguldyti visi keturi mėlynieji. Sargybinis spėjo kiek atsigauti nuo smūgio akmeniu, bet griebtis durklo jam nebeteko. Aleksandras įrėmė šautuvo vamzdį jam į smilkinį ir liepė eiti prie kitų. Nors tai buvo jam pasakyta angliškai, bet tokiu aiškiu tonu, kad vyras pakluso nesispyriodamas. Kol Aleksandras saugojo banditus su ginklu, kuriuo nemokėjo naudotis, ir labiau kliovėsi ryžtinga laikysena bei rūsčiu žvilgsniu, Tensingas rišo juos virvėmis, rastomis urve.

Dilas Bahadūras su šauti parengtu lanku žengė į urvo gilumą, kur tūnojo mergaitės. Iki jų buvo gal dešimt metrų; tame tarpe ant laužo žarijų kaito pora puodų su valgiu. Netikėtai princą sustabdė riksmas. Randuotoji vienoj rankoj laikė rimbą, o kitoj – atidengtą pintinę, kurią purtė penkioms belaisvėms virš galvų.

– Dar žingsnis – ir paleisiu ant jų skorpionus! – klykė kalinių prižiūrėtoja.

Princas nesiryžo šauti. Iš tokio nuotolio nukauti moterį jam būtų vieni niekai, bet ar ant mergaičių nepabirs grėsmingieji voragyviai? Mėlynieji kovotojai jų nuodams atsparūs, toji moteriškė tikriausiai irgi, bet kitiems iškiltų mirtinas pavojus.

Niekas nesujudėjo. Aleksandras nenuleido akių ir ginklo, nutaikyto į belaisvius, juoba kad du iš jų, kurių Tensingas dar nespėjo surišti, tik ir laukė progos pulti. Lama nesiryžo kištis. Iš savo vietos jis galėjo sutramdyti moterį nebent ypatingomis parapsichologinėmis galiomis. Pabandė įbauginti ją mintimis, nes užhipnotizuoti per tokį sąmyšį ir nuotolį nebūtų pavykę. Vargais negalais įžvelgęs jos aurą, Tensingas suvokė, jog tai primityvi būtybė, žiauri ir prigąsdinta, kurią palaužti galima tik prievarta.

Pauzė truko vos kelias sekundes, bet jų pakako jėgų pusiausvyrai sutrikdyti. Dar akimirka – ir Aleksandras būtų turėjęs šauti į žmones, pasirengusius pulti Tensingą. Bet ūmai įvyko kai kas visiškai netikėto. Viena mergaitė metėsi ant randuotosios mote-

riškės ir susigrūmė su ja, o pintinė nuskriejo oru ir žnektelėjo ant žemės. Po urvo aslą pažiro kirbinė juodų skorpionų.

Mergaitė, stojusi į kovą, buvo Pema. Nors ir lieknutė, trapi, dar ir supančiota, vis tiek žūtbūtinai puolė savo skriaudėją, nepaisydama nei rimbo kirčių, kuriais moteriškė švaistėsi be atodairos, nei mirtino pavojaus, kurį kėlė skorpionai. Pema lupo ją kumščiais, kandžiojo ir tąsė už plaukų, ėjo ristynių, nors jėgos buvo aiškiai nelygios; jos priešininkė, kur kas tvirtesnio sudėjimo, metė rimbą ir siekė virtuvinio peilio, užkišto už juosmens. Kol tiedvi kovojo, Dilas Bahadūras spėjo metęs lanką pagriebti skardinę žibalo, kurį plėšikai pildavo į žibintus, palieti degųjį skystį ant aslos ir užkurti jį laužo nuodėguliu. Po urvą žaibiškai pasklido liepsnos ir tiršti dūmai, svilindami blakstienas.

Nepaisydamas ugnies, princas šoko prie Pemos. Ji gulėjo aukštielninka ir abiem rankom gynėsi nuo prislėgusios ją stambios bobos, kurios ranka nesulaikomai artėjo prie mergaitės veido. Peilio smaigalys jau buvo bebrėžiąs Pemai skruostą, kai princas sugriebė moteriškę už kaklo, trūktelėjo atgal ir atgalia ranka smogęs į smilkinį apsvaigino.

Pema pasikėlė ir ėmė įnirtingai pliekti delnais liepsnas, laižančias ilgą jos sijoną, bet šilkas degė kaip sausa pintis. Princas vienu matu nuplėšė jai drabužį ir sugrįžo pas kitas mergaites, kurios klykdamos iš baimės glaudėsi prie sienos. Randuotosios peiliu Pema persipjovė pančius, paskui padėjo Dilui Bahadūrui išlaisvinti drauges ir nuvesti jas anapus ugnies uždangos, kurioje raitėsi svylantys skorpionai, iki išėjimo iš urvo, pilno dūmų.

Tensingas, princas ir Aleksandras nuvilko savo belaisvius į gryną orą ir paliko tvirtai pririštus vieną prie kito, nugara prie nugaros. Boroba suskato tyčiotis iš bejėgių plėšikų, svaidė į juos žemes ir rodė liežuvį, kol ją pasišaukė Aleksandras. Beždžionėlė užšoko jam ant pečių, apsuko uodegą apie kaklą ir tvirtai įsikabino į ausis. Vaikinui beliko tyliai atsidusti.

Dilas Bahadūras, atėmęs drabužį iš vieno plėšiko, savąjį vienuolio abitą atidavė Pemai, kuri buvo likusi pusnuogė. Abito pločio mergaitei užteko dukart apsisiausti apie liemenį. Princas bjaurėdamasis apsivilko juodus dvokiančius Skorpiono kovotojo skarmalus. Jis būtų kur kas mieliau likęs vien su apatiniais, bet žinojo, kad vos tik nusileis saulė ir atvės oras, reikės kuo nors prisidengti. Jis buvo taip susižavėjęs Pemos drąsa ir ramumu, kad atiduoti jai savo abitą jam rodėsi per menka auka. Jis negalėjo nuleisti nuo jos akių. Mergina padėkojo jam nedrąsiu šypsniu ir apsisiautė šiurkščiu tamsiai raudonu abitu, nė neįtardama, kad vilki sosto įpėdinio drabužiu.

Tensingas pertraukė meilingą Dilo Bahadūro ir Pemos susižvalgymą klausdamas merginą, ką ji girdėjusi urve. Pema patvirtino jo įtarimus: kita dalis gaujos rengėsi pavogti Auksinį drakoną ir pagrobti karalių.

– Galiu suprasti pirmąjį kėslą, nes statula labai vertinga, bet ne antrąjį. Kam jiems prireikė karaliaus? – stebėjosi princas.

– Nežinau, – gūžtelėjo pečiais mergaitė.

Tensingas peržvelgė belaisvių auras, išskyrė labiausiai pažeidžiamą, atsistojo priešais jį ir įsmeigė į vyriškį skvarbų žvilgsnį. Lamos akys, šiaip jau visada švelnios, visiškai pasikeitė: susiaurėję vyzdžiai lyg adatomis varstė kovotoją, ir šis jautėsi tarsi gyvatės užspeistas. Vienuolis monotonišku balsu ištarė keletą sanskritiškų žodžių, kuriuos suprato tik Dilas Bahadūras, ir nė minutei nepraslinkus įbaugintas plėšikas, hipnozinio miego apimtas, atsidavė lamos valiai.

Jo apklausa atskleidė kai ką iš Skorpiono sektos plano ir patvirtino, kad jau per vėlu sutrukdyti gaujai įsibrauti į rūmus. Žmogus

nemanė, kad karalius gali būti nužudytas: amerikietis buvo liepęs sučiupti jį gyvą, nes esą reikalinga iš jo kai ką iškvosti. Daugiau jis apie tai nieko nežinojo, bet išdavė kitą labai svarbų dalyką, būtent kad valdovą ir statulą ketinama išgabenti į nuošalų Čentan Dzongo vienuolyną.

– Ir kaip jie tikisi ištrūkti iš ten? Juk tai neprieinama vieta, – stebėjosi princas.

– Oru, – atsakė banditas.

– Matyt, jie turi sraigtasparnį, – spėjo Aleksandras: jis bendrais bruožais suprato, apie ką šnekama, net ir nemokėdamas jų kalbos, nes įvaizdžiai į jo smegenis ateidavo telepatijos būdu.

Taip pat daugiausia mintimis jis bendravo su lama ir princu, tik dabar kai ką jam patikslindavo Pema.

– Ar jums nurodinėja Teksas Šarvuotis? – paklausė Aleksandras.

Belaisvis negalėjo atsakyti, nes plėšikai pažinojo tik „amerikietį“, o Pema išvis nebuvo jo mačiusi.

Tensingas pažadino liudytoją iš transo būsenos ir pareiškė, jog banditai bus palikti čia, patikimai supančioti, kad negalėtų išsivaduoti. Nieko jiems neatsitiks, jei praleis naktį ar dvi po atviru dangum, kol iki jų ateis karaliaus dalinys arba, jų laimei, saviškiai. Suglaudęs delnus priešais veidą, lama palenkė galvą ir atsiprašė už nepagarbų elgesį. Tą patį padarė ir Dilas Bahadūras.

– Aš melsiuosi, kad žmonės atrastų jus anksčiau nei juodieji lokiai, leopardai ar tigrai, – rimtai pažadėjo Tensingas.

Aleksandrą gerokai nustebino toks pagarbus elgesys. Jei viskas būtų virtę kitaip ir mėlynieji būtų juos įveikę, būtų išgalabiję be ceremonijų.

– Ko gero, mums reikia keliauti į vienuolyną, – pasiūlė Dilas Bahadūras.

– O kaip jos? – paklausė Aleksandras, rodydamas į Pemą ir kitas mergaites.

– Gal aš galėčiau palydėti jas iki slėnio ir patarti karaliaus daliniams, kad ir jie žygiuotų į vienuolyną, – pasisiūlė Pema.

– Vargu ar galima eiti banditų taku: kalnuose gali būti jų stebėtojų. Verčiau pasirinkti trumpiausią kelią, – paprieštaravo Tensingas.

– Mano mokytojas tikriausiai neturėjo galvoj skardžio... – sumurmėjo princas.

– Gal tai ir visai neprasta mintis, Dilai Bahadūrai, – šyptelėjo lama.

– Turbūt garbusis mano mokytojas leido sau pajuokauti, – netikėjo jaunuolis.

Lama atsakė plačia šypsena, nušvietusia jo veidą, ir mostu pakvietė jaunimą eiti jam iš paskos. Visi leidosi tuo pačiu keliu, kuriuo buvo atėję nuo Nadijos. Tensingas žingsniavo pirmas ir prireikus padėdavo mergaitėms: jos vargiai spėjo paskui jį, nes buvo apsiavusios basutėmis, vilkėjo sarongais ir nebuvo pratusios karstytis uolomis, bet nė viena nesiskundė. Jos jautėsi labai dėkingos už išvadavimą iš mėlynųjų kovotojų nelaisvės ir visiškai pasitikėjo milžinu vienuoliu.

Aleksandras, einantis voros gale, paskui princą ir Pemą, paskutinį kartą pažvelgė į apgailėtiną saujelę supančiotų banditų. Jis negalėjo patikėti, jog dalyvavo grumtynėse su tais profesionaliais žudikais; šį tą panašaus jis buvo matęs nebent koviniuose filmuose. Tiesa, dar labai neseniai jis prisižiūrėjo žiaurių vaizdų ir Amazonijoje, kai indėnai susipliekė su kareiviais ir keletas vyrų žuvo; baisiai atrodė ir Bestijų ten sumaitoti žmonių kūnai. Vaikinas nejučiom nusišypsojo: iš tiesų skystablauzdžiams verčiau nesileisti į kelionę su jo močiute Kete.

Nadija pamatė draugus vorele ateinant siaura perėja, susisiekiančia su jos slėptuve, ir apsidžiaugusi nubėgo pasitikti, bet ūmai sustojo: būrelyje buvo ir vienas mėlynasis. Geriau įsižiūrėjusi pažino, jog tai Dilas Bahadūras. Jie užtruko trumpiau, negu Nadija buvo maniusi, bet ir tos kelios valandos jai prailgo tarsi amžinybė. Mergaitė šaukėsi savojo totemo, tikėdamasi iš oro pamatyti draugus, bet baltoji erelė nepasirodė, tad beliko sunkia širdimi laukti. Ji suprato, jog negali persikūnyti į paukštę kada panorėjusi, o tik patekusi į didelį pavojų arba nepaprastai įtempusi valią. Tai panašu į transą. Erelė – tai jos siela, jos charakterio esmė. Pirmąsyk tai patyrusi Amazonijoje, Nadija nustebo, kad tai ne kas kitas, o paukštė: juk ji taip bijojo aukščio, jai bemat apsvaigdavo galva. Niekada ji neskraidė sapne kaip kiti jos pažįstami vaikai. Seniau klausiama, koks gyvūnas galėtų būti jos totemas, ji atsakydavo, kad tikriausiai delfinas, nes geidė būti tokia pat protinga ir žaisminga. Erelė, taip grakščiai sklandanti virš aukščiausių kalnų, jai labai padėjo nusikratyti fobijos, nors kai kada mergaitę vis dar apimdavo aukščio baimė. Ir dabar, vos pažvelgusi į prarają po kojomis, Nadija sudrebėjo.

– Jaguarai! – sušuko ji ir nuskubėjo pas draugą, nė nežvilgtelėjusi į jo palydovus.

Aleksandras buvo bepuoląs jos apkabinti, bet laiku susiturėjo: tegul kiti nemano, kad Nadija – jo panelė ar kas nors panašaus.

– Kas atsitiko? – nekantravo ji.

– Nieko ypatingo... – atsakė jis apsimestinai abejingai.

– Kaip išvadavot mergaites?

– Visai paprastai: nuginklavom banditus, apkūlėm juos, sudeginom skorpionus, prileidom pilną urvą dūmų, vieną plėšiką pakankinom, kad išduotų ką žinąs, paskui visus palikom surištus be vandens ir maisto, kad pamažu nusibaigtų.

Nadija taip ir liko stovėti išsižiojusi, kol Pema suspaudė ją glėbyje. Mergaitės viena per kitą pasakojo, ką iškentėjusios nuo to laiko, kai išsiskyrė.

– Ar žinai ką nors apie šį vienuolį? – pakuždėjo Pema Nadijai į ausį, rodydama Dilą Bahadūrą.

– Labai mažai.

– Kuo jis vardu?

– Dilas Bahadūras.

– Tai reiškia Narsiąją Širdį. Jam tinka tas vardas. Gal ištekėsiu už jo, – tarė Pema.

– Betgi tu jo dar beveik nepažįsti! Ir jis jau spėjo tau pasipiršti? – juokėsi Nadija.

– Ne, vienuoliai paprastai lieka nevedę. Bet gal aš jį pati paprašysiu, jei pasitaikys proga, – lyg niekur nieko atsakė Pema.

PENKIOLIKTAS SKYRIUS

Skardis

Tensingas nusprendė, kad prieš tariantis, kaip nuvesti mergaites į slėnį, reikia užkąsti ir pailsėti. Matydamas, kad miltų ir sviesto visiems neužteks, Dilas Bahadūras atidavė menkas savo atsargas Pemai ir kitoms mergaitėms, jau daug valandų nevalgiusioms. Tensingas jam liepė sukurti ugnį arbatai virti ir jakų sviestui tirpinti. Vos tai buvo atlikta, vienuolis susikišo rankas į abito klostes, kur paprastai laikydavo išmaldos kapšelį, ir kaip koks fokusininkas ėmė visus stulbindamas rieškučiomis traukti iš ten grūdus, česnakus, džiovintas daržoves ir kitokius produktus vakarienei.

– Štai šitaip Jėzus Kristus, pasak Naujojo Testamento, gausino duoną ir žuvis, – negalėjo atsistebėti Aleksandras.

– Mano mokytojas yra labai šventas. Nebe pirmą kartą matau jį darant stebuklus, – tarė princas, labai pagarbiai lenkdamasis lamai.

– Gal tavo mokytojas ne tiek šventas, kiek miklių rankų, Dilai Bahadūrai. Banditų urve nestigo atsargų – negi būčiau leidęs joms pražūti, – atsakė lama, taip pat nusilenkdamas.

– Mano mokytojas visa tai pavogė! – negalėjo patikėti mokinys.

– Sakykim, kad gal tavo mokytojas pasiskolino... – tarė Tensingas.

Jaunuoliai sutrikę susižvalgė, o paskui prapliupo juoktis. Tas linksmumo protrūkis tapo lyg ir vožtuvu, pro kurį išsiveržė lauk didžiulis nerimas ir baimė, kankinę visus pastarosiomis dienomis.

Juokas plito kaip ugnis, ir netrukus jau visi kvatodami raičiojosi žeme, tik lama, vis taip pat maloniai šypsodamasis, dėliojo į puodelius campą ir pilstė arbatą.

Galų gale jaunimas apsiramino, bet vos mokytojas ėmė vaišinti visus kuklia vakariene, vėl pratrūko juoku.

– Galbūt, kai vėl atgausit nuovoką, norėsit išklausyti mano plano... – neprarasdamas kantrybės pasiūlė mokytojas.

Išgirdus planą juokas bemat nuščiuvo. Lama siūlė nei daugiau, nei mažiau, tik nuleisti mergaites skardžiu. Priėjusiems prie krašto pažiūrėti net kvapą užgniaužė: ta stati uolų siena – kokių aštuonių šimtų metrų aukščio.

– Mokytojau, dar niekas niekada nėra čia leidęsis, – tarė Dilas Bahadūras.

– Tai gal jau atėjo metas kam nors būti pirmam, – atsakė Tensingas.

Mergaitės puolė į ašaras, išskyrus Pemą, kuri iš principo rodė kitoms tvirtumo pavyzdį, ir Nadiją: ji čia pat nusprendė verčiau žūsianti banditų nelaisvėje arba mirtinai sušalsianti ant kalnų ledyno, bet nesileisianti į tą prarają. Tensingas aiškino, kad šiuo trumpiausiu keliu mergaitės galėtų pasiekti slėnyje kokį nors kaimą ir paprašyti pagalbos dar nesutemus. O to nepadarius visi įstrigtų čia viršuje ir rizikuotų būti Skorpiono gaujos likučių aptikti. Be to, svarbu sugrąžinti mergaites į namus ir duoti žinią generolui Miarui Kunglungui, kad jis spėtų išvaduoti karalių iš įtvirtintojo vienuolyno, kol anas dar nenužudytas. Jis pats su Dilu Bahadūru pasistengsiąs kuo greičiau nukakti į Čentan Dzongą, kad užbėgtų plėšikams už akių.

Aleksandras nesileido į tuos svarstymus, bet mėgino pats vienas apgalvoti padėtį. Kaip dabar pasielgtų jo tėvas? Tikriausiai rastų būdą ne tik nusileisti tuo skardžiu, bet ir užkopti. Tėčiui yra tekę lipti ir į statesnius kalnus už šį, be to, patį viduržiemį – kartais vien dėl sporto, o kartais ir gelbstint kitus alpinistus, susižeidusius

ar kitokios bėdos ištiktus. Džonas Koldas veikdavo apgalvotai ir nuosekliai, bet prireikus gelbėti žmogaus gyvybę nepaisydavo jokio pavojaus.

– Manau, kad su savo turima įranga sugebėčiau nusileisti, – tarė vaikinas.

– Kiek metrų aukščio bus čia? – pasidomėjo Nadija, bet pažvelgti žemyn nedrįso.

– Daug. Mano virvių ilgio nepakaks, bet rasiu kokių kyšuliukų, aikštelių ir galėsim leistis keliais etapais, – paaiškino Aleksas.

– Ko gero, tai įmanoma, – įsiterpė Tensingas: juk jis ir sumanė tą drąsų planą todėl, kad jau buvo matęs, kaip vaikinas vaduoja Nadiją iš prarajos, į kurią buvo įkritusi.

– Man turėtų pasisekti, nors tai ir labai rizikinga; bet kaip įstengs nusileisti mergaitės, nepratusios laipioti po kalnus? – abejojo Aleksandras.

– Gal rasim, kaip jas nukelti... – atsakė lama ir paprašė tylos: jam esą būtina pasimelsti, nes jau daug valandų to nedarė.

Kol Tensingas meditavo sėdėdamas ant uolos ir žvelgdamas į bekraštį dangų, Aleksandras matavo virvę, skaičiavo kablius, tikrino saugos diržus, svarstė savo galimybes ir tarėsi su princu, kaip geriausia būtų įvykdyti tą pavojingą manevrą.

– Kad bent kokį aitvarą turėtume! – atsiduso Dilas Bahadūras.

Jis papasakojo bičiuliams užsieniečiams, kad Auksinio Drakono karalystėje nuo senų senovės dirbami šilkiniai aitvarai, vaizduojantys paukštį dvigubais sparnais. Kai kurie esą tokie dideli ir stiprūs, kad gali išlaikyti žmogų, stovintį tarp sparnų. Tensingas esąs to sporto žinovas, išmokęs ir princą. Šis prisimenąs pirmąjį savo skrydį prieš porą metų: tada jis nusklendęs nuo vieno kalno ligi kito pasinaudodamas oro srovėmis, kurios jam padėjusios valdyti trapiąją lakdynę; ilgą pavadėlį laikę net šeši vienuoliai.

– Tikriausiai daugelis taip ir užsimušė... – spėjo Nadija.

– Ne taip jau čia sunku, kaip rodosi, – patikino princas.

– Kažkas panašaus į sklandytuvą, – mąstė Aleksandras.

– Lėktuvas šilkiniais sparnais... Neturiu jokio noro išbandyti, – tarė Nadija džiaugdamasi, kad po ranka nėra aitvaro.

Tensingas meldė, kad nepūstų vėjas, nes vėjuotu oru leistis būtų per sunku. Ir dar jis meldė, kad amerikiečiui vaikinui užtektų patirties bei ryžto, o kitiems – kad nepristigtų drąsos.

– Sunku iš čia tiksliai nustatyti aukštį, mokytojau Tensingai, bet jei mano virvių pakaks iki tos siauros aikštelės, kurią matau ten žemai, tai susitvarkysiu, – patikino Aleksandras.

– O kaip mergaitės?

– Leisiu jas po vieną.

– Tik ne mane, – tvirtai pareiškė Nadija.

– Nadija ir aš ketinam eiti su tamsta ir Dilu Bahadūru į vienuolyną, – tarė Aleksandras.

– O kas nuves mergaites iki slėnio? – paklausė lama.

– Gal garbusis mokytojas leistų man... – pasisiūlė Pema.

– Penkios mergaitės be palydovo? – suabejojo Dilas Bahadūras.

– O kodėl gi ne?

– Kaip tu nuspręsi, Pema, taip ir bus, – tarė Tensingas, gėrėdamasis auksine mergelės aura.

– Turbūt kas nors iš jūsų galėtų tai atlikti ir geriau už mane, bet jei mokytojas mane įgalios ir parems maldomis, gal man ir pavyks garbingai įvykdyti pareigą, – žadėjo mergaitė.

Dilas Bahadūras išbalo. Pirmosios meilės apakintas, jis jau vaizdavosi, kad Pema jam yra vienintelė pasaulyje. Bene jam galvoj, kad kitų moterų jis išvis nepažįsta ir neturi jokios patirties! Jį apė-

mė baimė, kad ji gali nudardėti į prarajos dugną, o jei net nusileis sveika ir gyva, dar, ko gero, paklys ar šiaip kas nors jai nutiks. Juk ir tigrų čia esama, ir Skorpiono sektos pamiršti nevalia.

– Tai labai pavojinga, – priminė jis.

– Gal mano mokinys nusprendė lydėti mergaites? – paklausė Tensingas.

– Ne, mokytojau, privalau padėti jums išvaduoti karalių, – susigėdęs nuleido akis princas.

Lama pasišaukė jį nuošaliau, kad kiti negirdėtų.

– Pasitikėk Pema. Jos širdis tokia pat narsi kaip tavo, Dilai Bahadūrai. Jei judviejų karma lemia, kad susijungtumėt, tai vis tiek įvyks. O jei nelemia, tada jokios tavo pastangos nepakeis gyvenimo tėkmės.

– Aš gi nesakiau, mokytojau, kad noriu susijungti su ja!

– Gal nereikia to ir sakyti, – šyptelėjo Tensingas.

Aleksandras nutarė, kol dar šviesu, parengti kelią rytdienai. Pirmiausia reikia įsitikinti, ką jis galės nuveikti su dviem virvėmis po penkiasdešimt metrų. Pusę valandos jis sugaišo, kol išaiškino kitiems pagrindinius dalykus, žinotinus leidžiantis virvėmis: kaip užsimauti saugos diržus, kaip leistis žemyn sėdomis, kokiais judesiais virvė atpalaiduojama ir kokiais įtempiama. Antroji virvė – dėl saugumo. Jam pačiam jos nereikia, bet mergaitėms leidžiantis ji būtina.

– Dabar leisiuos iki aikštelės ir tenai matuosiu aukštį ligi skardžio apačios, – pareiškė vaikinas, įtvirtinęs virvę ir užsisegęs saugos diržus.

Visi labai susidomėję stebėjo, ką ir kaip jis daro, tik Nadija nedrįso artintis prie bedugnės. Ypač Aleksandro technika žavėjosi Tensingas, pats visą gyvenimą karstęsis po Himalajus. Jį labai domino tvirta ir lengva virvė, metaliniai kabliai, karabinai, įmantri diržų sistema. Lama su nuostaba žiūrėjo, kaip vaikinas, pamojavęs ranka, pakimba ore apsiraizgęs diržais, kaip kojomis atsispiria

nuo vertikalios akmeninės sienos ir atpalaidavęs virvę be jokių matomų pastangų nučiuožia žemyn trejetą penketą metrų. Neprаslinkus nė penkioms minutėms jis jau atsidūrė skardžio iškyšoje. Iš viršaus jis rodėsi visai mažas. Toj atbrailoj Aleksas užtruko pusę valandos, kol išmatavo aukštį nuo skardžio apačios antrąja virve, kuria buvo apsivyniojęs juosmenį. Paskui užkopė aukštyn; tam prireikė kur kas daugiau jėgų, bet ėjosi gana sklandžiai. Viršuje jį pasitiko plojimai ir džiaugsmingi šūksniai.

– Leistis įmanoma, mokytojau Tensingai; aikštelė pakankamai plati ir tvirta, tilps visos penkios mergaitės kartu su manim. Virvės pakaks ligi pat apačios, tik reikės išmokyti jas naudotis saugos diržais. Tačiau yra vienas keblumas, – kalbėjo Aleksandras.

– Koks?

– Aikštelėj reikės dviejų virvių, nes mergaitės negalės leistis be apsauginės virvės. Ant vienos virvės kabinami saugos diržai, o kitą aš jau tam tikru prietaisu pritvirtinau prie uolų – ji padės man po truputį leisti mergaites žemyn. Tai būtina apsaugos priemonė tam atvejui, jei pirmoji virvė joms išsprūstų arba jei kas nors atsitiktų sistemai. Neturėdamos patirties, jos be antrosios virvės beviltiškai įstrigtų.

– Supratau, bet juk mes ir turim dvi virves. Tai ko dar trūksta?

– Jomis leisimės į aikštelę. Paskui jūs jas atpalaiduojat, o aš jas pritvirtinu ten ir jomis leidžiu mergaites į skardžio papėdę. O kaip aš užkopsiu į viršų, kai abi virvės bus aikštelėj? Be pagalbos neužlipsiu statmena siena. Net prityrusiam alpinistui prireiktų keleto valandų, o aš ir to neįstengsiu. Trumpai sakant, reikia trečios virvės, – aiškino Aleksandras.

– Arba bent virvutės, kuria galėtume pakelti vieną iš virvių nuo aikštelės iki čia, – sumetė Dilas Bahadūras.

– Taigi.

Bet iš kur paimti penkiasdešimt metrų virvelės? Pirmiausia, žinoma, šovė į galvą sukarpyti siauromis juostelėmis savo pačių

drabužius, tačiau juk aukštikalnių klimate pusnuogis ilgai neištversi – sušalsi mirtinai. Mergaitės vilkėjo tik plonais šilkiniais sarongais ir trumpomis striukėmis. Tensingas prisiminė jakų kailio virvių ritinius, padėtus jųdviejų buveinėje, labai toli nuo čia, bet dabar nebe laikas eiti jų ieškoti.

Tuo tarpu saulė pasislėpė už kalnų ir dangus ėmė tamsėti.

– Jau labai vėlu, – tarė lama. – Mums liko gal tik valanda įsirengti bent šiokį tokį naktigultą. Rytoj ką nors sugalvosim.

– Ta virvutė nebūtinai turi būti labai stipri, ar ne? – paklausė Pema.

– Ne, tik ilga. Mums jos reikės tik vienai virvei pakelti, – paaiškino Aleksandras.

– Tai gal mes galėtume ją padaryti... – pasiūlė mergaitė.

– Kaip? Iš ko?

– Mes visos turim ilgus plaukus. Nusikirpsim ir supinsim.

Visi taip ir apstulbo. Mergaitės braukė sau pirštais per ilgus karčius iki pat juosmens. Niekada žirklės nepalietė garbanų nė vienai Uždraustosios karalystės moteriai, nes ilgi plaukai buvo laikomi didžiausia dailiosios lyties puošmena. Merginos nešiojo juos palaidus ir kvėpino muskusu bei jazminais; ištekėjusios tepėsi migdolų aliejumi, pynė į kaseles ir darėsi įmantrias šukuosenas ir puošė jas sidabro smeigtukais, turkiais, gintarais ir koralais. Tik vienuolės neturėjo plaukų – visą gyvenimą skutosi galvas.

– Manykim, kad kiekvienai pavyks nusikirpti po kokias dvidešimt sruogų. Dauginam iš penkių – jau šimtas. Jei kiekviena sruoga – pusės metro ilgio, tai turim penkiasdešimt metrų plaukų. Gal man pavyks nusikirpti ir dvidešimt keturias, tada plaukų turėsim su kaupu, – aiškino Pema.

– Aš irgi turiu plaukų, – priminė Nadija.

– Kažin ar tiks; man rodos, per trumpi, – suabejojo Pema.

Viena mergaitė graudžiai apsiverkė. Nusikirpti plaukus – tai baisi šventvagystė, kalbėjo ji; kaip galima to prašyti! Pema atsisėdo

šalia jos ir ėmė švelniai įtikinėti, kad daug svarbiau už plaukus esanti visų jų gyvybė ir karaliaus saugumas; pagaliau plaukai vis tiek ataugsiantys.

– O kol jie ataugs, kaip aš žmonėms pasirodysiu? – kūkčiojo vargšelė.

– Be galo išdidžiai: žiūrėkit, aš padėjau išgelbėti mūsų kraštą nuo Skorpiono sektos, – atsakė Pema.

Kol princas su Aleksandru rinko žabus ir sudžiūvusį mėšlą bent kokiam lauželiui pasišildyti naktį, Tensingas ištyrė Nadijos būklę ir pakeitė tvarsčius. Viskas gerai: petys dar kiek patinęs, bet sveikas, ir Nadijai nebeskauda.

Pema ėmė kirptis plaukus Aleksandro kariškojo peilio žirklutėmis. Dilui Bahadūrui buvo per sunku žiūrėti: tas kirpimas rodėsi jam pernelyg intymus veiksmas, vos ne skausmingas. Krintant žemėn šilkiniams karčiams, atsidengiant ilgam mergaitės kaklui ir gležnam sprandui, keitėsi ir jos grožis; Pema darėsi panaši į paauglį bernioką.

– Dabar galėsiu elgetauti kaip vienuolė, – juokėsi ji, taisydamasi ant pečių princo tuniką ir braukdama delnu per galvą, kur pro retus plaukų kuokštus švietė plikė.

Kitos mergaitės irgi ėmė žirkles ir trumpai kirpo plaukus viena kitai, o paskui susėdo ratu ir pynė ploną juodą virvutę, blizgančią ir dvelkiančią muskusu bei jazminais.

Nakčiai visi įsitaisė kuo patogiau, kiek tik įmanoma tokiam ankštam prieglobsty tarp uolų. Auksinio Drakono karalystėje nebuvo įprasta glaustis skirtingos lyties asmenims, išskyrus vaikus, bet tą naktį teko sugulti krūvon, nes oras labai atšalo, o užsikloti, be to, kuo vilki, visi kartu teturėjo du jako kailius. Tensingas ir Dilas

Bahadūras, ilgai gyvenę kalnuose, buvo kur kas labiau už kitus užsigrūdinę, ne taip bijojo šalčio, be to, apsipratę su nepritekliais, todėl atidavė mergaitėms ir kailius, ir bemaž visą maistą. Nenusileido vienuoliams ir Aleksandras, nors ir jam pilvas gurgė: negi pasirodys menkesnis už tikrus vyrus! Išdalijo po kąsnelį net ir gabalą šokolado, kurį atrado kuprinės dugne.

Kadangi kuro buvo labai mažai, teko jį taupyti, kad stovyklą per visą naktį saugotų nors menka ugnelė: ji atbaidys bent jau tigrus ir snieginius leopardus, gyvenančius čia kalnuose. Vienuoliai dubenėlyje užvirino vandens ir užplikė arbatos su sviestu ir druska: karštas gėrimas padės visiems ištverti naktį.

Atsigėrę žmonės susirangė kaip šunyčiai, kūnais šildydami vienas kitą, džiaugdamiesi, kad tarp uolų bent jau vėjas neužpučia. Dilas Bahadūras, kad ir kaip norėdamas, nedrįso priglusti prie Pemos – bijojo pašaipaus mokytojo žvilgsnio. Galgi be reikalo jis jai nepasisakė esąs karaliaus sūnus, vadinasi, ne toks kaip kiti vienuoliai? Dabar lyg ir ne metas prisipažinti, bet, kita vertus, nutylėdamas jis ją klaidina. Tuo tarpu Aleksandras, Nadija ir Boroba apsikabino trise ir kietai išmiegojo ligi pat pirmojo aušros spindulio.

Tensingas vadovavo pirmajai rytmečio maldai: visi progiesmiu daug sykių kartojo *Om mani padme hum.* Tai ne kokios nors dievybės garbinimas, nes Buda buvo tik žmogus, pasiekęs „atbudimą“ arba supratęs aukščiausiąją tiesą; tikintieji siuntė maldas, kaip teigiamos energijos bangas, į bekraštę visatą dvasiai, viešpataujančiai viskam, kas tik yra pasaulyje. Aleksandrą, užaugusį laisvamanių šeimoje, kur nepraktikuojama jokia religija, stebino, kad Uždraustojoje karalystėje net kasdieniškiausi veiksmai persmelkti dieviškos prasmės. Religija toje šalyje buvo gyvenimo būdas; kiekvienas žmogus puoselėjo Budą savo sieloje. Vaikinas stebėjosi, kad ir pats kuo nuoširdžiausiai kartoja šventąją mantrą.

Lama palaimino ir išdalijo valgį, o Nadija paleido ratu du puodelius karštos arbatos.

– Diena, ko gero, bus graži, saulėta ir be vėjo, – pareiškė Tensingas, įdėmiai žvelgdamas į dangų.

– Galbūt, jei garbusis mokytojas mums lieps, galėtume pajudėti kuo anksčiau, nes kelias iki slėnio tolimas, – pasiūlė Pema.

– Manau, kad jei neblogai seksis, mažiau kaip po valandos visos būsit apačioj, – tarė Aleksandras, tikrindamas savo ekipuotę.

Dar minutė kita – ir žygis prasidėjo. Aleksandras apsisegė saugos diržus ir per porą minučių tarsi koks vabalas nusileido iki uolos kyšulio maždaug per vidurį statmenos uolų sienos. Pema pareiškė norinti leistis pirma. Dilas Bahadūras iškėlė virvę, pritvirtino ją prie Pemos saugos diržo ir dar sykį priminė mergaitei, kaip naudotis kabliais.

– Leiskis žemyn po truputį atpalaiduodama virvę. Kad kokios, neišsigąsk: aš tave laikysiu antrąja virve, kol vėl pataikysi į ritmą, supratai? – dėstė vaikinas.

– Gal būtų geriausia, jei nežiūrėtum žemyn. Palaikysim tave mintimis, – pridūrė Tensingas ir pasitraukė per porą žingsnių: jam reikėjo susikaupti prieš siunčiant Pemai dvasinę energiją.

Dilas Bahadūras apsijuosė virve, kurią prilaikė metalinis kaištis, įkaltas į uolos plyšį, ir davė ženklą Pemai, kad jis jau pasirengęs. Mergaitė priėjo prie bedugnės krašto ir nusišypsojo, kad neparodytų, kaip labai bijo.

– Tikiuosi, jog dar pasimatysim, – tepasakė tyliai Dilas Bahadūras, nenorėdamas išsiduoti, kad pamilo ją iš pirmo žvilgsnio.

– Ir aš tikiuosi. Žadu melstis ir aukotis, kad tik būtų išgelbėtas karalius... Žiūrėk savęs, – tarė ji drebančiu balsu.

Pema trumpam užsimerkė, pavedė sielą dangui ir puolė žemyn. Keletą metrų ji krito kaip akmuo, kol suvaldė kablį, kuriuo įtempiama virvė. Apsipratusi su tuo įtaisu ir pagavusi ritmą, ji kuo toliau, tuo saugiau leidosi žemyn; kojomis ir pasispirdavo, ir

atsistumdavo nuo akmeninės sienos. Iš viršaus ji atrodė panaši į šikšnosparnį – tai jos abitas plaikstėsi ore. Anksčiau, nei tikėjosi, Pema išgirdo Aleksandrą sakant, kad ji jau visai arti.

– Puiku! – sušuko vaikinas, čiupdamas ją į glėbį.

– Ir jau viskas? O aš dar tik įsibėgėjau, – apgailestavo mergaitė.

Uolos kyšulys pasirodė besąs toks siauras ir atviras, kad stipresnis vėjo gūsis galėtų tiesiog nupūsti žmogų, bet, kaip ir žadėjo Tensingas, oras buvo palankus. Viršuje likę vyrai pakėlė diržus ir apjuosė jais antrą mergaitę. Ši buvo ne tokio tvirto būdo kaip Pema ir drebėjo iš baimės, bet lama įbedė į ją hipnotizuojantį žvilgsnį ir nuramino. Viena po kitos visos keturios merginos nusileido be ypatingų nuotykių, nes kaskart, kai tik kuri užkliūdavo arba paspruśdavo, Dilas Bahadūras prilaikydavo ją apsaugine virve. Visoms kartu atsidūrus siauroje skardžio aikštelėje sunku buvo ir pajudėti, nes kad kiek – tuoj nudardėsi bedugnėn. Aleksandras buvo numatęs tą pavojų, todėl dar išvakarėse prikalinėjo kablių, už kurių būtų galima nusitverti. Taigi viskas parengta antrajam nusileidimo etapui.

Dilas Bahadūras paleido abi virves, ir Aleksandras su jomis pakartojo tą patį nusileidimo manevrą iš aikštelės į skardžio papėdę. Šįsyk nebuvo kam pasitikti Pemos apačioj, bet ji jau pasikliovė savim ir nesvyruodama pasileido žemyn. Iš paskos negaišdamos atsliuogė ir jos draugės.

Aleksandras joms pamojo, iš visos širdies linkėdamas, kad tos keturios mergaitės, pažiūrėti tokios gležnos, šventiškai pasipuošusios, avinčios paauksuotomis basutėmis, ir jų vedlė su vienuolės abitu laimingai nukaktų ligi artimiausio kaimo. Vaikinas žvilgsniu lydėjo jas tolstančias pakalnėn, slėnio link, kol jos virto vos įžiūrimais taškeliais ir pagaliau visai dingo iš akių. Auksinio Drakono karalystėje labai mažai tebuvo vieškelių ir tų pačių daugelis per liūtis ar pūgas tapdavo neišvažiuojami, bet šiuo metų laiku jų

būklė buvo gera. Jei tik mergaitės pasieks tokį vieškelį, jomis tikrai kas nors pasirūpins.

Aleksandrui davus ženklą, Dilas Bahadūras nuleido jam ilgąją juodų plaukų kasą, gale pririšęs akmenį; teko jį kiek pasiūbuoti, kad pataikytų nukristi į aikštelę, kur jo laukė Aleksandras. Šis viena virve apsijuosė, o kitą pririšo prie kasos ir parodė, kad keltų viršun. Dilas Bahadūras atsargiai traukė nupintąją kasą, kol pasiekė virvės galą, tada pritvirtino jį prie kablio, ir Aleksandras ėmė kopti į skardžio viršų.

ŠEŠIOLIKTAS SKYRIUS

Karingieji ječiai

Įsitikinę, kad Pema su draugėmis jau eina slėnio link, lama, princas, Aleksandras ir Nadija su Boroba patraukė aukštyn į kalnus. Kopiant į viršų darėsi vis šalčiau. Porą kartų teko įveikti siaurus tarpeklius pasinaudojant ilgosiomis vienuolių lazdomis. Tie nešiojamieji tilteliai pasirodė besą patikimesni ir tvirtesni, negu atrodė iš pirmo žvilgsnio. Aleksandras, pratęs balansuoti dideliame aukštyje laipiodamas po kalnus su tėvu, be vargo atsispirdavo nuo lazdų ir nušokdavo jau kitoj pusėj, kur jį stipriomis rankomis pagriebdavo priekyje žygiuojantis Tensingas, tačiau Nadija nebūtų ryžusis taip šokti per prarają net sveika būdama, o juo labiau – po peties traumos. Dilas Bahadūras ir Aleksandras, stovėdami abipus tarpeklio, laikydavo už galų tvirtą virvę, o Tensingas peržergdavo į kitą pusę nešdamasis Nadiją po pažastimi. Virvė buvo reikalinga tam atvejui, jeigu lamai nusprūstų koja, bet jaunuoliams nė sykio taip ir neteko pajusti truktelėjimo: vyresniojo draugo patirtis leido jam kaskart įveikti kliūtį vos liečiant tą virvę. Tensingas tik akimirką remdavosi į lazdas ir Nadijai dar nespėjus išsigąsti jau stovėdavo kitam krante.

– Gal aš klystu, garbusis mokytojau, bet man rodos, kad mes einam ne Čentan Dzongo link, – suabejojo princas po kelių valandų, kai jie susėdo kiek pailsėti ir išgerti arbatos.

– Gali būti, kad eidami įprastu keliu sugaištume kelias dienas ir banditai užbėgtų mums už akių. Tad gal geriau pasirinkti trumpesnį kelią... – atsakė Tensingas.

– Ječių tuneliu! – šūktelėjo Dilas Bahadūras.

– Manau, kad kovai su Skorpiono sekta mums praverstų šiek tiek pagalbininkų.

– Argi mano garbusis mokytojas ketina prašyti pagalbos ječius?

– Galbūt...

– Dovanokit man, mokytojau, bet manau, kad ječiai tiek teturi proto kaip ši beždžionėlė, – bandė prieštarauti princas.

– Vadinasi, mums pasisekė, nes Boroba tokia pat protinga kaip tu, – įsižeidusi atšovė Nadija.

Aleksandras mėgino sekti pašnekesį ir perprasti įvaizdžius, telepatiškai kylančius jo smegenyse, bet abejojo, ar teisingai suvokia, apie ką kalbama.

– Ar aš gerai supratau? Jūs kalbat apie jetį? Tą bjaurųjį sniego žmogų? – klausinėjo jis.

Tensingas patvirtino.

– Profesorius Liudvikas Leblanas metų metus ieškojo jo Himalajuose ir priėjo išvadą, kad jo nėra, kad tai tik legenda, – tarė Aleksandras.

– Kas tasai profesorius? – pasidomėjo Dilas Bahadūras.

– Mano močiutės Ketės nedraugas.

– Matyt, jis ne ten ieškojo... – spėjo Tensingas.

Perspektyva pamatyti jetį Nadijai ir Aleksandrui pasirodė tokia pat viliojanti, kaip ir neįtikėtinas jų susitikimas su Bestijomis pasakiškame Amazonijos auksiniame mieste. Tie priešistoriniai padarai ne kartą buvo lyginami su grasiuoju sniego žmogumi: tokie pat didžiuliai pėdsakai, tokia pat paslaptinga elgsena. Apie Bestijas irgi buvo šnekama, jog tai tik legenda, bet jie įrodė esantys iš tiesų.

– Mano močiutę ištiks infarktas sužinojus, kad matėm jetį ir jo nenufotografavom, – atsiduso Aleksandras apgailestaudamas, kad į kuprinę prisikrovė visa ko, išskyrus fotoaparatą.

Toliau visi žingsniavo tylėdami, nes po kiekvieno žodžio pritrūkdavo kvapo. Dėl deguonies stokos ypač kentėjo Nadija ir Aleksandras, nepratę prie tokio aukščio. Jiems skaudėjo ir svaigo galva, o vakarop jėgos visai išseko. Staiga Nadijai iš nosies paplūdo kraujas, ji tik susirietė ir ėmė vemti. Tensingas rado užuovėją ir nusprendė čia apsistoti poilsio. Kol Dilas Bahadūras gamino campą ir virino vandenį gydomajai arbatai, lama akupunktūros adatomis padėjo Nadijai ir Aleksandrui įveikti kalnų ligą.

– Atrodo, kad Pema ir kitos mergaitės yra saugioje vietoje. Vadinasi, gal jau labai greitai generolas Miaras Kunglungas patirs, kad karalius yra vienuolyne... – prabilo Tensingas.

– Iš kur jūs tai žinot, garbusis mokytojau? – paklausė Aleksandras.

– Iš Pemos sąmonės nebesklinda toks nerimas kaip pirma. Pasikeitė jos energija.

– Aš esu girdėjęs apie telepatiją, mokytojau, bet niekada nemaniau, kad ji gali atstoti mobilųjį telefoną.

Lama tik maloniai nusišypsojo. Jis nežinojo, kas tas mobilusis telefonas.

Jaunuoliai kaip išmanydami susigūžė tarp akmenų. Tensingas taip pat leido pailsėti sielai ir kūnui, bet jo pasąmonė budėjo: juk šis kalnagūbris yra didžiųjų baltųjų tigrų valdose. Speiguota naktis visiems labai prailgo.

Pagaliau keliautojai priėjo ilgą gamtos sukurtą tunelį, kuris vedė į paslaptingąjį Ječių slėnį. Nadija ir Aleksandras buvo jau visai nusikamavę; saulės atspindžiai nuo sniego apsvilino jiems veidą, o perdžiūvusias ir suskirdusias lūpas dengė šašai. Tunelis buvo baisiai ankštas, o sieros dvokas jame toks stiprus, kad Nadija manė

uždusianti, bet Aleksandras, kuriam jau buvo tekę leistis į žemės gelmes Žvėrių mieste, žingsniavo lyg niekur nieko. Dviejų metrų ūgio Tensingas vietomis vos prasisprausdavo, bet liko ramus, nes ėjo šiuo keliu nebe pirmą sykį.

Beribis buvo Nadijos ir Aleksandro nustebimas, kai pagaliau jiems prieš akis atsivėrė Ječių slėnis. Šitiek mynus apledėjusius Himalajų šlaitus labai jau netikėta buvo atsidurti karštų garų apgaubtoje vietovėje, kur vešėjo augalai, neaptinkami niekur kitur pasaulyje. Per porą minučių jų kūnus atgaivino šiluma, pastarosiomis dienomis nė sykio nepatirta, – nebereikėjo nė striukių. Boroba, kuri visą kelią tupėjo po Nadijos palaidine prisispaudusi prie jos kūno, iškišo galvutę ir pajutusi šiltą orą vėl tapo smagi kaip paprastai: čia ji jau kaip namie.

Netikėti atvykėliams buvo aukšti garų stulpai, siera atsiduodančio vandens klanai ir karšto rūko tumulai, mėsingos violetinės gėlės ir čegnai, kurių bandos bastėsi po slėnį skabydamos kietą sausą žolę, bet jų laukė dar didesnis netikėtumas – susidūrimas su ječiais.

Visa gauja ječių patinų, apsiginklavusių kuokomis, lėkė jiems priešpriešiais, šaukė ir straksėjo kaip kokie padūkėliai. Dilas Bahadūras parengė lanką ir strėles: juk jis vilki plėšiko drabužiu, tai argi ječiai jį pažins? Nadija ir Aleksandras, niekada nemanę, kad ječiai galėtų taip grėsmingai atrodyti, nejučiom pasislėpė už Tensingo. O lama, pasitikėdamas savim, suglaudė delnus priešais veidą, nusilenkė ir pasveikino karinguosius šeimininkus dvasine energija ir tais keliais jų kalbos žodžiais, kurių buvo pramokęs.

Praslinko dvi ar trys be galo ilgos minutės, kol primityvios ječių smegenys prisiminė lamos apsilankymą prieš kelis mėnesius. Neatrodė, kad jie labai džiaugtųsi jį atpažinę, bet bent jau liovėsi mojavę savo kuokomis atvykėliams po pat nosimi.

– Kur Grr-ympr? – paklausė Tensingas.

Vis dar niurnėdami ir apstoję atvykėlius iš visų pusių, ječiai kartu su jais patraukė į kaimą. Lama džiaugėsi matydamas, kad kariai, ne taip kaip anąsyk, energingi, o kaime yra sveikos išvaizdos patelių ir kūdikių. Nė vieno liežuvis nebe violetinis, o balzgani gaurai, kuriais apžėlęs visas kūnas nuo sprando ligi kulnų, jau nevirtę ištisu purvo luobu. Patelės ne tik kad švaresnės, bet kai kurios net ir pasišukavusios; tai ypač sudomino Tensingą, menkai tenusimanantį apie moterų polinkį gražintis.

Kaimas atrodė nepasikeitęs: tie patys urvai ir landynės žemėje virš suakmenėjusios lavos, dengiančios didumą paviršiaus ploto. Plonas dirvožemio sluoksnis ant lavos plutos, susidaręs šiltame ir drėgname slėnio klimate, buvo gana derlingas – įstengė išmaitinti ne tik ječius, bet ir vienintelius jų naminius gyvulius čegnus.

Ječiai nuvedė Tensingą tiesiai pas Grr-ympr. Nuo tada, kai pirmąsyk ją matė vienuoliai, ji dar labiau suseno ir dabar atrodė tikra šimtametė. Kiti jos gentainiai tapo sveikesni ir švaresni, o žiniuonė, priešingai, virto kažkokia kreivų kaulų krūva, įsupta į taukuotą kailį; per šašuotą jos veidą tįso gleivės iš nosies, akių ir ausų. Nuo jos sklido toks nepakenčiamas purvo ir puvėsių dvokas, kad jo negalėjo ištverti net ir toks prityręs gydytojas kaip Tensingas. Juodu bendravo tik mintimis ir tais keliais žodžiais, kuriuos abu suprato.

– Matau, kad tavo gentis yra sveika, garbioji Grr-ympr.

– Melsvas vanduo: negalima. Kas geria – tam lazdos, – aiškino ji striukai.

– Vaistas, ko gero, blogiau nei liga, – šyptelėjo Tensingas.

– Liga: nėra, – tvirtino senolė, nesuvokusi vienuolio pašaipos.

– Labai džiaugiuosi. Ar gimsta vaikų?

Žiniuonė pirštais parodė, kad gimė du, ir savo kalba paaiškino, kad jie sveiki. Tensingas be vargo suprato jos mintis.

– Tavo draugai: kas jie? – suniurzgė jinai.

– Šitą tu pažįsti: tai Dilas Bahadūras, vienuolis, kuris nustatė, kad melsvasis vanduo nuodingas. Kiti – taip pat mano bičiuliai, atvykę iš labai toli, iš kito pasaulio.

– Ko?

– Atėjome nuolankiai prašyti tavo pagalbos, garbioji Grr-ympr. Mums reikia tavo karių išvaduoti karaliui, kurį pagrobė banditai. Mūsų tik trys vyrai ir viena mergaitė, bet su tavo kariais gal įstengtume juos nugalėti.

Iš visos tos prakalbos senolė vargu ar suprato bent pusę, tačiau numanė, kad vienuolis nori pasinaudoti palankumu, įgytu seniau. Jam mat reikalingi jos kariai. Bus kautynės. Jai tas nepatiko – labiausiai todėl, kad ji dešimtmečiais kaip įmanydama tramdė beribį ječių karingumą.

– Kariai mušasi: kariai miršta. Kaimas be karių: kaimas irgi miršta, – dėstė ji.

– Teisybė, todėl tai, ko aš tave prašau, garbioji Grr-ympr, yra labai didelė malonė. Gali būti labai pavojingas mūšis. Negaliu laiduoti, kad tavo kariai nežus.

– Grr-ympr miršta, – sumurmėjo žiniuonė, mušdamasi į krūtinę.

– Matau, Grr-ympr, – tarė Tensingas.

– Grr-ympr mirs: daug bėdų. Tu išgydai Grr-ympr: tu gauni karius, – pasiūlė ji.

– Negaliu išgydyti tavęs nuo senatvės, garbioji Grr-ympr. Tavo laikas šiame pasaulyje baigiasi, tavo kūnas pavargo ir siela nori išeiti. Ir tai nieko blogo, – aiškino vienuolis.

– Tada nėra karių, – pareiškė ji.

– Kodėl tu bijai mirti, garbioji senele?

– Grr-ympr reikalinga. Grr-ympr liepia: ječiai klauso. Grr-ympr miršta: ječiai kaunasi. Ječiai žudo, ječiai miršta: galas.

– Supratau: tu nenori išeiti iš šio pasaulio, nes bijai, kad kentės tavo gentis. Argi niekas negali tavęs pavaduoti?

Burtininkė liūdnai papurtė galvą. Tensingas suprato: jinai bijo, kad jai mirus ječiai, dabar jau sveiki ir energingi, ims žudyti vieni kitus kaip kitados, kol nebeliks nė vieno. Kelios kartos tų pusžmogių buvo priklausomos nuo šios burtininkės tvirtybės ir proto: ji buvo jiems griežta motina, bet teisinga ir išmintinga. Ječiai klausė jos aklai, nes tikėjo, kad ji yra antgamtinių jėgų atsiųsta; be jos gentis pakriktų. Lama užsimerkė, ir keletą minučių abu mąstė kas sau. Vėl atsimerkęs, Tensingas išdėstė savo planą balsu, kad suprastų ir Nadija su Aleksandru.

– Jei man duosi karių, prižadu grįžti į Ječių slėnį ir būti čia šešerius metus. Drįstu pasisiūlyti užimti tavo vietą, garbioji Grr-ympr, kad galėtum ramiai keliauti į dvasių karalystę. Rūpinsiuos tavo gentimi, mokysiu ječius gyventi kuo geriau, vienus kitų nežudyti ir naudotis tomis gėrybėmis, kurių yra slėnyje. Lavinsiu gabiausią jetį, kad po šešerių metų jis arba ji galėtų vadovauti genčiai. Štai toks mano pažadas...

Tatai girdėdamas, Dilas Bahadūras pašoko ir perbalęs puolė prie mokytojo, bet lama rankos mostu jį sustabdė: nevalia nutraukti dvasinio dialogo su senole. Praslinko kelios minutės, kol Grr-ympr perprato vienuolio pasiūlymą.

– Gerai, – sutiko ji su giliu palengvėjimo atodūsiu: pagaliau niekas nebetrukdys jai mirti.

Vos nutaikęs progą, kai liks vienu du su Tensingu, Dilas Bahadūras su ašaromis akyse paprašė jį pasiaiškinti. Kaip galėjo mylimas mokytojas pažadėti burtininkei tokį dalyką? Auksinio Drakono karalystei jis kur kas reikalingesnis negu ječiams; princas skundėsi dar nebaigęs mokslų – kaipgi mokytojas jį dabar šitaip pamesiąs!

– Galimas daiktas, jog tapsi karalium anksčiau, negu buvo manyta, Dilai Bahadūrai. Šešeri metai prabėgs greitai. Per tą laiką, ko gero, įstengsiu šiek tiek padėti ječiams.

– O aš? – sušuko jaunuolis, neįsivaizduojantis, kaip reiks gyventi be auklėtojo.

– Ko gero, tu jau esi stipresnis ir geriau pasirengęs, negu manai... Ketinu po šešeto metų palikti Ječių slėnį ir imtis ugdyti tavo sūnų, būsimąjį Auksinio Drakono karalystės valdovą.

– Kokį dar sūnų, mokytojau? Juk aš jo neturiu.

– Tą, kurio susilauksi su Pema, – ramiai atsakė Tensingas. Princas išraudo iki ausų galiukų.

Nadijai ir Aleksandrui nelengva buvo sekti tą pokalbį, bet esmę jie suprato ir nė vienas per daug nenustebo nei dėl to, ką Tensingas pranašavo Pemai ir Dilui Bahadūrui, nei dėl jo ketinimo tapti ječių vadovu. Aleksandras pagalvojo, kad dar prieš metus būtų visa tai palaikęs kliedesiais, bet dabar jau žino, koks paslaptingas yra pasaulis.

Pasinaudodamas telepatija, tais keliais Uždraustosios karalystės kalbos žodžiais, kuriuos buvo spėjęs išmokti, negausiomis Dilo Bahadūro anglų kalbos žiniomis ir neįtikėtinu Nadijos gabumu kalboms, Aleksandras papasakojo draugams, kaip jo senelė rengė žurnalui „International Geographic“ reportažą apie vieną Floridoje gyvenantį pumos porūšį, kuriam grėsė išnykimas. Tie žvėrys gyveno ribotame plote, neprieinamoje vietoje, nesimaišė su kitais porūšiais ir tolydžio daugindamiesi savo tarpe išsigimė, nusilpo ir sumenko. Kiekvienos biologinės rūšies gyvybingumą užtikrina įvairovė. Jei, tarkim, būtų tik viena kukurūzų veislė, ją labai greit pribaigtų ligos ir orų negandos, bet kadangi tų veislių daugybė, tai nugeibus vienoms suklesti kitos. Įvairovė padeda rūšiai išgyventi.

– Ir kas ištiko tas pumas? – pasidomėjo Nadija.

– Į Floridą buvo nusiųsta zoologų, ir jie apgyvendino tenai žvėrių, giminingų pumoms. Jie susimaišė vieni su kitais, ir mažiau kaip per dešimtmetį jų porūšis atsigavo.

– Manai, jog taip atsitiko ir ječiams? – paklausė Dilas Bahadūras.

– Taip. Jie per ilgai gyveno atsiskyrę, o jų labai mažai, dauginosi tik tarpusavyje, todėl ir išsigimė.

Tensingas susimąstė apie tai, ką išgirdęs iš svetimšalio vaikino. Net jeigu ječiai ir išsikeltų iš paslaptingojo slėnio, su kuo gi jiems maišytis? Juk tikriausiai pasaulyje nėra daugiau tos rūšies būtybių, o joks žmogus nesutiktų su jais poruotis. Anksčiau ar vėliau jie vis tiek turės atsiverti pasauliui, tai neišvengiama. Tačiau tai reikės daryti protingai, nes bendravimas su žmonėmis gali juos ir pražudyti. Tai būtų įmanoma nebent Auksinio Drakono karalystės saugomoje aplinkoje.

Po susitikimo su ječiais draugai pavalgė ir kiek pasilsėjo, kad atsigautų nualintas kūnas. Sužinoję, kad žada būti mūšis, visi ječiai panoro jame dalyvauti, bet Grr-ympr jiems neleido: kas bus, jei kaime nebeliks vyrų! Tensingas juos įspėjo, kad gali žūti, nes teks kautis su piktadariais, vadinamais „mėlynaisiais žmonėmis“, o jie labai stiprūs, turi durklų ir šaunamųjų ginklų. Ječiai nežinojo, kas tai per daiktai, tad lama aiškino jiems kaip mokėdamas, vaizdingai pasakojo apie žaizdas, kurios tais ginklais padaromos, apie kraujo klanus ir kitus dalykus, kad sužadintų jų karingumą. Dėl to dar labiau nusiminė tie, kurie turėjo likti slėnyje: nė vienas nenorėjo praleisti progos smagiai pasimušti su žmonėmis. Vienas po kito veržėsi jie prie lamos, kraupiai šūkalojo ir straksėjo, rodė, kokie tvirti jų dantys ir raumenys. Taip Tensingas išsirinko dešimtį kovotojų, kurių blogiausias būdas ir kruviniausia aura.

Lama pats apžiūrėjo odinius ječių šarvus: jie galėtų sušvelninti smūgį durklu, bet nuo kulkos neapsaugotų. Dešimtis šių padarų, ne ką protingesnių už šimpanzę, kad ir kokie žiaurūs, nepajėgtų

įveikti Skorpiono karių, bet lama kliovėsi netikėtumo poveikiu. Mėlynieji juk prietaringi, ir jei net būtų girdėję apie „baisingąjį sniego žmogų“, niekada nebuvo jo regėję.

Grr-ympr įsakymu tą vakarą svečių garbei buvo paskersta pora čegnų. Labai šlykštėdamiesi, nes manė, jog nedera aukoti jokio gyvo padaro, Dilas Bahadūras ir Tensingas paragavo tų gyvulių kraujo ir patepė juo išrinktųjų karių gaurus. Iš odos atraižų, ragų ir didžiųjų kaulų pridirbo šiurpą keliančių kruvinų šalmų; ječiai užsimovė juos džiaugsmingai klykdami, o jų patelės ir vaikai straksėjo iš nuostabos. Patenkinti buvo ir mokytojas su mokiniu: ječių išvaizda galėjo įbauginti net didžiausią drąsuolį.

Vyrai ketino palikti Nadiją kaime, bet nepajėgė jos įkalbėti ir galiausiai sutiko pasiimti ją su savim. Aleksandrui rūpėjo apsaugoti ją nuo pavojų, kurie jų laukė.

– Gali atsitikti taip, kad nė vienas gyvi neliksim, Erele... – graudeno jis.

– Tokiu atveju man tektų visiems laikams likti šiame slėnyje ir niekada nebepamatyčiau nė vieno žmogaus, tik ječius. Ne jau, ačiū! Eisiu su jumis, Jaguarai, – atšovė jinai.

– Čia būtum bent jau pusėtinai saugi. Kas žino, su kuo susidursim tame apleistame vienuolyne, bet tikrai nesitikim nieko gero.

– Aš jau nebe mažytė. Trylika metų mokėjau savim pasirūpinti, gal dar ir naudinga būsiu.

– Tebūnie taip, bet klausysi kiekvieno mano žodžio, – nusprendė Aleksas.

– Nė nesvajok. Darysiu tai, ką manysiu esant reikalinga. Tu man joks autoritetas, apie kautynes išmanai tiek pat mažai kaip ir aš, – atkirto Nadija, ir vaikinui teko pripažinti, kad ji teisi.

– Gal būtų geriausia išžygiuoti naktį, tada kitą galą tunelio pasiektume auštant ir iki vidurdienio nueitume į Čentan Dzongą, – pasiūlė Dilas Bahadūras, ir Tensingas jam pritarė.

Sočiai pavakarieniavę, ječiai suvirto ant žemės ir užknarkė nenusiėmę naujųjų šalmų: žiūrėkit, kokie mes narsuoliai! Nadija ir Aleksandras buvo tokie alkani, jog bematant prarijo savąją keptos čegnienos porciją su visais apsvilusiais šeriais, kad ir karstelėjusią. Tensingas ir Dilas Bahadūras vakarienei pasitiekė campos ir arbatos, paskui sėdo medituoti nukreipę veidą į bekraštį dangų, nors žvaigždžių jame ir nematė. Užėjus nakčiai ir kalnuose atvėsus orui, karštųjų versmių garai virto tirštu rūku, kuris lyg vatos skraistė dengė slėnį. Ječiai niekada nebuvo matę žvaigždžių, o mėnulis jiems buvo nesuprantamas melsvos šviesos ratas, kartkartėmis pasirodantis pro miglą.

SEPTYNIOLIKTAS SKYRIUS

Vienuolynas tvirtovė

Teksas Šarvuotis buvo linkęs pasitraukti iš Tunkalos su karalium ir Auksiniu drakonu pagal pirmykštį planą, būtent tiksliai reikiamu laiku atskridus sraigtasparniui su kulkosvaidžiu ir nutūpus rūmų sode. Niekas nebūtų galėjęs jo sulaikyti. Šios šalies oro pajėgas sudarė keturi pasenę lėktuvai, įsigyti Vokietijoje daugiau kaip prieš dvidešimt metų; jie skraidydavo tik per Naujuosius metus, vaikų džiaugsmui laidydami virš sostinės popierinius karvelius. Pakelti juos į orą pasirengusius persekioti priešą užtruktų ne vieną valandą; per tiek laiko sraigtasparnis būtų jau kažin kur. Tačiau Specialistas paskutinę valandą pakeitė planą tiek tepaaiškindamas, kad nedera tokiu būdu atkreipti į save dėmesio, juoba nedera šaudyti iš kulkosvaidžio į taikius Uždraustosios karalystės gyventojus, nes dėl to kiltų tarptautinis skandalas. Jo klientas, Kolekcininkas, reikalaująs elgtis santūriai.

Ką darys Šarvuotis: teko vadovautis pakeistuoju planu, nors šis jam rodėsi kur kas keblesnis ir ne toks saugus kaip pirmasis. Vos tik nutvėręs karalių Šventovėje, užklijavo jam burną lipnia juosta ir įšvirkštė į ranką vaistų, per penkias sekundes sukeliančių narkozę. Instrukcijos liepė nepadaryti jam žalos; karalius turįs būti pristatytas į vienuolyną gyvas ir sveikas, nes esą reikalinga išgauti iš jo informaciją, kuri leistų iššifruoti statulos pranašystes.

– Saugokitės, karalius išmano kovos menus ir gali gintis. Bet įspėju, kad jeigu jį sužeisit, brangiai sumokėsit, – buvo sakęs Specialistas.

Teksas Šarvuotis jau vos tvardėsi, taip pyko ant viršininko, bet reikšti nepasitenkinimą nebebuvo laiko.

Keturi plėšikai, kad ir kaip įsibaiminę ir nekantraudami, vis dėlto neatsispyrė pagundai nugvelbti keletą auksinių žvakidžių ir smilkytuvų. Jau bandė ir iš sienų durklais rakinėti taurųjį metalą, bet išgirdę griežtą amerikiečio komandą turėjo liautis.

Du užpuolikai suėmė bejėgį karaliaus kūną už pažastų ir pakinklių, o kiti du nukėlė sunkiąją auksinę statulą nuo juodo akmens pjedestalo, ant kurio ji stovėjo aštuoniolika šimtmečių. Menėje vis dar aidėjo keistieji drakono paskleisti garsai. Teksui Šarvuočiui nebuvo kada į juos gilintis; jis tik spėjo, kad panašiai galėtų skambėti koks nors muzikos instrumentas. Netikėjo, kad tas daiktas galėtų išpranašauti ateitį, tai tik pasakos neišmanėliams, bet iš tiesų kas jam darbo: juk neapsakomai vertinga jau pati statula. Kiek gaus Specialistas už tą operaciją? Neabejotinai daug milijonų dolerių. O kiek iš jų teks jam, Teksui? Menki trupiniai, gali sakyt, arbatpinigiai.

Du mėlynieji pakišo balno diržus po statula ir vargais negalais ją pakėlė. Štai kada Šarvuotis suprato, kodėl Specialistas reikalavo, kad jis pasiimtų šešis banditus. Dabar labai būtų pravertę tie du, kurie žuvo rūmų žabangose.

Išeiti iš rūmų buvo nelengva, nors jau ir kelias žinomas, ir spąstų gudrybės perprastos: judesius varžė nešuliai – karalius ir statula. Tiesa, Teksas greit įsitikino, kad į grįžtančius spąstai nereaguoja. Tai jį apramino, bet vis tiek jis ėjo neskubėdamas ir atsargiai: ką gali žinoti, kokios dar staigmenos tyko šiuose rūmuose. Vis dėlto Paskutines duris visi pasiekė be nuotykių. Peržengę slenkstį pamatė nudurtų karaliaus sargybinių kūnus, gulinčius ant žemės taip, kaip juos paliko. Nė vienas neatkreipė dėmesio, kad vienas iš tų kareivėlių dar kvėpuoja.

Naudodamiesi vaizdo įrašu, piktadariai nepaklydo patalpų labirinte, visur atrado reikiamas duris ir pagaliau atsidūrė sode palei rūmus, kur jų laukė kiti gaujos nariai, jau surišę Juditą Kinski. Buvo įsakyta jos neužmigdyti injekcija kaip karaliaus ir gerai su ja elgtis. Banditai, niekada iki tol neregėję tos moters, nesuprato, kuriam galui reikia ją imti su savim, o Teksas Šarvuotis nieko neaiškino.

Gatvėje grobio laukė plėšikų pavogtas rūmų pikapas, o šalia trypė jų nešuliniai arkliai. Teksas Šarvuotis vengė žiūrėti į akis Juditai Kinski, kuri net tokiomis aplinkybėmis laikėsi stebėtinai ramiai, ir liepė saviškiams pasodinti ją krovinių platformoje šalia karaliaus ir statulos, uždengtų brezentu, o pats sėdo prie vairo, nes niekas kitas nemokėjo vairuoti. Kartu su juo įlipo mėlynųjų kovotojų vadas ir dar vienas banditas. Kiti, pikapui siauru keliuku pasukus į kalnus, pabiro kas sau. Specialisto buvo įsakyta paskui visiems susirinkti nurodytoje Tigrų girios vietoje ir iš ten žygiuoti į Čentan Dzongą.

Kaip ir buvo numatyta, pikapui teko stabtelėti prie išvažiavimo iš Tunkalos, kur generolas Miaras Kunglungas buvo pastatęs patrulius keliui kontroliuoti. Teksui Šarvuočiui ir jo vyrams buvo juokų darbas nuginkluoti tris sargybinius ir pasiimti jų uniformas. Pikapas buvo pažymėtas karaliaus rūmų emblemomis, todėl grobikai netrukdomi pravažiavo pro kitus kontrolės postus ir pasiekė Tigrų girią.

Bekraštė giria kitados buvo karalių medžioklės rezervatas, bet jau keletas amžių niekas neužsiėmė tuo žiauriu sportu. Milžiniškas parkas virto gamtos draustiniu, kuriame klestėjo rečiausi Uždraustosios karalystės augalai ir gyvūnai. Pavasarį čionai rinkdavosi tigrės prieauglio atsivesti. Unikalus to krašto klimatas, vasarą vidutiniškai drėgnas kaip atogrąžose, žiemą speiguotas kaip aukštikalnėse, tiko turtingiausiai augalijai ir gyvūnijai, tad gamtininkams čia buvo tikras rojus. Nuostabus kraštovaizdis su

tūkstantmečiais medžiais, tyriausiais upeliais, orchidėjomis, rododendrais ir margaplunksniais paukščiais nedarė jokio įspūdžio Teksui Šarvuočiui ir jo banditams: jiems terūpėjo nesusidurti su tigrais ir kuo greičiau išsinešdinti iš čia.

Amerikietis atrišo Juditai Kinski rankas ir kojas.

– Ką darai! – pasipiktino plėšikų vadas ir pagrūmojo kumščiu.

– Nesirūpink, niekur ji iš čia nepabėgs, – nuramino jį bendras.

Moteriškė tylomis patrynė riešus ir kulkšnis, kur pančiai buvo įspaudę raudonas žymes. Jos akys naršė po mišką, sekė kiekvieną pagrobėjų judesį ir vis grįždavo prie Tekso Šarvuočio, o šis atkakliai vengė jos žvilgsnio, lyg bijotų jo neatlaikysiąs. Niekieno neatsiklaususi, Judita priėjo prie karaliaus ir atsargiai, kad nepažeistų lūpų, pamažėle nuėmė lipnią juostą jam nuo burnos, paskui pasilenkė ir priglaudė ausį prie krūtinės.

– Injekcijos poveikis greit baigsis, – prabilo Šarvuotis.

– Daugiau nebeduokit, nes širdis gali neatlaikyti, – tarė ji ne prašomai, bet veikiau įsakomai, įsmeigusi kaštonines akis į Teksą Šarvuotį.

– Ir nereikės. Be to, jis turės joti, tad verčiau tegul greičiau atsipeikėja, – atrėžė šis ir nusigręžė.

Prasibrovus pro tankią lapiją pirmiesiems saulės spinduliams girioje pasklido šviesa, auksinė kaip tirštas medus, ir jos pažadinti triukšmingai suklego beždžionės bei paukščiai. Nuo žemės garavo nakties rasa, ir geltona migla apgaubė milžiniškus medžius, bemaž visai paslėpė jų viršūnes. Pora pandos lokiukų suposi viršum žmonių galvų. Auštant pagaliau susirinko krūvon visa Skorpiono gauja. Vos tik pakako šviesos, Šarvuotis iš visų pusių nufotografavo statulą savuoju „Polaroidu“, paskui liepė apvynioti ją tuo pačiu brezentu, kuris ją dengė pikape, ir apraišioti virvėmis.

Grobikams teko palikti automobilį ir raitiems kilti toliau į kalnus sunkiai įžengiamais takais, niekieno nevaikščiotais nuo pat žemės drebėjimo, kuris pakeitė šio krašto reljefą; tada ir Čentan

Dzongas, ir kai kurie gretimi vienuolynai buvo palikti likimo valiai. Mėlynieji kovotojai, nuo pat mažumės sėdintys balne ir pripratę jodinėti tokiomis vietomis, ko gero, vieninteliai ir tegalėjo tenai nukakti. Kalnuose jie jautėsi kaip namie ir žinojo, kad vos gavę pažadėtuosius pinigus ir ginklus sugebės per tris keturias dienas atsidurti Indijos šiaurėje. O Teksas Šarvuotis tikėjosi, kad jį su visu grobiu paims sraigtasparnis, atskridęs į vienuolyną.

Karalius jau pabudo, bet dar buvo ne visai atsigavęs nuo narkozės; jam svaigo galva, jis sunkiai susigaudė ir neprisiminė, kas buvo įvykę. Judita Kinski padėjo jam atsisėsti ir paaiškino, kad jie esantys pagrobti kartu su Auksiniu drakonu. Paskui išsitraukė mažą gertuvėlę iš rankinės, kurios, laimei, nebuvo praradusi per užpuolimą, ir davė karaliui gurkštelti viskio. Gėrimas jį atgaivino ir suteikė jėgų.

– Ką visa tai reiškia?! – sušuko karalius tokiu valdingu balsu, kokio dar niekas nebuvo girdėjęs.

Tik kai pamatė keliant statulą ant metalinės arklių tempiamos platformos, jis suprato, kokia baisi nelaimė ištiko.

– Tai šventvagystė. Auksinis drakonas yra mūsų krašto simbolis. Senovinis prakeiksmas ištiks kiekvieną, kuris drįsta išniekinti šią statulą, – įspėjo karalius.

Plėšikų vadas užsimojo smogti jam, bet amerikietis šiurkščiai atstūmė banditą.

– Nusiramink ir paklusk, jei nenori susilaukti daugiau bėdos, – liepė Teksas monarchui.

– Paleiskite panelę Kinski, ji yra svetimšalė ir neturi nieko bendro su šiuo reikalu, – tvirtu balsu pareiškė valdovas.

– Girdėjai, ką sakiau: nutilk, o jei ne – klius ir jai, supratai? – pagrasino Šarvuotis.

Judita Kinski paėmė karaliui už rankos ir pašnibždom meldė elgtis ramiai; dabar nieko nesą galima padaryti, reikia laukti – gal pasitaikys proga veikti.

– Keliaujam, nėr ko gaišti, – įsakė plėšikų vadas.

– Karalius dar nepajėgia joti, – tarė Judita Kinski matydama, kad jis svyruoja kaip girtas.

– Jos su vienu iš maniškių, kol atsipeikės, – nusprendė amerikietis.

Jis nuvairavo pikapą į daubą ir paliko įklimpusį, paskui vyrai dar pridengė jį šakomis, ir netrukus visi vorele patraukė į kalnus. Diena pasitaikė giedra, bet Himalajų viršūnes slėpė debesys. Takas visą laiką vedė aukštyn per subtropikų girią, kurioj auga bananai, rododendrai, magnolijos, hibiskai ir dar dievaižin kas. Gerokai palypėjus gamtovaizdis ūmai pasikeitė: miško nebeliko, prieš akis vėrėsi pavojingos perėjos, į kurias vietomis nuo viršukalnių byrėjo uolų skeveldros arba šniokštė vandens srautai, paverčiantys žemę klampia pelke. Kopti buvo rizikinga, bet amerikietis kliovėsi mėlynųjų kovotojų įgudimu ir nepaprasta jų žirgų ištverme. Atsidūrę kalnuose, vyrai jautėsi nepasiekiami, nes niekas nežinojo, kur jie yra, o jei kas ir būtų vijęsis, būtų toli atsilikęs.

Teksas Šarvuotis nė neįtarė, kad kol jis vadovavo statulos grobimui iš rūmų, banditų urvas buvo aptiktas, jo įbuviai, surišti po du, kenčia alkį bei troškulį ir tik dreba, kad nepasirodytų koks tigras ir nesurytų jų vakarienei. Vis dėlto belaisviams pasisekė: pirmi juos užtiko ne žvėrys, kurių taip gausu tose vietose, bet karaliaus kareivių būrys. Pema buvo jiems parodžiusi, kur susimetė Skorpiono sekta.

Merginai su draugėmis buvo pavykę nusigauti ligi kaimo keliuko; ten jos, galutinai nusiplūkusios, pamatė kaimietį, arkliniu vežimu vežantį daržoves į turgų. Iš pradžių jis, pamatęs plikai

kirptas galvas, palaikė jas vienuolėmis, tik paskui pastebėjo, kad visos, išskyrus vieną, vilki šventiniais apdarais. Žmogelis, nors neskaitantis laikraščių ir neturintis televizoriaus, vis dėlto buvo, kaip ir visi šalies gyventojai, girdėjęs per radiją, kad pagrobtos šešios mergaitės. Nematęs nuotraukų vyriškis negalėjo jų atpažinti, bet iš pirmo žvilgsnio suprato, kad jas ištikusi bėda. Pema, išskėtusi rankas, atsistojo vidury kelio, sustabdė vadeliotoją ir keliais žodžiais paaiškino, kas atsitikę.

– Karaliui gresia pavojus, reikia skubios pagalbos, – išbėrė ji.

Valstietis apgręžė arklį ir kuo greičiausiai nuvežė visas į savo kaimą, kur buvo telefonas. Kol Pema bandė prisiskambinti valdžios atstovams, sodietės pasirūpino jos palydovėmis. Mergaitės, visas tas kraupias dienas rodžiusios pavydėtiną dvasios tvirtybę, dabar, kai jau saugios, palūžo ir verkdamos prašėsi kuo greičiau grąžinamos į namus. Tik Pemai rūpėjo ne namiškiai, o Dilas Bahadūras ir karalius.

Vos sužinojęs, kas atsitiko, generolas Miaras Kunglungas pats priėjo prie telefono ir pakalbėjo su Pema. Ši papasakojo, ką žinanti, nutylėjo tik apie Auksinį drakoną: viena, dėl to, kad nebuvo tikra, ar banditai jį pagrobė, antra, nuojauta jai sakė, kad net jeigu ir taip, kažin ar reikia visiems tai žinoti. Ta statula įkūnijo tautos sielą. Gal nedera jai skleisti žinią, kuri dar nepatikrinta, mąstė ji sau.

Miaras Kunglungas davė nurodymą artimiausiam sargybos postui surasti kaime tas merginas ir atvežti jas į sostinę. Pusiaukelėje jis pats jas ir pasitiko. Generolą lydėjo Vandgis ir Ketė Kold. Pamačiusi tėvą, Pema iššoko iš visureigio, kuriuo buvo vežama, ir nubėgo pas jį. Vyriškis apsiverkė kaip kūdikis.

– Ką jie tau padarė? – paklausė Vandgis, apžiūrinėdamas dukrelę nuo galvos ligi kojų.

– Nieko, tėti, nieko jie man nepadarė, patikėk; bet ne tai dabar svarbu, turim išvaduoti karalių, nes jam gresia mirtinas pavojus.

– Tai kariuomenės reikalas, o ne tavo. Tu eisi su manim į namus!

– Negaliu, tėti. Privalau eiti į Čentan Dzongą!

– Kodėl?

– Todėl, kad pažadėjau Dilui Bahadūrui, – atsakė ji ir nukaito.

Miaras Kunglungas, tas senas lapinas, pervėrė jaunuolę žvilgsniu ir, matyt, savaip išsiaiškino, kodėl jai paraudo skruostai ir suvirpėjo lūpos, nes žemai nusilenkė gidui suglaudęs delnus priešais veidą.

– Galbūt garbusis Vandgis leis savo narsiajai dukrelei lydėti nuolankų generolą, – paprašė jis. – Neabejoju, kad mano kareiviai globos ją rūpestingai.

Gidas suprato, jog generolas, kad ir kaip nuolankiai prašytų, atsisakymo nepriims, ir turėjo leisti Pemai išvykti, melsdamas dangų, kad dukrelė sugrįžtų gyva ir sveika.

Džiugi naujiena, kad mergaitės ištrūko iš grobikų nagų, sukrėtė visą šalį. Uždraustojoje karalystėje naujienos sklido iš lūpų į lūpas tokiu greičiu, kad kai keturios mergaitės pasirodė televizijos ekrane apsigaubusios galvas šilkinėmis skepetomis ir ėmė pasakoti savo nuotykius, visi jau viską žinojo. Žmonės džiūgaudami plūdo į gatves, nešė mergaitėms į namus magnolijų žiedus ir rinkosi šventyklose padėkos aukų aukoti. Maldos malūnėliai ir maldos vėliavos skelbė pasauliui beribį tautos džiaugsmą.

Tik Ketei Kold nebuvo ko džiūgauti: ji vos tvardėsi, nes vis dar neturėjo jokių žinių apie Nadiją ir Aleksandrą. Tą valandą ji su Pema ir Miaru Kunglungu kareivių būrio priekyje jojo į Čentan Dzongą keliu, kuris vingiais kilo vis aukštyn. Pema jiedviem papasakojo, ką buvo girdėjusi iš plėšikų apie Auksinį drakoną. Generolas patvirtino jos įtarimus.

– Vienas iš sargybinių, budėjusių prie Paskutinių durų, po smūgio durklu liko gyvas ir matė, kaip jie išnešė mūsų mylimą

karalių ir drakoną. Tegul tai lieka paslaptis, Pema. Gerai padarei, kad nepasakei apie tai telefonu, – kalbėjo generolas. – Statula yra labai vertinga, bet negaliu suprasti, kam jie grobė dar ir karalių...

– Mokytojas Tensingas, jo mokinys ir du jauni užsieniečiai nukeliavo į vienuolyną. Mes nuo jų atsiliekam keliomis valandomis. Gal jie atsiras ten dar anksčiau už mus, – pasakė jam Pema.

– Tai būtų be galo neatsargu, Pema. Jei kas nors atsitiks princui Dilui Bahadūrui, kas gi tada užims sostą?.. – atsiduso generolas.

– Princui? Kokiam princui? – išplėtė akis Pema.

– Dilas Bahadūras yra sosto įpėdinis, argi tu, mergaite, nežinojai?

– Niekas man to nesakė. Kad ir kaip ten būtų, princui nieko nenutiks, – tvirtino ji, bet čia pat susigriebė kalbėjusi nemandagiai ir pasitaisė: – Norėjau pasakyti, kad gal garbiojo princo karma lemia jam išvaduoti mūsų mylimą valdovą ir pačiam likti gyvam ir sveikam...

– Galbūt... – susimąstęs pritarė generolas.

– Ar negalima į vienuolyną nusiųsti lėktuvų? – nekantravo Ketė, žiūrėdama į karius, kurie joja į mūšį raiti kaip prieš šimtus metų.

– Tenai nėra kur nutūpti. Gal būtų įmanoma nuskristi nebent sraigtasparniu, bet tam reikėtų labai įgudusio lakūno, nes leistis tektų tarp klastingų sūkurių, – paaiškino generolas.

– Galbūt garbusis generolas sutiktų su manim, kad vertėtų pabandyti... – su ašaromis akyse maldavo Pema.

– Yra tik vienas lakūnas, kuris įstengtų; jis gyvena Nepale. Tai tikras didvyris, tas pats, kuris prieš keletą metų sraigtasparniu pakilo iki Everesto viršūnės ir išgelbėjo alpinistus.

– Prisimenu tą įvykį. Tada tas žmogus labai pagarsėjo, mes iš jo ėmėm interviu žurnalui „International Geographic“, – atsiliepė Ketė.

– Galbūt mums pavyks dar šiandien susisiekti su juo ir atsikviesti, – spėjo generolas.

Miaras Kunglungas nė neįtarė, kad tas pilotas, kur kas anksčiau Specialisto nusamdytas, jau skrenda iš Nepalo į Uždraustosios karalystės kalnus.

Žygeivių vora – Tensingas, Dilas Bahadūras, Aleksandras, Nadija su Boroba ant peties ir dešimtis karingų ječių – priėjo skardį, kurio viršūnėje stūksojo senojo Čentan Dzongo griuvėsiai. Jau gerokai įsiaudrinę ječiai urzgė, stumdė ir nepiktai kandžiojo vieni kitus, iš anksto mėgaudamiesi būsimomis grumtynėmis. Daug metų jie laukė progos pasismaginti tikrame mūšyje ir štai pagaliau sulaukė. Tensingui ne sykį teko juos pakeliui stabdyti ir raminti.

– Mokytojau, man rodos, pagaliau prisiminiau, kur jau anksčiau esu girdėjęs ječių kalbos žodžių: keturiuose vienuolynuose, kuriuose mokiausi Auksinio drakono kodo, – pašnibždėjo Tensingui Dilas Bahadūras.

– Galbūt mano mokinys dar nepamiršo, jog ir tada, kai lankėmės Ječių slėnyje, esu sakęs, kad yra svarbi priežastis mums čia būti, – tokiu pat balsu priminė lama.

– Ar ji turi ryšio su ječių kalba?

– Galbūt... – šyptelėjo Tensingas.

Reginys buvo stulbinantis. Atvykėlius supo didingas grožis: snieguotos kalnų viršūnės, milžiniškos uolos, kriokliai, prarajos, įsirėžusios į kalnagūbrius, ledynai. Žvelgdamas į tą gamtovaizdį, Aleksandras Koldas suprato, kodėl Uždraustosios karalystės gyventojai tiki, kad aukščiausias jų šalies kalnas, siekiantis septynis tūkstančius metrų, yra dievų buveinė. Jaunasis amerikietis jautė, kaip į visą jo esybę skverbiasi šviesa ir tyras oras, kaip kažkas atsi-

veria jo sieloj, kaip jis pats kas minutė keičiasi, bręsta, auga. Kaip bus gaila palikti tą kraštą ir grįžti į vadinamąją civilizaciją!

Alekso apmąstymus pertraukė Tensingas. Jis aiškino, jog dzongų, įtvirtintų vienuolynų, yra tik Butane ir Auksinio Drakono karalystėje. Dzongai – tai kartu ir vienuolių buveinės, ir karinės tvirtovės. Jie būdavo statomi upių santakoje arba slėnyje ir gynė aplinkinius gyventojus. Statytojams nereikėjo nei vinių, nei brėžinių, nes visų tokių pastatų planas vienodas. Karaliaus rūmai Tunkaloje iš pradžių irgi buvo vienas iš tokių dzongų, tik vėliau pritaikyti valstybės reikalams, išplėsti, modernizuoti ir paversti tūkstančio patalpų labirintu.

Čentan Dzongas – išimtis. Jis pastatytas natūralioje terasoje, kurios šlaitai tokie statūs, kad sunku net įsivaizduoti, kaip čionai buvo sugabentos statybinės medžiagos ir sumūryta tvirtovė, kuri šimtus metų atlaikė ir žiemos audras, ir lavinas, kol ją sugriovė žemės drebėjimas. Į vienuolyną vedė tik siauras laiptuotas takas, iškirstas uoloje, bet juo retai tebuvo vaikščiojama, nes vienuoliai mažai bendravo su pasauliu. Per tarpeklius, pasitaikančius tame kelyje, buvo galima pereiti siūbuojančiais tilteliais iš medžio ir virvių. Po žemės drebėjimo niekas tuo taku nebevaikščiojo ir tilteliai vos laikėsi: mediena daug kur papuvo, virvės sutrūkinėjo, bet Tensingui ir jo būriui teko rizikuoti, nes kitų galimybių tiesiog nebuvo. O ječiai nė kiek ir nebijojo žengti tais tilteliais, nes buvo čia vaikščioję, kai trumpam išeidavo iš savojo slėnio maisto ieškotis. Pamatę vieno tarpeklio dugne žmogaus lavoną, vyrai spėjo, kad Teksas Šarvuotis ir jo kovotojai bus juos pralenkę.

– Šitas tiltas nesaugus, antai žmogus, nuo jo nukritęs, – parodė jį Aleksandras.

– Matau arklio pėdsakus. Vadinas, jie iki šios vietos jojo, o čia žirgus paleido ir toliau ėjo pėsti, drakoną nešė rankomis, – nustatė Dilas Bahadūras.

– Neįsivaizduoju, kaip arkliai pasiekė šią vietą. Čia įkoptų nebent ožkos, – tarė Aleksandras.

– Ko gero, tai Tibeto žirgai, įgudę laipioti kalnais, ištvermingi ir miklūs, todėl labai vertinami. Matyt, jų šeimininkai turėjo labai svarių priežasčių juos paleisti, – spėjo Dilas Bahadūras.

– Jiems reikėjo pereiti į kitą pusę, – įsiterpė Nadija.

– Jei jau banditai perėjo sunkiu drakonu nešini, pereisim ir mes, – nusprendė Dilas Bahadūras.

– Bet nuo jų tiltelis dar labiau susilpnėjo. Gal ne pro šalį būtų jį išbandyti ir tik paskui lipti ant jo, – pareiškė Tensingas.

Praraja buvo nelabai plati, bet ir ne tokia siaura, kad būtų galima pasinaudoti Tensingo ir princo kartimis arba lazdomis. Nadija pasiūlė pririšti virve Borobą ir liepti jai išbandyti tiltelį, bet kas iš to: beždžionė lengva, ir jeigu ji pereis, tai dar nežinia, ar pereitų ir kiti. Dilas Bahadūras apžiūrėjo tiltelio prieigas ir aptiko kitoj pusėj storą šaknį. Aleksandras pririšo virvės galą prie strėlės, o princas paleido ją iš lanko taikliai kaip visada ir ji tvirtai įsmigo į šaknį. Kitą virvę Aleksandras prisirišo prie juosmens ir Tensingo prilaikomas iš lėto nužingsniavo tilteliu: atidžiai tyrė kiekvieną klojinio lentą ir tik paskui stojosi ant jos visu svoriu.

Jei tiltukas lūžtų, vaikinas galėtų bent trumpam įsitverti pirmosios virvės. Nežinia, ar strėlė išlaikytų jo svorį, bet jei ir ne, antroji virvė neleistų jam nugarmėti į prarają. Tokiu atveju svarbiausia būtų nesiploti į akmeninį tarpeklio šoną. Aleksas tikėjosi, kad jam padėtų alpinisto patirtis.

Žingsnis po žingsnio Aleksandras artėjo prie kito kranto. Jau nuėjus bemaž pusę kelio dvi lentos lūžo ir vaikinas paslydo. Per kalnus nuaidėjo Nadijos šūksnis. Porą kankinamai ilgų minučių niekas nedrįso krustelėti, kol tiltukas liovėsi siūbavęs ir Aleksas atgavo pusiausvyrą. Labai pamažu jis ištraukė koją, įstrigusią tarp lūžusių lentų, paskui atitraukė ją atgal ir laikydamasis pirmosios virvės vėl atsistojo. Jis dar svarstė, ar eiti toliau, ar grįžti, kai pa-

sigirdo keistas dundesys. Iš pradžių vyrai pamanė, jog tai žemės drebėjimas, ne toks jau retas tuose kraštuose, bet tuoj išvydo, kaip nuo kalno viršūnės rieda akmenys ir virsta sniegas. Nadijos riksmas sukėlė laviną.

Vaikino draugai ir ječiai bejėgiškai stebėjo pražūtingąją griūtį, artėjančią prie Aleksandro ir trapiojo tiltelio. Nebuvo kas darą – nei trauktis, nei skubėti į priekį.

Tensingas ir Dilas Bahadūras nieko nelaukdami susikaupė ir ėmė siųsti vaikinui energiją. Kitomis aplinkybėmis Tensingas būtų mėginęs pasinaudoti visomis savo, kaip tulku, išgalėmis pakeisti gamtos užmačias: juk kai kurie tulku – didžiojo lamos įsikūnijimai – žūtbūtiniais atvejais geba sulaikyti vėją, nukreipti audrą, neleidžia ištvinti upėms per liūtis ir užeiti šalčiams. Tačiau Tensingui niekada nebuvo tekę to daryti. Tai nebuvo vienas iš tų gebėjimų, kuriuos gali nuolat lavinti, kaip kad astralines keliones. O dabar jau per vėlu mėginti pakeisti griūties kryptį ir gelbėti jaunąjį amerikietį. Tensingas tik stengėsi visomis dvasios jėgomis perduoti jam didžiulę savo kūno tvirtybę.

Aleksandras girdėjo, kaip dunda akmenų griūtis, jautė atūžiantį sniego debesį, per kurį nieko nebematė. Jis suvokė, jog tai mirtis, bet adrenalinas, suplūdęs jam į kraują, paveikė tarsi galinga elektros iškrova, nušlavė visas mintis ir leido vien tik instinktui užvaldyti asmenybę. Vaikinas pasijuto esąs kupinas antgamtiškos energijos, ir jo kūnas per akimirksnį virto juoduoju Amazonijos jaguaru. Plėšrūnas, šiurpiai riaumodamas, galingu šuoliu perskriejo bedugnę ir keturiomis letenomis atsirėmė į kitą krantą išsilenkdamas uolų nuolaužų, švilpiančių čia pat už nugaros.

Alekso draugai nežinojo, kad jis stebuklingai išsigelbėjo, – jiems vaizdą užstojo sniego ir žemių debesis. Nė vienas, išskyrus Nadiją, nematė vaikino ligi tol, kol išsisklaidė dulkės. Mirties akivaizdoje, manydama Aleksandrą žūstant, mergina visai kaip jis pajuto tokį pat milžinišką energijos antplūdį, patyrė tokią pat

fantastišką permainą. Boroba liko nublokšta ant žemės, kai jos šeimininkė, virtusi balta erele, pakilo aukštyn ir grakščiai sklęsdama iš viršaus matė juodąjį jaguarą, įsikabinusį nagais į tvirtą žemę.

Vos praslinkus mirtinam pavojui, Aleksandras atgavo įprastinį pavidalą. Tiktai kruvini pirštai ir nuožmi veido išraiška, persikreipusi burna ir iššiepti dantys bepriminė magišką nuotykį. Ir dar oda buvo prisigėrusi jaguaro kvapo, išduodančio plėšrų žvėrį.

Griūtis nuskėlė dalį siauro tako ir sutrupino daugumą tiltelio lentų, bet virvės – ir tos senosios, ir Aleksandro nutiestos – liko sveikos. Vaikinas pritvirtino jas vienoj tarpeklio pusėj, Tensingas – kitoj, kad visi galėtų persikabaroti. Ječiai, vikrūs kaip beždžionės ir įgudę karstytis kalnais, be vargo persikėlė pakibę ant vienos virvės. Dilas Bahadūras pamanė, kad jeigu jau mokėdavo įveikti prarają su kartimi, tai mokės pasinaudoti ir neįtempta virve, juoba kad gražų pavyzdį buvo jau spėjęs parodyti jo mokytojas. Tensingui neprireikė neštis Nadijos, tik Borobą, nes mergaitė, pasivertusi erele, pati skrido jiems virš galvų. Aleksandras stebėjosi, kodėl Nadija negalėjo pavirsti savuoju totemu, kai buvo išsinarinusi petį, ir tik jo dvasinį atvaizdą siuntė pagalbos prašyti. Lama jam paaiškino, kad skausmas ir nuovargis buvo nuslopinę jos kūno išgales.

Baltoji erelė juos ir perspėjo, kad jau visai nebetoli už kelio posūkio stūkso Čentan Dzongas. Atokiau pririšti arkliai rodė, jog piktadariai čia, bet nebuvo matyti jokios sargybos; aišku, jie nesitikėjo sulauksią svečių.

Gavęs telepatinį erelės pranešimą, Tensingas susikvietė saviškius pasitarti, kaip geriausia veikti. Ječiai nieko neišmanė apie strategiją; susidūrę su priešu, jie tiesiog veržėsi į priekį mojuodami

kuokomis ir pragariškai klykdami. Toks puolimas, beje, būdavo ir labai veiksmingas, jei priešas jų nepasitikdavo kulkų lietumi. Pirmiausia reikėjo išsiaiškinti, kiek žmonių yra vienuolyne, kaip jie išsidėstę, kuo ginkluoti, kur laiko karalių ir Auksinį drakoną.

Ūmai tarp jų lyg niekur nieko atsirado Nadija, tarsi ir nebūtų skridusi paukšte. Nė vienas tuo nenusistebėjo.

– Jei mano gerbiamas mokytojas leistų, norėčiau eiti pirmas, – pasisiūlė Dilas Bahadūras.

– Kažin ar taip būtų geriausia. Tu – būsimasis karalius. Jei kas nutiktų tavo tėvui, tauta galėtų pasikliauti tik tavimi.

– Jei garbusis mokytojas leistų, eisiu aš, – tarė Aleksandras.

– Jei garbusis mokytojas leistų, manau, geriau būtų eiti man, nes aš moku tapti nematoma, – įsiterpė Nadija.

– Jokiu būdu! – sušuko Aleksandras.

– Kodėl? Ar nepasitiki manim, Jaguarai?

– Tai labai pavojinga.

– Tiek pat pavojinga man, kaip ir tau. Jokio skirtumo.

– Gal mergaitė erelė ir teisi, – tarė savo žodį Tensingas. – Kiekvienas siūlo tai, ką turi. Šiuo atveju labai pravers gebėjimas tapti nematomam. Tau, Aleksandrai, turinčiam juodojo žvėries širdį, teks kautis šalia Dilo Bahadūro. Ječiai eis su manim. Aš čia, ko gero, vienintelis, kuris su jais susikalba ir gali juos suvaldyti. Vos išvydę, kad aplinkui priešai, jie tarsi išprotėja.

– Štai kada mums praverstų moderni technika. Tarkim, radijo ryšys. Kaipgi Erelė mums praneš, kad galim pradėti puolimą? – paklausė Aleksandras.

– Gal tuo pačiu būdu, kaip ir dabar bendraujame... – pasiūlė Tensingas, ir Aleksas ėmė juoktis: iki šiol jis net nepastebėjo, kad jau kuris laikas keičiasi su juo mintimis netardamas nė žodžio.

– Pasistenk neišsigąsti, Nadija, nes baimė sujaukia mintis. Ir vyk šalin abejones, juk ir jos trukdo priimti žinią. Vaizdinius perdavinėk tik po vieną, – patarinėjo princas.

– Nesirūpink, aš juk žinau, kad telepatija – tai kaip ir kalbėjimas širdimi, – ramino jį mergaitė.

– Ko gero, mes pranašesni tik tuo, kad puolam netikėtai, – tarė lama.

– Jei garbusis mokytojas leistų man pareikšti spėjimą, sakyčiau, kad būtų pravartu kalbant su ječiais tiesmukiškiau reikšti savo mintis, – pasišaipė Aleksandras, mėgdžiodamas Uždraustosios karalystės gyventojų kalbėseną.

– Galbūt jaunasis svetimšalis turėtų šiek tiek labiau pasitikėti mano mokytoju, – įsiterpė Dilas Bahadūras, bandydamas savo lanko templę ir skaičiuodamas strėles.

– Sėkmės, – atsisveikindama tarė Nadija, pakštelėjo Aleksandrui į skruostą ir nukėlė nuo pečių Borobą, o ši užsikorė Aleksui ant sprando ir įsikibo į ausis, kaip paprastai darydavo likusi be šeimininkės.

Tą pačią akimirką žmones apstulbino ūžesys, panašus kaip neseniai prašniokštusios griūties. Tik ječiai iškart suprato, jog čia kažkas visai kita, kažkas baisaus, niekuomet negirdėto. Jie puolė ant žemės, slėpė galvas tarp rankų ir drebėjo pametę savo kuokas; išgaravo visas jų karingumas, jie tik inkštė kaip išgąsdinti šunyčiai.

– Sakyčiau, lyg ir sraigtasparnis, – tarė Aleksandras, ženklais ragindamas visus slėptis tarp uolų ir kalno šešėlyje, kad nebūtų matomi iš oro.

– Kas tai yra? – nesuprato princas.

– Toks kaip ir lėktuvas. O lėktuvas – tai kaip ir aitvaras su varikliu, – aiškino amerikietis, negalėdamas patikėti, kad XXI amžiuje dar yra žmonių, gyvenančių lyg viduramžiais.

– Aš žinau, kas yra lėktuvas, kas savaitė matau juos skrendančius Tunkalos link, – tarė Dilas Bahadūras, neįsižeidęs dėl naujojo draugo tono.

Kitapus pastato danguje pasirodė metalinis aparatas. Tensingas bandė nuraminti ječius, bet tų padarų smegeninėje netilpo mintis, kad gali būti skraidančių mašinų.

– Tai paukštis, klausantis įsakymų. Nebijokime jo, mes už jį stipresni, – aiškino ječiams lama tikėdamasis, jog bent tiek jie supras.

– Vadinasi, ten yra kur orlaiviui nutūpti. Dabar man aiškėja, kodėl jie taip veržėsi čionai ir kaip ketina su visa statula pasprukti iš šalies, – samprotavo Aleksandras.

– Pulsime juos dar nespėjusius to padaryti, jeigu mano gerbiamas mokytojas pritars, – pasiūlė princas.

Tensingas papurtė galvą: dar anksti. Praslinko vos ne valanda, kol sraigtasparnis nutūpė. Lamai ir jo žmonėms nebuvo matyti, kaip orlaivis manevruoja, bet jie numanė, kaip sunkiai jam sekasi, nes prireikė net keleto mėginimų: plieninis paukštis vis kilo, ore suko ratus ir vėl leidosi. Pagaliau jo variklis liovėsi burzgęs. Kalnų rimtį sudrumstė iš už mūrų atskrieję žmonių balsai – vadinasi, banditai jau ten. Kai ir jie nutilo, Tensingas nusprendė, kad jau laikas kilti į mūšį. Nadija susikaupė, pasistengė tapti permatoma ir pasuko į vienuolyną. Labiausiai dėl jos nerimavo Aleksandras: širdis taip daužėsi jo krūtinėj, kad jis baiminosi, ar tik jos dunksėjimo neišgirs priešai už trejeto šimtų metrų.

AŠTUONIOLIKTAS SKYRIUS

Mūšis

Čentan Dzongo vienuolynas buvo Specialisto plano baigiamasis punktas. Mažoje tarp sniegynų įsiterpusioje aikštelėje, kurią kitados suformavo griūtis, nutūpęs sraigtasparnis buvo sutiktas labai džiaugsmingai: juk tai tikras žygdarbis. Tūpimo vietą Teksas Šarvuotis buvo paženklinęs raudonu kryžiumi, kaip viršininko liepta, ir vis barstė tą ženklą žemuogių milteliais, kad neišbluktų. Iš aukštai jis atrodė ne didesnis už dvidešimt penkių sentavų monetą, bet priartėjus buvo gerai matomas. Ne tik aikštelės mažumas vertė lakūną meistriškai manevruoti, kad mentės neužkliudytų uolų, bet ir oro srovės. Šioje vietoje tarp kalnų buvo susidaręs kaip ir piltuvėlis, kuriame vėjas kėlė sūkurius.

Sraigtasparnio pilotas buvo Nepalo karo aviacijos didvyris, ne kartą įrodęs, koks yra drąsus ir sąžiningas. Jam buvo pasiūlyta už neblogą atlygį išgabenti iš šios vietos „paketą" ir du žmones. Kas tame „pakete", jis nežinojo ir per daug nesidomėjo; jam pakako garantijos, jog ne ginklai ir ne narkotikai. Jį pasamdė agentas, prisistatęs kaip tarptautinės mokslinės ekspedicijos dalyvis; tie mokslininkai tyrinėjantys šio krašto uolienas ir renkantys jų pavyzdžius. Tuodu žmones ir „paketą" reikėsią nuskraidinti iš Čentan Dzongo į tam tikrą vietą Indijos šiaurėje; ten lakūnas gausiąs antrąją pusę sutarto atlygio.

Lakūnui nepatiko žmonės, padėję nutupdyti sraigtasparnį. Tai buvo ne užsieniečiai mokslininkai, kaip jis tikėjosi, bet kla-

jokliai mėlyna oda, panašūs veikiau į banditus, užsikišę už diržo po pustuzinį įvairaus didumo ir pavidalo durklų. Paskui pasirodė amerikietis melsvomis akimis, šaltomis kaip ledynas, pasveikino jį sėkmingai atvykusį ir pakvietė į vienuolyną išgerti puodelio kavos, kol vyrai įkels „paketą" į orlaivį. Krovinys pasirodė besąs sunkus keisto pavidalo daiktas, suvyniotas į brezentą ir tvirtai apraišiotas virvėmis; kelti jį teko keliese. Pilotas pamanė, kad tai uolienų pavyzdžiai.

Amerikietis nuvedė jį per kelias visai sugriuvusias menes. Jų stogas vos laikėsi, dauguma sienų suirusios, grindys iškilnotos tiek žemės drebėjimo, tiek šaknų, išsirangiusių po jomis per ilgą laiką, kai čia niekas nebegyveno. Pro plyšius kalėsi sausi kieti žolynai. Visur buvo pilna žvėrių išmatų; ko gero, čia dažnai lankėsi tigrai ir kalnų ožiai. Amerikietis aiškino lakūnui, kad vienuolyne gyvenę atsiskyrėliai kovotojai, paskubom sprukdami nuo stichinės nelaimės, paliko nemažai ginklų, indų ir dailės dirbinių. Skersvėjai ir pakartotiniai žemės drebėjimai vartė šventąsias statulas ir jų nuolaužomis nusėjo grindis. Svečiui teko žingsniuoti per šukes, o kai jis bandė pasukti į šoną, buvo amerikiečio mandagiai, bet tvirtai suimtas už rankos ir nuvestas į laikiną virtuvėlę, kur jų laukė tirpi kava, sutirštintas pienas ir sausainiai.

Nepalo didvyris matė būrelius vyrų juosvai mėlyna oda, bet neįžiūrėjo lieknos mergaitės medaus spalvos veidu, kuri praėjo visai šalia ir tarsi bekūnė dvasia nuplaukė per senovinio vienuolyno griuvėsius. Lakūnui galvoje kirbėjo klausimai, kas yra tie nuožmaus veido žmonės su turbanais ir tunikomis, ką jie turi bendro su tais paslaptingais mokslininkais, kurie jį pasamdė. Kuo toliau, tuo mažiau jam patiko darbas, kurio ėmėsi; pilotas įtarė, kad visas tas reikalas ne toks jau teisėtas ir švarus, kaip jam buvo sakoma.

– Paskubėkim išskristi, nes po ketvirtos valandos pakils vėjas, – perspėjo lakūnas.

– Nebeilgai užtruksim. Tik niekur neikit iš čia – tai pavojinga. Pastatui nedaug tetrūksta, kad sugriūtų, – atsakė Teksas Šarvuotis ir paliko svečią su kavos puodeliu, durklais ginkluotų vyrų apsuptą.

Kitam gale vienuolyno, nuvesti per begalę prišiukšlintų patalpų, patys vieni sėdėjo karalius ir Judita Kinski. Niekas jų nesurišo, neužkimšo burnos, nes, pasak Tekso Šarvuočio, iš čia pasprukti neįmanoma: ir vieta sunkiai prieinama, ir Skorpiono sekta nemiega. Nadija, eidama per griuvėsius, skaičiavo plėšikus. Ji atkreipė dėmesį, kad išorinis akmenų mūras toks pat apiręs, kaip ir vidaus sienos; užkampiuose pripustyta sniego ir daug kur į akis krinta neseni žvėrių pėdsakai – matyt, jie buvo čia įsitaisę guštas, o atėjus žmonėms paspruko. „Kalbėdama širdimi", ji pranešė Tensingui ką pastebėjusi. Kai priėjo tą vietą, kur tūnojo karalius ir Judita Kinski, pranešė lamai, kad jie gyvi, ir šis nusprendė, jog jau metas veikti.

Teksas Šarvuotis buvo darsyk suleidęs karaliui narkotikų, kad palaužtų jo atsparumą ir valią, bet monarchas, įpratęs valdyti savo kūną ir sielą, tardomas atkakliai tylėjo. Šarvuotis siuto. Jo darbas bus baigtas tik tada, kai jis išgaus Auksinio drakono kodą, – taip sutarta su Klientu. Teksas buvo girdėjęs statulą „giedant", bet tie garsai Kolekcininkui bus beverčiai, jei neturės formulės jų reikšmei iššifruoti. Mažai ką pešęs narkotikais, grasinimais ir smūgiais, amerikietis pareiškė belaisviui kankinsiąs Juditą Kinski tol, kol jis išduos paslaptį arba kol moteriškė mirs, bet tada jos mirtis prislėgsianti karaliaus sąžinę ir jo karmą. Tačiau kaip tik tada, kai Teksas buvo jau pasirengęs veikti, atskrido sraigtasparnis.

– Didžiai apgailestauju, kad dėl mano kaltės jūs, Judita, patekote į tokią situaciją, – nusilpęs nuo narkotikų šnibždėjo karalius.

– Tai ne jūsų kaltė, – guodė jinai, nors, kaip jam atrodė, pati buvo labai įbauginta.

– Negaliu leisti, kad jie jums padarytų ką blogo, bet ir negaliu pasitikėti tais beširdžiais. Manau, kad net jeigu ir pasakyčiau jiems kodą, vis tiek jie mus abu nužudytų.

– Bijau ne mirties, jūsų didenybe, bijau tik kankinimų.

– Mano vardas Doržis. Niekas nėra vadinęs manęs vardu nuo tada, kai prieš daug metų mirė mano žmona, – vos girdimai kalbėjo jis.

– Doržis... ką tai reiškia?

– Spindulys, arba tikroji šviesa. Spindulys simbolizuoja nušvitusį protą, bet man dar labai toli iki to.

– Manau, kad esate vertas to vardo, Derži. Niekad nesu sutikusi kito tokio žmogaus. Jūs neturit nė trupučio tuštybės, nors esat galingiausias šios šalies žmogus, – kalbėjo ji.

– Galbūt dabar vienintelė proga pasakyti jums, Judita, kad prieš tuos skaudžius įvykius mąsčiau apie galimybę kartu su jumis vykdyti pareigą savo tautai...

– Kaip tai suprasti?

– Ketinau prašyti, kad jūs taptumėt šio nežymaus krašto karaliene.

– Kitaip sakant, kad tekėčiau už jūsų...

– Suprantu, absurdiška apie tai kalbėti dabar, kai mūsų laukia mirtis, tačiau toks ir buvo mano ketinimas. Daug esu mąstęs apie tai. Jaučiu, kad jums ir man lemta kažką nuveikti drauge. Ką – nežinau, bet jaučiu, kad tokia yra mudviejų karma. Nebegalėsime to padaryti šiame gyvenime, bet gal tai bus per kitą įsikūnijimą, – kalbėjo karalius, nedrįsdamas jos paliesti.

– Kitame gyvenime? Kada?

– Po šimto metų, po tūkstančio – nesvarbu. Šiaip ar taip, sielos gyvenimas yra vienas. O štai kūno gyvenimas pralekia tarsi sapnas, tai vien tik iliuzija, – atsakė karalius.

Judita atsuko jam nugarą ir įsmeigė žvilgsnį į sieną, kad jis nematytų jos veido. Karalius pamanė, kad moteris jaudinasi, kaip ir jis.

– Jūs manęs nepažįstat, nežinot, kokia aš esu, – pagaliau sumurmėjo ji.

– Aš negaliu įžvelgti jūsų auros, Judita, neskaitau jūsų minčių, nors ir norėčiau, bet galiu įvertinti jūsų aiškų protą, kultūrą, pagarbą gamtai...

– Bet negalit pamatyti, kas yra mano sieloje!

– Jūsų sieloje gali būti tik grožis ir nuoširdumas, – patikino valdovas.

– Įrašas jūsų medalione teigia, kad žmogus gali pasikeisti. Ar jūs tikrai tuo tikite, Dorži? Ar mes galim tapti kitais žmonėmis? – paklausė Judita ir atsigręžusi pažvelgė jam į akis.

– Vienintelis tikras dalykas yra tai, kad šiame pasaulyje viskas nuolat keičiasi, Judita. Permainos neišvengiamos, nes viskas yra laikina. Vis dėlto mums, žmonėms, nelengva pasikeisti iš esmės ir pakilti į aukščiausiąjį sąmonės būvį. Mes, budistai, tikime, kad galime pasikeisti savo noru, jei esame įtikėję kokia nors tiesa, bet niekas negali mūsų priversti tai padaryti. Kaip tik taip atsitiko Sidharthai Gautamai: jis buvo išlepintas princas, bet pamatęs pasaulio vargus tapo Buda, – atsakė karalius.

– Manau, kad pasikeisti labai sunku... Kodėl jūs manim pasitikit?

– Aš taip pasitikiu jumis, Judita, kad esu pasiryžęs pasakyti jums Auksinio drakono kodą. Negaliu leisti, kad jūs kentėtumėte, juo labiau – dėl mano kaltės. Ne aš turiu spręsti, kiek jūs galite iškentėti, – spręsite jūs pati. Todėl mano krašto karalių paslaptis turi likti jums. Išduokite ją tiems piktadariams mainais

už savo gyvybę, bet, maldauju, tik po mano mirties, – prašė valdovas.

– Jie neišdrįs jūsų nužudyti! – sušuko ji.

– To ir nebus, Judita. Aš pats užbaigsiu savo gyvenimą, nes nenoriu, kad mano mirtis slėgtų kieno nors sąžinę. Nesijaudinkite, tam neprireiks smurto: aš tik liausiuosi kvėpavęs, – paaiškino jai karalius.

– Klausykitės atidžiai, Judita, aš jums pasakysiu kodą, o jūs turėsit jį įsiminti, – kalbėjo karalius. – Kai jus klausinės, paaiškinkite, kad Auksinis drakonas paskleidžia septynis garsus. Kiekvienas keturių garsų derinys reiškia vieną iš aštuonių šimtų keturiasdešimties ideogramų, vartotų išnykusioje ječių kalboje.

– Jūs kalbat apie bjauriuosius sniego žmones? Argi tie padarai iš tiesų egzistuoja? – nepatikliai pertarė moteriškė.

– Jų yra likę labai mažai, ir tie patys jau išsigimę, sugyvulėję, bendrauja vos keletu žodžių, bet prieš tris tūkstančius metų jie turėjo savitą kalbą ir civilizaciją.

– Ar toji kalba kur nors užrašyta?

– Ją laiko atmintyje keturi lamos keturiuose skirtinguose vienuolynuose. Niekas nežino viso kodo, tik mano sūnus Dilas Bahadūras ir aš. Jis surašytas viename pergamente, kurį pagrobė kinai, okupavę Tibetą.

– Išeitų, kad žmogus, turintis tą pergamentą, gali iššifruoti pranašystes... – atsiliepė Judita.

– Pergamentas surašytas sanskritiškai, bet pakanka jį sudrėkinti jako patelės pienu ir jame išryškės kitos spalvos įrašai – žodynas, kuriame kiekviena ideograma išversta į tokios pat reikšmės keturių garsų derinį. Ar supratote, Judita?

– Puiku! – nutraukė karalių džiūgaujantis Teksas Šarvuotis, laikydamas rankoje pistoletą. – Kiekvienas žmogus turi savąjį Achilo kulną, jūsų didenybe. Vis dėlto mes išgavom kodą. Prisipažįstu, buvau jau kiek susirūpinęs, kad nenusineštumėt paslapties į kapą, bet mano viršininkė jus pergudravo, – pridūrė jis.

– Ką tai reiškia? – sumišo karalius.

– Dieve mano, negi jūs jos taip ir neįtarėt? Ar jums niekada nekilo klausimas, kaip ir kodėl Judita Kinski kaip tik dabar įsisuko į jūsų gyvenimą? Nesuprantu, kodėl nepasidomėjot landšafto architektės, tulpių žinovės praeitimi prieš įsileisdamas ją į rūmus. Koks jūs naivus! Tik pažvelkit į ją. Moteris, dėl kurios buvot pasirengęs mirti, yra mano viršininkė, Specialistė. Ji, ne kas kitas, sumanė visą tą operaciją, – pareiškė amerikietis.

– Ar tiesa, ką šneka tas žmogus, Judita? – paklausė karalius, netikėdamas savo ausimis.

– Kaip, jūsų manymu, mes pagrobėm Auksinį drakoną? Tai ji mums parodė, kaip nueiti ligi Šventovės, įtaisydama vaizdo kamerą jūsų medalione. O kad galėtų tai padaryti, turėjo išsikovoti jūsų pasitikėjimą, – pasakė Teksas Šarvuotis.

– Jūs pasinaudojote mano jausmais... – lemeno valdovas, išblyškęs kaip popierius ir įsmeigęs akis į Juditą Kinski, kuri negalėjo ištverti jo žvilgsnio.

– To dar betrūko, kad būtumėt ją įsimylėjęs! Mirti galima iš juoko! – sušuko amerikietis ir nusikvatojo.

– Liaukis, Šarvuoti! – sudraudė jį Judita.

– Ji buvo įsitikinusi, kad tos paslapties mums nepavyks išplėšti jėga, todėl jai dingtelėjo pagrasinti, kad mes ją kankinsim. Ir ji, kaip tikra profesionalė, būtų sutikusi tuos kankinimus ištverti vien tam, kad jus įbaugintų ir priverstų išduoti paslaptį, – kalbėjo Teksas Šarvuotis.

– Tiek to, Šarvuoti, tai jau praeitis. Nebekankinkim karaliaus, nešdinkimės, – liepė Judita Kinski.

– Neskubėk, viršininke. Dabar jau aš sprendžiu. Ar tik nemanai, kad taip ir atiduosiu statulą, ką? Tai būtų neprotinga. Ji verta kur kas daugiau už auksą, iš kurio ji padaryta, todėl ketinu atsiskaityti su Klientu be tarpininkų.

– Ar išprotėjai, Šarvuoti? – užsiplieskė moteriškė, bet Teksas, mojuodamas po nosim pistoletu, nebeleido jai kalbėti.

– Atiduok magnetofoną, arba ištaškysiu tau smegenis, poniute, – pagrasino jis.

Visada budrus Juditos Kinski žvilgsnis nevalingai kryptelėjo į rankinę, padėtą ant grindų. Tai truko vos akimirką, bet Šarvuočiui to pakako. Jis pasilenkė nenuleisdamas ginklo nuo Juditos, pakėlė rankinę ir iškratė ant grindų. Pabiro moteriški tualeto reikmenys, pistoletas, kelios nuotraukos ir niekada karaliui nematyti elektroniniai aparatai. Iškrito ir keletas mažyčių magnetofono juostelių. Jas amerikietis nuspyrė šalin: ne jų jis ieškojo. Jį domino tik ta, kuri vis dar buvo aparate.

– Kur magnetofonas? – siuto jis.

Viena ranka taikydamas pistoletu Juditai Kinski į krūtinę, antrąja Teksas apčiupinėjo moterį nuo galvos ligi kojų, pagaliau net liepė nusijuosti diržą ir nusiauti, bet nieko nerado. Staiga jo žvilgsnis krito į plačią raižyto kaulo apyrankę, puošiančią jos riešą.

– Nusiimk ją! – liepė jis tonu, neleidžiančiu prieštarauti.

Labai nenoromis moteriškė nusiėmė papuošalą ir padavė jam. Amerikietis atsitraukė porą žingsnių, kur šviesiau, ir apžiūrėjęs apyrankę džiugiai šūktelėjo: joje buvo paslėptas mažytis magnetofonas, kurio nepaniekintų nė aukščiausios klasės šnipas. Specialistė visada naudojosi tik naujausia technika.

– Tu dar pasigailėsi, Šarvuoti, garbės žodis. Su manim menki juokai, – iškošė pro dantis Judita, nesitverdama įniršiu.

– Nei tu, nei tas jausmingas senis nebegalėsit man atkeršyti! Nusibodo man klausyti įsakymų. Tavo laikas, viršininke, baigėsi.

Aš turiu statulą, kodą ir sraigtasparnį, daugiau man nieko nereikia. Kolekcininkas bus labai patenkintas, – šaipėsi jis.

Prieš pat Teksui Šarvuočiui nuspaudžiant gaiduką karalius iš visų jėgų pastūmė Juditą Kinski ir užstojo ją savo kūnu. Jai skirta kulka pataikė jam tiesiai į krūtinę. Antroji kulka tik išskėlė žiežirbas iš akmeninės sienos, nes Nadija Santos įsiveržė kaip viesulas, visu smarkumu užgriuvo amerikietį ir parvertė jį ant žemės.

Šarvuotis mikliai pašoko ant kojų – ne veltui buvo tiek metų mokęsis Rytų kovos meno. Kumščiu atbloškęs Nadiją, vienu šuoliu nuskriejo prie pistoleto, gulinčio už kelių metrų. Ten pat nuskubėjo ir Judita Kinski, bet vyriškis ją pralenkė.

Tensingas su ječiais įsiveržė į vienuolyną iš kitos pusės, kur buvo susitelkę dauguma mėlynųjų, o Aleksandras nusekė paskui Dilą Bahadūrą: šis ieškojo karaliaus vadovaudamasis vaizdais, kuriuos mintimis buvo perdavusi Nadija. Princas, nors jau ir buvo čia lankęsis, nelabai gerai prisiminė pastato planą, be to, orientuotis jam trukdė krūvos nuolaužų ir kitokio šlamšto, kurio buvo pilna visur. Jis ėjo priekyje su šauti parengtu lanku, o Aleksandras žingsniavo iš paskos nešinas tik bendražygio paskolinta medine lazda.

Jaunuoliai vengė banditų, bet netrukus susidūrė su dviem, o tie iš netikėtumo taip ir sustingo. Per tą akimirką, kol jie stovėjo sutrikę, princas spėjo paleisti strėlę į koją vienam iš priešininkų, stengdamasis nenukauti jo mirtinai, – tai prieštaravo jo įsitikinimams, – o tik išvesti iš rikiuotės. Plėšikas kriokdamas parkrito žemėn, bet jo bendras spėjo išsitraukti du peilius ir paleido juos į Dilą Bahadūrą.

Viskas įvyko taip greitai, kad Aleksandras nespėjo nė susigaudyti. Jis nebūtų galėjęs išvengti durklų, o princas tik šiek

tiek pasitraukė į šoną, grakščiai, ko ne šokio žingsniu, ir išgaląsti ašmenys jį tik vos vos palietė, bet nesužeidė. Jo priešininkas buvo beužsimojąs dar vienu peiliu, bet tą akimirką stebėtinai taikliai paleista strėlė įsmigo jam į krūtinę per kelis centimetrus nuo širdies, po raktikauliu, nepažeisdama jokio gyvybiškai svarbaus organo.

Aleksandras pasinaudojo proga ir vožė lazda pirmajam plėšikui, nes šis, kad ir gulėdamas ant žemės ir plūsdamas krauju, jau taikėsi sviesti vieną iš daugybės savo durklų. Smogta buvo instinktyviai, nespėjus nė pagalvoti, bet tą pačią akimirką, kai storoji lazda palietė bandito viršugalvį, Aleksandras išgirdo lyg ir gliaudomą riešutą trakštelint. Tik tada vaikinas atsipeikėjo ir suprato, ką padarė. Jam apsvaigo galva, kūną išpylė šaltas prakaitas, burna pritvinko seilių ir ėmė tąsyti skrandį, bet Dilas Bahadūras jau bėgo tolyn ir teko įveikus silpnumą lėkti jam iš paskos.

Princas nesibaimino banditų ginklų: žinojo, kad jį saugo magiškasis amuletas, kurį buvo gavęs iš Tensingo ir nešiojosi po kaklu, – suakmenėjusios drakono išmatos. Daug vėliau, išgirdusi apie tai iš Aleksandro, jo močiutė Ketė pareiškė, jog ne tai gelbėjo Dilą Bahadūrą nuo durklų, tik atkaklios tao šu pratybos, išugdžiusios greitą reakciją.

– Nesvarbu, kokia priežastis, svarbu rezultatas, – nesileido į ginčus anūkas.

Į menę, kurioje buvo karalius, Dilas Bahadūras ir Aleksandras įsiveržė tą pačią akimirką, kai Teksas Šarvuotis, tūkstantąja sekundės dalimi pralenkęs Juditą Kinski, pačiupo pistoletą. Amerikiečiui dar nespėjus uždėti piršto ant gaiduko, trečia princo paleista strėlė pervėrė jam dilbį. Šarvuotis sukliko nesavu balsu, bet ginklo nepaleido. Pistoletas liko jo gniaužtuose, tačiau buvo matyti, kad jis nebepajėgs nei nusitaikyti, nei iššauti.

– Nejudėt! – griežtai suriko Aleksandras negalvodamas, kaip galėtų priversti amerikietį: argi keliautojo lazda įveiks kulkas!

Nė neketindamas paklusti, Teksas Šarvuotis čiupo Nadiją sveikąja ranka ir pakėlė kaip lėlę priešais save, prisidengdamas jos kūnu. Boroba, atbėgusi paskui Dilą Bahadūrą ir Aleksandrą, įnirtingai spiegdama puolė šeimininkei prie kojos, bet amerikietis ją šiurkščiai nuspyrė. Vis dar pusėtinai apsvaigusi nuo smūgio, mergaitė bandė spurdėti, bet Šarvuotis, sugniaužęs geležine ranka, neleido jai nė krustelėti.

Princas bandė įvertinti savo galimybes. Jis visiškai pasikliovė rankos taiklumu, bet rizika, kad Teksas nušaus Nadiją, buvo pernelyg didelė. Beliko pasyviai žiūrėti, kaip Teksas Šarvuotis, tempdamasis bejėgę merginą, atbulom traukiasi prie išėjimo, link aikštelės, kur ant plonos sniego dangos laukia sraigtasparnis.

Judita Kinski, naudodamasi sąmyšiu, tekina leidosi į kitą pusę ir dingo tarp vienuolyno griuvėsių.

Kol visa tai vyko viename pastato gale, antrajame irgi brendo tragedija. Dauguma mėlynųjų kovotojų susibūrė šalia laikinos virtuvėlės, gurkšnojo svaigalus iš gertuvių, kramtė betelį ir pusbalsiu svarstė galimybę išduoti Teksą Šarvuotį. Žinoma, jie nė nenutuokė, kad įsakinėja ne jis, o Judita Kinski; manė ją esant įkaite, kaip ir karalių. Amerikietis jau buvo jiems sumokėjęs tiek, kiek sutarta, ir jie žinojo Indijoje gausiantys likusią dalį ginklais bei žirgais, bet pamatę auksinę statulą, nusagstytą brangakmeniais, suprato, kad ji verta kur kas daugiau. Jiems nesinorėjo, kad tas lobis, įkeltas į sraigtasparnį, taptų jiems nepasiekiamas, nors jie ir suprato, kad tik tokiu būdu galima jį išgabenti iš šalies.

– Reikia pagrobti lakūną, – tyliai pasiūlė vadas, vogčiom žvilgčiodamas į Nepalo didvyrį, kuris sėdėdamas kampe gurkšnojo baltintą kavą.

– O kas skris su juo? – paklausė vienas plėšikas.

– Aš, – pareiškė vadas.

– O kas mums garantuos, kad tu nepaspruksi su visu laimikiu? – neatlyžo kitas.

Pasipiktinęs vadas griebė vieną iš savo durklų, bet nespėjo išsitraukti, nes Tensingas su ječiais viesulu įsiveržė į pietinį Čentan Dzongo sparną. Mažas jų būrelis galėjo bet kam įvaryti siaubą. Priekyje bėgo lama, nešdamasis dvi lazdas, sujungtas grandine; jas jis aptiko griuvėsiuose, ten, kur kitados buvo labiausiai pasižymėjusių karingųjų vienuolių arsenalas. Iš to, kaip lama laikė tas lazdas, ir iš visų jo judesių buvo matyti, jog tai tikras kovos menų meistras. Jam iš paskos sekė dešimtis ječių, jau ir šiaip grėsmingų pažiūrėti, o dabar jie atrodė kaip tikri pabaisos, nužengę iš slogiausio košmaro. Iš jų keliamo triukšmo galėjai pamanyti, kad jų yra bent dusyk daugiau. Tie padarai, mojuojantys kuokomis ir akmenimis, vilkintys odinėmis liemenėmis ir užsimaukšlinę ant galvų šiurpą keliančias kepures su kruvinais ragais, nė kiek nebuvo panašūs į žmones. Jie klykė ir straksėjo tarsi išprotėję orangutanai, džiaugdamiesi proga užvožti kam nors per galvą ir, kas be ko, patys gauti grąžos – toks jau tas žaidimas. Tensingas liepė jiems pulti žinodamas, kad vis tiek jų nesuvaldys. Prieš ataką jis trumpai pasimeldė – prašė dangų, kad per susirėmimą niekas nežūtų, nes kiekviena mirtis kristų jam ant sąžinės. Ječių neapkaltinsi: pasidavę agresyvumui, jie praranda ir tą truputėlį proto, kurį dar turi.

Prietaringieji Skorpiono sektos kovotojai patikėjo, kad juos ištiko Auksinio drakono prakeiksmas ir kad čia velnių tuntas atskubėjo keršyti jiems už šventvagystę. Su pikčiausiais priešais jie būtų galėję grumtis, bet vien pagalvojus, kad susidūrė su pragaro jėgomis, plaukai ant galvos šiaušėsi. Mėlynieji, ječių iš visų pusių vejami, spruko kaip kiškiai pro išsigandusį lakūną, kuris prisiplojo prie sienos, kad juos praleistų, vis dar su puodeliu ran-

koje, nesuprasdamas, kas čia darosi. Juk jis tikėjosi čia susitikti su mokslininkais, o atsidūrė mėlynai nusidažiusių barbarų ordoje, kurią persekioja nežemiški beždžionžmogiai ir ginkluotas milžinas vienuolis, tarsi nužengęs iš filmo apie kung fu kovotojus.

Praskuodus plėšikų ir ječių būriams, lama ir lakūnas netikėtai susidūrė vienudu.

– *Namasté,* – pasisveikino pilotas atgavęs žadą, nes nieko kito nešovė jam į galvą.

– *Tampo kači,* – savaip atsakė Tensingas, linktelėdamas tarsi kviestiniame pobūvyje.

– Kokia čia dabar velniava? – paklausė pirmasis.

– Ko gero, sunkoka būtų paaiškinti. Tie, kurie su raguotais šalmais, yra mano bičiuliai ječiai. O tie kiti pavogė Auksinį drakoną ir pagrobė karalių, – pasakojo Tensingas.

– Jūs kalbat apie legendinį Auksinį drakoną? Vadinasi, tai jį jie įkėlė į mano sraigtasparnį! – sušuko Nepalo didvyris ir nudūmė pakilimo aikštelės linkui.

Tensingas nuskubėjo iš paskos. Situacija atrodė tragikomiška, nes jis dar nežinojo, kad karalius sužeistas. Pro sienos spragą vienuolis matė paniškai bėgančius nuo kalno Skorpiono sektos narius; juos vijosi ječiai. Veltui jis bandė mintimis prisišaukti Grr-ympr karius: jie buvo pernelyg įsismaginę ir nekreipė į Tensingą jokio dėmesio. Jie jau negąsdino priešo kovos šūksniais, bet klykė iš džiaugsmo, tarsi tai būtų vaikų žaidimas. Tensingas dar sykį pasimeldė, kad jie nepavytų nė vieno bandito: lama nenorėjo, kad jo karmą suterštų dar daugiau smurto padarinių.

Gera Tensingo nuotaika subjuro vos išėjus iš vienuolyno ir pamačius, kas čia dedasi. Užsienietis, kurį lama suprato esant amerikietį,

įsakinėjantį mėlyniesiems, matyt, tas pats, apie kurį buvo kalbėjusi Nadija, stovėjo šalia sraigtasparnio. Viena jo ranka buvo strėlės perverta, tačiau tai netrukdė jam laikyti parengtą pistoletą. Antrąja ranka jis laikė prisispaudęs prie savęs Nadiją, vos siekiančią kojomis žemę, ir dangstėsi ja kaip skydu.

Už kokių trisdešimties metrų Šarvuočiui kelią pastojo Dilas Bahadūras su lanku, parengtu šauti, ir visai sutrikęs Aleksandras.

– Nuleisk lanką! Traukitės, arba nušaunu mergą! – pagrasino Teksas Šarvuotis, ir nė vienam nekilo abejonių, kad jis taip ir padarys.

Princas atleido lanko templę, ir abu vaikinai pasitraukė prie pastato griuvėsių, o Teksas Šarvuotis įlipo į orlaivį, kartu šiurkščiai įsitempė ir Nadiją.

– Palauk! Nebandyk kilti iš čia be manęs! – bėgdamas artyn sušuko lakūnas, bet anas jau spėjo paleisti variklį ir sraigto mentės pradėjo suktis.

Štai kada Tensingui pasitaikė proga išbandyti antgamtines savo dvasios jėgas. Žmogus įrodo esąs tikras *tulku,* jei įstengia mintimis pakeisti gamtoje vykstančius procesus. Dabar reikėtų labai susikaupti ir sukelti vėją, kuris sutrukdytų amerikiečiui pasprukti su brangiąja jo tautos šventenybe. Deja, oro sūkuriui pagavus skrendantį sraigtasparnį žūtų ir Nadija. Lama žaibiškai pasvėrė savo galimybes ir nusprendė nerizikuoti: net ir vieno žmogaus gyvybė vertingesnė už visą pasaulio auksą.

Dilas Bahadūras vėl griebėsi lanko, nors ir suprato, kad plieninės mašinos strėlėmis nesulaikysi. Aleksandras matė, kad beširdis amerikietis išsiveža Nadiją, ir ėmė šaukti draugę vardu. Mergaitė jo negirdėjo, bet variklio burzgesys ir sraigto švilpimas privertė ją atsipeikėti. Pagrobėjas buvo ją numetęs ant krėslo kaip kokį bulvių maišą. Vos orlaiviui pradėjus kilti Nadija pasinaudojo tuo, kad Teksas Šarvuotis užsiėmęs jo valdymu ir viską daro viena ranka, nes kita yra sužeista ir nukarusi kaip botagas. Mergaitė nusėlino

prie durelių, atsidarė jas ir ilgai nesvarsčiusi, nežiūrėdama žemyn šoko į tuštumą.

Aleksandras nuskubėjo prie jos nekreipdamas dėmesio į sraigtasparnį, pakibusį jam virš galvos. Nadija krito iš pustrečio metro aukščio, bet sniegas sušvelnino smūgį, kitaip būtų gal ir užsimušusi.

– Erele! Tu gyva? – persigandęs šaukė Aleksandras.

Mergaitė pamatė jį atbėgant ir pamojo jam ranka: baimės nebeliko, tik pasididžiavimas, kad ryžosi sprukti. Žodžių negalėjai suprasti per sraigtasparnio ūžimą.

Priėjo prie jos ir Tensingas, o Dilui Bahadūrui pakako žinoti, kad Nadija gyva. Princas nulėkė į menę, kurioj buvo palikęs Tekso Šarvuočio peršautą tėvą. Vos tik Tensingas pasilenkė prie mergaitės, ji sušuko, kad karalius sunkiai sužeistas, ir mostu parodė, kur jo ieškoti. Vienuolis nuskubėjo paskui princą į vienuolyną, o Aleksandras, nepaisydamas sraigto keliamo vėjo ir sniego debesies, nusivilko striukę ir pakišo draugei po galva, kad jai būtų bent kiek patogiau. Nadija krisdama gerokai prisitrenkė, bet petys, kurį andai buvo išsinarinusi, liko savo vietoj.

– Atrodo, kad man nelemta mirti tokiai jaunai, – šyptelėjo Nadija, bandydama keltis. Jos burna ir nosis kraujavo nuo smūgio, gauto iš Šarvuočio.

– Nejudėk, kol grįš Tensingas, – liepė jai Aleksandras. Jam dabar ne juokai rūpėjo.

Aukštielninka gulėdama ant žemės, Nadija matė, kaip sraigtasparnis, tarsi koks didelis sidabrinis vabzdys, kyla į mėlyną dangaus gelmę. Jis praskrido pro pat uolinę kalno sieną ir siūbuodamas nėrė iš apačios į piltuvą tarp Himalajų viršūnių. Keletą ilgų minučių buvo matyti, kaip jis tolydžio mažėdamas tolsta nuo žemės. Nadija stumtelėjo Aleksandrą, liepusį jai gulėti ant sniego, ir įtempusi visas jėgas atsistojo. Pasisėmusi žiupsnį sniego įsidėjo burnon ir išspjovė jau kruviną. Merginos veidas pradėjo tinti.

– Žiūrėkit! – ūmai sušuko pilotas, nenuleisdamas akių nuo orlaivio.

Sraigtasparnis susverdėjo ore tartum musė, atsidūrusi į stiklą. Nepalo didvyris iškart suprato, kas darosi: aparatą pagavo vėjo sūkurys ir sraigto mentės ėmė pavojingai virpėti. Lakūnas pašėlusiai mojavo rankomis ir šaukė, ką reikia daryti, bet Šarvuotis vargu ar ką nors girdėjo. Ištrūkti iš sūkurio buvo galima tik vienu būdu – kylant spirale kartu su juo. Aleksandrui šovė į galvą, kad panašiai būna čiuožiant banglente: svarbu tiksliai, reikiamą akimirką, pasigauti bangą ir pasinaudoti jos impulsu, jei nenori būti parblokštas.

Teksas Šarvuotis buvo skraidęs daug valandų, nes to reikalavo jo darbas. Jam buvo tekę pilotuoti įvairiausius lėktuvus, sklandytuvus, sraigtasparnius ir net dirižablius; taip jis nepastebėtas kirsdavo valstybių sienas su ginklų, narkotikų kroviniu ir vagių grobiu. Tačiau dabar grėsmė tą prityrusį aviatorių užklupo visai nepasirengusį.

Vos tik orlaivis ištrūko iš verpeto ir amerikietis jau džiūgavo vaizduodamasis, kaip išjodinės arklius savo žirgyne toli nuo čia, Jungtinių Valstijų vakaruose, mašiną supurtė siaubinga vibracija. Lakūnas suvokė nebegalįs jos suvaldyti, o virpesiai vis greitėjo; žmogus jautėsi tarsi atsidūręs kokteilių plaktuvėje. Kurtinamai ūžė variklis ir sraigtas, pašėlusiai kaukė vėjas. Teksas bandė rasti išeitį pasitelkęs plieninius nervus ir didelę patirtį, bet visi jo mėginimai ėjo niekais. Sraigtasparnis, oro verpeto pagautas, sukosi kaip pašėlęs. Ūmai kažkas garsiai subildėjo, aparatą bloškė į šoną, ir Šarvuotis suprato, kad lūžo sraigtas. Dar valandėlę sraigtasparnį laikė ore stiprus vėjo srautas, bet staiga papūtė iš kitos pusės ir tapo tylu. Teksui Šarvuočiui šmėkštelėjo viltis, jog dar bus galima ką nors padaryti, bet orlaivis jau krito žemyn kaip akmuo.

Vėliau Aleksandras svarstė, ar tas žmogus suvokė, kas vyksta, ar mirtis nutrenkė jį kaip žaibas, nespėjusį nieko pajusti. Vaikinui

nebuvo matyti, kur nukrito sraigtasparnis, tik visi išgirdo galingą sprogimą, ir į dangų pakilo tirštas juodų dūmų stulpas.

Karalių Tensingas užtiko bejėgiškai gulintį ant grindų, tik jo galvą buvo pasidėjęs sau ant kelių ir glostė jo sūnus Dilas Bahadūras. Princas nebuvo matęs tėvo nuo tada, kai jį, šešerių metų vaiką, ištempė naktį iš lovos ir atidavė globoti Tensingui, bet pažino tėtį, nes jo paveikslą visą tą laiką nešiojosi atmintyje.

– Tėveli, tėveli... – kartojo sūnus, niekuo negalėdamas padėti žmogui, kuris jo akivaizdoje plūsta krauju.

– Jūsų didenybe, čia aš, Tensingas, – tarė lama, lenkdamasis prie karaliaus.

Valdovas atsimerkė, nors jo akys jau drumstėsi. Įtempęs žvilgsnį pamatė dailų vaikiną, stebėtinai panašų į mirusią žmoną, ir pamojo jam, kad prieitų arčiau.

– Paklausyk, sūnau, turiu tau kai ką pasakyti... – sumurmėjo karalius.

Tensingas pasitraukė nuošaliau, kad jiedviem netrukdytų.

– Kuo greičiau eik į rūmus, į Auksinio drakono menę, – sunkiai tardamas žodžius įsakė valdovas.

– Tėve, jie pagrobė statulą, – atsiliepė princas.

– Vis tiek eik.

– Kaipgi aš eisiu be jūsų, tėve?

Nuo senų senovės karalius visada lydėjo sosto įpėdinį, pirmąsyk einantį tuo keliu, kad parodytų, kaip išvengti mirtinų spąstų, saugančių Šventovę. Tas pirmasis tėvo ir sūnaus apsilankymas pas Auksinį drakoną buvo įvesdinimo ritualas, reiškiantis vieno karaliaus valdymo pabaigą ir kito pradžią.

– Gausi eiti vienas, – liepė jam karalius ir užsimerkė.

Tensingas priėjo prie savo mokinio ir uždėjo ranką jam ant peties.

– Ko gero, turėsi tėvui paklusti, Dilai Bahadūrai, – tarė lama.

Tą akimirką į menę įėjo Aleksandras, prilaikydamas už rankos Nadiją, nes jai kojos linko, ir lakūnas iš Nepalo, vis dar neatsigaunantis po to, kai prarado sraigtasparnį ir patyrė tiek nuotykių per vieną kelionę. Nadija ir pilotas liko stovėti atokiau, nedrįsdami kištis į dramatišką karaliaus susitikimą su sūnumi, o Aleksandras nutarė pasidomėti, kas yra Juditos Kinski rankinėje, vis dar gulinčioje ant grindų.

– Privalai eiti į Auksinio drakono buveinę, sūnau, – pakartojo karalius.

– Ar galėtų su manim eiti ir mano gerbiamasis mokytojas Tensingas? Juk aš mokiausi tik teoriškai. Nei aš rūmus pažįstu, nei žinau, kokios ten pinklės. Už Paskutinių durų manęs laukia mirtis, – būgštavo princas.

– Kas iš to, kad ir eičiau su tavimi, Dilai Bahadūrai: juk ir aš to kelio nepažįstu. Dabar mano vieta – šalia karaliaus, – liūdnai atsakė lama.

– Ar galėsit išgelbėti mano tėvą, garbusis mokytojau? – meldė Dilas Bahadūras.

– Padarysiu visa, kas įmanoma.

Aleksandras priėjo prie jaunuolio ir įteikė jam mažą prietaisėlį, bet princas neįsivaizdavo, kaip juo naudotis.

– Tas daikčiukas gal padės tau rasti kelią į Šventovę. Čia vaizdo įrašas, padarytas naudojantis palydovine sistema.

– Kas tai per daiktas? – paklausė sutrikęs princas.

– Tai kaip ir elektroninis žemėlapis, padedantis orientuotis rūmų viduje. Su juo galėsi patekti į Auksinio drakono menę taip, kaip pateko Teksas Šarvuotis ir jo plėšikai, norėdami pagrobti statulą, – paaiškino bičiulis.

– Kaip jiems tai pavyko? – stebėjosi Dilas Bahadūras.

– Spėju, kad kažkas buvo nufilmavęs visą kelią, – tarė Aleksandras.

– Tai neįmanoma: juk niekas, išskyrus mano tėvą, negali įeiti į tą rūmų dalį. Niekas kitas negali atverti Paskutinių durų ir išvengti spąstų.

– O Šarvuotis tai padarė, matyt, naudodamasis šiuo aparatu. Judita Kinski yra jo bendrininkė. Galbūt tavo tėvas jai parodė kelią... – neatlyžo Aleksandras.

– Medalionas! Šarvuotis kažką šnekėjo apie kamerą, paslėptą karaliaus medalione! – sušuko Nadija: juk ji buvo girdėjusi, kaip Specialistė kivirčijosi su Teksu Šarvuočiu prieš įsiveržiant į menę jos draugams.

Nadija atsiprašė dėl to, ką privalo padaryti, ir kuo atsargiausiai apieškojo iškankintą karaliaus kūną, kol galiausiai aptiko karaliaus medalioną, užkritusį už liemenės. Ji paprašė princą, kad padėtų jį nukabinti, bet šis svyravo, nes tai būtų labai reikšmingas gestas: tas medalionas simbolizavo karaliaus valdžią, kurios nieku gyvu nebuvo galima iš jo tėvo atimti. Vis dėlto, savo draugės Nadijos nekantriai raginamas, jis pagaliau ryžosi.

Aleksandras pakėlė brangenybę prieš šviesą ir labai greitai aptiko mažytę kamerą, paslėptą tarp koralo šakelių. Parodė ją ir Dilui Bahadūrui, ir kitiems.

– Tikriausiai ją čia įtaisė Judita Kinski. Tas aparatas, didumo sulig žirniu, nufilmavo visą karaliaus kelionę per Šventovę. Paskui Teksas Šarvuotis ir mėlynieji kovotojai mėgdžiojo kiekvieną jo žingsnį, įrašytą filme.

– Kodėl ta moteris taip pasielgė? – paklausė priblokštas princas: jam galvoj netilpo tokie dalykai kaip išdavystė ir gobšumas.

– Manau, jog dėl statulos, nes ji labai vertinga, – spėjo Aleksandras.

– Jūs girdėjot sprogimą? Sraigtasparnis sudužo, subyrėjo ir statula, – įsiterpė lakūnas.

– Gal taip ir geriau... – neatsimerkdamas sušnibždėjo karalius.

– Drįstu nužemintai kreiptis į jūsų didenybę ir pasiūlyti, kad šie du svetimšaliai jaunuoliai lydėtų princą rūmuose. Jaguaras Aleksandras ir Erelė Nadija yra tokios pat tyros širdies kaip princas Dilas Bahadūras ir galbūt padėtų jam įvykdyti tą misiją. Vaikinas Aleksandras moka naudotis tuo moderniu aparatu, o mergaitė Nadija moka matyti ir klausytis širdimi, – tvirtino Tensingas.

– Vien tik karalius ir jo įpėdinis turi teisę įeiti tenai, – šnibždėjo valdovas.

– Kad ir kaip jus gerbiu, jūsų didenybe, vis dėlto drįstu paprieštarauti. Galbūt kai kada tenka ir pažeisti tradiciją... – spyrėsi lama.

Po šių Tensingo žodžių stojo ilga tyla. Rodėsi, kad sužeistasis nebeturi jėgų, bet netrukus jo balsas vėl suskambo.

– Gerai, tegul eina visi trys... – pagaliau sutiko valdovas.

– Gal nebūtų visai nenaudinga, jūsų didenybe, jeigu apžiūrėčiau jūsų žaizdą, – pasisiūlė Tensingas.

– O kam, Tensingai? Juk jau turime kitą karalių, o mano laikas baigėsi.

– Gali būti, kad neturėsime kito karaliaus, kol princas neįrodys galintis juo būti, – atsakė lama, tvirtomis rankomis keldamas sužeistąjį.

Nepalo didvyris patalpos kampe aptiko Tekso Šarvuočio paliktą miegmaišį; ant jo Tensingas ir paguldė karalių. Lama atsagstė sukruvintą jo liemenę ir ėmėsi plauti krūtinę, kad galėtų apžiūrėti

žaizdą. Kulka buvo kiaurai pervėrusi krūtinės ląstą, sudraskiusi audinius ir išlėkusi per nugarą. Iš žaizdų išvaizdos, jų padėties ir iš kraujo spalvos Tensingas sprendė, kad pažeisti karaliaus plaučiai. Nebuvo kas darą; tokiu atveju vargu bepadėtų ir lamos medicinos žinios, ir dvasinės jo galios. Suprato tai ir pats mirštantysis, bet jam dar reikėjo šiek tiek laiko paskutiniams reikalams atlikti. Lama sustabdė kraujavimą, stipriai sutvarstė krūtinės ląstą ir liepė lakūnui atnešti iš laikinosios virtuvėlės karšto vandens gydomajai arbatai. Po valandos valdovas tapo visai sąmoningas ir atgavo blaivų protą, nors ir buvo labai silpnas.

– Sūnau, turėsi būti geresnis karalius negu aš, – tarė jis Dilui Bahadūrui, ragindamas pasikabinti po kaklu karaliaus medalioną.

– Tėve, tai neįmanoma.

– Paklausyk manęs, turim visai nebedaug laiko. Štai mano nurodymai. Pirmas: ilgai nelaukęs vesk moterį, tokią pat stiprią kaip tu. Jai teks būti mūsų tautos motina, o tau – tėvu. Antras: puoselėk mūsų karalystės gamtą ir papročius; nepasitikėk tuo, kas ateina iš kitur. Trečias: nebausk tos europietės Juditos Kinski. Nenoriu, kad visą likusį gyvenimą ji praleistų kalėjime. Ji labai sunkiai nusidėjo, bet ne mums dera valyti jos karmą. Jai pačiai teks per kitą įsikūnijimą išmokti to, ko neišmoko per šitą.

Tik dabar visi prisiminė moterį, kaltą dėl šios tragedijos. Aišku, ji negalėjo toli nuklysti nepažindama šių vietų, beginklė, be maisto, be šiltų drabužių, greičiausiai – ir basa, nes juk Šarvuotis buvo liepęs jai nusiauti. Bet Aleksandras manė, kad jeigu jau ji sugebėjo taip įspūdingai pagrobti drakoną, tai ras būdą išsprukti kad ir iš paties pragaro.

– Nesijaučiu pasirengęs valdyti šalį, tėve, – skundėsi princas, žemai nuleidęs galvą.

– Nėra kitos išeities, sūnau. Esi kaip reikiant išlavintas, narsus ir tyros širdies. Prašyk patarimo Auksinį drakoną.

– Bet jis sudužo!

– Prieik arčiau, pasakysiu tau paslaptį.

Aplinkiniai pasitraukė per porą žingsnių, kad netrukdytų, o Dilas Bahadūras prikišo ausį prie pat karaliaus lūpų. Princas dėmesingai išklausė labiausiai karalystėje saugomos paslapties, kurią visus aštuoniolika šimtmečių žinojo tik karūnuotieji valdovai.

– Ko gero, tau metas atsisveikinti, Dilai Bahadūrai, – priminė Tensingas.

– Ar negalėčiau likti prie tėvo iki galo?..

– Ne, sūnau, turi keliauti tuojau pat... – sumurmėjo karalius.

Dilas Bahadūras pabučiavo tėvą į kaktą ir pasitraukė. Tensingas stipriai apkabino mokinį: juk juodu skiriasi ilgam, gal net visam laikui. Princo laukia įvesdinimo išbandymas, iš kurio gali gyvas ir negrįžti, o lama privalo tesėti pažadą, duotą senolei Grr-ympr, – keliauti į Ječių slėnį, kur turės šešerius metus ją pavaduoti. Pirmąsyk gyvenime Tensingas neatsispyrė jausmams: šį vaikiną jis mylėjo kaip tikrą sūnų, labiau nei patį save, ir skirtis su juo buvo tikra kančia. Lama bandė susiimti ir apmalšinti širdies nerimą. Jisai stebėjo save tarsi iš šalies, giliai kvėpavo, krimtosi dėl užvaldžiusių jį sentimentų ir dėl to, kad jam dar taip toli iki visiško atsiribojimo nuo žemiškų dalykų, vadinasi, ir jausmų. Jis žinojo, kad sielos neatsiskiria niekada. Juk tą patį jis aiškindavo ir princui, sakė, jog kiekviena esybė tėra dalis visa apimančios vienovės ir kad viskas yra tarp savęs susiję. Dilas Bahadūras ir jis bus surišti per amžius, ne tik dabar, bet ir per kitus įsikūnijimus. Tai kodėl jam taip spaudžia širdį?

– Ar aš įstengsiu pasiekti Šventovę, garbusis mokytojau? – pertraukė jo apmąstymus jaunikaitis.

– Nusiteik elgtis kaip tas Himalajų tigras: pasikliauk nuojauta ir instinktu. Tikėk tauria savo širdimi, – atsakė vienuolis.

Princas, Nadija ir Aleksandras susiruošė atgal į sostinę. Kelias jau žinomas, netikėtų kliūčių gal nebus. Kad būtų arčiau, pasuko per Ječių slėnį ir todėl nesusitiko su generolo Miaro Kunglungo kareivių daliniu, kuris kaip tik tuo metu kopė aukštyn akmenuotu kalnų taku. Kartu su kareiviais ėjo Ketė Kold ir Pema.

O mėlyniesiems kovotojams nepavyko išvengti susidūrimo su Kunglungu. Jie lėkte lėkė pakalnėn, vos ne kūlverščiais, matydami, kad jiems ant kulnų lipa šiurpulingieji demonai. Iš tiesų ječiai neilgai juos tesivijo, nes nesiryžo per daug nutolti nuo savo gyvenamų vietų. Šių būtybių genetinėje atmintyje išliko pagrindinė taisyklė: slėptis nuo pašalinių. Labai retai jie teišeidavo iš savo paslaptingojo slėnio, tik maisto ieškotis, o ir išėję traukdavo į dar labiau neprieinamus kalnus, kuo toliau nuo žmonių. Tai ir išgelbėjo Skorpiono sektą, nes ječių savisaugos instinktas pasirodė esąs stipresnis už norą aptalžyti priešus. Jis ir privertė juos ūmai sustoti, kad ir labai nenorom: juk taip gaila atsisakyti progos smagiai pasimušti, gal vienintelės per daugelį metų. Dar ilgai jie inkštė iš nusivylimo, truputį pasipliekė tarp savęs (vis šiokia tokia paguoda) ir galiausiai nukorę galvas pasuko namolio.

Skorpiono kovotojai nenutuokė, kodėl tie velniai kruvinais šalmais jų nebesiveja, bet dėkojo deivei Kali, kad lengvai išsisuko. Jie buvo taip įbauginti, kad jiems nė į galvą nešovė grįžti ir pasisavinti statulą, kaip buvo ketinę. Mėlynieji toliau leidosi vieninteliu įmanomu taku ir neišvengiamai susidūrė su Uždraustosios karalystės kareiviais.

– Štai jie, mėlynieji žmonės! – sušuko Pema, vos išvydusi juos iš apačios.

Generolas Miaras Kunglungas susėmė juos be vargo, nes pabėgti jie neturėjo jokių galimybių. Skorpiono kovotojai pasidavė be pasipriešinimo. Vienas karininkas su dauguma kareivių apsiėmė nuvesti juos į sostinę, o Pema, Ketė, generolas ir keletas geriausių jo vyrų toliau žygiavo į Čentan Dzongą.

– Kas dabar bus tiems banditams? – paklausė Ketė generolą.

– Galbūt jų bylą tirs lamos, tardamiesi su teisėjais, o paskui karalius paskirs jiems bausmę. Taip bent būdavo elgiamasi kitais atvejais, bet iš tiesų mes neturim daug patirties, kaip bausti nusikaltėlius.

– Jungtinėse Valstijose jie tikriausiai sėstų į kalėjimą iki gyvos galvos.

– Ir ten įgytų išminties? – paklausė generolas.

Ketė taip užsikvatojo, kad vos nuo žirgo nenupuolė.

– Tai jau kažin, generole, – atsiliepė ji, šluostydamasi ašaras, kai pagaliau atgavo pusiausvyrą.

Miaras Kunglungas nesuprato, kas taip prajuokino senąją reporterę. Ir jis nusprendė, kad užsieniečiai – keistoki žmonės, jų manieros nenuspėjamos ir verčiau dėl to nekvaršinti sau galvos. Tegul jau jie bus tokie, kokie yra.

Tuo tarpu jau ir sutemo. Teko sustoti ir įsirengti naktigultą kalno šlaito terasoje. Visi nekantravo greičiau pasiekti vienuolyną, bet suprato, kad kopti į kalną pasišviečiant vien žibintuvėliais būtų neprotinga.

Ketė nebeturėjo jėgų. Kelionės nuovargį didino ir neįprastas jai aukštis, ir nesiliaujantis kosulys. Moteriškę palaikė tik geležinė valia ir viltis pamatyti Aleksandrą ir Nadiją.

– Gal jums neverta rūpintis, senele. Jūsų anūkas ir Nadija yra saugūs, nes būnant su princu ir Tensingu jiems nieko blogo atsitikti negali, – guodė ją Pema.

– Ten viršuj turėjo atsitikti kas nors labai blogo, kitaip tie plėšikai nebūtų šitaip sprukę, – svarstė Ketė.

– Tie žmonės kažką šnekėjo apie Auksinio drakono prakeikimą ir apie velnius, kurie juos persekioja. Ar jūs, močiute, tikite, kad šiuose kalnuose yra demonų? – paklausė mergina.

– Netikiu visomis tomis kvailystėmis, vaikeli, – atsakė Ketė, jau susitaikiusi su tuo, kad šiame krašte visi ją vadina močiute.

Naktis tęsėsi be galo ilgai, bet išsimiegoti nepavyko niekam. Kareiviai patiekė kuklius pusryčius: arbatos su druska ir sviestu, ryžių ir džiovintų daržovių, panašios išvaizdos ir skonio kaip puspadis. Paskui visi žygiavo toliau. Ketė, nors jau įpusėjusi septintą dešimtį ir dūstanti dėl prarūkytų plaučių, stengėsi neatsilikti nuo jaunimo. Generolas Miaras Kunglungas tylėjo ir vengė skvarbaus mėlynų jos akių žvilgsnio, bet jo, seno kario, širdyje nejučiom kaupėsi nuostaba. Iš pradžių jis nemėgo tos senės ir visaip bandė jos atsikratyti, bet po truputį pakeitė nuomonę ir ėmė ją gerbti.

Toliau kopti į kalną nebetrukdė niekas. Štai pagaliau ir įtvirtintasis vienuolynas, bet jame – mirtina tyla. Negi ten nėra nė gyvos dvasios? Generolas su kareiviais žengė į senovinius griuvėsius atsargiai, su ginklais rankose, o dvi moterys sekė jiems iš paskos. Taip jie vieną po kitos perėjo visą eilę tuščių patalpų ir pagaliau pasiekė tolimiausiąją menę. Prie durų į ją atvykėliams kelią užstojo milžinas vienuolis, laikantis rankose dvi lazdas, sujungtas grandine. Mikliai, tarsi šokdamas, sušvytravo jis tuo ginklu ir niekam dar nespėjus nė krustelėti apsuko grandinę apie kaklą generolui. Priblokštiems kareiviams beliko žiūrėti, kaip jų vadas tabaluoja ore tarp galingų vienuolio rankų.

– Garbusis mokytojau Tensingai! – džiaugsmingai sušuko Pema.

– Pema? – nustebo jis.

– Taip, tai aš, garbusis mokytojau! – pasakė ji ir pridūrė rodydama įkliuvusį karį: – Gal būtų teisinga paleisti garbųjį generolą Miarą Kunglungą...

Tensingas švelniai nuleido jį ant grindų, nuėmė grandinę nuo kaklo ir pagarbiai pasveikino – nusilenkė susidėjęs rankas priešais kaktą.

– *Tampo kači,* garbusis generole, – tarė jis.

– *Tampo kači.* Kur yra karalius? – pasiteiravo generolas, taisydamasis mundurą ir stengdamasis nerodyti pasipiktinimo.

Tensingas pasitraukė nuo durų, ir visas būrelis suėjo į tuščią kambarį. Pusė jo stogo įgriuvo prieš daugelį metų, kita pusė jau irgi vos laikėsi; vienoj išorinėj sienoj žiojėjo didelė skylė, pro kurią skverbėsi dienos šviesa. Debesis, užkliuvęs už kalno viršūnės, drumstė orą, todėl patalpa skendo migloje ir visų daiktų apybraižos rodėsi neryškios, lyg sapne. Tarp griuvėsių kabojo suplyšęs gobelenas, o daili pasilenkusio Budos statula, stebuklingai išlikusi sveika, stovėjo ant grindų ir tarsi stebėjosi tokia ramybe.

Ant medinės pakylos ilsėjosi karaliaus kūnas, apstatytas pustuziniu degančių lajinių žvakių. Tyro šalto oro gūsis suvirpino žvakių liepsneles ir jų atšvaitus auksinėj migloj. Didvyriškasis Nepalo lakūnas, budintis prie mirusiojo, kareiviams įėjus nė nekrustelėjo.

Ketė Kold jautėsi tarsi patekusi į filmavimo aikštelę. Nereali atrodė visa aplinka: griuvėsių menė, pilna tiršto rūko; šimtamečių statulų ir kolonų skeveldros ant grindų; akmenys apšerkšniję, į plyšius pripustyta sniego. Personažai tokie pat teatrališki kaip ir scenarijus: neregėto didumo vienuolis mongolų kario kūnu ir šventojo veidu, kuriam ant peties tupi beždžionėlė Boroba; rūstusis generolas Miaras Kunglungas, keletas kareivių ir lakūnas, visi uniformuoti, sakytum pakliuvę čionai per klaidą; ir pagaliau – karalius, net po mirties toks pat pasigėrėtinai orus ir romus.

– O kur Aleksandras ir Nadija? – paklausė nusikamavusi močiutė.

DEVYNIOLIKTAS SKYRIUS

Princas

Aleksandras ėjo pirmas, sekdamas vaizdo įrašą ir palydovinės sistemos rodmenis, nes princas nežinojo, kaip tie dalykai veikia, o mokytis nebe laikas. Aleksandras nebuvo tos aparatūros žinovas, juo labiau tokio ultramodernaus modelio, kol kas tik amerikiečių kariuomenės naudojamo, bet buvo pratęs prie įvairios elektroninės technikos ir be didelio vargo susigaudė, kaip su ja elgtis.

Dilas Bahadūras dvylika metų rengėsi tai valandai, kai turės pereiti klaidžius rūmų požemius, atverti Paskutines duris ir vieną po kitos įveikti visas kliūtis, išmėtytas Šventovėje. Jis išmoko instrukcijas, kaip visa tai atlikti, bet žinojo, kad jei ką pamirštų, šalia bus jo tėvas, bent jau iš pradžių. O dabar jam belieka pasikliauti mokytojo Tensingo patarimais ir naujųjų bičiulių Nadijos bei Aleksandro pagalba. Iš pradžių jis nepasitikėdamas žvelgė į mažąjį aparatėlį su ekranu Aleksandro rankoje, bet paskui įsitikino, kad jis rodo kelią tiesiai į reikiamas duris. Taip, nesiblaškydama ir nė karto nesuklydusi, trijulė pasiekė auksinių lempų menę. Šįsyk Paskutinių durų nesaugojo niekas. Ir mėlynųjų sužeistasis sargybinis, ir jo porininko lavonas buvo išnešti, niekas jų nepakeitė, o kraujas nuo grindų nuplautas be pėdsako.

– Oho! – vienu balsu šūktelėjo Nadija ir Aleksandras, pamatę didingąsias duris.

– Svarbu pasukti reikiamus brangakmenius; jei suklysim, sistema užsikirs ir negalėsim įeiti, – perspėjo princas.

– Užtai turim gerai įsižiūrėti, ką darė karalius. Tai matyti vaizdo įraše, – priminė Aleksandras.

Bičiuliai dusyk peržiūrėjo tą įrašą, kad nebeliktų abejonių, o paskui Dilas Bahadūras pasuko keturis jaspius, išskaptuotus lotoso žiedo pavidalu. Ir nieko! Jaunuoliai kvapą užgniaužę laukė ir skaičiavo sekundes. Pagaliau abi durų sąvaros iš lėto pajudėjo.

Trijulė įėjo į apskritą patalpą su devyneriomis vienodomis durimis. Aleksandras, kaip ir Teksas Šarvuotis prieš keletą dienų, atsistojo ant akies, nupieštos grindyse, išskėtė rankas ir pasisuko keturiasdešimt penkių laipsnių kampu. Tada jo dešinė ranka parodė, kurias duris atidaryti.

Pasigirdo šiurpios dejonės, o į nosį trenkė kapo ir puvėsių tvaikas. Nieko nesimatė, tik juodžiausia tamsa.

– Aš eisiu pirmas, nes spėju, kad manasis totemas, jaguaras, regi ir tamsoj, – pasisiūlė Aleksandras ir žengė per slenkstį, o paskui jį – abu jo draugai.

– Ar matai ką nors? – paklausė Nadija.

– Nieko, – prisipažino Aleksandras.

– Panašiais atvejais praverstų turėti totemą, ne tokį prašmatnų kaip jaguaras. Na, kad ir tarakoną, – nervingai nusijuokė Nadija.

– Gal būtų ne taip jau blogai pasišviesti tavo žibintuvėliu... – pasiūlė princas.

Aleksandras pliaukštelėjo sau per kaktą: visai buvo pamiršęs, kad striukės kišenėse nešiojasi ne tik peiliuką, bet ir žibintuvėlį. Įjungė jį, ir visi trys įsitikino atsidūrę koridoriuje, o pirštų galais nužingsniavę juo iki galo pamatė dar vienas duris. Atidarė jas be galo atsargiai. Anapus jų tvoskė dar daug stipresnė smarvė, bet tvyrojo bent šiokia tokia prieblanda. Jaunuoliai apsižiūrėjo, kad juos supa žmonių griaučiai, kabantys palubėj ir kraupiai tilindžiuojantys kaulais, o po kojomis tyso šlykštus gyvas kilimas iš susivijusių gyvačių. Aleksandras sukliko ir metėsi atgal, bet Dilas Bahadūras sulaikė jį už rankos.

– Tai labai seni kaulai, sukabinti čionai prieš šimtus metų, kad atbaidytų įsibrovėlius, – tarė jis.

– O gyvatės?

– Skorpiono sekėjai praėjo pro čia, Jaguarai, vadinasi, galim praeiti ir mes, – drąsino jį Nadija.

– Pema yra sakiusi, kad tie nenaudėliai atsparūs vabzdžių ir roplių nuodams, – priminė Aleksandras.

– O gal šios gyvatės nenuodingos. Garbusis mokytojas Tensingas man aiškino, kad pavojingųjų gyvačių galvos yra labiau trikampės. Eime, – paragino princas.

– Filme tų roplių nematyti, – tarė Nadija.

– Kamera buvo įtaisyta karaliaus medalione ir filmavo tik tai, kas priekyje, o ne tai, kas po kojomis, – paaiškino Aleksandras.

– Vadinasi, turim labai atidžiai stebėti, kas buvo žemiau ar aukščiau karaliaus krūtinės, – tarė mergina.

Princas ir jo draugai, susiėmę už rankų, prasiyrė pro griaučius ir mindydami gyvates priėjo dar vienas duris. Už jų prieblandoje skendėjo tuščias kambarys.

– Palauk! – sulaikė Aleksandras Dilą Bahadūrą. – Čia tavo tėtis pajudino kažką tarpdury.

– Taip, prisimenu, ten toks gurgutis medyje išdrožinėtas, – tarė princas, čiupinėdamas sieną.

Jis surado reikiamą svirtį ir ją paspaudė. Gurgutis nusileido. Tučtuojau pasigirdo šiurpus tarškėjimas ir nuo lubų krito visas miškas iečių, keldamas debesį dulkių. Draugai palaukė, kol paskutinė ietis įsmigs į žemę.

– Kaip mums dabar trūksta Borobos! – apgailestavo Nadija. – Ji galėtų išbandyti kelią... Tiek to, aš eisiu pirma – juk esu ploniausia ir lengviausia.

– Manau, kad šie žabangai, ko gero, ne tokie paprasti, kaip rodosi, – įspėjo Dilas Bahadūras.

Rangydamasi kaip ungurys, Nadija prasmuko pro pirmus geležinius strypus. Nuėjusi dar porą metrų, ji alkūne vos palietė vieną iš jų ir kaipmat jai po kojomis atsivėrė gili duobė. Mergaitė instinktyviai nusitvėrė artimiausių iečių ir pakibo virš tuštumos. Jos rankos slydo metalu, o pėdos bergždžiai ieškojo bent kokios atramos. Aleksandras šoko jos gelbėti, per skubėjimą nežiūrėdamas, kur žengia, pačiupo už juosmens, prisitraukė prie savęs ir laikė prispaudęs. Visa patalpa susiūbavo tarsi per žemės drebėjimą ir nuo lubų smigo dar kelios ietys, bet jųdviejų nekliudė nė viena. Dar porą minučių abu draugai nedrįso krustelėti ir apsikabinę laukė. Pagaliau labai iš lėto išsiskyrė.

– Tik nieko neliesk, – šnibždėjo Nadija bijodama, kad jos iškvepiamas oras nesukeltų tragedijos.

Draugai pasiekė kitą galą koridoriaus ir pamojo Dilui Bahadūrui, kad eitų, nors šis jau ir pats kėlė koją: iečių jis mat nebijojo – amuletas jį apsaugosiąs.

– Galėjom mirti prismeigti kaip vabalai, – vis dar nerimo Aleksandras, šluostydamas apdulkėjusius akinius.

– Bet taip neatsitiko, argi ne? – atšovė jam Nadija, nors pati buvo įsibauginusi ne mažiau.

– Reikia tris kartus giliai įkvėpti, kad net pilvą išpūstų, ir paskui tą orą pamažu išleisti – tai gal padės nusiraminti... – mokė juos princas.

– Ne metas dabar užsiimti joga. Eime, – pertraukė jį Aleksandras.

Vaizdo įrašas parodė, kurias duris reikia atidaryti. Vos tai padarius, ietys visos kartu pakilo ir patalpa ištuštėjo vėl. Jaunuoliai perėjo dar dvi menes, abi su keleriomis durimis, bet jau be spąstų. Jie mažumėlę atsipūtė ir ėmė vėl normaliai alsuoti, bet atsargumo nepamiršo.

Netrukus jie atsidūrė visiškoj tamsoj.

– Filme nieko nematyti, ekranas juodas, – tarė Aleksandras.

– Kas čia bus? – nerimavo Nadija.

Princas paėmė žibintuvėlį ir apšvietė grindis. Kambario centre tarsi gyvas stovėjo kuplus medis, pilnas vaisių ir paukščių, taip meistriškai nutapytas ant grindų, kad atrodė lyg išaugęs iš žemės. Jis buvo toks gražus ir mielas, kad kvieste kvietė prieiti ir paliesti.

– Nė žingsnio toliau! Tai Gyvenimo medis. Esu girdėjęs, kas ištinka tuos, kurie ant jo užmina, – riktelėjo Dilas Bahadūras, ūmai pamiršęs geras manieras.

Princas iš abito klosčių išsitraukė mažą valgomąjį dubenėlį, kurį visada nešiojosi, ir sviedė žemėn. Pasirodo, Gyvenimo medis buvo nupieštas ant plono šilko, ištempto virš gilaus šulinio. Dar žingsnis į priekį – ir visi būtų įsmukę į bedugnę. Jaunuoliai nežinojo, kad čia žuvo vienas iš Tekso Šarvuočio samdinių, kai ėjo šiuo keliu. Plėšikas nudribo į šulinio dugną, ir kaip tik dabar žiurkės buvo bebaigiančios doroti mėsas jam nuo kaulų.

– Kaip mes pereisim? – paklausė Nadija.

– Gal būtų geriau jums palaukti čia, – patarė princas.

Be galo atsargiai Dilas Bahadūras koja tyrė grindis ir aptiko siaurą pakopą išilgai sienos. Šiaip jos neįžiūrėtum, nes ji buvo juodai nudažyta ir nesiskyrė nuo grindų fono. Prisiplojęs nugara prie sienos, princas iš lėto judėjo pirmyn: perstato dešinę koją per sprindį į priekį, atgauna pusiausvyrą, tada patraukia kairiąją. Pagaliau jis pasiekė kitą galą kambario.

Aleksandras suprato, kad Nadijai, taip bijančiai aukščio, tai būtų per sunkus išbandymas.

– Teks tau pasikviesti į pagalbą erelės sielą, – tarė jis. – Duok man ranką, užsimerk ir visą dėmesį sutelk į kojas.

– Ar ne geriau būtų man palaukti čia? – siūlėsi mergaitė.

– Ne. Eisim kartu, – nesutiko jos draugas.

Nė vienas iš jų nenumanė, kokio gilumo yra tas šulinys, ir neturėjo noro aiškintis. Tekso Šarvuočio plėšikas įsmuko į tą vilkduobę slystelėjęs, ir niekas nespėjo jo sulaikyti. Trumpą akimirką jis tarsi pakibo ore, tikriau, ant Gyvenimo medžio lajos, išskėtęs rankas ir kojas; prasiskleidę juodi skvernai darė jį panašų į didelį šikšnosparnį. Bet tai tebuvo trumputė iliuzija. Klykdamas iš siaubo, vyras krito į juodą šulinio gelmę. Jo bendrai išgirdo, kaip kūnas atsitrenkė į dugną, o paskui įsiviešpatavo kraują stingdanti tyla. Laimei, Nadija viso to nežinojo. Įsikibusi Aleksandrui į ranką, ji žingsnis po žingsnio nutipeno į kitą pusę.

Atvėrę dar vienas duris, trys draugai atsidūrė tarp gausybės veidrodžių. Jų buvo pilna ne tik ant sienų, bet ir ant lubų, ir ant grindų; kiekvieno žmogaus atspindžių atspindžiai tęsėsi ligi begalybės. Maža to, patalpa buvo pakrypusi kaip kubas, pastatytas ant kampo. Draugai negalėjo išsilaikyti ant kojų ir turėjo ropomis šliaužti į priekį laikydamiesi vienas už kito, nors visiškai nebesusigaudė. Nematė jie nė durų, nes ir tos buvo veidrodinės. Per kelias sekundes jiems apsvaigo galva, ir rodėsi, kad ji tuoj sprogs; jaunuoliai manė išprotėsiantys.

– Tik nesižvalgykit į šalis, žiūrėkit vien į priekį. Eikit paskui mane vorele ir nepasileiskit. Kryptį matau ekrane, – nurodinėjo Aleksandras.

– Neįsivaizduoju, kaip čia reikės rasti išėjimą, – visai sutrikusi kalbėjo Nadija.

– Galimas daiktas, kad jei atversime ne tas duris, įsijungs apsaugos mechanizmas ir liksim čia uždaryti amžinai, – ramiai kaip visada įspėjo princas.

– Gal to nebus, juk naudojamės moderniausia technika, – ramino jį Aleksandras, nors ir pats jau vos valdėsi.

Visos durys atrodė vienodai, bet naudodamasis palydovine ryšio sistema Aleksandras nustatė, kurią kryptį pasirinkti. Karalius prieš atidarydamas reikiamas duris buvo sustojęs keliose vietose. Jaunasis amerikietis atsuko vaizdajuostę atgal ir gerai įsižiūrėjęs pastebėjo, kad viename veidrodyje karaliaus atvaizdas iškraipytas.

– Vienas veidrodis yra įgaubtas. Jis ir slepia reikiamas duris, – nusprendė jis.

Dilas Bahadūras pasidairęs rado veidrodį, kuriame atrodė storas ir trumpakojis, stumtelėjo jį ir veidrodis pasisuko. Pro atsivėrusią angą visi suėjo į siaurą ir ilgą koridorių, susisukusį spirale. Jame, ne taip kaip kitose rūmų patalpose, nebuvo matyti jokių durų, bet vadovaujantis vaizdo įrašu pavyko surasti išėjimą koridoriaus gale. Paklysti čia nebuvo kur, reikėjo tik eiti tolyn. Keistokai kvepiančiame ore sklandė smulkios dulkelės, kurias auksino palubėj kabančių lempučių šviesa. Vaizdo įrašas rodė, kad karalius čia žingsniavo spėriai ir nedvejodamas, bet tai nereiškė, kad ši vieta saugi: gal yra pinklių, kurių filme nematyti.

Koridoriuje visi trys dėmesingai stebėjo aplinką nenumanydami, iš kur gali kilti grėsmė, bet žinodami, kad negalima atsipalaiduoti nė sekundę. Kartais jiems rodėsi, jog po kojomis kažkas minkšto. Atrodė, kad jie eina per paklotą brezentą, kuris linksta nuo kūno svorio.

Dilas Bahadūras abitu užsidengė nosį bei burną ir gestais nekantriai ragino draugus nedelsiant padaryti tą pat. Jis tik dabar susigaudė, kad mindo ištisą virtinę dumplių. Sulig kiekvienu žingsniu iš skylučių grindyse veržiasi lauk dulkės, kurias jie pastebėjo vos įžengę vidun. Bematant jų debesis taip sutirštėjo, kad nebegalėjai įžvelgti, kas yra už trisdešimties centimetrų. Be galo sunku buvo susilaikyti nekosėjus, bet visi valdėsi iš paskutiniųjų, nes kosėdami prisirytų dulkių saujomis. Vienintelis išsigelbėji-

mas – kuo greičiau rasti išėjimą. Draugai pasileido bėgti išilgai koridoriaus stengdamiesi kuo ilgiau nekvėpuoti. Jie būgštavo, kad gal tai mirtini nuodai, bet juk karalius ne sykį ėjo tuo koridorium ir dėlto nenumirė.

Nadija, užaugusi Amazonijoje, prie upės, buvo gera plaukikė ir išbūdavo pasinėrusi ilgiau kaip minutę. Ir dabar jai geriau negu jos draugams sekėsi sulaikyti kvėpavimą, bet vis tiek porą kartų teko įkvėpti. Tikriausiai Aleksandrui ir Dilui Bahadūrui klius tų keistų dulkių daugiau negu jai, mąstė mergaitė. Keturiais šuoliais ji pasiekė koridoriaus galą, atidarė ten esančias vieninteles duris ir įsitempė draugus per slenkstį.

Negalvodami apie pavojus, kurie galbūt jų laukia kitoje patalpoje, visi trys vienas per kitą skubėjo sprukti iš koridoriaus, uždusę kvėpavo pilna krūtine ir bandė išpurtyti dulkes iš drabužių. Vaizdo įrašas nieko grėsmingo nerodė: per šią patalpą karalius ėjo taip pat tvirtai kaip per koridorių. Nadija, nukentėjusi mažiau už vaikinus, liepė jiems nejudėti, kol ji ištirs šią vietą.

Menėje buvo šviesu, oras joje lyg ir normalus. Durų keletas, bet iš vaizdo įrašo aiškiai galėjai matyti, į kurias sukti. Mergaitė priėjo arčiau ir pajuto, kad trinka jos regėjimas: prieš akis jai ėmė mirguliuoti daugybė ryškiaspalvių taškų, linijų ir geometrinių figūrų. Nadija ištiesė rankas, kad nepargriūtų. Atsigręžusi pamatė, kad svirduliuoja ir Aleksandras su Dilu Bahadūru.

– Man labai bloga, – sumurmėjo Aleksandras ir susmuko ant grindų.

– Jaguarai, atsimerk! – purtė jį Nadija. – Tos dulkės veikia panašiai kaip gėrimas, kuriuo mus vaišino Amazonijos indėnai. Prisimeni, kaip tada matėm regėjimus?

– Manai, kad tai haliucinogenas? Kad mus apsvaigino narkotikais?

– Kas yra haliucinogenas? – pasidomėjo princas: jis vienintelis dar laikėsi ant kojų, nes buvo įgudęs visada valdytis.

– Manau, taip. Tikriausiai kiekvienas iš mūsų matys vis ką nors kita. Bet taip tik rodysis, – kalbėjo Nadija: ji skatino draugus nepasiduoti ir eiti į priekį nenujausdama, kad po kelių sekundžių ir pati apsvaigs nuo narkotiko.

Nors Nadija ir buvo įspėjusi, nė vienas iš trijulės nelaukė, kad tų auksinių miltelių poveikis bus toks baisus. Pirmiausia visi trys nugrimzdo į psichodelinį labirintą, kuriame svaiginamu greičiu sukosi įvairiaspalvės figūros. Didžiausiomis pastangomis jie išsilaikė neužsimerkę, klupinėdami ėjo į priekį ir galvojo, ką gi darė karalius, kad atsilaikytų prieš narkotikus. Jie jautė atsiskiriantys nuo pasaulio ir nuo tikrovės tarsi prieš mirtį ir patys nenorėdami šaukė iš baimės. Vargais negalais jie pasiekė kitą menę, daug erdvesnę už visas pirmesnes. Pamatę, kas joje yra, jaunuoliai sukliko iš siaubo, nors dalis jų smegenų tebetvirtino, kad tie reginiai tėra vaizduotės padarinys.

Trys draugai atsidūrė pragare, apsupti pabaisų ir demonų, kurie taikėsi juos pulti tarsi žvėrių gauja. Visur aplinkui – sudarkyti lavonai, kankinimai, kraujas ir mirtis. Ausis jiems užgulė kraupus gailių riksmų choras; kraugeriški vaiduokliai tarsi iš po žemių šaukė juos vardais.

Aleksandras aiškiausiai matė savo mamą, kurią naguose laikė plėšrus juodas paukštis, nelaimės pranašas. Vaikinas ištiesė rankas bandydamas ją išvaduoti, bet tą akimirką mirties paukštis prarijo Lizos Kold galvą. Nevilties šauksmas ištrūko jam iš krūtinės gelmių.

Nadija pasijuto balansuojanti ant siauros sijos pačiam viršuje dangoraižio, kuriame buvo lankiusis su Kete, kai viešėjo Niujorke.

Po kojomis, keliais šimtais metrų žemiau, visu akipločiu kunkuliavo ugninė lava. Mirties svaigulys aptemdė jai protą, užgožė visas mintis, o sija vis labiau krypo. Bedugnė šaukė mergaitę pas save, gundė pražūtimi.

O Dilas Bahadūras pajuto, kaip jo siela atsiskiria nuo kūno, žaibu skrodžia dangų ir pasiekia įtvirtintąjį vienuolyną tą pačią akimirką, kai ant Tensingo rankų miršta jo tėvas. Paskui išvydo, kaip kraugerių kariuomenė puola beginklę Auksinio Drakono karalystę. Ir niekas neužstoja jiems kelio, vien tik jis – nuogas ir beginklis.

Kiekvienas jaunuolis regėjo kitokius vaizdus, bet visų vizijos buvo šiurpios; jose kiekvienam atsiskleidė tai, ko jis labiausiai bijo, skaudžiausi jo prisiminimai, košmarai ir silpnybės. Tai buvo kelionė į slapčiausius pasąmonės kampelius. Ir vis dėlto jiems ta kelionė buvo kur kas lengvesnė negu Teksui Šarvuočiui ir Skorpiono kareivoms, nes visų trijų jaunuolių sielos buvo skaisčios, jų neslėgė nusikaltimai kitiems žmonėms.

Pirmas atsipeikėjo princas, daug metų pratinęsis kontroliuoti sielą ir kūną. Jis ryžtingai nusipurtė siaubus, kurie jį persekiojo, ir žengė tolyn.

– Visa tai, ką mes matom, tėra iliuzija, – tarė jis draugams ir paėmęs už rankos nusitempė juos prie išėjimo.

Aleksandrui dvejinosi akyse ir nesisekė ryškiai įžvelgti ekrane matomo vaizdo, bet užteko sveiko proto suprasti, kad čia nufilmuotas tik tuščias kambarys, vadinasi, Dilas Bahadūras teisus: visos tos baisybės – tik jo vaizduotės padarinys. Trys jaunuoliai susėdo surėmę pečius bent kiek pailsėti, kol apsiramins ir pajėgs atsispirti klaikioms haliucinogeno sukeltoms vizijoms, nors jos dar ir neišnyko. Drąsindami vienas kitą, jie šiaip taip atsistojo. Karaliaus eita tiesiai į reikiamas duris – matyt, jo nekankino siaubai, kuriuos jiems dabar teko išgyventi; jis arba sugebėjo neįkvėpti tų

dulkių, arba turėjo priešnuodžio nuo narkotikų. Kad ir kaip ten būtų, iš vaizdo įrašo neatrodė, kad valdovas būtų patyręs tokių dvasinių kančių kaip jie.

Tolimiausioje Auksinį drakoną saugančio labirinto patalpoje, erdvesnėje už visas kitas, ūmai dingo ir demonai, ir siaubingi vaizdai; juos pakeitė žavingas peizažas. Narkotiko sukeltas slogutis užleido vietą nepagrįstai euforijai. Jaunuoliai pasijuto esantys lengvi, stiprūs, neįveikiami. Kaitrioje šimtų aliejinių lempelių šviesoje matė jie sodą, apgaubtą švelnios rausvos ūkanos, kuri kilo nuo žemės iki medžių viršūnių. Ausis jiems glostė angeliškų balsų sąskambiai, į nosį mušė svaigus miško gėlių ir atogrąžų vaisių aromatas. Lubos dingo, jų vietoj atsivėrė saulėlydžio dangus, kuriame siuvo skaisčiaplunksniai paukščiai. Jaunuoliai nenorėjo tikėti savo akimis.

– Visa tai irgi netikra. Mus vis dar veikia narkotikas, – sumurmėjo Nadija.

– Ar visi matom tą patį? Aš matau parką, – atsiliepė Aleksandras.

– Ir aš, – prisipažino Nadija.

– Aš taip pat. Jei visi trys regim tą patį, vadinasi, tai ne vizija. Tai spąstai, ko gero, patys pavojingiausi. Manyčiau, kad jei nieko nepaliesim ir kuo greičiau eisim... – pasiūlė Dilas Bahadūras.

– Sakai, mes nesapnuojam? Tai labai panašu į Edeno sodą, – samprotavo Aleksandras, vis dar kiek apsvaigęs nuo auksinių dulkių, sklandžiusių anoje menėje.

– Į kokį sodą? – perklausė Dilas Bahadūras.

– Edeno sodas minimas Biblijoje; ten Kūrėjas apgyvendino pirmųjų žmonių porą. Turbūt kone visos religijos žino panašų

sodą – rojų, amžinojo grožio ir laimės buveinę, – paaiškino draugas.

Aleksandras manė, kad tai, ką jis regi, galėtų būti virtualūs vaizdai arba kino filmo projekcijos, bet paskui suprato, jog tai neįmanoma: juk rūmai statyti prieš daug šimtmečių, kai tokių technologijų dar nė kvapo nebuvo.

Tarp miglų, kuriose plasnojo grakštūs drugeliai, ryškėjo trys nežemiško grožio žmonių figūros – dvi merginos ir vienas vaikinas, visi šilkinėmis garbanomis, kurias pleveno vėjelis, vilkintys siuvinėtomis šilko skraistėmis, su dideliais auksinių plunksnų sparnais. Jos judėjo be galo grakščiai, tiesė rankas į atvykėlius ir kvietė juos pas save. Kaip čia atsispirsi pagundai prieiti prie tų vaiskių būtybių ir atsiduoti malonumui skristi su jomis, leistis jų tvirtų sparnų nešamiems! Aleksandras, vienos iš tų mergelių užkerėtas, jau žengė artyn, jau ir Nadija nusišypsojo nepažįstamam jaunikaičiui, bet Dilui Bahadūrui pakako dvasios tvirtybės sulaikyti bičiulius už rankos.

– Nelieskit jų, nes pražūsit. Tai pagundų sodas, – perspėjo jis.

Bet Nadija ir Aleksandras, praradę sveiką nuovoką, muistėsi ir bandė ištrūkti princui iš rankų.

– Juk jie netikri, tik išpiešti ant sienų, o gal tai statulos. Nekreipkit į juos dėmesio, – draudė Dilas Bahadūras.

– Jie juda ir kviečia mus... – kaip užburtas vapėjo Aleksandras.

– Tai tik triukas, optinė apgaulė. Nagi, pažvelkit čionai! – šūktelėjo princas ir mostelėjo į sodo pakraštį.

Kniūbsčiom ant grindų, ištapytų gėlėmis, tysojo bežadis mėlynojo kovotojo kūnas. Dilas Bahadūras tempte nutempė draugus prie jo. Šiuodu pasilenkę apvertė lavoną ir tik tada įsitikino, kokia siaubinga buvo to žmogaus mirtis.

Skorpiono karių įeita į tą pasakišką sodą kaip sapne: juos dar veikė auksinės dulkės, verčiančios tikėti tuo, ką mato. Tie šiurkštūs žmonės visą gyvenimą tik jodinėjo, miegojo ant kietos žemės,

matė vien žiaurumus, kančias ir vargą. Niekada jie neregėjo nieko dailaus arba grakštaus, nieko nežinojo apie muziką, gėles, malonius kvapus ar peteliškes, tokias kaip šiam sode. Garbino gyvates, skorpionus ir kraugeriškas induistų panteono deives. Bijojo velnių ir pragaro, bet niekada nebuvo girdėję apie rojų ar apie angeliškas būtybes, panašias kaip tose paskutinėse Šventovės žabangose. Nepažino meilės, nesuprato, ką reiškia turėti artimą žmogų, tenkinosi rūsčiu ginklo draugų bendravimu. Teksui Šarvuočiui teko pagrasinti pistoletu, kad ištrauktų juos iš to užburto sodo, bet vienas vis dėlto susigundė ir liko čia.

Žmogelis delnu palietė vienos sparnuotosios gražuolės ištiestą ranką ir pajuto marmuro šaltį, bet rankos paviršius buvo ne glotnus kaip marmuro, o šiurkštus tarsi ryklio oda arba švitrinis popierius. Vyras nustebęs atitraukė delną ir pamatė, kad jis subraižytas. Delno oda tučtuojau pradėjo pleišėti, luptis, o mėsos – kristi nuo kaulų kaip nudegintos. Į jo riksmą atskubėjo kiti, bet niekuo nebegalėjo pagelbėti: mirtinas nuodas spėjo įsiskverbti į kraują ir žaibiškai kilo į petį kaip kokia gaili rūgštis. Nepraėjus nė minutei nelaimingasis mirė.

Dabar Aleksandras, Nadija ir Dilas Bahadūras stovėjo prie lavono, kuris per tas kelias dienas nuodų veikiamas spėjo sudžiūti tarsi mumija. Kūnas susitraukė, iš jo teliko griaučiai, apvilkti pajuodusia oda ir stipriai atsiduodantys grybais bei samanomis.

– Matot, sakiau, kad gal verčiau jų neliesti... – kartojo princas, bet jo įspėjimų nebereikėjo: nuo to reginio Nadija ir Aleksandras prasiblaivė ir nebematė to, ko nėra.

Pagaliau visi trys jaunuoliai atsidūrė Auksinio drakono menėje. Nors ir niekada iki tol nematęs, Dilas Bahadūras ją iš karto pažino

prisiminęs, ką jam pasakojo lamos keturiuose vienuolynuose, kur jis mokėsi kodo. Sienos čia buvo išmuštos aukso plokštelėmis, kuriose išgraviruotos Sidharthos Gautamos gyvenimo scenos, šviesą skleidė gryno aukso žvakidės su bičių vaško žvakėmis ir dailios aliejinės lempelės su filigraninio aukso atšvaitais, iš auksinių smilkytuvų su mira ir smilkalais kilo kvapnūs dūmai. Auksas, visur auksas. Jis sužadino godulį Teksui Šarvuočiui ir mėlyniesiems plėšikams, o Dilas Bahadūras, Aleksandras ir Nadija buvo jam visai abejingi, jie veikiau bjaurėjosi tuo geltonu metalu.

– Gal nebūtų nekuklu paprašyti, kad mums pasakytum, ką mes čia veiksime, – paklausė princą Aleksandras, neįstengdamas nuslėpti ironijos.

– Gal aš ir pats to gerai nežinau, – atsakė Dilas Bahadūras.

– Kodėl gi tėvas tau liepė ateiti čionai? – smalsavo Nadija.

– Turbūt pasitarti su Auksiniu drakonu.

– Bet juk jie jį pagrobė! Dabar čia belikęs šis juodas akmuo su kvarco gabalu, kitados buvęs statulos postamentu, – karščiavosi Aleksandras.

– Jis ir yra Auksinis drakonas, – paaiškino princas.

– Kas?

– Akmeninis postamentas. Jie pagrobė labai gražią statulą, bet iš tiesų pranašystes skelbia šis akmuo. Tai karalių paslaptis, kurios nežino net vienuolynų lamos. Tą paslaptį man perdavė tėvas, o jums nevalia apie tai kam nors prasitarti.

– Ir kaipgi jis veikia?

– Iš pradžių turiu padeklamuoti klausimą ječių kalba, tada akmenyje įtaisytasis kvarcas ima virpėti ir skleidžia garsą, kurį paskui reikia iššifruoti.

– Gal nori mane per dantis patraukti? – paklausė Aleksandras.

Dilas Bahadūras nesuprato, ką jis nori pasakyti. Kaip iš viso galima žmogų traukti per dantis ir kodėl jis turėtų to norėti?

– Būtų įdomu pamatyti, kaip tai daroma. Ar to norėjai paklausti? – pataisė draugą Nadija, praktiška kaip visada.

– Gal dabar būtų svarbiau man sužinoti savo karmą, kad galėčiau nenukrypdamas įvykdyti, kas man skirta, – pareiškė Dilas Bahadūras.

– Argi tik tam atėjom iki čia rizikuodami gyvybe, kad sužinotume, kokia tavo karma? – jau ėmė piktintis Aleksandras.

– Tą galiu ir aš tau pasakyti: buvai geras princas ir būsi geras karalius, – pridūrė Nadija.

Dilas Bahadūras paprašė draugus tyliai pasėdėti ant menės grindų, o pats priėjo prie postamento, į kurį dar neseniai letenomis rėmėsi didingoji statula. Iš pradžių jis užkūrė smilkytuvą ir uždegė žvakes, paskui atsisėdo sukeitęs kojas ir sėdėjo labai ilgai – taip bent atrodė kitiems. Princas tylomis meditavo, kad nuslopintų įtampą ir išvalytų mintis, pašalintų iš jų visus norus ir nerimą, atsikratytų smalsumo. Jis atsiskleidė lyg lotoso žiedas, taip, kaip jį buvo mokęs Tensingas, kad atsivertų visatos energijai.

Pirmus skiemenis princas ištarė pusbalsiu, bet labai greitai jo giesmė virto galingu riaumojimu, nuo kurio net žemė drebėjo. Niekad negirdėti gerkliniai garsai stebino Aleksandrą ir Nadiją. Sunku buvo įsivaizduoti, kad tai žmogaus balsas; atrodė, jog didelis būgnas dunda kažkur po žeme. Duslūs tonai griaudėjo, ritmingai kilo ir vėl leidosi, stiprėjo ir greitėjo, nuslūgdavo ir vėl atūždavo tarsi jūros bangos. Kiekviena gaida, atsimušusi nuo paauksuotų sienų, ilgai dar aidėjo menėje. Nadija ir Aleksandras buvo priblokšti, jie jautė vibraciją savo viduriuose, lyg patys ją ir skleistų. Netrukus juodu susigaudė, kad princo giedojimą lydi dar vienas, visai kitoks balsas: taip jam atsakinėjo gelsvas kvarco kristalas, inkrustuotas juodajame akmenyje. Dilas Bahadūras nutilo ir klausėsi akmens pranašysčių, kurios virpino orą tarsi dideli bronziniai varpai, gaudžiantys unisonu. Nė vienas raumenėlis

nekrustelėjo princo kūne, kai jis be galo susikaupęs jungė išgirstus garsus į ketvertus ir tuo pat metu vertė juos į išnykusią ječių kalbą, kurios žodžius buvo įsiminęs per dvylika metų.

Šitaip Dilas Bahadūras giedojo ilgiau kaip valandą, bet Nadijai ir Aleksandrui tas laikas nė trupučio neprailgo, nes toji nepaprasta muzika iškėlė jų sąmonę į aukštesnį lygį. Jie žinojo, kad per aštuoniolika šimtmečių šioje menėje lankydavosi tik Uždraustosios karalystės karaliai ir niekas kitas iki šiol nebuvo girdėjęs, kaip tas orakulas pranašauja. Praradę žadą iš nuostabos, abu jaunuoliai klausėsi banguojančios juodojo akmens giesmės ir, nors nelabai suprato, ką daro Dilas Bahadūras, neabejojo, kad tai labai svarbu ir prasminga.

Pagaliau Šventovėje įsiviešpatavo tyla. Kvarco kristalas, per visą pranašavimo laiką spindėjęs iš vidaus, vėl tapo blausus kaip pirma. Išsekęs princas kurį laiką dar sėdėjo ta pačia poza, o draugai nedrįso jo trukdyti.

– Mirė mano tėvas, – pagaliau tarė Dilas Bahadūras ir atsikėlė.

– Ar akmuo tai pasakė? – pasiteiravo Aleksandras.

– Taip. Mano tėvas laukė, kol aš ateisiu čionai, o paskui atsidavė mirčiai.

– Kaip jis sužinojo, kad tu jau čia?

– Jam pranešė mano mokytojas Tensingas, – liūdnai tarė jaunasis karalius.

– Ką dar tau pasakė akmuo?

– Mano karma – būti priešpaskutiniu Auksinio Drakono karalystės valdovu. Aš susilauksiu sūnaus, kuris taps paskutiniu karalium. Po jo ir pasaulis, ir šis kraštas pasikeis ir jau niekada nebebus toks kaip dabar. Teisingai ir išmintingai valdyti šalį man padės tėvas: jo patarimus girdėsiu per sapną. Pagalbos sulauksiu ir iš Pemos, su kuria susituoksiu, iš Tensingo ir iš Auksinio drakono.

– Kitaip sakant, iš šio akmens, nes statula subyrėjo į šipulius, – patikslino Aleksandras.

– Gal aš būsiu blogai supratęs, bet man rodos, kad mes ją susigrąžinsim, – atsakė princas ir gestu parodė, kad jau metas grįžti.

Timotis Brusas ir Choelis Gonsalesas, „International Geographic“ fotografai, tiksliai įvykdė Ketės Kold nurodymus. Per tas kelias dienas jie aplankė sunkiausiai prieinamas karalystės vietas vedami kresno šerpo, kuris nešė ant kupros sunkią aparatūrą ir palapines, nesiliaudamas maloniai šypsotis ir vis taip pat ritmiškai žingsniuoti. O svetimšaliai visai nusivarė nuo koto tipendami jam iš paskos, juoba nepratę prie tokio aukščio. Abu fotografai, nieko nežinodami apie bendrakelionių bėdas, vienas per kitą gyrėsi, kokių retų orchidėjų ir mielų meškiukų pandų jiems pavyko nufotografuoti, bet Ketei Kold visai ne tas rūpėjo. Reporterė juos pribloškė pasakojimu apie tai, kaip jos anūkas ir Nadija padėjo sunaikinti nusikaltėlių organizaciją, išvaduoti keletą pagrobtų mergaičių, susemti banditiškos sektos narius ir pasodinti į sostą princą Dilą Bahadūrą, kaip jiedviem talkino ječių būrys ir paslaptingas vienuolis, turintis antgamtiškų galių. Timotis Brusas ir Choelis Gonsalesas tik klausėsi ausis ištempę ir nebepratarė nė žodžio iki pat tos valandos, kai lipo į lėktuvą skristi į savo šalį.

– Daugiau niekada nebeimsiu į kelionę Aleksandro ir Nadijos, nes jie traukia pavojus kaip medus muses. Aš jau per sena tokiems sukrėtimams, – burbėjo reporterė, vis dar neatsigavusi nuo patirto išgąsčio.

Aleksandras ir Nadija susižvalgė kaip seni sąmokslininkai, mat jau buvo nusprendę žūtbūt lydėti močiutę, kai tik ji vėl keliaus

reportažo rengti. Negi praleisi progą patirti dar vieną nuotykį su Kete Kold!

Jaunuoliai smulkiai nepasakojo močiutei apie Šventovę ir neaiškino, kaip veikia nuostabusis kvarco kristalas, nes buvo prižadėję neišduoti paslapties. Tiek tepasakė jai, kad Dilas Bahadūras, kaip ir visi Uždraustosios karalystės valdovai, gali toje vietoje sužinoti ateitį.

– Senovės Graikijoje žmonės eidavo į Delfų šventyklą pasiklausyti pitijos pranašysčių, kurias ji skelbdavo transo apimta, – pasakojo jiems Ketė. – Pitija visada šnekėdavo mįslėmis, bet lankytojai savaip išsiaiškindavo jos žodžius. Dabar yra žinoma, kad toj vietoj iš žemės veržiasi dujos, tikriausiai eteris. Vaidilutė, apsvaigusi nuo tų dujų, pranašaudavo nesuprantamomis užuominomis, o ką jos reiškia, išradingi klientai sugalvodavo patys.

– Bet juk čia visai kas kita. To, ką mes matėme, dujomis nepaaiškinsi, – paprieštaravo jai anūkas.

Senoji reporterė susijuokė ir čia pat užsikosėjo.

– Mes pasikeitėm vaidmenimis, Kete, – šyptelėjo Aleksandras. – Anksčiau aš buvau tas skeptikas, kuris niekuo netiki be įrodymų, o tu man vis kartojai, kad pasaulyje pilna paslapčių ir ne viską galima racionaliai paaiškinti.

Moteriškė nebeįstengė nieko atsakyti, nes vis stiprėjantis kosulys ją dusinte dusino. Anūkas įniko kumščiu daužyti jai nugarą, gal net smarkiau nei būtina, o Nadija nuskubėjo ieškoti vandens.

– Kaip gaila, kad Tensingas iškeliavo į Ječių slėnį: būtų dabar išgydęs tave nuo kosulio magiškomis adatomis ir maldomis. Manyčiau, kad tau reikia mesti rūkyti, močiute, – kalbėjo Aleksandras.

– Nevadink manęs močiute!

Štai ir priartėjo diena, kai reikia grįžti į Jungtines Valstijas. Išvakarėse „International Geographic" ekspedicijos dalyviai Tūkstančio kambarių rūmuose susitiko su karaliaus šeima ir generolu Kunglungu. Prieš tai dar buvo karaliaus laidotuvės. Jo kūnas pagal papročius buvo sudegintas ant laužo, o pelenus, išskirstytus į keturias senovines alebastro urnas, keturi raiteliai, rinktiniai kariai, nugabeno į karalystės šiaurę ir pietus, rytus ir vakarus ir ten paleido pavėjui. Nei velionio šeima, nei visa tauta, taip mylėjusi valdovą, jo mirties neapraudojo, nes buvo tikima, kad jų ašaros paakintų vėlę likti pasaulyje ir guosti gyvuosius. Atvirkščiai, derėjo džiaugtis, kad mirusiojo siela užbaigė dar vieną persikūnijimo ciklą ir sulig kiekvienu gyvenimu tobulėdama artėja prie galutinio tikslo – nušvitimo ir dangaus, tai yra prie nirvanos.

– Galbūt mano tėvas suteiks mums garbę ir įsikūnys į mūsų pirmagimį sūnų, – kalbėjo princas Dilas Bahadūras.

Sudrebėjo Pemos rankoje laikomas arbatos puodelis, išduodamas jos sutrikimą. Mergina vilkėjo šilkais ir brokatais, avėjo odiniais bateliais ir buvo pasipuošusi auksinėmis apyrankėmis bei tokiais pat auskarais, bet galvos neprisidengė niekuo, nes didžiavosi, kad paaukojo puikiuosius savo plaukus kilniam tikslui. Savo pavyzdžiu ji paskatino ir kitas keturias mergaites, kurios buvo pagrobtos, nesigėdyti plikės. Ilgoji penkiasdešimties metrų kasa, nupinta iš jų plaukų, buvo padėta rūmuose kaip auka priešais Didžiojo Budos statulą; žmonės ten ėjo ir ėjo pažiūrėti ir pasimelsti. Apie tai tiek buvo kalbama ir rodoma per televiziją, kad šalyje kilo isterijos banga; šimtai mergaičių, mėgdžiodamos didvyres, skutosi galvą, kol pats Dilas Bahadūras pasirodė televizijos ekrane ir paaiškino, jog karalystei nereikia tokių drastiškų patriotizmo įrodymų. Aleksandras priminė, kad Jungtinėse Valstijose dabar madinga plikai skustis galvą, lygiai kaip ir tatuiruotis arba vertis auskarus į nosį, ausis ir bambą, bet niekas juo netikėjo.

Svečiai kartu su šeimininkais sėdėjo ratu ant pagalvėlių, išdėliotų grindyse, gėrė saldžią kvapnią indišką arbatą ir bandė nuryti bent kąsnelį sprangaus šokoladinio torto, kuriuo rūmų virėjos vienuolės norėjo pamaloninti užsieniečius. Čevangas, karaliaus leopardas, romiai įsitaisė šalia Nadijos. Puikusis žvėris mirus jo šeimininkui karaliui vaikščiojo kaip nesavas. Kelias dienas jis nieko neėdė, kol Nadija kačių kalba jam išaiškino, kad nuo šiol jo pareiga bus saugoti Dilą Bahadūrą.

– Atsisveikindamas su mumis prieš kelionę į Ječių slėnį, garbusis mano mokytojas Tensingas įteikė man dovanėlę, skirtą tau, – pasakė Aleksandrui Dilas Bahadūras.

– Man?

– Na, ne visai tau, greičiau gerbiamajai tavo mamai, – patikslino jaunasis karalius, paduodamas medinę dėžutę.

– Kas čia?

– Drakono išmatos.

– Kas, kas? – vienu balsu perklausė Aleksandras, Nadija ir Ketė.

– Sakoma, kad tai labai veiksmingas vaistas. Galimas daiktas, kad jeigu jį ištirpinsi ryžių degtinėje ir duosi gerti garbingajai savo mamai, ji pasveiks, – aiškino Dilas Bahadūras.

– Kaip aš galiu siūlyti tokį daiktą savo mamai! – net įsižeidė jaunuolis.

– Gal geriau nesakyk jai, kas čia yra. Jos suakmenėjusios. Manyčiau, kad tai ne tas pat, kas šviežios išmatos... Šiaip ar taip, Aleksandrai, jos turi magiškos galios. Mažas jų gabalėlis apsaugojo mane nuo mėlynųjų kovotojų durklų, – tikino Dilas Bahadūras, rodydamas gurvuolėlį, pakabintą po kaklu ant odinio raištelio.

Ketė nejučiom nusuko akis ir pašaipiai vyptelėjo, bet Aleksandras nuoširdžiai padėkojo draugui už dovaną ir įsidėjo ją į striukės kišenę.

– Auksinis drakonas per sraigtasparnio sprogimą išsilydė; tai didelis nuostolis, nes mūsų žmonės tiki, kad toji statula saugo mūsų šalies sienas ir laiduoja tautai gerovę, – tarė generolas Kunglungas.

– Gal ne tiek statula, kiek valdovų išmintis ir apdairumas neleido šaliai pražūti, – nesutiko Ketė ir lyg per neapsižiūrėjimą kyštelėjo savąjį torto gabalą leopardui. Šis, trumpai pauostęs skanėstą, bjaurėdamasis suraukė snukį ir vėl susirangė pas Nadiją.

– Kaip reikės įtikinti žmones, kad pasitikėtų jaunuoju karaliumi Dilu Bahadūru, nors jam ir nebegali pagelbėti šventasis drakonas? – nerimavo generolas.

– Teikitės nesirūpinti, garbusis generole, – atsiliepė reporterė, pagaliau pramokusi kalbėti taip, kaip reikalauja šios šalies etiketas. – Galbūt netrukus tauta turės kitą statulą.

– Ar gerbiamoji močiutė neturėtų noro paaiškinti, ką ji turi omeny? – įsiterpė Dilas Bahadūras.

– Galbūt vienas mano bičiulis galėtų išspręsti tą problemą, – tarė Ketė ir ėmė dėstyti savo planą.

Keletą valandų pakariavusi su primityvia Uždraustosios karalystės telefonų bendrove, reporterė pagaliau prisiskambino į Niujorką Izaokui Rozenblatui ir paklausė, ar jis galėtų pagaminti drakoną, panašų į ankstesnįjį, pagal keturias nuotraukas, padarytas „Polaroidu“, kelis nelabai ryškius atvaizdus vaizdajuostėje ir smulkų Skorpiono banditų pasakojimą, kuriuo jie tikėjosi įsiteikti šalies valdžiai.

– Tu prašai mane, kad padaryčiau auksinę statulą? – šaukė iš kito planetos galo gerasis Izaokas Rozenblatas.

– Taip, didumo maždaug sulig šunimi, Izaokai. Be to, į ją reikėtų inkrustuoti kelis šimtus brangakmenių – briliantų, safyrų, smaragdų ir kitų, žinoma, ir du vienodus žvaigždinius rubinus, kurie vaizduos akis.

– O kas gi, dėl Dievo meilės, sumokės už visa tai, mergužėle?

– Vienas toks kolekcininkas, kurio kontora visai netoli nuo tavosios, Izaokai, – kvatodama atsakė Ketė Kold.

Reporterė labai didžiavosi savo planu. Ji buvo parsisiųsdinusi iš Jungtinių Valstijų ypatingą magnetofoną, viešai nepardavinėjamą, bet Ketei pavyko jį gauti per vieną CIA agentą, su kuriuo buvo susidraugavusi darydama reportažą iš Bosnijos. Tuo aparatu ji galėjo klausytis miniatiūrinių juostelių, kurias Judita Kinski slėpė savo rankinėje. O ten buvo ir informacija, kuri leido nustatyti, kas yra tas klientas, vadinamas Kolekcininku. Jį būsią galima paspausti. Ketė paliksianti jį ramybėje tik tuo atveju, jeigu jis atlygins už pražudytąją statulą, ir tegul dar džiaugiasi, kad pigiai atsipirks šitiek žalos pridaręs. Kolekcininkas buvo pasirūpinęs, kad niekas negalėtų nusiklausyti jo pokalbių telefonu, bet neįtarė, jog kiekvienas agentas, kurį jam atsiunčia Specialistas sandėrio sudaryti, įrašo visas derybas. Juditai tie magnetofono įrašai buvo gyvybės garantija, kuria ji būtų pasinaudojusi, jeigu būtų ėmusi degti žemė po kojomis; todėl juos visada nešiojosi, kol susikivirčijusi su Teksu Šarvuočiu prarado rankinę. Ketė Kold žinojo, kad antrasis pasaulio turtuolis neleis pakliūti į spaudą istorijai apie jo sandėrius su nusikaltėlių organizacija, kuri jo užsakymu pagrobė taikingos valstybės karalių, todėl turės daryti, kas liepta.

Ketės išdėstytasis planas nustebino ir Uždraustosios karalystės valdovą, ir jo dvariškius.

– Ko gero, garbiajai močiutei derėtų aptarti tą reikalą su lamomis. Jos norai labai kilnūs, bet priemonės tikslui pasiekti atrodo ne visai teisėtos... – maloniu balsu pasakė Dilas Bahadūras.

– Gal ir neatrodo visai legalu tai, apie ką kalbame, bet Kolekcininkas nenusipelnė nieko geresnio. Pasikliaukite manimi, jūsų didenybe. Šiuo atveju visiškai pateisinama sutepti mano karmą nedideliu šantažu. Ir, beje, ar nebūsiu per daug įžūli, jei paklausiu jūsų didenybę, ar Judita Kinski gaus, ko nusipelnė? – pasiteiravo Ketė.

O tą moterį, visai sušalusią ir jau be sąmonės, aptiko vienas dalinys, kurį generolas Kunglungas buvo pasiuntęs jos ieškoti. Prieš tai ji kelias dienas purvina ir alkana klajojo po kalnus, kol nušalo kojas ir nebegalėjo paeiti. Nuo šalčio ji apsnūdo ir nebeįstengė kabintis į gyvenimą. Judita Kinski atsidavė likimui su slaptu palengvėjimu. Tiek kartų rizikavus dėl nepasotinamo gobšumo, buvo kone saldu laukti mirties. Tarpais jai trumpam prašviesėdavo sąmonė, tuomet prieš akis iškildavo ne kitados pasiektos pergalės, bet romus karaliaus Doržio veidas. Kodėl jis taip įstrigo jos atmintyje? Juk jinai jo nemylėjo, tik apsimetė, kad išgautų iš jo Auksinio drakono kodą, ir nieko daugiau. Ir vis dėlto ji negalėjo juo nesižavėti. Tas geraširdis žmogus padarė jai didelį įspūdį. Kitomis aplinkybėmis, mąstė ji, arba jei pati būtų kitokia, neišvengiamai būtų jį pamilusi; bet dabar to nebuvo, dėl to jai nekilo abejonių. Ir todėl ji stebėjosi, kad karaliaus siela jos nepalieka toj ledinėj dykumoj, kur ji laukia mirties. Malonios ir dėmesingos valdovo akys buvo paskutinis dalykas, kurį ji regėjo prieš nugrimzdama į tamsą.

Paieškos būrio kareiviai aptiko ją dar pačiu laiku, kad spėtų išgelbėti gyvybę. Dabar ji gulėjo ligoninėje dar neatsigavusi nuo narkozės, kai jai buvo amputuoti keli nušalę rankų ir kojų pirštai.

– Mano tėvas prieš mirdamas man liepė neuždaryti Juditos Kinski į kalėjimą, – kalbėjo Dilas Bahadūras. – Ketinu suteikti tai poniai galimybę pataisyti savo karmą ir dvasiškai patobulėti. Nusiųsiu ją į budistų vienuolyną Tibeto pasienyje, kad ten nugyventų jai likusius metus. Klimatas ten rūstokas, be to, ji būtų šiek tiek atskirta nuo pasaulio, užtat tie vienuoliai labai šventi. Esu girdėjęs, kad jie keliasi dar prieš saulei tekant, visą dieną medituoja, o minta vien keliais grūdeliais ryžių.

– Ir jūs tikite, kad tenai Judita įgaus išminties? – pašaipiai paklausė Ketė ir mirktelėjo generolui Miarui Kunglungui.

– Tai priklausys tik nuo jos, gerbiamoji močiute, – atsakė princas.

– Ar galėčiau paprašyti jūsų didenybę, kad teiktumėtės vadinti mane Kete? Toks yra mano vardas, – pareiškė norą reporterė.

– Man būtų didelė garbė vadinti jus vardu. Taigi galbūt garbioji močiutė Ketė, šaunieji jos fotografai ir mano bičiuliai Nadija bei Aleksandras turėtų noro sugrįžti į šią kuklią karalystę, kur Pema ir aš visada jų lauksime... – kalbėjo jaunasis karalius.

– Žinoma! – sušuko Aleksandras, bet Nadijos bakstelėtas alkūne prisiminė gero tono taisykles ir pasitaisė: – Nors gal ir nesame verti jo didenybės ir tauriosios jo sužadėtinės palankumo, ko gero, išdrįsime priimti tokį garbingą kvietimą.

Visi neištvėrę ėmė juoktis, net ir vienuolės, ceremoningai pilstančios arbatą, o mažoji Boroba tik džiaugsmingai straksėjo ir ore gaudė šokoladinius pyragaičius.

Turinys

PIRMAS SKYRIUS
Ječių slėnis 7

ANTRAS SKYRIUS
Trys pasakiški kiaušiniai 31

TREČIAS SKYRIUS
Kolekcininkas 46

KETVIRTAS SKYRIUS
Erelė ir jaguaras 55

PENKTAS SKYRIUS
Kobros 66

ŠEŠTAS SKYRIUS
Skorpiono sekta 76

SEPTINTAS SKYRIUS
Uždraustojoje karalystėje 86

AŠTUNTAS SKYRIUS
Pagrobimas 104

DEVINTAS SKYRIUS
Boroba 124

DEŠIMTAS SKYRIUS
Baltoji erelė 137

VIENUOLIKTAS SKYRIUS
Totemas – jaguaras 146

DVYLIKTAS SKYRIUS
Gydymas mintimis 160

TRYLIKTAS SKYRIUS
Auksinis drakonas 174

KETURIOLIKTAS SKYRIUS
Plėšikų urvas 184

PENKIOLIKTAS SKYRIUS
Skardis 194

ŠEŠIOLIKTAS SKYRIUS
Karingieji ječiai 206

SEPTYNIOLIKTAS SKYRIUS
Vienuolynas tvirtovė 217

AŠTUONIOLIKTAS SKYRIUS
Mūšis 234

DEVYNIOLIKTAS SKYRIUS
Princas 260

Allende, Isabel
Al-142 Auksinio Drakono karalystė: romanas/Isabel Allende; iš ispanų kalbos vertė Valdemaras Kvietkauskas. – Vilnius: Alma littera, 2005. – 288 p.

ISBN 9955-08-802-8

Šiame romane vėl susitinka Izabelės Aljendės knygos „Žvėrių miestas" veikėjai: Aleksandras Koldas, jo senelė Ketė ir Nadija Santos. Kartu su jais išgyvename daug nuotykių, kuriuos jie su naujais draugais patiria mįslingoje Himalajų kalnyno karalystėje. Kartu lamos Tensingo paveikslu atskleidžiamas išsilavinusių budistų taurumas. Šis žmogus, princo Dilo Bahadūro mokytojas, veda jaunąjį sosto paveldėtoją budizmo keliu, moko jį vertinti užuojautą, gamtą, gyvybę, taiką.

UDK 860(83)-3

Isabel Allende

AUKSINIO DRAKONO KARALYSTĖ

Romanas

Iš ispanų kalbos vertė *Valdemaras Kvietkauskas*
Redaktorė *Diana Bučiūtė*
Korektorė *Vilma Zenevičienė*
Viršelio dailininkas *Vilmas Narečionis*
Meninis redaktorius *Agnius Tarabilda*
Maketavo *Ligita Plešanova*

Tiražas 1500 egz.
Išleido leidykla „Alma littera", A. Juozapavičiaus g. 6/2, 09310 Vilnius
Interneto svetainė: http://www.almalittera.lt
Spaudė Standartų spaustuvė, S. Dariaus ir Girėno g. 39, 02189 Vilnius

Šiame romane vėl susitinka

Izabelės Aljendės

knygos „Žvėrių miestas" veikėjai: Aleksandras Koldas, jo senelė Ketė ir Nadija Santos. Kartu su jais išgyvename daug nuotykių, kuriuos jie su naujais draugais patiria mįslingoje Himalajų kalnyno karalystėje. Kartu lamos Tensingo paveikslu atskleidžiamas išsilavinusių budistų taurumas. Šis žmogus, princo Dilo Bahadūro mokytojas, veda jaunąjį sosto paveldėtoją budizmo keliu, moko jį vertinti užuojautą, gamtą, gyvybę, taiką.

ISBN 9955-08-802-8

